

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów

w

radzie państwa reprezentowanych.

Rok 1877.

W Wiedniu.

Z cesarsko-królewskiej drukarni nadwornej i rządowej.

1877.

Pierwszy skorowidz.

Spis chronologiczny

ustaw i rozporządzeń w Dzienniku ustaw państwa w roku 1877 ogłoszonych.

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	T r e ś ć	Nu- mer	Strona
1876			
29 lutego	Traktat pomiędzy monarchją austriacko-węgierską a Włochami, tyczący się rozłączenia sieci kolei żelaznych obu państw	37	58
17 grudnia	Rozporządzenie ministerstwa obrony krajowej, ministerstwa rolnictwa i ministerstwa spraw wewnętrznych, o obowiązku właścicieli koni (zwierząt jeucznych) donoszenia o przybytkach i ubytkach w stajni, zdarzających się w czasie od początku liczenia koni aż do zamknięcia ich klasyfikacyi . . .	2	3
25 „	Ustawa, zmieniająca paragrafy 6 i 119 ustawy notaryalnej	3	3
29 „	Rozporządzenie ministerstwa skarbu, o sprzedaży listów przewozowych sęplowanych dla kolei żelaznych	5	7
1877			
2 stycznia	Ustawa, zawierająca przepisy o sprzątaniu śniegu na drogach rządowych . . .	33	48
4 „	Patent cesarski tyczący się zwołania sejmku krajowego dalmackiego	1	1
5 „	Rozporządzenie ministerstw skarbu i handlu, tyczące się wykonania traktatu handlowego między monarchją austriacko-węgierską a Wielką Brytanią z dnia 5 grudnia 1876	4	5
12 „	Rozporządzenie ministerstwa handlu, o zaprowadzeniu przekazów pocztowych w obrocie pomiędzy monarchją austriacko-węgierską a Włochami . . .	6	8
23 „	Patent cesarski, o rozwiązaniu sejmku krajowego tyrolskiego	7	10
25 „	Dokument koncesyi, na kolej żelazną parową z miasta Lokietu do stacyi Lokiet-Neusattel	15	17
27 „	Obwieszczenie ministerstwa skarbu, o wymianie obligacyi renty złotej jednych za drugie, ich łączeniu, przenoszeniu lub rozdzielaniu, tudzież o przekazywaniu wypłaty odsetek od tych obligacyi	8	11
9 lutego	Obwieszczenie ministerstwa skarbu, ołączeniu c. k. komory pomocniczej II klasy w Springen z k. bawarską komorą pomocniczą II klasy w Ach . .	9	12
10 „	Obwieszczenie ministerstwa handlu, o zaprowadzeniu nowego jednostajnego Porządku sygnałowego na kolejach żelaznych królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych	10	12
12 „	Ustawa, pozwalająca na powiększenie gruntowego powiernictwa hrabiów Thüheimów w skutek zamiany gruntów	12	13
12 „	Rozporządzenie ministra spraw wewnętrznych, o ustanowieniu nowego starostwa powiatowego w Przerowie	11	13
14 „	Obwieszczenie ministerstwa spraw wewnętrznych, o wzajemnem pozwoleniu spółkom asekuracyjnym wszelkiego rodzaju, aby przemysł swój wykonywały w Austrii i we Włoszech	13	14
15 „	Ustawa, o zmianie uwagi 2 e) do pozycyi B e) taryfy znajdującej się w ustawie opłat z dnia 13 grudnia 1862 (Dz. u. p. Nr. 89)	98	209

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	T r e ś ć	Nu- mer	Strona
1877 22 lutego	Rozporządzenie ministerstw spraw wewnętrznych, sprawiedliwości, handlu i rolnictwa, o zamianie na miarę metryczną miar przytoczonych w rozporządzeniu ministeryalnym z dnia 2 stycznia 1859 (Dz. u. p. Nr. 25), tyczącem się zapobieżenia kolizjom pomiędzy przedsiębiorstwami górnymi a kolejowymi, i usunięcia lakowych kolizyj jakoteż niebezpieczeństw dla życia i własności, które by z nich wyniknąć mogły	17	23
22 „	Rozporządzenie ministerstwa handlu, o zamianie na miarę metryczną wielkości przytoczonych w rozporządzeniu ministerstwa handlu z dnia 31 sierpnia 1874 (Dz. u. p. Nr. 122), zawierającym przepisy tymczasowe o żegludze i nadzorze rzeczonym na części Dunaju przecinającej Górna i Dolna Austrya	16	25
25 „	Ustawa, o udzielaniu pożyczek bezprocentowych z funduszu państwa niektórym gminom w Dolnej Austrii potrzebującym pomocy do wykonania pilnych budowli publicznych	14	15
2 marca	Traktat pomiędzy monarchyą austryacko-węgierską a Niemcami, tyczący się wybudowania kolei łączącej z Chotzenu na Halbstadt i Friedland do Altwasser	22	31
2 „	Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości, o przyłączeniu gmin Hoskowiec, Lipniany, Przesławki i Wazanowice do okręgu sądu delegowanego miejsko-powiatowego ołomunieckiego w Morawii	18	27
9 „	Ustawa, o przedłużeniu terminu od którego zaliczki bezprocentowe, z funduszu państwa na mocy ustawy z d. 3 maja 1873 (Dz. u. p. Nr. 72) udzielone, miały być spłacone	19	28
9 „	Ustawa, o wyznaczeniu dotacyi w sumie 600.000 zł. na udział urzędowy krajów w Radzie państwa reprezentowanych w wystawie powszechnej międzynarodowej odbyć się mającej w Paryżu w roku 1878	20	28
20 „	Patent cesarski, o zwołaniu sejmów krajowych czeskiego, dolno i górno austryackiego, szarytyńskiego, karyntyńskiego, krańskiego, bukowiniego, morawskiego, szląskiego, tyrolskiego, vorarlberskiego, istryjskiego i gradyjskiego, tudzież sejmów miasta Tryestu i jego okręgu	21	29
28 „	Ustawa, o wyborze deputacyi, którą Rada państwa wysłać na do rokowania z sejmem ogólnym węgierskim względem stosunku dodatku na kosztach spraw wspólnych monarchyi	23	40
6 kwietnia	Ustawa, mocą której zatwierdza się umowę protokolarną z dnia 25 lutego 1876, co do częściowej zmiany i uzupełnienia układów zawartych ze spółką kolei południowej	36	53
6 „	Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości, o rozpoczęciu czynności urzędowych w sądzie powiatowym ottakringskim w Dolnej Austrii	24	40
7 „	Ustawa, o zakupnie kolei żelaznej z Braunau do Strasswalchenu na rzecz państwa	25	41
9 „	Ustawa, zmieniająca przepisy dodatku do Porządku wybierania do Rady państwa dla okręgów wyborczych w Austrii poniżej Anizy „d) gminy wiejskie liczbą 9“	26	42
9 „	Ustawa, zmieniająca przepisy dodatku do Porządku wybierania do Rady państwa dla okręgów wyborczych w Galicyi z Krakowem: „d) gminy wiejskie, ll, 12 i 17“	27	42
9 „	Ustawa, zmieniająca przepisy dodatku do Porządku wybierania do Rady państwa dla okręgów wyborczych w Czechach: „d) gminy wiejskie, ll, 1 i 14“	28	43
9 „	Obwieszczenie ministerstwa skarbu, o złączeniu e. k. komory głównej w Krakowie z jej oddziałem w dworcu kolei północnej w Krakowie	29	43
14 „	Ustawa, o wyznaczeniu na rok 1877 dotacyi osobnych na budowę kolei żelaznych rządowych	30	44
16 „	Ustawa, o udzieleniu spółce akcyjnej uprzywilejowanej kolei żelaznej z Pragi do Duchcowa zaliczki rządowej na dokończenie i urządzenie linii z Mostu do Grobu	32	47

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	T r e ś ć	Nu- mer	Strona
1877			
3 maja	Rozporządzenie ministerstwa skarbu, o ustanowieniu urzędu podatkowego i depozytowego sądowego w Ottakringu w Dolnej Austrii	35	51
5 „	Rozporządzenie ministerstwa spraw wewnętrznych i skarbu, tyczące się wykonywania ustawy z dnia 2 stycznia 1877 (Dz. u. p. Nr. 33) o sprzątaniu śniegu na drogach rządowych	34	50
11 „	Rozporządzenie ministerstw spraw wewnętrznych, sprawiedliwości i handlu, którem podaje się do wiadomości zasady, zachowywać się mające przez władze i obywateli monarchyi pod względem handlu i żeglugi podczas wojny wybuchłej pomiędzy Rosyą a Turcyą	31	45
13 „	Obwieszczenie ministerstwa handlu, podające do wiadomości przepisy dodatkowe do Porządku sprawdzania miar i wag z dnia 19 grudnia 1872 (Dz. u. p. Nr. 171)	38	65
16 „	Traktat, pomiędzy monarchyą austriacko-węgierską a Bawaryą, tyczący się wybudowania od kolei smereczniańskiej odnogi prowadzącej do Chebu	82	186
17 „	Ustawa, o wyznaczeniu dotacyj dodatkowych do preliminarza państwa na rok 1877	40	69
19 „	Patent cesarski, tyczący się rozwiązania sejmu krajowego krainskiego i zarządzenia nowych wyborów do takowego	39	67
20 „	Obwieszczenie ministerstwa skarbu, o upoważnieniu komory pomocniczej I klasy w Dehlylowie w Szląsku do postępowania wywozowego z piwem	41	77
30 „	Obwieszczenie ministerstwa skarbu, o ustanowieniu komory II klasy w dworcu kolei żelaznej w Halbstadzie i zwinieciu komory II klasy w Brunowie	42	77
2 czerwca	Rozporządzenie ministerstwa spraw wewnętrznych w porozumieniu z ministerstwem handlu, o używaniu papieru zabarwionego do obwijania konfitur, surogatów kawy i innych przedmiotów śniadanych tego rodzaju	43	78
4 „	Oświadczenie e. k. Rządu austriacko-węgierskiego i Rządu królewsko-włoskiego, względem przedłużenia moey obowiązującej traktatu z dnia 23 kwietnia 1867, tyczącego się handlu i żeglugi	48	73
7 „	Ustawa, o złączeniu kolei żelaznej berneńsko-rossiekiej z liniami Spółki austriackiej kolei państwa	49	74
8 „	Oświadczenie e. i k. Rządu austriacko-węgierskiego i Rządu francuskiego, tyczące się przedłużenia moey obowiązującej traktatu handlowego z dnia 11 grudnia 1866 aż do 31 grudnia 1877	46	71
11 „	Rozporządzenie ministerstw spraw wewnętrznych i skarbu, podające do wiadomości podwyższenie należytości dla oddziałów wojskowych użytych do niesienia pomocy w czasie wylewu wód	44	79
13 „	Rozporządzenie ministra spraw wewnętrznych i ministra obrony krajowej, o zniesieniu kartelu między monarchyą austriacko-węgierską a zjednoczonymi księstwami Mołdawii i Wołoszczyzny, tyczącego się postępowania ze zbiegłymi żołnierzami i popisowymi, tudzież włóczęgami obu Stron	50	75
14 „	Rozporządzenie ministerstwa skarbu, o ustanowieniu posterunków do ekspedycyi cłowej na granicy austriacko-rosyjskiej w Zbarażu, Skale, Kałaharówe i Olehowicach	45	80
16 „	Ustawa, o podatku konsumcyjnym od mięsa w miejscach nieogłoszonych za zamknięte pod względem poboru podatku konsumcyjnego	60	97
17 „	Obwieszczenie ministerstwa handlu i skarbu, o złączeniu ajeney portowej i zdrowotnej morskiej w Wolosku z tamtejszą e. k. komorą i urzędem solnym	47	72
21 „	Rozporządzenie ministerstwa handlu, o nabyciu przez Rząd e. k. uprzyw. kolei żelaznej brunowsko-strasswaleheńskiej	54	89
25 „	Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości, względem przyłączenia gmin miejscowych Nebahau i Jelenka do okręgu sądu powiatowego praehatickiego w Czechach	51	85

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	T r e ś ć	Nu- mer	Strona
1877 26 czerwca	Rozporządzenie ministerstwa skarbu, tyczące się wykonania ustawy o podatku konsumcyjnym od mięsa w miejscach nie ogłoszonych za zamknięte pod względem poboru podatku konsumcyjnego	61	114
2 lipca	Rozporządzenie ministerstw spraw wewnętrznych, handlu, rolnictwa, skarbu i obrony krajowej, wydane za porozumieniem się z ministerstwem wojny państwa, zawierające przepisy przemysłowe i polijne o wyrobie środków rozsadzających i obchodzeniu się z temiż	68	133
2 „	Rozporządzenie ministerstwa skarbu, o rozciągnięciu zakazu wyprowadzania koni na wyprowadzanie przez okręgi wyłączone i morzem	52	86
6 „	Patent cesarski, tyczący się zwożenia sejmu krajowego królestwa Galicyi i Lodomerji tudzież Wielkiego księstwa Krakowskiego	53	87
6 „	Ustawa, o zmianie wymiaru podatku konsumcyjnego od wyrobu cukru w cukrowniach przerabiających buraki cukrowe świeże przez wyłaczanie	57	90
6 „	Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości, o przyłączeniu gminy Ratenice do okręgu sądu powiatowego podiebradzkiego w Czechach	55	89
6 „	Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości, o przyłączeniu gminy miejscowej Krymlów do okręgu sądu powiatowego ezarnokosteleckiego w Czechach	56	90
8 „	Ustawa, o warunkach i ulgach w celu zapewnienia budowy kolei miejscowej z Wiednia do Aspangu	62	123
9 „	Rozporządzenie tymczasowe ministerstwa rolnictwa, o egzaminowaniu kandydatów na nauczycieli sadownictwa i winiarstwa, tudzież gospodarstwa piwnicznego w szkołach rolniczych jakoteż w szkołach sadownictwa i winiarstwa	63	125
9 „	Rozporządzenie ministerstwa skarbu, o ustanowieniu dla cukrowni nowej skali do wymiaru skuteczności pras służących do wyłaczania soku z buraków	58	91
9 „	Rozporządzenie ministerstw skarbu, o rzeźbieniu oznaczaniu podatku konsumcyjnego w cukrowniach pracujących podług postępowania dyfuzyjnego w periodycie wyrobu cukru 1877/78	59	95
15 „	Ustawa, o taryfach maksymalnych dla przewozu osób na kolejach żelaznych	64	125
18 „	Ustawa, pozwalająca na powiększenie powiernictwa Leopolda barona Haan powstałe w skutek zamiany realności	65	127
19 „	Ustawa, o środkach zaradczych przeciwko nieuczciwemu postępowaniu przy umowach o pożyczki	66	129
19 „	Ustawa, zawierająca przepisy mające na celu położenie tamy opilstwu	67	131
20 „	Rozporządzenie ministerstwa handlu w porozumieniu z ministerstwem spraw wewnętrznych, zmieniające niektóre przepisy rozporządzenia ministerialnego z dnia 1 października 1875 o środkach zapobiegających eksplozjom kotłów parowych (Dz. u. p. Nr. 130)	78	137
25 „	Rozporządzenie ministerstwa handlu, zmieniające niektóre przepisy Porządku ruchu dla kolei żelaznych królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych, zaprowadzonego rozporządzeniem z dnia 10 czerwca 1874 (Dz. u. p. Nr. 75)	59	156
29 „	Ustawa, o pokryciu kosztów zupełnego dokonania regulacji Dunaju pod Wiedniem	70	162
30 „	Ustawa, o stopniu i płacach profesorów w obudwu in tytułach politechnicznych w Pradze	71	163
31 „	Rozporządzenie ministerstwa wyznań i oświecenia, zawierające statut Szkoły sztuk pięknych w Krakowie	73	165
5 sierpnia	Ustawa, o warunkach i ulgach w celu zapewnienia budowy odnogi od kolei smerecząńskiej do Chebu	81	185

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	T r e ś ć	Nu- mer	Strona
1877 10 sierpnia	Rozporządzenie ministerstwa obrony krajowej, podające przepisy wykonawcze do §-fu 18 ustawy o służbie wojskowej	77	171
10 „	Rozporządzenie ministerstwa skarbu, o ustanowieniu administracji podatkowych dla każdej z osobna dzielnic stołecznego i rezydeneyonalnego miasta Wiednia	72	164
10 „	Obwieszczenie ministerstwa handlu, o zmianie kilku przepisów dokumentu koncesyjnego dla kolei dolno-austryackich południowo-zachodnich z dnia 3 listopada 1874 (Dz. u. p. Nr. 10 z roku 1873)	74	168
13 „	Rozporządzenie ministerstwa spraw wewnętrznych, skarbu, handlu i rolnictwa, o używaniu stosów narożnych krzyżowych w układaniu drzewa szczapowego	79	178
13 „	Rozporządzenie ministerstwa skarbu, o zaprowadzeniu znaczka stęplowego dwubarwnego na kartach do gry	75	169
14 „	Obwieszczenie ministerstwa handlu, o przyjmowaniu do sprawdzania i cechowania miar do węgla drewnianych i forfu, jakoteż do węgla kopalnego, koksu, wapna i innych płodów kopalnych	80	180
18 „	Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości, o przyłączeniu dzielnicy X Favoriten w mieście Wiedniu do okręgu sądu powiatowego miejsko-delegowanego na Wiedniu	76	170
22 „	Obwieszczenie ministerstwa handlu, o zmianie kilku przepisów dokumentów koncesyjnych e. k. uprzyw. kolei granicznej morawskiej z dnia 6 grudnia 1869 (Dz. u. p. Nr. 11 z roku 1870) i z dnia 11 września 1871 (Dz. u. p. Nr. 115)	83	193
30 „	Rozporządzenie ministerstwa handlu, o zarządzeniem odmiennie od przepisów rozporządzenia z dnia 4 lutego 1871 (Dz. u. p. Nr. 8) przedstawianiu ministerstwu wojny państw planów stacyi i mostów	84	194
1 września	Obwieszczenie ministerstwa skarbu, o złączeniu e. k. przykomorka w Piano di Fugazza z przykomorkiem awiazejnym królewsko-włoskim w miejscu tej samej nazwy okręgu włoskiego	85	195
3 „	Rozporządzenie ministerstwa obrony krajowej, ministerstwa rolnictwa i ministerstwa spraw wewnętrznych, mocą którego zmienia się jeden z przepisów wykonawczych do ustawy o dostawianiu koni z dnia 16 kwietnia 1873 (Dz. u. p. Nr. 77) zawarty w rozporządzeniu ministeryalnym z dnia 1 sierpnia 1873 (Dz. u. p. Nr. 135)	86	195
15 „	Obwieszczenie ministerstwa skarbu, o zwinieciu e. k. komory pomocniczej cukmantelskiej I klasy w Ziegenhalsie pruskim (miasto), zaprowadzeniu komory pomocniczej I klasy w Miklaszowiecach i przeistoczeniu urzędu kontrolnego w Cukmantlu na komorę pomocniczą I klasy	87	196
16 „	Obwieszczenie ministerstwa skarbu, o używaniu obligacyi renty złotej na kaucye małżeńskie wojskowych i o postępowaniu które w tym względzie ma być zachowywane	89	201
17 „	Obwieszczenie ministerstwa handlu, w którym podaje się do wiadomości powszechnej przepisy dodatkowe do Porządku sprawdzania miar i wag i do taryfy opłat za sprawdzanie z dnia 19 grudnia 1872 (Dz. u. p. Nr. 171)	88	196
27 „	Obwieszczenie ministerstwa handlu, o zmianie kilku przepisów koncesyjnych dotyczących się taryfy e. k. uprzyw. kolei łączącej południowo-północno-niemieckiej	90	201
27 „	Obwieszczenie ministerstwa handlu, o zmianie kilku przepisów dokumentów koncesyjnych z dnia 8 września 1868 (Dz. u. p. Nr. 143), dla sieci zagwarantowanej i z dnia 25 czerwca 1870 (Dz. u. p. Nr. 109) dla sieci uzupełniającej e. k. uprzyw. kolei północno-zachodniej austryackiej	91	203
6 października.	Obwieszczenie ministerstwa skarbu, o pozostawieniu delegacyi komory głównej w zakładzie składowym banku „Unionbank“ w Wiedniu	92	204

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	T r e ś ć	Nu- mer	Strona
1877			
10 października.	Obwieszczenie ministerstwa handlu, o zmianie kilku przepisów koncesyi e. k. uprzyw. kolei Nastepey tronu Rudolfa tyczących się taryfy	94	205
11 ..	Obwieszczenie ministerstwa skarbu, o przeniesieniu e. k. komory pomocniczej II klasy z Jelenia w Galicyi do Jaworzna	93	204
15 ..	Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości, o ustanowieniu sądu powiatowego w Stokach w Czechach	95	206
18 ..	Rozporządzenie ministerstwa wyznań i oświecenia, którem orzeczone zostaje uznanie społeczności religijnej starokatolickiej	99	210
24 ..	Rozporządzenie ministerstwa skarbu, o przeniesieniu głównej sprzedaży soli górno-austryackiej z urzędu sprzedaży soli w Gmunden do zarządu salin w Ebensee	96	207
27 ..	Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości, o ustanowieniu sądu powiatowego w Kladnie w Czechach	97	207
8 listopada	Rozporządzenie ministerstw spraw wewnętrznych, wyznań i sprawiedliwości, o wewnętrznem urządzeniu i utrzymywaniu ksiąg urodzin, zaślubin i zejścia dla członków kościoła starokatolickiego	100	211
15 ..	Obwieszczenie ministerstwa skarbu, o zaprowadzeniu komory pobocznej I klasy w dworcu kolei Eisenstein i o przestawieniu komory pomocniczej I klasy w Elisenthal na komorę poboczną II klasy	101	213
16 ..	Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości, tyczące się weilenia obszaru gminy Wielki-Jedlersdorf do okręgu sądu przemysłowego wiedeńskiego dla handlu i wyrobu machin i towarów kruszcowych	102	213
19 ..	Rozporządzenie ministerstwa skarbu, upoważniające e. k. komory pomocniczej I klasy w dworcu kolei w Raizenhein do postępowania wywozowego z cukrem	103	214
20 ..	Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości, tyczące się przeniesienia siedziby urzędowej sądu powiatowego z Zassowa do Radomyśla, tudzież przyłączenia kilku gmin z okręgu tegoż sądu do okręgu sądu pilzeńskiego w Galicyi zachodniej	104	214
20 ..	Rozporządzenie ministerstwa spraw wewnętrznych, w porozumieniu z ministerstwem handlu, którem objaśnia się rozporządzenie z dnia 2 czerwca 1877 (Dz. u. p. Nr. 43) o używaniu papieru zabarwionego do obwijania przedmiotów śniednych	105	215
25 ..	Patent cesarski, tyczący się zwolania sejmu krajowego istrijskiego	107	217
25 ..	Rozporządzenie ministra spraw wewnętrznych, tyczące się zmian w austryackim cenniku lekarstw	106	215
26 ..	Oświadczenie e. k. Rządu austryacko-węgierskiego i Rządu Wielkiej Brytanii, tyczące się przedłużenia mocy obowiązującej traktatu handlowego z dnia 3 grudnia 1876	117	234
27 ..	Obwieszczenie ministerstw oświecenia i rolnictwa, o przejściu akademii rolniczej do zakresu ministerstwa wyznań i oświecenia	108	219
27 ..	Obwieszczenie ministerstwa handlu, o zmianie kilku przepisów koncesyj wyłączenie uprzyw. kolei żelaznej busztichradzkiej tyczących się taryfy	109	219
28 ..	Obwieszczenie ministerstwa handlu, o zmianie kilku przepisów koncesyi kolei centralnej morawsko-szląskiej tyczących się taryfy	110	221
5 grudnia	Ustawa, zawierająca przepisy uzupełniające do ustaw z dnia 24 kwietnia 1874 (Dz. u. p. Nr. 48 i 49), tycząca się zastępstwa posiadaczy listów zastawnych, tudzież udziałowych zapisów dłużnych, na okaziciela opiekujących lub takich, które można przenosić na innych za pomocą indosu	111	223
14 ..	Ustawa, o kolejach żelaznych poręczonych	112	227
14 ..	Oświadczenie e. k. Rządu austryacko-węgierskiego tudzież Rządu królewsko-włoskiego, tyczące przedłużenia mocy obowiązującej traktatu handlowego i żeglugowego z dnia 23 kwietnia 1867 aż do 31 marca 1878	116	233
20 ..	Ustawa, o dalszem pobieraniu podatków i opłat, tudzież pokryciu wydatków rządowych w czasie od dnia 1 stycznia aż do końca marca 1878	113	229

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	T r e ś ć	Nu- mer	Strona
1877			
20 grudnia	Ustawa, o przedłużeniu mocy obowiązującej ustawy z dnia 24 grudnia 1867 (Dz. u. p. 1868, Nr. 2) o dopłacie ze strony królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych na kosztą spraw, wszystkim krajom monarchyi austriackiej spółnych, umowy względem ustanawiania obopólnie wydatków skarbu cłowego, zawartej na zasadzie ustawy z dnia 27 marca 1869 (Dz. u. p. Nr. 117), ustawy z dnia 24 grudnia 1867 (Dz. u. p. z roku 1868, Nr. 4), o przymierzu cłowym i handlowym pomiędzy królestwami i krajami w Radzie państwa reprezentowanemi a krajami korony węgierskiej, ustawy z dnia 27 grudnia 1862 (Dz. u. p. z roku 1863, Nr. 2) o zawarciu umowy z austriackim bankiem narodowym, kontraktu ze spółką austriacko-węgierskiego Lloyda względem załatwiania służby pocztowej morskiej z dnia 18 listopada 1871 (Dz. u. p. 1872, Nr. 157) i kontraktu ze spółką austriacko-węgierskiego Lloyda z dnia 26 kwietnia 1872 względem utrzymywania między Tryestem a Bombajem bezpośredniej i regularnej poczty za pomocą parowców (Dz. u. p. 1872, Nr. 72), aż do końca marca 1878, tudzież o przedłużeniu mocy obowiązującej traktatów cłowych i handlowych z Francją, Włochami i Niemcami	114	230
22 „	Obwieszczenie, tyczące się przedłużenia traktatów handlowych z państwem Niemieckiem i z Francją	113	233
22 „	Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości, o rozpoczęciu czynności urzędowych w sądzie powiatowym kładnieńskim w Czechach	118	237
22 „	Obwieszczenie ministerstwa skarbu, o zaprowadzeniu król. węgierskiej delegacji komory głównej w dworcu kolei w Kronsztacie	119	237
28 „	Obwieszczenie, o przedłużeniu kontraktów ze spółką żeglugi parowej austriacko-węgierskiego Lloyda względem załatwienia służby pocztowej morskiej i względem utrzymywania pomiędzy Tryestem a Bombajem bezpośredniej i regularnej poczty zapomocą parowców	120	237
30 „	Umowa pomiędzy c. k. Rządem a uprzyw. austr. bankiem narodowym na zasadzie ustawy z dnia 20 grudnia 1877 (Dz. u. p. Nr. 114), tycząca się przedłużenia przywileju bankowego na trzy miesiące	121	239

Drugi Skorowidz.

Spis abecadłowy

ustaw i rozporządzeń od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 1877 w Dzienniku ustaw państwa (Rocznik XXIX, część I do XLII) ogłoszonych *).

- Administracye podatkowe:** ustanowienie ich dla każdej z osobna dzielnic miasta Wiednia. 72, **164**.
- Altwasser** ob. Traktat.
- Agencya portowa** i zdrowotna morska w Volowsku; złączenie jej z tamtejszą komorą i urzędem solnym. 47, **82**.
- Akademia rolnicza** w Wiedniu; przejście do zakresu ministerstwa wyznań i oświecenia. 108, **219**.
- Asekuracyjne Spółki** ob. Spółki.
- Aspang** ob. Koleje żelazne.
- Austria dolna:** ustawa o pożyczkach na wykonanie pilnych budowli. 14, **15**.
— — zmiana Porządku wybierania do Rady państwa. 26, **42**.
- Bank narodowy** austriacki; przedłużenie jego przywileju. 121, **239**.
- Bawarya:** traktat tyczący się wybudowania od kolei smereczańskiej odnogi do Chebu. 82, **186**.
- Beneficya:** zmiana taryfy opłat. 98, **209**.
- Braunau** ob. Koleje żelazne.
- Bukowina:** ustawa o środkach zaradczych przeciwko nieuczciwemu postępowaniu przy umowach o pożyczki. 66, **129**.
— zawierająca przepisy mające na celu położenie tany opilstwa. 67, **131**.
- Cennik lekarstw:** zmiany. 106, **215**.
- Cheb** ob. Koleje żelazne.
- Chotzen** ob. Traktat.
- Cłowa ekspedyeya:** ustanowienie posterunków do tejsze w Zbarażu, Skale, Kałaharowce i Olechowicach. 45, **80**.
- Cłowe urzędy** ob. Komory.
- Cukier:** ustawa o podatku konsumcyjnym od wyrabiania go. 57, **90**.
— upoważnienie komory w Raizenhein do postępowania wywozowego. 103, **214**.
- Cukmantel** ob. Komora i Kontrolny urząd.
- Cukrownie:** zaprowadzenie nowej skali do wymiaru skuteczności pras. 58, **91**.
- Czarnokostelee** ob. Sad.
- Czechy:** zmiana porządku wybierania do Rady państwa. 28, **43**.
— ustanowienie sądów powiatowych w Sztokach. 95, **206**; w Kładnie. 97, **207**.
- Dalmacya:** zwołanie sejmu krajowego 1, **1**.
- Dehyłow** ob. Komora pobożna.
- Delegacya** komory głównej wiedeńskiej; pozostawienie jej w zakładzie składowym banku „Unionbank“. 92, **204**.
— komory głównej w Kronsztadzie zaprowadzona. 119, **237**.
- Deputacya** do rokowania z sejmem węgierskiem względem dodatku na koszta spraw spólnych. 23, **40**.
- Dodatek IV** do Porządku sprawdzania miar i wag. 38, **65**.
— V do Porządku sprawdzania miar i wag. 88, **196**.
- Dotacya** na udział w wystawie paryskiej. 20, **28**.
— na budowę kolei żelaznych rządowych. 30, **44**.
- Dotacye** dodatkowe do preliminarza na 1877 r. 40, **69**.
- Drogi rządowe.** sprzątanie śniegu; ustawa. 33, 84; przepis wykonawczy. 34, **50**.
- Drzewo szczapowe:** używanie stosów krzyżowych do układania go. 79, **158**.
- Dunaj.** żegluga ob. Miary i wagi.
— ustawa o pokryciu kosztów jego regulacyi. 70, **163**.
- Dyfuzyjne** postępowanie w cukrowniach; rzeźbione oznaczanie podatku w cukrowniach podług tej metody pracujących. 39, **95**.
- Ebensee** ob. Sól.
- Eisenstein** } ob. Komora.
Eisenthal }

*) Z dwóch cyfr przy każdym wyrazie podanych, pierwsza oznacza liczbę ustawy, druga zaś, grubszymi czcionkami wydrukowana, stronicę Dziennika ustaw państwa, na której tę ustawę umieszczono.

- Eksplozje kotłów parowych; zmiana rozporządzenia o środkach zapobiegających.** 78, **177.**
- Egzamina** kandydatów na nauczycieli sadownictwa, winiarstwa i gospodarstwa piwnicznego. 63, **125.**
- Friedland** ob. Traktat.
- Francya;** przedłużenie traktatu handlowego. 46, **81** i 115, **233.**
- Galicya;** zmiana porządku wybierania do rady państwa. 27, **42.**
- zwołanie sejmiku krajowego. 53, **87.**
  - ustawa o środkach zaradczych przeciwko nieuczciwemu postępowaniu przy umowach o pożyczki. 66, **129.**
  - ustawa mająca na celu położenie tamy opilstwu. 67, **131.**
  - ob. Sąd.
- Gimunden** ob. Sól.
- Górnice** przedsiębiorstwa ob. Miary i wagi.
- Haan br.;** ustawa o pozwoleniu na powiększenie powierzchni. 63, **127.**
- Halbstadt** ob. Traktat.
- Handel** ob. Wojna.
- Hoskowitz** ob. Sąd.
- Istrya;** zwołanie sejmiku krajowego. 107, **217.**
- Jachimów;** przedłużenie terminu zwrotu zaliczek udzielonych mieszkańcom tego miasta. 19, **28.**
- Jaworzno** ob. Komora.
- Jelenka** ob. Sąd.
- Jedlersdorf wielki;** ob. Sąd przemysłowy.
- Kalaharowka** ob. Cłowa ekspedycja.
- Kartel** z księżstwami Mołdawii i Wołoszczyzny tyczący się zbiegłych żołnierzy i popisowych ludzich włościan, uchylony. 50, **85.**
- Karty do gry;** zaprowadzenie znaczka stepowego dwubarwnego. 75, **169.**
- Kaucye** małżeńskie wojskowych; składanie ich w rence złotej. 89, **201.**
- Kawa** ob. Surogaty.
- Kładno** ob. Sąd powiatowy.
- Koleje żelazne;** sprzedaż listów przewozowych. 5, **7.**
- — zaprowadzenie nowego porządku sygnałowego. 10, **12.**
  - — koncesya na kolej z Lokietu do Lokiet-Neusattel. 15, **17.**
- Koleje żelazne;** zamiana na miarę metryczną miar przytoczonych w rozporządzeniu z dnia 2 stycznia 1859 roku. 17, **27.**
- — traktat z Niemcami tyczący się wybudowania kolei łączącej z Chotzen do Altvasseru. 22, **31.**
  - — ustawa o dotacyach na budowę kolei rządowych. 30, **44.**
- Koleje żelazne;** zakupienie kolei z Braunau do Strasswalehen. 25, **41.**
- — ustawa o udzieleniu zaliczki spółce kolei prądko-ducheowskiej na dokończenie linii z Mostu do Grobu. 32, **47.**
  - — — zatwierdzająca umowę ze spółką kolei południowej. 36, **53.**
  - — traktat z Włochami tyczący się rozłączenia sieci kolei żelaznych. 37, **58.**
  - — ustawa o złączeniu kolei berneńsko-rosickiej z liniami austr. kolei państwa. 49, **84.**
  - — obwieszczenie o nabyciu kolei brunnowsko-strasswaleheńskiej. 54, **89.**
  - — ustawa o budowie kolei z Wiednia do Aspaugu. 62, **123.**
  - — — o taryfach maksymalnych dla przewozu osobowego. 64, **125.**
  - — zmiany w Porządku ruchu. 69, **156.**
  - — ustawa o budowie odnogi od kolei smereczańskiej do Chebu. 81, **185;** traktat z Bawaryą w tym przedmiocie. 82, **186.**
  - — przedstawienie planów stacji i mostów ministerstwu handlu. 84, **194.**
  - — zmiana przepisów koncesyjnych tyczących się taryf dla kolei:
    - dołno austr. połud. zachod. 74, **168.**
    - granicznej morawskiej. 83, **193.**
    - połud. północ. niemieck. 90, **201.**
    - północ. zachodn. austr. 91, **203.**
    - Następcy tronu Rudolfa. 94, **205.**
  - — busztiehradzkiej. 109, **219.**
  - — centralnej morawsko-szląskiej. 110, **221.**
  - — poręczone; ustawa o tychże. 112, **227.**
- Komora** w Halbstadzie ustanowiona. 42, **77.**
- główna w Krakowie; złączenie jej z oddziałem w dworcu kolei północnej istniejącym. 29, **43.**
  - pomocnicza w Springen; złączenie jej z bawarską w Ach 9, **12.**
  - — w Dehylowie upoważnienie do postępowania wywozowego z piwem. 41, **77.**
  - — cukmantelska w Ziegenhalsie pruskim; zwinicie jej. 87, **106.**
  - — w Miklaszowiecach zaprowadzona. 87, **196.**
  - zaprowadzenie pomocniczej, w dworcu kolei w Eisenstein i przeistoczenie pomocniczej I klasy w Elisenthal na pomocniczą II klasy. 101, **213.**
  - w Raizenhein; upoważnienie do postępowania wywozowego z cukrem. 103, **214.**
  - — w Jeleniu; przeniesiona do Jaworzna. 93, **204.**
- Koncesya** na kolej z Lokietu do Lokiet-Neusattel. 15, **17.**
- Konfitury;** używanie papieru zabarwionego do ich obwijania 43, **78** i 105, **215.**
- Konie;** donoszenie o przybytku i ubytku w stajni. 2, **3.**
- zakaz wyprowadzania. 52, **86.**
  - zmiana rozporządzenia o ich dostarczaniu dla armii. 86, **195.**
- Kontrolny urząd** cukmantelski; przeistoczenie go na komorę pomocniczą. 87, **106.**

Kościół starokatolicki: uznanie go. 99, **210**.

— — utrzymanie ksiąg urodzin, zaślubin i zejścia dla jego członków. 100, **211**.

Kotły parowe: zmiana przepisów o środkach zapobiegających eksplozjom. 78, **177**.

Kraina: rozwiązanie sejmu krajowego. 39, **67**.

Kraków: złączenie komory głównej z jej oddziałem w dworcu kolei północnej będącym. 29, **43**.

— statut szkoły sztuk pięknych. 73, 65.

Krymlów ob. Sąd.

Lekarstwa: zmiana cennika. 106, **215**.

Lichwa: ustawa o środkach zaradczych przeciwko nieuczciwemu postępowaniu przy umowach o pożyczki. 66, **129**.

Lipniany ob. Sąd.

Listy zastawne ob. Zastępstwo posiadaczy.

Lloyd austriacko-węgierski; przedłużenie kontraktów z nim, dotyczących się służby pocztowej morskiej. 120, **237**.

Lokiet ob. Koleje żelazne.

Miary i wagi; zamiana na miarę metryczną wielkości przytoczonych w rozporządzeniu o żegludze na Dunaju. 16, **25**.

— — — — — w rozporządzeniu z dnia 2 stycznia 1859 o kolizjach między przedsiębiorstwami górnictwami a kolejowemi. 17, **27**.

— — Dodatek IV do porządku sprawdzania. 38, **65**.

— — — V do porządku sprawdzania. 88, **196**.

— — sprawdzanie i cechowanie miar do węgla drzewnego i torfu, jakoteż do węgla kopalnego, koksu, wapna itd. 80, **180**.

Mieso: podatek konsumcyjny od niego w miejscach nie ogłoszonych za zamknięte; ustawa 60, **97**; przepis wykonawczy. 61, **114**.

Miklaszowice ob. Komora.

Moldawia i Wołoszczyzna; uchylenie kartelu dotyczącego się zbiegłych żołnierzy i popisowych tudzież włóczęgów obu stron. 50, **85**.

Morawia; zmiany w okręgach sądowych. 18, **27**.

Należności dla oddziałów wojskowych użytych do ratowania w czasie wylewu wód. 44, **77**.

Nauczyciele sadownictwa, winiarstwa i gospodarstwa piwnicznego; egzaminowanie tychże. 63, **125**.

Niemcy; traktat z nimi dotyczący się wybudowania kolei z Cholzemu do Altwasseru. 22, **31**.

Niemcy i Francya; przedłużenie traktatów handlowych z nimi. 115, **233**.

Nebau ob. Sąd.

Notaryalna ustawa; zmiana §§. 6 i 119 tejże. 3, **3**.

Obligacye renty złotej; ob. Renta.

Olechowice; ob. Cłowa ekspedycya.

Opiłstwo; ustawa mająca na celu położenie mu tany. 67, **131**.

Oplaty; zmiana ustawy z 13 grudnia 1862 r. 98, **209**.

Ottakring; ob. Sąd.

— ob. Podatkowy urząd.

Papier zabarwiony; używanie go do obwijania 43, **78** i 105, **215**.

Patent cesarski względem zwołania sejmu dalmackiego. 1, **1**.

— — — rozwiązania sejmu tyrolskiego. 7, **10**.

— — — zwołania sejmów krajowych. 21, **20**.

— — — rozwiązania sejmu krańskiego. 39, **67**.

— — — zwołania sejmu galicyjskiego. 53, **87**.

— — — zwołania sejmu istryjskiego. 107, **217**.

Piano di Fugazza ob. Przykomorek.

Piwo; upoważnienie komory w Dehlyowie do postępowania wywozowego. 41, **77**.

Plany stacyj i mostów kolei żelaznych; przedstawianie ich ministerstwu handlu. 84, **194**.

Podatek konsumcyjny od wyrabiania cukru ustawa. 57, **90**

— — — — — skala do wymiaru skuteczności pras. 58, **91**.

— — — — — ryczałtowe oznaczenie go w cukrowniach pracujących podług postępowania dyfuzyjnego. 59, **95**.

— — od mięsa w miejscach nie ogłoszonych za zamknięte; ustawa 60, **97**; przepis wykonawczy. 61 **114**.

Podatki i opłaty; ustawa o dalszem pobieraniu ich w czasie od dnia 1 stycznia aż do końca marca 1878 roku. 113, **229**.

Podatkowe administracye dla każdej z osobna dzielnic miasta Wiednia ustanowione. 72, **164**.

Podatkowy urząd, oraz depozytowy sądowy ustanowiony w Ottakringu. 33, **51**.

Podjebrady ob. Sąd.

Porządek wybierania do rady państwa; zmiana dla

Austrii dolnej. 26, **42**.

Czech. 28, **43**.

Galicyi. 27, **42**.

— **sprawdzania** miar i wag;

Dodatek IV. 38, **65**.

V. 88, **196**.

— **ruchu** dla kolei żelaznych; zmiana w tymże. 69, **156**.

Powiernictwo Br. Haan; pozwolenie powiększenie. 65, **127**.

Prachatice ob. Sąd.

Praga; ustawa o stopniu i płacach profesorów w obu instytucjach politechnicznych. 71, **163**.

Przedłużenie moey obowiązującej ustaw ugodyowych 114, **230**.

— **traktatów** handlowych;

z Niemcami i Francją. 115, **233**.

z Włochami. 116, **233**.

- Przedłużenie traktatów z Wielką Brytanią.** 117, **234.**
- — kontraktów ze spółką żeglugową austr. węgier. Lloyd. 120, **237.**
  - przywileju austriackiego banku narodowego. 121, **239.**
- Przekazy pocztowe do Włoch.** 6, **8.**
- Przerów;** ustanowienie starostwa. 11, **13.**
- Przestawik** ob. Sąd.
- Przewozowe listy** dla kolei żelaznych; ich sprzedaż. 3, **7.**
- Przykomorek w Piano di Fugazzo;** złączenie go z przykomorkiem włoskim. 85, **195.**
- Radomyśl** ob. Sąd.
- Ratenice** ob. Sąd.
- Raizenheim** ob. Komora.
- Renta złota;** wymiana obligacji, ich łączenie, przenoszenie, rozdzielanie. 8, **11.**
- — używanie jej obligacji na kaucyje małżeńskie wojskowych. 89, **201.**
- Rolnicza akademja w Wiedniu** ob. Akademia.
- Rozsadzające środki** ob. Środki.
- Sąd delegowany miejsko powiatowy w Olomuńcu;** przyłączenie do niego gmin Hoskowiec, Lipniany, Przelawik i Ważanowice. 18, **27.**
- — — — na Wiedniu; przyłączenie do niego dzielnicy Favoriten. 76, **170.**
  - powiatowy ottakringski; rozpoczęcie czynności. 24, **40.**
  - — prachateki; przyłączenie do jego okręgu gmin Nebahau i Jelenka. 51, **85.**
  - — podjebradzki; przyłączenie do jego okręgu gminy Ratenice. 55, **89.**
  - — czarnokostelecki; przyłączenie do jego okręgu gminy Krymłów. 56, **90.**
  - — — w Sztokach; ustanowiony. 95, **206.**
  - — zasowski; przeniesienie do Radomyśla. 104, **214.**
  - — w Kładnie. 97, **207;** rozpoczęcie czynności. 18, **237.**
  - przemysłowy w Wiedniu; przyłączenie gminy Wielki Jedlersdorf do jego okręgu. 102, **213.**
- Sejmy krajowe:**
- zwołanie dalmackiego. 1, **1.**
  - galicyjskiego. 53, **87.**
  - istryjskiego. 107, **217.**
  - rozwiązanie istryjskiego. 39, **67.**
  - ogólne. 21, **29.**
  - tyrolskiego. 7, **10.**
- Skala nowa** do wymiaru skuteczności pras w cukrowniach. 58, **91.**
- Skala** ob. Cłowa ekspedycya.
- Służba wojskowa;** przepisy wykonawcze do §. 18 ustawy o tej służbie. 77, **171.**
- Smereczanska kolej;** ustawa o budowie odnogi do Chebu. 87, **185.**
- Sól;** przeniesienie urzędu sprzedaży z Gmunden do Ebensee. 96, **207.**
- Spółki asykuracyjne** austriackie i włoskie; dozwolenie wykonywania przemysłu w Austrii i Włoszech. 13, **14.**
- Sprawdzanie i cechowanie** miar do węgla drewnianych i torfu, jakoteż do węgla kopalnego, koksu, wapna i innych płodów kopalnych. 80, **180.**
- — — dodatek IV do Porządku sprawdzania miar i wag. 38, **65.**
  - — — dodatek V do Porządku sprawdzania miar i wag. 88, **196.**
- Springen;** złączenie tamtejszej komory z bawarską. 9, **12.**
- Starokatolicki kościół;** uznanie go. 99, **210.**
- — utrzymywanie ksiąg urodzin, zaślubin i zejścia dla jego członków. 100, **211.**
- Starostwo w Przerowie** ustanowione. 11, **13.**
- Statut szkoły sztuk pięknych w Krakowie.** 73, **165.**
- Stęplowy znaczek** dwubarwny do kart zaprowadzony. 75, **169.**
- Strasswalchen** ob. Koleje żelazne.
- Surogaty kawy;** używanie papieru zabarwionego do ich obwijania 43 **78** i 105, **115.**
- Sygnalowy porządek;** obwieszczenie o zaprowadzeniu go. 10, **12.**
- Szkola sztuk pięknych w Krakowie i jej statut.** 73, **165.**
- Szkoły sadownictwa i winiarstwa;** egzaminowanie kandydatów na nauczycieli. 63, **125.**
- Sztoki** ob. Sąd.
- Śnieg;** ustawa o sprzątaniu go. 33, **48.**
- przepisy wykonawcze. 34, **50.**
- Środki rozsadzające;** przepisy o ich wyrabianiu i obchodzeniu się z nimi. 68, **133.**
- Taryfa opłat,** zaprowadzona ustawą z dnia 13 grudnia 1862; jej zmiana. 98, **200.**
- Taryfy maksymalne** dla przewozu osób na kolejach żelaznych. 64, **126.**
- Thürheim hr.;** ustawa o powiększeniu powiernictwa tego imienia. 12, **13.**
- Traktat handlowy z Wielką Brytanią;** rozporządzenie wykonawcze. 4, **5.**
- — — przedłużenie go. 117, **234.**
- Traktat z Niemcami,** tyczący się wybudowania kolei z Chotzenu na Halbstadt i Friedland do Altwasseru. 22, **31.**
- z Włochami, tyczący się rozłączenia sieci kolei żelaznych. 37, **58.**
  - handlowy z Francją; przedłużenie go. 46, **81;**
  - — z Niemcami. 115, **233.**
  - — z Włochami; przedłużenie. 48, **83;** i 116, **233.**
  - z Bawaryą, tyczący się wybudowania od kolei smereczanskiej odnogi od Chebu. 82, **186.**
- Tyrol;** rozwiązanie sejmu krajowego. 7, **10.**

- Ustawa** zmieniająca §§. 6 i 119 ustawy notaryalnej. 3. 3.
- o powiększeniu powiernictwa hr. Thürheimów. 12, 13
  - o pożyczkach dla gmin Dolnej Austrii na budowę publiczne. 14, 15.
  - o przedłużeniu terminu spłaty zaliczek udzielonych mieszkańcom Jachimowa. 19, 28.
  - o dotacyi na udział w wystawie paryskiej. 20, 28.
  - o wyborze deputacyi do rokowania z sejmem węgierskim względem dodatku na wydatki wspólne. 23, 40.
  - o zakupnie kolei z Braunau do Strasswalehen. 25, 41.
  - zmieniająca porządek wyborczy:
    - dla Dolnej Austrii. 26, 42.
    - „ Galicyi. 27, 42.
    - „ Czech. 28, 43.
  - o wyznaczeniu dotacyi na budowę kolei żelaznych rządowych. 30, 44.
  - o udzieleniu zaliczki spółce kolei pragsko-duchcowskiej na dokończenie linii z Mostu do Grobu. 32, 47.
  - zawierająca przepisy o sprzątaniu śniegu. 33, 48.
  - zatwierdzająca umowę ze spółką kolei południowej. 36, 53.
  - o wyznaczeniu dotacyi dodatkowych do preliminarza na 1877 r. 40, 69.
  - o złączeniu kolei żelaznej berneńsko-rossickiej z liniami spółki austriackiej kolei państwa. 49, 84.
  - o podatku od wyrabiania eukru. 57, 90.
  - o podatku konsumcyjnym od mięsa w miejscach nie ogłoszonych za zamknięte. 60, 97.
  - o budowie kolei żelaznej z Wiednia do Aspangu. 62, 123.
  - o taryfach maksymalnych dla przewozu osób na kolejach żelaznych. 64, 125.
  - pozwalająca na powiększenie powiernictwa Leopolda Barona Haan. 65, 127.
  - o środkach zaradczych przeciwko nieuczciwemu postępowaniu przy umowach o pożyczki. 66, 129.
  - mająca na celu położenia tamy opilstwu. 67, 131.
  - o pokryciu kosztów regulacyi Dunaju. 70, 163.
  - o stopniu i płacach profesorów w obudwu instytutach politechnicznych w Pradze. 71, 163.
  - o budowie odnogi od kolei smereczańskiej do Chebu. 81, 185.
  - o zmianie taryfy opłat zaprowadzonej ustawą z dnia 13 grudnia 1862 r. 98, 209.
  - dotycząca zastępstwa posiadaczy listów zastawnych, tudzież udziałowych zapisów dłużnych, na okaziciela opiekujących, lub takich, które można przenosić na innych za pomoca indosu. 111, 223.

Ustawa o kolejach żelaznych poręczonych. 112, 227.

- o dalszem pobieraniu podatków i opłat w czasie od dnia 1 stycznia aż do końca marca 1878 r. 113, 229.
- o przedłużeniu mocy obowiązującej ustaw ugodynych. 114, 230.

Wazanowice ob. Sąd.

Wiedeń; ustawa o budowie kolei żelaznej, do Aspangu. 62, 123.

- — o pokryciu kosztów regulacyi Dunaju. 70, 163.
- ustanowienie administracyi podatkowych dla każdej z osobna dzielnicy. 72, 164.
- przyłączenie dzielnicy Favoriten do okręgu sądu delegowanego miejsko powiatowego na Wiedniu. 76, 170.

Wielka Brytania; rozporządzenie wykonawcze do traktatu handlowego. 4, 5.

- — przedłużenie traktatu handlowego. 117, 234.

Włochy; przekazy pocztowe z monarchią austriackiej-węgierskiej. 6, 8.

- traktat dotyczący się rozłączenia sieci kolei żelaznych. 37, 58.
- przedłużenie traktatu handlowego 48, 83; i 116, 233.

Wojna między Rosją a Turcją; zasady pod względem handlu i żeglugi w ciągu tejże wojny zachowywać się mające. 31, 45.

Wojskowa służba; przepisy wykonawcze do §-fu 18-go ustawy o niej. 77, 171.

Wojskowe oddziały użyte do ratowania w czasie wylewu wód. 44, 79.

Wystawa paryska; ustawa o dotacyi na udział urzędowy w tejże. 20, 28.

Zaliczki; przedłużenie mieszkańcom Jachimowa terminu ich zwrotu. 19, 28.

- udzielanie spółce kolei pragsko-duchcowskiej na dokończenie linii z Mostu do Grobu. 32, 47.

Zassów ob. Sąd.

Zastępstwo posiadaczy listów zastawnych i udziałowych zapisów dłużnych, ustawa 111, 223.

Zbiegli żołnierze i popisowi tudzież włóczęgi; uchylenie kartelu z Mołdawią i Wołoszczyzna który się ich tyczył. 50, 85.

Zbaraż ob. Cłowa ekspedycya.

Ziegenhals ob. Komora.

Żegluga na Dunaju ob. Miary i wagi.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część I. — Wydana i rozesłana dnia 6 stycznia 1877.

1.

Patent cesarski z dnia 4 stycznia 1877.

tyczący się zwołania sejmu krajowego dalmackiego.

**My Franciszek Józef Pierwszy,
z Bożej łaski Cesarz Austryacki;**

król węgierski i czeski, król dalmatyński, chorwacki, slawoński, galicyjski, łodomeryjski i illiryjski; król jerozolimski itd.; arcyksiążę austryacki; wielki książę toskański i krakowski; książę lotaryński, salzburski, styryjski, karyntyjski, krański i bukowiński; wielki książę siedmiogrodzki; margrabia morawski; książę górno i dolno szląski, modeński, parmański, piacenecki i gwastalski, oświęcimski i zatorski, cieszyński, friaulski, dubrownicki i zadarski, książęcony hrabia na Habsburgu i Tyrolu, Kyburgu, Gorycy i Gradysee; książę na Trydencie i Bryksenie, margrabia górno i dolno łużycki i istryjski; hrabia na Hohenembsie, Feldkirehu, Bregencyi, Sonnenbergu itd., pan na Tryeście, Kottarze i windyjskiej marchy; wielki wojewoda województwa serbskiego itd. itd.

wiadomo czynimy:

Sejm krajowy dalmacki zwołany zostaje na dzień 15 stycznia 1877 do miasta stołecznego Zadaru.

Dan w Naszem stołecznem i rezydencyonalnem mieście Wiedniu, dnia 4 stycznia w roku tysiąc ośmset siedmdziesiątym siódmym, Naszego panowania dwudziestym dziewiątym.

Franciszek Józef r. w.

Auersperg r. w.   **Lasser** r. w.   **Stremayr** r. w.   **Glaser** r. w.
Unger r. w.   **Chlumecky** r. w.   **Pretis** r. w.   **Horst** r. w.
Ziemiałkowski r. w.   **Mannsfeld** r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć II. — Wydana i rozesłana dnia 16 stycznia 1877.

2.

Rozporządzenie ministerstwa obrony krajowej, ministerstwa rolnictwa i ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 17 grudnia 1876,

o obowiązku właścicieli koni (zwierząt jucznych) donoszenia o przybytkach i ubytkach w stajni, zdarzających się w czasie od początku liczenia koni aż do zamknięcia ich klasyfikacyi.

Właściciele koni lub zwierząt jucznych obowiązani są uwiadamiać niezwłocznie zwierzchność gminną swego zwykłego miejsca pobytu o przybytkach i ubytkach w stajni, zdarzających się w czasie od początku corocznego liczenia koni aż do zamknięcia ich klasyfikacyi, odbywającej się w tym samym roku, w szczególności zaś o kupnachs i sprzedażach, ażeby zwierzchność gminna mogła sprostować wykaz i postarać się iżby nowy właściciel przyprowadził nabytego konia (zwierzę juczne) przed komisją klasyfikacyjną.

Lasser r. w.

Horst w. r.

Mannsfeld r. w

3.

Ustawa z dnia 25 grudnia 1876,

zmieniająca paragrafy 6 i 119 ustawy notaryalnej.

Artykuł I.

Zą zgodą obu Izb Rady państwa postanowilem i stanowią co następuje:

Paragrafy 6 i 119 ustawy notaryalnej z dnia 25 lipca 1871 (Dz. u. p. Nr. 75) zmieniają się i mają opiewać:

§. 6.

Kandydat chcący otrzymać posadę notaryusza udowodnić powinien:

- a) że posiada prawo swojszczyzny w jednej z gmin tutejszych królestw i krajów, że ma lat dwadzieścia cztery, że prowadzi się nieskazitelnie i posiada prawo wolnego zarządzania swoim majątkiem;

- b) że skończył nauki prawne i polityczne i zdał przypisane egzamina teoretyczne lub uzyskał stopień doktora praw;
- c) że zdał dobrze egzamin notaryalny, adwokacki lub sędziowski i
- d) że poświęcał się służbie sądowej praktycznej przez lat cztery, z których najmniej dwa lata spędzone być muszą na praktyce u notaryusza, reszta zaś tego czasu obrócona być może na praktykę w sądzie, u adwokata lub w prokuratury skarbowej;
- e) że umie języki krajowe potrzebne do tego miejsca w którym chce być zamianowany.

O ile skazanie wyrokiem sądu karnego pociąga za sobą niezdatność do uzyskania posady notaryalnej, o tem stanowią ustawy karne powszechne.

Od warunku pod lit. d) przytoczonego, odbycia dwuletniej praktyki u notaryusza, uwolnić może minister sprawiedliwości, jeżeli wszystkie inne warunki ustawowe są dopełnione a o posadę obsadzić się mającą nie ubiega się inny kandydat, czyniący zadość wszystkim warunkom ustawowym i zdatny na tę posadę.

§. 119.

Jeżeli z powodu urlopu, choroby, nieobecności, zawieszenia, oddalenia od urzędu, śmierci lub wystąpienia notaryusza albo z innych przyczyn, potrzebnem jest zastępstwo, natenczas sąd pierwszej instancyi, w siedzibie izby notaryalnej istniejący, ustanowi na wniosek tejże izby zastępcę.

W razie urlopu lub choroby sam notaryusz, mający być zastępowanym, zaproponować powinien odpowiedniego zastępcę, w innych przypadkach czyni to izba notaryalna.

Zastępcą ustanowić należy notaryusza z okręgu tej samej izby, do której należy posada opróżniona albo kandydata, posiadającego wszystkie przymioty potrzebne do uzyskania posady notaryalnej. Jeżeli w taki sposób zastępca ustanowionym być nie może, natenczas na wniosek izby notaryalnej i za zezwoleniem ministra sprawiedliwości zamianować można takiego zastępcę, który nie uczynił zadość warunkowi pod lit. d) przytoczonemu, odbycia dwuletniej praktyki u notaryusza, ale zresztą posiada przymioty potrzebne do uzyskania posady notaryalnej.

Artykuł II.

Ustawa niniejsza nabywa mocy obowiązującej od dnia ogłoszenia.

Wykonanie takowej porucza się ministrowi sprawiedliwości.

Gödöllö, dnia 25 grudnia 1876.

Franciszek Józef r. w.

Auersperg r. w.

Glaser r. w.

1.

Rozporządzenie ministerstw skarbu i handlu z dnia 5 stycznia 1877,

tyczące się wykonania traktatu handlowego między monarchją austriacko-węgierską a Wielką
Brytanią z dnia 5 grudnia 1876.

W wykonaniu traktatu handlowego między monarchją austriacko-węgierską a Wielką Brytanią z dnia 5 grudnia 1876 (Dz. u. p. Nr. 144), i odnośnie do obwieszczenia ministerstw skarbu i handlu z dnia 24 listopada 1876 (Dz. u. p. Nr. 138), poleca się, aby począwszy od dnia 1 stycznia 1877 aż do dalszego rozporządzenia, towary pochodzące z Wielkiej Brytanii przepuszczane były stosownie do zawarowanego postępowania cłowego, jak towary narodu, któremu się najbardziej sprzyja, za opłatą cel przepisanych w istniejących taryfach traktatowych.

Stosownie do artykułu IV przerzeczonego traktatu handlowego nie będą stosowane do takowych te korzyści, które dozwolone zostały jedynie dla ułatwienia obrotu pogranicznego krajów sąsiednich, jakoteż owe zniżenia cła i uwolnienia od cel, które służą tylko pewnym granicom lub mieszkańcom pewnych okręgów.

Do uzasadnienia prawa do zwolnienia cłowego, potrzeba aby pochodzenie towaru z Wielkiej Brytanii deklarowane było w obudwu egzemplarach deklaracji towarowej.

Chlumecky r. w.

Pretis r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część III. — Wydana i rozesłana dnia 27 stycznia 1877.

5.

Rozporządzenie ministerstwa skarbu z d. 29 grudnia 1876, o sprzedaży listów przewozowych stęplowanych dla kolei żelaznych.

1. W porozumieniu z ministerstwem handlu sprzedawane będą począwszy od 1 kwietnia 1877 listy przewozowe dla kolei żelaznych do przesyłek przewozowych zwyczajnych i pospiesznych, tymczasowo tylko w języku niemieckim, z wydrukowanym znaczkiem stęplowym, dwojakiego rodzaju, mianowicie jedne, które nabywać a następnie sprzedawać będą zarządy kolei żelaznych, drugie do sprzedaży prywatnej.

Listy przewozowe dla kolei żelaznych do przesyłek zwyczajnych drukowane są na grubym papierze kancelaryjnym, mają 25 cm. wysokości a 35 cm. szerokości, ze znaczkiem stęplowym 1 lub 5 centowym na tle zielonem; listy przewozowe do przesyłek pospiesznych drukowane są na grubym papierze czerwonym, mają 25 cm. wysokości a 35 cm. szerokości, ze znaczkiem stęplowym 1 lub 5 centowym na tle fioletowem.

2. Na wszystkich tych listach przewozowych wyciska się w c. k. drukarni nadwornej i rządowej, po lewej stronie od góry c. k. orzeł z napisem okólnym „dla austriackich zarządów kolei żelaznych“ służący za stampilią firmy zarządów kolei żelaznych.

3. Na listach przewozowych, które sprzedawać będą zarządy kolei żelaznych, znaczek stęplowy 1 lub 5 ct. umieszczony jest po lewej stronie nagłówka, — na tych zaś listach przewozowych, których nie będą sprzedawały koleje żelazne, po prawej stronie nagłówka listu przewozowego.

Zresztą te listy przewozowe ułożone są ściśle podług wzoru przepisanego w Porządku ruchu kolei żelaznych.

4. Za blankiety płaci się oprócz należytości stęplowej wynagrodzenie po $\frac{1}{2}$ ct. od sztuki.

5. Do sprzedaży blankietów na listy przewozowe, a mianowicie tych które wydrukowane są aby były sprzedawane na kolejach żelaznych upoważnione są stacje kolejowe i sprzedawać je będą po cenach taryfowych, — oprócz tego zaś tylko osoby, mające prawo sprzedawania znaczków stęplowych.

6. Firmy, tudzież przedsiębiorstwa przesyłkowe i obrotowe, życzące sobie, aby na tych listach frachtowych wydrukowana była także jeszcze firma ich zakładu, otrzymać mogą takowe, jeżeli potrzebują większej ilości, za pośrednictwem urzędu stęplowego naczelnego i za uprzednim zamówieniem potrzebnej ilości, płacąc jeszcze po $\frac{1}{2}$ ct. razem po 1 ct. od blankietu, prócz należitości stęplowej. Firma zakładu wydrukowana będzie na blankiecie listu przewozowego tam, gdzie Porządek ruchu umieszczać ją każe.

7. Uszkodzonych listów przewozowych wymieniać nie można za znaczki stęplowe lecz tylko za nowe blankiety, dopłacając po $\frac{1}{2}$ ct. od sztuki.

8. Używanie blankietów tych nie jest koniecznym obowiązkiem; powinności stęplowej czynić można zadosyć i nadal albo przez przyklepanie według przepisu znaczków stęplowych na listach przewozowych albo przez używanie powyższych blankietów z wydrukowanymi znaczkami stęplowymi.

Pretis r. w.

6.

Rozporządzenie ministerstwa handlu z d. 12 stycznia 1877, o zaprowadzeniu przekazów pocztowych w obrocie pomiędzy monarchją austryacko-węgierską a Włochami.

I.

Począwszy od dnia 1 lutego b. r. zaprowadza się w obrocie pocztowym pomiędzy monarchją austryacko-węgierską a Włochami postępowanie przekazowe i od tego dnia wszystkie zakłady pocztowe monarchyi austryacko-węgierskiej i okręgu pocztowego włoskiego (nie wyłączając Tunetu i San Marino) pośredniczyć mogą w przesyłaniu pieniędzy za pomocą przekazów pocztowych pod następującymi warunkami.

II.

Za jednym przekazem posłać nie można do Włoch więcej nad 80 zł. wal. austr. a w odwrotnym kierunku więcej nad 200 franków.

Kwoty przekazane składa się na poczcie i stamtąd odbiera w monarchyi austryacko-węgierskiej w monecie papierowej austryackiej, we Włoszech w monecie brzączącej włoskiej (franki w złocie).

Walutę austryacką papierową zamieniają na walutę złotą włoską i odwrotnie, austryackie urzędy pocztowe wymiennicze w Gorycyi i Ali podług kursu jaki wówczas będzie miała na giełdzie wiedeńskiej 20-frankówka złota w stosunku do waluty bankowej austryackiej.

III.

Od przekazów pocztowych do Włoch płaci się: Od przekazów w kwocie aż do 40 zł.: 20 ct., od przekazów pocztowych w kwocie nad 40 aż do 80 zł.: 40 ct. wal. austr. i opłatę składa zawsze posyłający z góry.

Od przekazów pocztowych z Włoch opłaca się całkowitą należitość podobnie przy oddaniu we Włoszech; od takich więc przekazów urzędy pocztowe odbiorcze nie mają pobierać żadnych opłat.

Za doręczenie przekazów pocztowych z Włoch w tych miejscach, w których nie ma urzędów pocztowych skarbowych, pobierać się będzie doręczne w takiej kwocie jak od przekazów krajowych.

IV.

Do przekazów pocztowych oddawanych na pocztę w monarchyi austriacko-węgierskiej a przeznaczonych do Włoch, używa się blankietów przekazowych krajowych z wyciśniętym znaczkiem, na których oddawca przylepia znaczki listowe w wartości 15 ct. a wględnie 35 ct. aż do wyrównania należności taryfowej.

Na odcinku blankietowym nie można jednak pisać żadnych uwiadomień, gdyż pierwopisy przekazów zostają w austriackim urzędzie pocztowym wymienniczym.

Kwotę przekazową napisać powinien posyłający cyframi a złote także literami w miejscu pokreskowanem, w walucie austriackiej bankowej.

Przekazy do kwot, złożonych we Włoszech dla adresatów zostających w monarchyi austriacko-węgierskiej, pisać będą urzędy pocztowe wymiennicze w Gorycyi i w Ali na osobnych blankietach z białego papieru, ale zresztą takich samych jak przekazy pocztowe krajowe.

V.

Przekazywanie drogą telegraficzną i żądanie aby doręczono przez umyślnego nie jest dozwolone; natomiast można oddawać przekazy pocztowe z dopiskiem „poste restante“.

VI.

Kwotę przekazaną odebrać należy w urzędzie pocztowym miejsca przeznaczenia w monarchyi austriacko-węgierskiej, jeżeli to był zwykły przekaz, najpóźniej w ciągu dni 14, jeżeli zaś przekaz zaadresowany był „poste restante“ w ciągu trzech miesięcy od dnia napisania go przez austriacki urząd pocztowy wymienniczy. W przeciwnym razie pieniądze odesłane będą napowrót oddawcy.

Przekazy pocztowe z Włoch, które dla jakiegokolwiek przyczyny nie mogą być wypłacone adresatowi, odesłane będą przez urzędy pocztowe odbiorcze, z wyrażeniem przyczyny niewypłacenia, właściwemu urzędowi pocztowemu wymienniczemu (w Gorycyi lub w Ali).

We Włoszech odbierać można kwoty przekazowe tak za zwykłemi przekazami jak i za temi które zaadresowane są „poste restante“, w ciągu trzech miesięcy, licząc od dnia napisania ich przez włoski urząd pocztowy wymienniczy.

VII.

Jeżeli adresat zmieni miejsce pobytu i w skutek tego przekaz pocztowy wypadnie posłać dalej w tym samym okręgu pocztowym lub odesłać napowrót do okręgu gdzie był oddany, w takim razie nie będzie pobierana żadna dopłata.

VIII.

Poręcza się oddawcy iż złożone sumy będą wypłacone.

IX.

We wszystkich innych względach, np. gdyby przekaz pocztowy zginął itp. postępować się będzie według przepisów dla obrotu krajowego.

Chlumecky r. w.

Patent cesarski z dnia 23 stycznia 1877,

o rozwiązaniu sejmu krajowego tyrolskiego.

My Franciszek Józef Pierwszy, z Bożej łaski Cesarz Austriacki;

król węgierski i czeski, król dalmatyński, chorwacki, sławoński, galicyjski, lodomeryjski i illiryjski; król jerozolimski itd.; arcyksiążę austriacki; wielki książę toskański i krakowski; książę lotaryński, salzburski, styryjski, karyntyjski, kraiński i bukowiński; wielki książę siedmiogrodzki; margrabia morawski; książę górno i dolno szląski, modeński, parmański, piacencki i gwastalski, oświęcimski i zatorski, cieszyński, friaulski, dubrownicki i zadarski, książęceony hrabia na Habsburgu i Tyrolu, Kyburgu, Gorycyi i Gradysee; książę na Trydencie i Bryksenie, margrabia górno i dolno łużycki i istryjski; hrabia na Hohenembsie, Feldkirchu, Bregencyi, Sonnenbergu itd., pan na Tryeście, Kottarze i windyjskiej marchyi; wielki wojewoda województwa serbskiego itd. itd.

wiadomo czynimy:

Rozwiązuje się sejm krajowy tyrolski i rozpisane będą nowe wybory do tego sejmu krajowego.

Dan w Budapeszcie dnia dwudziestego trzeciego stycznia w roku tysiąc ośmset siedmdziesiątym siódmym, Naszego panowania dwudziestym dziewiątym.

Franciszek Józef r. w.

Auersperg r. w.	Lasser r. w.	Stremayr r. w.	Glaser r. w.
Unger r. w.	Chlumecky r. w.	Pretis r. w.	Horst r. w.
	Ziemiałkowski r. w.	Mannsfeld r. w.	

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć IV. — Wydana i rozesłana dnia 13 lutego 1877.

8.

Obwieszczenie ministerstwa skarbu z d. 27 stycznia 1877,
o wymianie obligacyj renty złotej jednych za drugie, ich łączeniu, przenoszeniu lub rozdziela-
niu, tudzież o przekazywaniu wypłaty odsetek od tych obligacyj.

§. 1.

C. k. kasa długu państwa na żądanie stron wymieniać będzie, przez przeno-
szenie, łączenie i rozdzielenie, obligacye renty złotej, na mocy ustawy z dnia
18 marca 1876 (Dz. u. p. Nr. 35) w obieg wypuszczone, na okazicieli opiewa-
jące (tytuły dłużne na 200 zł., 1000 zł. i 10.000 zł.) za zapisy dłużne, opiewające
na imiona oznaczone, nie zmyślane, jak również obligacye na imiona, za obli-
gacye na okazicieli lub na inne imiona nie zmyślane, wszakże tylko na kwoty,
które są przez 200 bez reszty podzielne.

Podobnie obligacye renty złotej na okazicieli, po 200 zł. i 1000 zł., w po-
trzebnej ilości przedstawione, wymieniane będą za obligacye na okaziciela, opie-
wające na większą kwotę a obligacye na okazicieli po 1000 i 10.000 zł. za
obligacye na okazicieli, opiewające na mniejszą kwotę.

Obligacye zbrukane, uszkodzone albo z uszkodzonymi arkuszami kupon-
wemi wymieniane będą za nowe tytuły dłużne.

We wszystkich tych przypadkach zapłacić mają strony od każdej sztuki,
która na ich żądanie z kasy długu państwa za złożone obligacye, wydana im bę-
dzie, należytość za blankiet, w kwocie ustanowionej przez c. k. dyrekcją długu
państwa; bez opłaty wydawane będą obligacye tylko wtedy, gdy chodzi o polo-
żenie lub zniesienie ostrzeżenia na obligacyach złożonych jako kaucye w interesie
skarbu albo funduszu publicznego przez skarb uposażonego.

§. 2.

Przepisy dotyczące się obligacyj jednorakiego długu państwa (obwieszczenie
ministerstwa skarbu z dnia 6 marca 1869, Dz. u. p. Nr. 29) w przedmiocie przed-
stawiania takowych w celach w §. 1 wzmiankowanych, tudzież w przedmiocie
udawadniania że żądający przemiany ma prawo rozrządzania, stosowane będą
odpowiednio do obligacyj renty złotej.

§. 3.

Odsetki od obligacyj renty złotej opiewających na imię wypłacane będą za kwitami stęplowanymi.

Co się tyczy nieodpowiedzialności administracyi państwa za prawdziwość podpisów na kwitach, jakoteż co się tyczy środków zabezpieczających, służących osobie uprawnionej do pobierania odsetków, w tej mierze obowiązują przepisy zawarte w §-fie 4-ym obwieszczenia z dnia 6 marca 1869 (Dz. u. p. Nr. 29). Kwity zaspakajane będą w kasie długu państwa w Wiedniu, wszakże czynność ta przekazana być może c. k. kasom głównym krajowym, kasom krajowym skarbowym i urzędom płatniczym krajowym, tudzież c. k. urzędom podatkowym królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych, z zachowaniem przepisów tyczących się przekazywania wypłaty odsetków od obligacyj jednorakiego długu państwa.

§. 4.

Kupony od obligacyj renty złotej wypłacane będą nietylko w urzędach płatniczych które na tychże są wymienione, lecz także w c. k. kasach i urzędach w §-fie 3 wzmiankowanych, ale tylko z ograniczeniami, pod któremi kasy i urzędy te upoważnione są do wypłaty kuponów od długu jednorakiego (§. 4 obwieszczenia z dnia 28 grudnia 1868, Dz. u. p. Nr. 158).

Pretis r. w.

9.

Obwieszczenie ministerstwa skarbu z dnia 9 lutego 1877, o złączeniu c. k. komory pomocniczej II klasy w Springen z k. bawarską komorą pomocniczą II klasy w Ach.

C. k. komora pomocnicza II klasy w Springen w Vorarlbergu złączona będzie w dniu 12 lutego 1877 z kr. bawarską komorą pomocniczą II klasy w Ach w Bawaryi i w tymże dniu rozpocznie tam swoje czynności.

Pretis r. w.

10.

Obwieszczenie ministerstwa handlu z dnia 10 lutego 1877, o zaprowadzeniu nowego jednostajnego Porządku sygnałowego na kolejach żelaznych królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Od dnia 1 lipca 1877 uchyla się rozporządzenie ministerstwa handlu z dnia 16 czerwca 1872 (Dz. u. p. Nr. 80) o zaprowadzeniu jednostajnego przepisu sygnałowego na kolejach żelaznych królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych, jakoteż rozporządzenia dodatkowe z dnia 1 grudnia 1874 (Dz. u. p. Nr. 144) i z dnia 15 kwietnia 1875 (Dz. u. p. Nr. 47) a od tego dnia nabywa mocy obowiązującej na rzeczonych kolejach żelaznych jednostajny Porządek sygnałowy.

Król. węgierski minister komunikacyj wydaje jednocześnie podobne rozporządzenia dla kolei żelaznych położonych w krajach korony węgierskiej.

Egzemplarze nowego Porządku sygnałowego są do nabycia w c. k. drukarni nadwornej i rządowej w Wiedniu.

Chlumecky r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część V. — Wydana i rozesłana dnia 22 lutego 1877.

11.

Rozporządzenie ministra spraw wewnętrznych z dnia 12 lutego 1877,

o ustanowieniu nowego starostwa powiatowego w Przerowie.

Jego c. i k. Apostolska Mość najwyższem postanowieniem z d. 2 lipca 1876 raczył najmiłościwiej pozwolić, aby podział administracyjny margrabstwa morawskiego rozporządzeniem ministra spraw wewnętrznych z d. 10 lipca 1868 (Dz. u. p. Nr. 101) ogłoszony, został w części zmieniony, mianowicie aby terazniejszy powiat administracyjny kromierzyski podzielony był na dwa powiaty — przerowski i kromierzyski, w ten sposób, iżby okręgi sądowe przerowski i kojetyński przyłączone zostały do nowego starostwa powiatowego, w Przerowie ustanowić się mającego, okręgi zaś sądowe kromierzyski i zdunecki aby pozostały przy terażniejszym starostwie powiatowym kromierzyskim.

Starostwo powiatowe przerowskie rozpocząć ma swoje czynności urzędowe d. 30 kwietnia 1877.

Lasser r. w.

12.

Ustawa z dnia 12 lutego 1877,

pozwalająca na powiększenie powiernictwa gruntowego hrabiów Thürheimów w skutek zamiany gruntów.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowią co następuje:

§. 1.

Pozwala się na powiększenie powiernictwa gruntowego hrabiów Thürheimów przez zamianę gruntów w ten sposób, ażeby od dóbr powierzchniowych hrabiów Thürheimów „klucz weinberski w dzielnicy Machlandzkiej“ w tabuli krajowej górno-austryackiej A, Tom I, Fol. 1077 zapisanych, realności następujące:

Staw rzeczony Selkerteich, gmina Hundsdorf, parc. Nr. 800;

Staw Weierlehnerteich, gmina Zeis, parc. 1156;

Staw Kerschbaumerteich, gmina Kerschbaum, parc. Nr. 108 *a. b.*;

Staw Herschlagerteich, gmina Kerschbaum, parc. Nr. 1869 *a. b.*;

Staw Edlauerteich, gmina Lasberg, parc. 873, 874;

Staw Lasbergerteich, gmina Lasberg, parc. 484,

zostały odłączone i zamienione w wolnodziedziczne i aby na ich miejsce realności wolnodziedziczne następujące:

dom Nr. 5 w Weinbergu, księga gruntowa dawnego klucza weinbergskiego, Tom IV, Fol. 974, Fasc. VIII, gmina Käfermarkt, arkusz Nr. 17 (sąd powiatowy freisztadzki);

posiadłość Gütel im Grund Nr. 11 w Florentein, księga gruntowa dawnego klucza weinbergskiego, Tom III, Fol. 607 (sąd powiatowy freisztadzki) zostały nabyte i do rzeczzonego powiernictwa wcielone.

§. 2.

Wykonanie ustawy niniejszej poleca się ministrowi sprawiedliwości.

Wiedeń, dnia 12 lutego 1877.

Franciszek Józef r. w.

Auersperg r. w.

Glaser r. w.

13.

Obwieszczenie ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 15 lutego 1877,

o wzajemnem pozwoleniu spółkom asekuracyjnym wszelkiego rodzaju, aby przemysł swój wykonywały w Austrii i we Włoszech.

Odnosnie do rozporządzenia cesarskiego z d. 29 listopada 1865 (Dz. u. p. Nr. 127), do ogłoszenia ministeryalnego z d. 15 lutego 1869 (Dz. u. p. Nr. 24), tudzież ustawy z d. 29 marca 1873 (Dz. u. p. Nr. 42), ogłasza się z nadaniem ogłoszeniu mocy obowiązującej w królestwach i krajach w radzie państwa reprezentowanych, że Rządy c. k. austriacki i królewsko włoski zgodziły się przez wzajemną wymianę deklaracyj z d. 24 stycznia i z d. 3 lutego b. r. aby także spółkom asekuracyjnym wszelkiego rodzaju dozwolane było, tak samo jak spółkom akcyjnym i komandytowym na akcyę, wykonywać przemysł w krajach obu państw podług zasad wzajemności i z zachowaniem odnośnych przepisów ustawowych.

Lasser r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część VI. — Wydana i rozesłana dnia 28 lutego 1877.

14.

Ustawa z dnia 25 lutego 1877,

o udzielaniu pożyczek bezprocentowych z funduszków państwa niektórym gminom w Dolnej Austrii potrzebującym pomocy do wykonania pilnych budowli publicznych.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowilem i stanowią co następuje:

§. 1.

Upoważnia się Rząd, ażeby gminom, w najbliższej okolicy stołecznego i rezydencyonalnego miasta Wiednia, leżącym, udzielał z funduszków państwa pożyczki bezprocentowe na wykończenie pilnych budowli publicznych drogowych i wodnych w roku 1877.

Łączna suma pożyczek tych wynosić może najwięcej pięćkroćstotysięcy (500.000) złotych.

§. 2.

Pożyczki, na mocy ustawy niniejszej udzielone, zwrócone być mają w najwięcej dziesięciu ratach rocznych, równych, w tym sposobie, że pierwsza rata zapłacona będzie dnia 31 grudnia 1879.

§. 3.

Dokumenty, dotyczące się tych pożyczek, wolne są od stępli.

§. 4.

Wykonanie ustawy niniejszej porucza się ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.

Wiedeń, dnia 25 lutego 1877.

Franciszek Józef r. w.

Auersperg r. w.

Lasser r. w.

Pretis r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć VII. — Wydana i rozesłana dnia 14 marca 1877.

15.

Dokument koncesyi z dnia 25 stycznia 1877,

na kolej żelazną parową z miasta Lokietu do stacyi Lokiet-Neusattel.

**My Franciszek Józef Pierwszy,
z Bożej łaski Cesarz Austryacki;**

król apostolski węgierski, król Czech, Dalmacyi, Kroacyi, Sławonii, Galicyi, Lodomeryi i Illiryi; Arcyksiążę Austryacki; Wielki Książę Krakowski, Książę lotaryński, salzburski, styryjski, karyntyński, kraiński, bukowiński, górno i dolno szląski; wielki książę siedmiogrodzki; margrabia morawski; książę-żonony hrabia na Habsburgu i Tyrolu, itd. itd. itd.

Gdy gmina miasta Lokietu spólnie z Henrykiem Böhmem i Hermanem Schwindem podała prośbę o koncesyą na budowę i utrzymanie w ruchu kolei drugorzędnej z miasta Lokiet do stacyi Lokiet-Neusattel wyl. uprzywilejowanej kolei żelaznej busztiehradzkiej, przeto ze względu na ogólną pożyteczność tego przedsięwzięcia, widzimy się spowodowani nadać rzeczonym petentom tę koncesyą na mocy ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14 września 1854 (Dz. u. p. Nr. 238), jakoteż ustawy z d. 28 marca 1875 (Dz. u. p. Nr. 57), w sposób następujący:

§. 1.

Nadajemy koncesyonaryuszom prawo wybudowania i utrzymywania w ruchu kolei żelaznej parowej z miasta Lokiet do stacyi Lokiet-Neusattel wyłącznie uprzyw. kolei żelaznej busztiehradzkiej, z włączeniem, jeśli to będzie możebne, istniejącej już kolei dowozowej od kopalni węgla niegdys pana Haidingera do przerzeczonej stacyi kolei żelaznej.

§. 2.

Kolej ta wybudowana być ma jako drugorzędna, ze szlakiem normalnym.

Sposób budowy jakoteż urządzenia ruchu odpowiadać powinny projektom szczegółowym, przez ministerstwo handlu zatwierdzić się mającym i warunkom technicznym które będą podane.

W tej mierze starać się należy aby koszta budowy były jak najmniejsze, a ponieważ chyżość największa pociągów na tej kolei nie może wynosić więcej nad 12 kilometrów na godzinę, pozwala się na wszelkie ułatwienia, jakie z powodu tej małej chyżości są dopuszczalne.

W dostarczeniu wozów, wagonów, szyn i innych części składowych kolei, jakoteż wszelkich przedmiotów do jej urządzenia potrzebnych, dane będzie pierwszeństwo fabrykom krajowym, jeżeli zgodzą się na te same warunki co zagraniczne.

Projekta techniczne budowy i urządzenia kolei przedstawić należy ministerstwu handlu weześnie, a tyżące się tego jakoteż wszelkie inne rozporządzenia władz nadzorezych rządowych wykonywać jak najściślej.

Podobnież uczynić powinni koncesyonaryusze pod względem budowy wszystko, czego by jeszcze ministerstwo handlu wymagało ze względu na dobro publiczne i trzymać się obowiązujących ogólnych przepisów budowniczych i policyjnych.

Budowę dolną kolei wykonać można tylko pod jeden tor.

Koncesyonaryusze zobowiązują się dążyć do zawarcia umowy ze spółką wyl. uprzyw. kolei busztiehradzkiej w przedmiocie używania dworca w Lokiet-Neusattel jakoteż urządzenia służby ruchu dla obrotu przejściowego i umowę tę przedstawić rządowi do zatwierdzenia.

Gdyby umowa ze spółką kolei busztiehradzkiej, odpowiadająca interesom kolei drugorzędnej nie przysłała do skutku, koncesyonaryusze mają wprawdzie prawo wybudować własny dworzec, są jednak obowiązani urządzić połączenie z tamtą koleją i starać się ułatwić ile możności obrót osobowy pod względem przejścia z własnej kolei na tamtą.

Co się tyczy warunków takiego połączenia, jakoteż urządzenia wspólnej służby dworcowej do obrotu passażerskiego, poddadzą się koncesyonaryusze orzeczeniu ministerstwa handlu, jeżeliby się nie zgodzono w tej mierze z koleją z którą ma nastąpić połączenie.

Rząd zastrzega sobie że gdyby się nie zgodzono, on sam poda warunki wzajemnego używania wagonów kolei krajowych sasiednich i zbiegu kolei idących z kopalni i zakładów przemysłowych.

Koncesyonaryusze są jednak obowiązani pozwolić za wynagrodzeniem kosztów, ażeby koleje łączące, które przedsiębiorstwa przemysłowe mające siedziby nad koleją koncesyonowaną, zechcą zbudować dla dowozu płodów swoich, zostały do kolei doprowadzone w sposób dla ruchu kolei jak najmniej uciążliwy.

§. 3.

Koncesyonaryusze obowiązani są rozpocząć budowę tej kolei żelaznej w przeciągu trzech miesięcy licząc od dnia dzisiejszego, a w półtora roku, licząc od tego samego terminu ukończyć budowę, gotową kolej oddać na użytek pu-

bliczny i przez cały czas, na który koncesya jest nadana, utrzymywać ruch bez przerwy.

§. 4.

Do wybudowania kolei koncesyonowanej nadaje się koncesyonaryuszom prawo wywłaszczenia podług przepisów ustawowych w tej mierze obowiązujących.

Takież same prawo nadane będzie koncesyonaryuszom do wybudowania wszelkich odnóg, prowadzących do zakładów przemysłowych, gdyby Rząd uznał potrzebę wybudowania takowych ze względu na dobro publiczne.

Koncesyonaryusze obowiązani są przyspieszyć, o ile to od nich zależy, hipoteczne odpiśanie parcel nabytych pod budowę kolei, jakoteż wykonanie środków, które stosownie do ustawy z dnia 19 maja 1874 (Dz. u. p. Nr. 70) są potrzebne do zabezpieczenia w księgach dla kolei żelaznych stosunków prawnych, w związku z tem zostających, i dołożyć starania, ażeby przed sprostowaniem hipotecznem stanowczy pomiar gruntów i zamknięcie rachunków jak najspieszniej były ukończone.

§. 5.

We względzie budowy kolei koncesyonowanej i ruchu na niej, zastosować się powinni koncesyonaryusze do osnowy niniejszego dokumentu koncesyi, jakoteż do istniejących w tej mierze ustaw i rozporządzeń [mianowicie do ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14 września 1854 Dz. u. p. Nr. 238)] i regulaminu ruchu kolei z dnia 16 listopada 1851 (Dz. u. p. Nr. 1 z r. 1852) tudzież do ustaw i rozporządzeń które w przyszłości wydane być mogą.

Wszakże pod względem ruchu pozwala się w myśl artykułu III ustawy z dnia 28 marca 1875 (Dz. u. p. Nr. 57) odstąpić od wszystkich środków bezpieczeństwa przepisanych w porządku ruchu kolei żelaznych, o ile ze względu na zmniejszenie chyżości największej, ministerstwo handlu uzna to za możliwe, a natomiast trzymać się należy osobnych przepisów ruchu które wyda ministerstwo handlu.

§. 6.

Co się tyczy obowiązków dla zakładu pocztowego wchodzą w zastosowanie w myśl artykułu III ustawy z dnia 28 marca 1875 (Dz. u. p. Nr. 57) następujące przepisy:

Koncesyonaryusze obowiązani są przewozić pocztę i służbę pocztową pociągami kolei żelaznej, mogą jednak żądać za wykonywanie tego obowiązku i za wszelkie inne ciężary dla zakładu pocztowego ponoszone, odpowiedniego wynagrodzenia, które wyznaczone będzie drogą umowy.

Plany ruchu pociągów, do przewożenia poczty używanych, których jednak nie ma odchodzić więcej niż trzy na 24 godzin w każdym kierunku, ustanawiane będą za zezwoleniem ministerstwa handlu, które też uwiadamiać należy o wszelkiej zamierzonej zmianie planu ruchu najmniej na dwa tygodnie przed zaprowadzeniem takowej.

Gdyby do służby pocztowej w stacyi kresowej w Lokiet potrzebne były osobne lokalności, zawarta będzie osobna umowa w przedmiocie wynagrodzenia za miejsce na ten cel odstąpione, płacić się mającego jako czynsz.

Wewnętrzne urządzenie, utrzymanie w porządku, oświetlenie i opalanie tych lokalności jest rzeczą zarządu pocztowego.

Korespondencye dotyczące się zarządu kolei, prowadzone pomiędzy dyrekcją lub radą zawiadowczą kolei a jej podrzędnymi czynnikami lub korespondencye tych ostatnich między sobą, mogą być przewożone na odpowiednich częściach kolei przez sług kolejowych.

§. 7.

Koncesyonaryusze zobowiązują się, że swoich linii telegraficznych gdyby kiedyś okazały się do ruchu kolei i dawania sygnałów potrzebnymi a do których wybudowania zawrzeć mają osobną umowę z zakładem telegrafów rządowych, pozwolą używać także do korespondencyj rządowych i prywatnych.

Rządowi wolno będzie założyć własne oddzielne linie telegraficzne na gruncie przez koncesyonaryuszów nabytym lub w ogóle na potrzeby kolei używanym bez żadnego wynagrodzenia, a gdyby kolej miała własną linią telegraficzną, przymocować druty telegrafu rządowego na słupach telegrafu kolejowego.

Koncesyonaryusze zapewniają bezpłatną pomoc ze strony służby kolejowej w doglądaniu i utrzymywaniu takich linii rządowych.

Koncesyonaryusze są nadto obowiązani przewozić na swoich liniach materiały i rekwizyta zakładu telegrafów rządowych podług taryf przepisanych dla transportów wojskowych, jakoteż zachowywać takowe bezpłatnie w swoich dworcach i na stacyach.

§. 8.

Na kolei wzmiankowanej w §. 1 zaprowadzone będą dla obrotu osobowego tymczasowo wagony jednej tylko klasy.

Wysokość cen przewozu osób i ładunków poddaje się następującym ograniczeniom:

1. Za przewóz podróżnych między miastem Lokiet a stacją Lokiet-Neusattel, dopóki będą zaprowadzone wagony jednej tylko klasy, nie wolno pobierać większej opłaty nad 25 centów od osoby.

W razie zaprowadzenia wagonów jeszcze drugiej klasy, należytość za przewóz wyższą klasą nie ma przewyższać powyższej kwoty o więcej niż o 50 od sta.

2. Co się tyczy przewozu ładunków na rzeczonyj kolei, opłata taryfowa od tonny nie ma wynosić więcej na 60 centów.

Dla artykułów: węgiel kamienny, koks, zboże, wyroby młynarskie, ziemniaki, nawóz, kamienie do budowy i wapienne, gdyby takowemi wagony całkiem były napelnione, ustanowić należy opłatę zniżoną w kwocie najwyżej 50 centów.

3. Co się tyczy opłat ubocznych i innych przepisów pod względem przewozu, zastosowane być mają postanowienia obowiązujące na kolei busztiehradzkiej.

Po upływie każdych pięciu lat ruchu ministerstwu handlu służy prawo zrewidowania taryf, przy czem jednak należy mieć na względzie zapewnienie kolei odpowiedniego zysku. Wbrew woli koncesyonaryuszów taryfy zniżone być nie mogą dopóty, dopóki kolej w dwóch po sobie następujących latach ruchu nie przyniesie czystego dochodu najmniej po siedm od sta kapitału zakładowego.

§. 9.

W przypadkach niedostatku i nadzwyczajnej drożyzny żywności i paszy w krajach monarchyi austriackiej w Radzie państwa reprezentowanych, minister handlu ma prawo zniżyć według potrzeby ceny przewozu tych artykułów, wszakże tylko tak, aby te ceny niższe nie były niższe od cen przewozu artykułów transportowanych na rzeczonyj kolei za najmniejszą opłatą.

§. 10.

Ceny przewozu podróźnych i ładunków mogą być wymierzone w monecie krajowej srebrnej, ale należytość przyjmowana być powinna także w walucie krajowej, z dodatkiem odpowiednim wartości obiegowej.

Ceny taryfowe zamieniane będą na walutę krajową w sposób przepisany przez ministerstwo handlu.

§. 11.

Transporty wojskowe przewożone być muszą po cenach taryfowych niższych a to stósownie do umowy tak w tej mierze jak i względem ulg dla podróźujących wojskowych, między ministerstwem wojny państwa a dyrekcją kolei północnej Cesarza Ferdynanda na dniu 18 czerwca 1868 zawartej, której postanowienia będą stanowiły nieodłączną część składową niniejszego dokumentu koncesyi.

Gdyby jednak ze wszystkimi kolejami austriackimi, lub większą częścią tychże, umówione zostały we względzie transportów wojskowych korzystniejsze dla państwa postanowienia, takowe zaprowadzone będą także na kolei koncesyonowanej.

Postanowienia te stosowane będą także do Obrony krajowej obu połów monarchyi, do strzelców krajowych tyrolskich, i to nie tylko gdy podróźują kosztem skarbu, lecz także gdy jadą po służbie o własnym koszcie na ćwiczenia wojskowe i zgromadzenia kontrolne, tudzież do korpusu straży wojskowej sądów cywilnych wiedeńskich, do żandarmeryi, jakoteż do straży skarbowej i straży bezpieczeństwa po wojskowemu uorganizowanej.

Koncesyonaryusze zobowiązują się przystąpić do zawartej przez spółki kolei austriackich umowy względem zakupienia i utrzymywania w pogotowiu parku do transportów wojskowych, pomagania sobie nawzajem swojemi parkami w razie przewożenia większych transportów wojskowych, tudzież do postanowień organicznych i instrukcyi dla oddziałów kolei polowej, jakoteż do umowy dodatkowej o przewożeniu na rachunek skarbu wojskowego obłożenie chorych i rannych, która weszła w wykonanie od dnia 1 czerwca 1871.

Ten obowiązek przystąpienia odnosi się także do umowy ze spółkami kolejowemi względem wygadania sobie nawzajem swoją służbą w razie przewożenia większych transportów wojskowych i do przepisu o transportach wojskowych na kolejach żelaznych.

Zobowiązania te ciężą na koncesyonaryuszach tylko o tyle, o ile będzie możliwem dopełnienie ich na tych kolejach drugorzędnych a w skutek tego zbudowanych, urządzonych i eksploatowanych z dozwołonemi ułatwieniami.

Koncesyonaryusze zobowiązują się obsadzać posady z uwzględnieniem wysłużonych podoficerów armii, marynarki wojennej i obrony krajowej w myśl ustawy z dnia 19 kwietnia 1872 (Dz. u. p. Nr. 60).

§. 12.

Urzednicy państwa, funkcyonaryusze i słudzy, którzy z polecenia władzy mającej nadzór nad zarządem i ruchem kolei żelaznych lub dla zabezpieczenia interesów państwa na zasadzie tej koncesyi lub w sprawach dochodów niestałych jadą koleją i okażą polecenie tej władzy, przewożeni być powinni bezpłatnie również jak ich pakunki podróżne.

§. 13.

Osoby wydane przymusowo i więźniowie, jakoteż ich dozorecy, a ei ostatni także wtedy gdy wracają, przewożeni będą za połowę należytości passażerskiej.

Osoby te umieszczane być muszą ile możności w osobnych przedziałach, umówić się więc należy z właściwemi władzami w których dniach i którymi pociągami mają być przewożone.

§. 14.

Posyłki przeznaczone na cele zakładów rządowych hodowli koni, jakoteż osoby które takowe odstawiają, przewożone będą za opłatą zniżoną jak transporty wojskowe, wszakże z powyższem ograniczeniem.

§. 15.

Nadaje się koncesyonaryuszom prawo zawiązania spółki akcyjnej, tudzież w celu zebrania potrzebnych funduszków prawo puszczenia w obieg akcyj i obligacyj z prawem pierwszeństwa opiekujących na okaziciela lub na imię a które będą sprzedawane i urzędownie notowane na giełdach austryackich.

Obligacye z prawem pierwszeństwa nie mogą być puszczone w obieg przed skończeniem budowy kolei.

Suma zapomocą takowych zebrana przewyższać nie może połowy kapitału zakładowego.

Jeżeli obligacye z prawem pierwszeństwa wydane będą na walutę zagraniczną, kwota wyrażona być ma także w walucie austryackiej.

Obligacye z prawem pierwszeństwa umorzone być powinny pierwiej niż akcyje.

Gdy się spółka zawiąże, takowa wejdzie we wszystkie prawa i obowiązki koncesyonaryuszów; statuta spółki podlegają zatwierdzeniu ze strony rządu.

§. 16.

Koncesyonaryusze mają prawo zakładać ajencye w kraju i zagranicą, jakoteż urządzać sposoby przewozu osób i towarów wodą i lądem z zachowaniem istniejących przepisów.

§. 17.

Rząd ma prawo przekonywać się czy budowa kolei i urządzenia ruchu są we wszystkich częściach wykonane odpowiednio celowi i trwale i zarządzić aby wadliwościom w tym względzie zapobieżono lub takowe usunięto.

Rząd ma także prawo wydelegować urzędnika do wglądania w zarząd.

Komisarz przez Rząd ustanowiony, mocen jest bywać na posiedzeniach rady zawiadowczej lub innej reprezentacyi działającej jako dyrekcya spółki, tudzież na walnych zgromadzeniach ile razy uzna to za potrzebne i zawieszać uchwały

i rozporządzenia sprzeciwiające się ustawom lub statutom spółki albo publicznemu dobru.

Za ustanowiony tu nadzór koncesyonaryusze nie będą płacili do skarbu państwa wynagrodzenia; podobnież uwalnia się koncesyonaryuszów od przepisanego w §-fie 89 regulaminu ruchu kolei z dnia 16 listopada 1851 (Dz. u. p. Nr. 1, z r. 1852), obowiązku wynagradzania nadatku z powodu dozoru policyjnego i akeyzowego jakoteż od obowiązku dostarczenia i utrzymywania bezpłatnie lokali dla urzędów.

§. 18.

Koncesya nadaje się z obroną przeciw zakładaniu nowych kolei w myśl §-fu 9-go lit. *b*) ustawy o koncesyach na koleje żelazne, na lat dziewięćdziesiąt, licząc od dnia otwarcia ruchu, po upływie tego czasu takowa traci moc swoją.

Jeżeli kolej dowozowa prowadząca do kopalni niegdyś pana Haidingera, zostanie włączona, koncesya na tę kolej utraci moc swoją dopiero po upływie czasu na który niniejsza koncesya jest nadana.

Rząd może także wyrzec unieważnienie koncesyi, gdy określone w §-fie 3 zobowiązania pod względem rozpoczęcia i skończenia budowy, tudzież otwarcia i utrzymywania ruchu nie będą dopełnione, o ile przekroczenie terminu nie da się usprawiedliwić w myśl §. 11 lit. *b*) ustawy o koncesyach na koleje żelazne a mianowicie wstrząśnieniami politycznymi i finansowemi.

§. 19.

Rząd zastrzega sobie prawo odkupienia koncesyonowanej kolei w każdym czasie po upływie lat trzydziestu licząc od dnia dzisiejszego, a w tym razie wynagrodzi koncesyonaryuszów gotówką.

Dla oznaczenia ceny odkupu obliczone będą czyste dochody roczne przedsiębiorstwa w ciągu lat siedmiu przed rzeczywistą chwilą odkupu, z tego stracone będą czyste dochody dwóch lat najniepomyślniejszych i policzony będzie średni dochód czysty pozostałych lat pięciu.

Gdyby jednak średni dochód czysty tak obliczony nie wynosił najmniej sumy rocznej w srebrze, która potrzebna jest do oprocentowania po 5 od sta i umorzenia w okresie koncesyjnym kapitału zakładowego imiennego przez Rząd zatwierdzonego, natenczas ta suma roczna uważana będzie za dochód czysty, który ma być wzięty za podstawę do wymierzenia ceny odkupu.

Suma dochodu czystego, według zasad tych oznaczonego, dwadzieścia razy wzięta, stanowi cenę odkupu.

Suma kapitału zakładowego imiennego podlega zatwierdzeniu ze strony Rządu a w takową wchodzi:

- a) koszta robót przygotowawczych i sporządzenia projektów;
- b) koszta budowy i pierwszego urządzenia ruchu (t. j. aż do końca pierwszego roku ruchu po otwarciu ruchu na całej kolei koncesyonowanej), jakoteż wszelkie inne wydatki, które oprócz wzmiankowanych w ustępie *a*) trzeba będzie pokryć koniecznie w skutek budowy koncesyonowanej kolei i otwarcia ruchu;
- c) pięć procentowe odsetki od kapitałów płaconych podczas budowania aż do otwarcia ruchu na całej kolei koncesyonowanej w miarę postępu budowy i

urządzenia ruchu, po strąceniu dochodów czystych z części kolei pierwwej na użytek oddanych i odsetków od pieniędzy wniesionych a nie zaraz użytych, atoli tylko o tyle, o ile odsetki takie rzeczywiście były płacone, od kapitałów jednak, które koncesyonaryusze wyłożą sami na budowę, w żadnym przypadku odsetki nie mogą być policzone;

- d) koszta zebrania kapitału a względnie kwota dozwolonej i przez Rząd zatwierdzonej średniej straty na kursie w skutek gromadzenia kapitału w gotówce zapomocą puszczenia w obieg akcyj i obligacyj z prawem pierwszeństwa.

Gdyby po upływie pierwszego roku ruchu jeszcze jakie nowe budowle wystawione lub urządzenia ruchu pomnożone być miały, koszta stąd poniesione mogą być doliczone do kapitału zakładowego, jeżeli Rząd pozwolił na wzniesienie projektowanych nowych budowli lub pomnożenia urządzenia ruchu i jeżeli koszta będą należycie wykazane.

Przez odkup kolei i od dnia odkupu wchodzi państwo przez wypłacenie ceny kupna, bez innego wynagrodzenia, w posiadanie i w używanie kolei obecnie ukoncesyonowanej ze wszystkimi ruchomościami i nieruchomościami do niej należąciami.

§. 20.

Kolei wzmiankowanej w §-fie 1-ym niniejszego dokumentu koncesyi udziela się następujące ulgi:

- a) uwolnienie od stępli i opłat od wszelkich umów, podań i jakichkolwiek innych dokumentów tyczących się zebrania kapitału, jakoteż budowy i urządzenia kolei aż do czasu otwarcia ruchu;
- b) uwolnienie od stępli i opłat całej pierwszej emisji akcyj i obligacyj z prawem pierwszeństwa z kwitami tymczasowemi, jakoteż od opłat za przeniesienie własności zakupionych gruntów;
- c) uwolnienie od podatku dochodowego i opłat stęplowych od kuponów, jakoteż od wszelkiego podatku, któryby w przyszłości mocą ustawy był zaprowadzony na lat trzydzieści (30) licząc od dnia dzisiejszego.

Ulgi powyższe stosowane będą odpowiednio także do kolei dowozowej, prowadzącej do kopalni Ha i d i n g e r a, jeżeliby takowa na rzecz nowego przedsiębiorstwa była użytkowana lub nabyta, jakoteż do umów tyczących się tego użytkowania lub nabycia.

§. 21.

Gdy koncesya utraci moc swoją i od tego dnia, wchodzi państwo bez wynagrodzenia w wolne od ciężarów posiadania i używanie kolei ukoncesyonowanej, mianowicie gruntu, budowli ziemnych i wodnych, całej dolnej i wierzchniej budowy kolei i wszystkich nieruchomości przynależności, jako to: dworców, miejsc do ładowania i wyładowania, wszystkich budynków do ruchu kolei potrzebnych w miejscach do zajazdu i odjazdu, domów dla strażników i dozorców, ze wszystkimi urządzeniami należąciami do machin stałych i ze wszystkimi nieruchomościami.

Co się tyczy ruchomości, jako to: lokomotyw, wagonów, machin ruchomych, narzędzi, tudzież innych urządzeń i materyałów, o ile są potrzebne do utrzymywania ruchu i do tego zdatne, przedmioty te przejdą na własność państwa w takiej ilości lub wartości, jaka odpowiada pierwszemu urządzeniu ruchu objętemu kapitałem zakładowym.

Tak wtedy gdy koncesya moc swoję straci, jak i w razie odkupienia kolei (§. 19) zatrzymają koncesyonaryusze na własność utworzony z własnych dochodów przedsiębiorstwa fundusz zasobny i należące się im aktywa, tudzież te osobne zakłady i budynki, z własnego majątku wzniesione lub nabyte, jako to: piece do koksu i wapna, odlewnie, fabryki machin i innych narzędzi, spiechlerze, doki, składy, węgla i inne, do których zbudowania lub nabycia Rząd ich upoważnił z tym wyraźnym dodatkiem, że nie mają stanowić przynależności kolejowej.

§. 22.

Nadto zastrzega sobie Rząd prawo, że gdyby pomimo poprzedniego ostrzeżenia ponawiało się naruszenie lub zaniedbanie obowiązków, w dokumencie koncesyi lub ustawami, przepisanych, będzie temu zapobiegał środkami odpowiadającemi ustawom, a według okoliczności unieważni koncesyą jeszcze przed upływem czasu na który została nadana.

Ostrzegając surowo aby nikt nie czynił nie przeciwnego postanowieniom koncesyi niniejszej, i nadając koncesyonaryuszowi prawo uciekania się do Naszych sądów w sprawach o wynagrodzenie udowodnionej szkody, rozkazujemy wyraźnie wszystkim władzom, do których to należy, aby nad koncesyą i wszystkiemi postanowieniami, w niej zawartemi, ściśle i troskliwie czuwały.

W dowód czego wydajemy niniejszy list, pod Naszą większą pieczęcią, w Naszem głównem i rezydencyonalnem mieście Wiedniu dnia dwudziestego piątego miesiąca stycznia, w roku zbawienia tysiąc ośmset siedmdziesiątym szóstym, Naszego panowania dwudziestym dziewiątym.

Franciszek Józef r. w.

Auersperg r. w.

Chlumecky r. w.

Pretis r. w.

16.

Rozporządzenie ministerstwa handlu z d. 22 lutego 1877,

o zamianie na miarę metryczną wielkości przytoczonych w rozporządzeniu ministerstwa handlu z dnia 31 sierpnia 1874 (Dz. u. p. Nr. 122), zawierającym przepisy tymczasowe o żegludze i nadzorze rzeczonym na części Dunaju przecinającej Górną i Dolną Austryą.

Na mocy ustawy z dnia 31 marca 1875 (Dz. u. p. Nr. 62) czyni się w rozporządzeniu ministeryalnym z dnia 31 sierpnia 1874 (Dz. u. p. Nr. 128) zawierającym przepisy tymczasowe o żegludze i nadzorze rzeczonym na części Dunaju przecinającej Górną i Dolną Austryą, następujące zmiany, mające na celu wyrażenie przytoczonych tam wielkości w miarach metrycznych:

W rozdziale I:

1. w §. 6 ustęp 3 zamiast: „9 cali“ ma być: „24 centymetry“.
2. w §. 6 ustęp 4 zamiast: „dłuższe nad 30 sążni a szersze nad 7 sążni“ ma być: „dłuższe nad „60 metrów a szersze nad 14 metrów“.
3. w §. 8 zamiast: „12 cali“ ma być: „32 centymetry“.
4. w §. 9 zamiast: „4 sążnie długości, 3 stopy szerokości a 18 do 20 cali głębokości“ ma być: „8 metrów długości, 1 metr szerokości, 48 do 54 centymetry głębokości“.
5. w §. 12 ustęp 3 zamiast: „10 sążni“ ma być: „19 metrów“.
6. w §. 16 zamiast: „3 sążnie“ ma być: „6 metrów“.
7. w §. 30 zamiast: „48 stóp“ ma być: „16 metrów“.
8. w §. 35 zamiast: „4—6 sążni“ ma być: „8—12 metrów“.
9. w §. 40 ustęp 1 zamiast: „100 sążni“ ma być: „200 metrów“.
10. w §. 40 ustęp 2 zamiast: „500 sążni“ ma być: „1000 metrów“.
11. w §. 45 ustęp 3 zamiast: „10 sążni“ ma być: „19 metrów“.
12. w §. 45 ustęp 4 zamiast: „7 sążni“ ma być: „13 metrów“.
13. w §. 46 ustęp 1 zamiast: „100 sążni“ ma być: „200 metrów“.
14. w §. 46 ustęp 2 zamiast: „500 sążni“ ma być: „1000 metrów“.
15. w §. 60 zamiast: „na wodoskazie linekim o 9 stóp“ ma być: „2·8 metrów“, zamiast: „na steinskim o 12 stóp“ ma być: „3·8 metrów“; a zamiast na wiedeńskim o „8 stóp“ ma być: „2·5 metrów“.
16. w §. 76 ustęp 1 zamiast: „ $\frac{1}{4}$ mili“ ma być: „2 kilometry“.

W rozdziale II, B. I:

17. w §. 1 ustęp 1 zamiast: „1160 sążni“ ma być: „2·200 metrów“; w ustępie 2, zamiast: „360 sążni“ ma być: „680 metrów“.
18. w §. 2 zamiast: „109 sążni“ ma być: 207 metrów“.
19. w §. 3 zamiast: „127 sążni“ ma być: „241 metrów“.
20. w §. 4 zamiast: „50 sążni“ ma być: „95 metrów“.
21. w §. 5 zamiast: „33 sążni“ ma być: „63 metry“.
22. w §. 6 zamiast: „120 sążni“ ma być: „227 metrów“; a zamiast: „35 sążni“ ma być: „66 metrów“.
23. w §. 7 zamiast: „95 sążni“ ma być: „180 metrów“.
24. w §. 8 zamiast: „25 sążni“ ma być: „47 metrów“.
25. w §. 10 zamiast: „20 sążni“ ma być: „38 metrów“.

W rozdziale II, B. II:

26. w §. 1 zamiast: „3 stopy“ ma być: „1 metr“.
27. w §. 2 zamiast: „4 stopy“ ma być: „1·3 metry“.
28. w §. 3 zamiast: „2 stopy pod zero aż do 4 stopy nad zero“ ma być: „0·6 metra pod zero aż do 1·3 metra nad zero“.
29. w §. 4 ustęp 2 zamiast: „3 stopy“ ma być: „1 metr“.

W rozdziale II, B. III.

30. §. 6 zamiast: „pięć sążni“ ma być: „10 metrów“.
31. w §. 7 zamiast: „siedm sążni“ ma być: „14 metrów“; a zamiast: „8 stóp“ ma być: „2·5 metrów“.
32. w §. 13 zamiast: „300 sążni“ ma być: „600 metrów“.
33. w §. 15 ustęp 2 zamiast: „pięć stóp“ ma być: „1·6 metra“.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć VIII. — Wydana i rozesłana dnia 23 marca 1877.

17.

Rozporządzenie ministerstw spraw wewnętrznych, sprawiedliwości, handlu i rolnictwa z dnia 22 lutego 1877,

o zamianie na miarę metryczną miar przytoczonych w rozporządzeniu ministeryalnym z dnia 2 stycznia 1859 (Dz. u. p. Nr. 25), tyżącym się zapobieżenia kolizyom pomiędzy przedsiębiorstwami górniczemi a kolejowemi, i usunięcia takowych kolizyj jakoteż niebezpieczeństw dla życia i własności, które by z nich wyniknąć mogły.

Na zasadzie ustawy z dnia 31 marca 1875 (Dz. u. p. Nr. 62) zamienia się miary przytoczone w §. 1 rozporządzenia ministeryalnego z dnia 2 stycznia 1859 (Dz. u. p. Nr. 25) a mianowicie: „20, 15, 3 i 6 sążni“ na: 38, 29, 6 i 12 metrów.

Lasser r. w.

Pretis r. w.

Glaser r. w.

Chlumecky r. w.

Maunsfeld r. w.

18.

Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia 2 marca 1877,

o przyłączeniu gmin Hoskowice, Lipniany, Przystawlk i Wazanowice do obrębu sądu delegowanego miejsko-powiatowego ołomunieckiego w Morawii.

Na zasadzie ustaw z dnia 11 czerwca 1868 (Dz. u. p. Nr. 59) i z dnia 26 kwietnia 1873 (Dz. u. p. Nr. 62) oddziela się gminy: Hoskowice, Lipniany, Przystawlk i Wazanowice od obrębu sądu powiatowego lipnickiego a obwodowego nowotyczyńskiego i przyłącza do obręgu sądu delegowanego miejsko-powiatowego i obwodowego ołomunieckiego.

Rozporządzenie to nabywa mocy od dnia 1 kwietnia 1877.

Glaser r. w.

19.**Ustawa z dnia 9 marca 1877,**

o przedłużeniu terminu od którego zaliczki bezprocentowe, z funduszków państwa na mocy ustawy z dnia 3 maja 1873 (Dz. u. p. Nr. 72) udzielone, miały być spłacane.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowilem i stanowią co następuje:

§. 1.

Termin, od którego zacząć się miało spłacanie zaliczek bezprocentowych, udzielonych z funduszków państwa mieszkańcom Jachimowa, którzy w roku 1873 pogorzeli, w ustępie 2 §-fu 1-go ustawy z dnia 3 maja 1873 (Dz. u. p. Nr. 72) ustanowiony, przedłuża się aż do 1 stycznia 1880.

§. 2.

Wykonanie ustawy niniejszej porucza się ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.

Wiedeń, dnia 9 marca 1877.

Franciszek Józef r. w.

Auersperg r. w.

Lasser r. w.

Pretis r. w.

20.**Ustawa z dnia 9 marca 1877,**

o wyznaczeniu dotacyi w sumie 600.000 zł. na udział urzędowy krajów w Radzie państwa reprezentowanych w wystawie powszechnej międzynarodowej odbyć się mającej w Paryżu w roku 1878.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowilem i stanowią co następuje:

Artykuł I.

Na pokrycie wszystkich wydatków, połączonych z urzędowym udziałem krajów w Radzie państwa reprezentowanych w wystawie międzynarodowej paryskiej 1878 roku aż do całkowitego ukończenia czynności, wyznacza się dotacją w sumie aż do 600.000 zł. waluty austriackiej, która przekroczoną być nie może.

Artykuł II.

Z dotacyi, w artykule I wyznaczonej, można wydać w roku 1877 sumę 150.000 zł.; pozostała suma umieszczona będzie w miarę potrzeby w preliminarzach państwa na rok 1878 i 1879.

Artykuł III.

Podania do władz administracyjnych, dotyczące się wystawy w mowie będącej, jakoteż wszelkie protokoły tychże władz odnoszące się do wystawy wolne są od stępli którym podania i protokoły podlegają.

Akta prawnicze, dotyczące się stawiania, transportowania i innych czynności, do urządzenia wystawy potrzebnych, które władze i czynniki, do przygotowania, kierowania i zwinięcia tej wystawy przeznaczone w tym przymiocie swoim, wydadzą, wolne są od stępla i opłat bezpośrednich dopóty, dopóki nie będzie z nich zrobiony użytek sądowy.

Wyrównane rachunki zarobku i konta, za któremi dostawcy i inni przemysłowcy, pobierać będą należitości swoje z dotacyi na wystawę, jeżeli według §. 19 ustawy z dnia 8 marca 1876 (Dz. u. p. Nr. 26) nie są całkiem wolne od opłaty, podlegają tylko stałej opłacie po 5 ct., a względnie po 1 ct. od arkusza.

Artykuł IV.

Wykonanie ustawy niniejszej porucza się ministrom handlu i skarbu.
Wiedeń, dnia 9 marca 1877.

Franciszek Józef r. w.

Auersperg r. w.

Chlumecky r. w.

Pretis r. w.

21.

Patent cesarski z dnia 20 marca 1877,

o zwołaniu sejmów krajowych czeskiego, dolno i górno austriackiego, salzburskiego, styryjskiego, karyntyjskiego, krańskiego, bukowińskiego, morawskiego, szląskiego, tyrolskiego, vorarlberskiego, istryjskiego, goryckiego i gradyjskiego, tudzież sejmu miasta Tryestu i jego okręgu.

**My Franciszek Józef Pierwszy,
z Bożej łaski Cesarz Austriacki;**

król węgierski i czeski, król dalmatyński, chorwacki, slawoński, galicyjski, lodomeryjski i illiryjski; król jerozolimski itd.; arcyksiążę austriacki; wielki książę toskański i krakowski; książę lotaryński, salzburski, styryjski karyntyjski, krański i bukowiński; wielki książę siedmiogrodzki; margrabia morawski; książę górno i dolno szląski, modeński, parmański, piacencki i gwastalski, oświęcimski i zatorski, cieszyński, friaulski, dubrownicki i zardarski, książęcony hrabia na Habsburgu i Tyrolu, Kyburgu, Gorycyi i Gradysee; książę na Trydencie i Bryksenie, margrabia górno i dolno łużycki i istryjski; hrabia na Hohenembsie, Feldkirchu, Bregencyi, Sonnenbergu itd., pan na Tryeście, Kottarze i windyjskiej marchyi; wielki wojewoda województwa serbskiego itd. itd.

wiadomo czynimy:

Sejmy krajowe dolno i górno austryacki, salzburski, styryjski, karyntyjski, kraiński, morawski, szląski, vorarlberski, istryjski, gorycki i gradyski, tudzież sejm krajowy miasta Tryestu i jego okręgu zwołują się na dzień 5 kwietnia b. r. sejmy krajowe czeski i tyrolski na dzień 9 kwietnia b. r., a sejm krajowy bukowiński na dzień 11 kwietnia b. r. do miejsc na zebrania się ustawą przepisanych.

Dan w Naszem stołecznem i rezydencyonalnem mieście Wiedniu dnia dwudziestego marca w roku tysiąc ośmset siedmdziesiątym siódmym, Naszego panowania dwudziestym dziewiątym.

Franciszek Józef r. w.

Auersperg r. w.	Lasser r. w.	Stremayr r. w.	Glaser r. w.
Unger r. w.	Chlumecky r. w.	Pretis r. w.	Horst r. w.
	Ziemiałkowski r. w.	Mannsfeld r. w.	

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część IX. — Wydana i rozesłana dnia 14 kwietnia 1877.

22.

Traktat z dnia 2 marca 1877.

pomiędzy monarchyą austriacko-węgierską a Niemcami, tyczący się wybudowania kolei łączącej z Chotzenu na Halbstadt i Friedland do Altwasser.

(Zawarty w Wiedniu dnia 2 marca 1877, przez Jego c. i k. Apostolską Mość ratyfikowany w Wiedniu dnia 18 marca 1877, ratyfikacye wymieniono w Wiedniu dnia 31 marca 1877.)

My Franciszek Józef Pierwszy, z Bożej łaski Cesarz Austriacki:

Król Węgierski, Król Czeski, Dalmatyński, Kroacki, Sławoński, Galicyjski, Lodomeryjski i Illiryjski; Areyksiążę Austriacki; Wielki Książę Krakowski; Książę Lotaryński, Salzburski, Styryjski, Karyntyjski, Kraiński, Bukowiński, Górno i Dolno Szląski; Wielki Książę Siedmiogrodzki; Margrabia Morawski; książęcony hrabia na Habsburgu i Tyrolu, itd. itd. itd.

wiadomo czynimy:

Gdy pomiędzy Naszym pełnomocnikiem a pełnomocnikiem Najjaśniejszego Cesarza niemieckiego i Króla pruskiego zawarty został w Wiedniu dnia 2 marca b. r. traktat tyczący się wybudowania kolei łączącej z Chotzenu na Halbstad i Friedland do Altwasser, który opiewa dosłownie jak następuje:

Najjaśniejszy Cesarz austriacki, Król czeski itd., i Król apostolski węgierski, tudzież

Najjaśniejszy Cesarz niemiecki, Król pruski, w imieniu państwa niemieckiego,

pragnąc rozszerzyć komunikacye kolei żelaznych w Swoich państwach, mianowali pełnomocnikami Swymi do zawarcia w tej mierze umowy:

Najjaśniejszy Cesarz austriacki, Król czeski itd. i Król apostolski węgierski:

pana Juliusza hr. Andraszego na Csik-Szent-Kiraly i Krasnej Horree, Swego rzeczywistego tajnego radcę, kawalera wielkiego krzyża orderu Św. Szczepana, kawalera pruskiego orderu orła czarnego, ministra cesarskiego domu i spraw zewnętrznych, generał-majora itd., a

Najjaśniejszy Cesarz niemiecki, Król pruski,

pana Ottona hr. Stolberga-Wernigerode, królewsko pruskiego pułkownika świty, dziedzicznego członka pruskiej izby panów i pierwszej izby stanów wielkiego księstwa heskiego, kawalera orderu pruskiego orła czerwonego I klasy, wielkiego komtura królewskiego orderu domowego hohenzollernskiego, Swego nadzwyczajnego i pełnomocnego ambasadora przy dworze Jego cesarskiej i królewskiej Apostolskiej Mości,

którzy udzieliwszy sobie i uznawszy nawzajem pełnomocnictwa swoje, umówili i zawarli z zastrzeżeniem ratyfikacyi traktat następujący:

Artykuł I.

Rządy cesarsko-królewsko austriacki i królewsko pruski zgodziły się pozwolić na wybudowanie kolei żelaznej z Chotzenu na Halbstadt i Friedland do Altwasser tudzież postarać się aby budowy dokończono i ruch otwarto najpóźniej aż do 31 maja 1877.

W tym celu Rząd c. k. austriacki nadał c. k. uprzywilejowanej austriackiej spółce kolei państwa pod dniem 14 września 1872 koncesyą na budowę i eksploatacyą części kolei w mowie będącej, leżącej na ziemi austriackiej a Rząd królewsko pruski spółce kolei wrocławsko-świdnicko-fryburskiej pod dniem 17 września 1873 koncesyą na budowę i eksploatacyą części leżącej na ziemi pruskiej.

Artykuł II.

Obadwa Rządy zastrzegają sobie szczegółowe zatwierdzenie linii kolei, jakoteż całego planu budowy i pojedynczych projektów dotyczących się swego terytorium.

Miejsce, w którym kolej przecinać ma spólną granicę obu państw, oznaczone będzie szczegółowo na podstawie projektów które wypracują obadwa zarządy kolei a w razie potrzeby wydelegowani będą do tego celu komisarze techniczni.

Artykuł III.

Kolej składać się ma wprawdzie na teraz tylko z jednego toru, atoli nabycie gruntu pod kolej o dwóch torach naprzód zabezpieczone być powinno.

Wysokie Rządy poleca wybudowanie drugiego toru gdy okaże się potrzebnym.

Jeżeliby pomiędzy interesowanymi nie przyszła do skutku ugoda dobrowolna, grunty pod budowę kolei potrzebne nabyte będą w każdym z obu państw podług przepisów ustawy o wywłaszczeniu tamże obowiązującej lub wydać się mającej, szerokość toru wynosić ma równie jak na kolejach stykających się z nim 1·435 metra w świetle szyn, zresztą stosunki konstrukcyi kolei żelaznej, na mocy traktatu niniejszego wybudować się mającej, jakoteż jej taboru wozowego, rozporządzone być powinny według jednakowych zasad, tak, aby ruch mógł odbywać się na obu częściach kolei jednostajnie, mianowicie zaś, aby tabor wozowy przechodzić mógł bez przeszkody z kolei przytykających i na takowe a względnie, aby tabory mogły być na wzajem używane.

Tabor wozowy, przez jeden z wysokich Rządów wypróbowany, przypuszczony będzie na linię kolei leżącą na drugim terytorium bez powtórnej próby.

Artykuł IV.

Obadwa wysokie Rządy zobowiązują się dozwolić i zarządzić, aby kolej żelazna, z Chotzenu do Altwasser prowadząca, połączona została punktami końcowymi z kolejami pod porę do niej przytykającemi, w sposób odpowiedni i dozwalający przechodzenia taboru.

Artykuł V.

Zupełną władzę majestatu (a więc także wykonywanie władzy sądowej i policyjnej) zastrzegają wyłącznie sobie co do części kolei przecinających oba terytoria, Najjaśniejszy Cesarz austryacki, Król czeski i Król apostolski węgierski co do części przecinającej ziemie austryackie i Najjaśniejszy Cesarz niemiecki, Król pruski co do części przecinającej ziemie pruskie.

Artykuł VI.

Wysokie Rządy zastrzegają sobie że do wykonywania prawa majestatu i prawa nadzoru, służącego im co do części kolei, na ich terytorjach, położonych, ustanowią komisarzów, bronić mających stosunku Rządów swoich do zarządów kolei żelaznej we wszystkich tych przypadkach, w których właściwe władze krajowe nie mogłyby działać bezpośrednio, ani sędownie ani policyjnie.

Artykuł VII.

Bez uszczerbku prawa majestatu i nadzoru, Wysokim Stronom kontraktującym co do części kolei na ich terytorjach, położonych, i ruchu na takowych, służącego, wykonywanie zwierzchniego nadzoru nad spółkami lub zarządami kolei, ruch utrzymującemi, służy w ogóle temu Rządowi, na którego terytorium takowe mają siedzibę.

Artykuł VIII.

Gdyby eksploatacyą kolei z Chotzenu do Altwasser na terytorium pruskim objęła (artykuł XIII) lub w przyszłości objąć miała spółka akcyjna austryacka albo na terytorium austryackiem spółka pruska, rozszczenia do wynagrodzenia, wywodzone przez poddanych jednego z Rządów kontraktujących przeciwko zarządowi kolei, którego zwierzchnością jest drugi Rząd, podlegać będą sądownictwu i ustawom tego państwa, w którym szkoda wyrządzona

została, o ile takowa nastąpiła z przyczyny eksploatacyi kolei a roszczenie do wynagrodzenia nie jest wywodzone z interesu przewozowego, zawartego z zarządem kolei ruch utrzymującym albo jednej z kolei które miały udział w przewozie.

Artykuł IX.

Poddani każdej ze Stron traktat zawierających, ustanowieni przez zarządy kolei przy ruchu na linii w drugim państwie, nie przestają mimo tego być poddanymi swego kraju rodzinnego.

Atoli posady urzędników lokalnych, z wyjątkiem naczelników dworcowych, urzędników telegrafu i tych którzy przeznaczeni są do odbioru pieniędzy, obsadzane być mają ile możności krajowcami.

Wszyscy urzędnicy kolejowi, bez względu gdzie mają posadę, podlegają w sprawach porządkowo-karnych tylko tej władzy, która ich mianowała, w każdym zaś innym względzie ustawom i władzom tego państwa, gdzie mieszkają.

Artykuł X.

Ustanowienie i zatwierdzenie planów ruchu i taryf pozostawia się temu Rządowi, na którego terytorjum zarząd o który chodzi, ma siedzibę. Taryfy jednak dla linii położonych na obu terytorjach a eksploatowanych przez jeden i ten sam zarząd, ustanowione będą według tych samych zasad.

Prócz tego obiedwie Strony kontraktujące zobowiązują się wpłynąć na to,

1. aby część kolei z Chotzeny do Altwasser, prowadzącej, na jej terytorjum położona, zaopatrzona była w tabor wozowy do ruchu wystarczający, w takiej ilości, iżby odpowiadał zastrzeżeniom artykułu III,

2. aby zarządy utrzymujące ruch pomiędzy Chotzenem a Altwasserem wysyłały w obu kierunkach i ile możności w związku z pociągami kolei granicznych, najmniej dwa pociągi osobowe dziennie a towarowych tyle, ile potrzeba do załatwienia obrotu,

3. aby przewóz osób i towarów na kolei prowadzącej z Chotzeny do Altwasseru odbywał się po jak najniższych cenach, przewóz węgla, koksu, kamieni, rud, żelaza surowego, soli nawozowej, i innych nawozów, pełnemi wagonami a na większe odległości o ile można po cenie pięć szóstych fenika waluty niemieckiej albo po odpowiedniej cenie w walucie austriackiej srebrem, od każdych 50 kilogramów i za 7.5 kilometra z dodatkiem za ekspedycyą najwięcej po 6 marek waluty niemieckiej lub odpowiedniej cenie w walucie austriackiej srebrem od każdych pięciu tysięcy kilogramów,

4. aby zarządy kolei z Chotzeny do Altwasseru ruch utrzymujące nie sprzeciwiały się o ile który z nich będzie interesowany, zaprowadzeniu bezpośrednich ekspedycy w przewozie osób i towarów jeżeli jeden lub drugi z dwóch wysokich Rządów kontraktujących uzna to za potrzebne dla dobra obrotu.

Artykuł XI.

W przewozie na kolei z Altwasseru do Chotzeny czyniona być nie może żadna różnica pomiędzy mieszkańcami obu państw co się tyczy cen przewozu jakoteż czasu ekspedycy, mianowicie zaś transporty przechodzące z terytorjum jednego państwa do drugiego ulegać nie mogą ani we względzie ekspedycy ani

we względzie cen przewozu niekorzystniejszemu postępowaniu, niż transporty z tegoż samego państwa odchodzące lub w niem pozostające.

Artykuł XII.

Policya kolejowa sprawowana będzie przedewszystkiem przez urzędników zarządu kolejowego podług przepisów i zasad na każdym terytoryum obowiązujących i pod nadzorem władz właściwych na terytoryum każdego państwa.

Artykuł XIII.

Zmiana ruchu będzie miała miejsce w tej stacyi kolei, która założona zostanie na terytoryum austriackiem tuż przy granicy pod Halbstadtem. C. k. Rząd austriacki włoży więc obowiązek na c. k. uprzyw. austriacką spółkę kolei państwa, aby eksploatacyja linii od wspólnej granicy aż do stacyi zmienniczej pod Halbstadtem odstąpiła spółce kolei wrocławsko-świdnicko-fryburskiej, której poruczono budowę i eksploatacyję na terytoryum pruskiem.

Urządzenia budowy i ruchu, konstrukcyja wierzchniej budowy kolei i urządzenia sygnałowe od wspólnej granicy aż do dworca pod Halbstadtem, muszą być takie same jak na tej części kolei która przecina terytoryum pruskie.

Atoli dworzec kolei pod Halbstadtem założony i urządzony będzie podług zasad przyjętych w monarchyi austriacko-węgierskiej.

Artykuł XIV.

Co się tyczy bliższych warunków odstąpienia eksploatacyi części kolei od wspólnej granicy aż do dworca pod Halbstadtem, c. k. uprzyw. austriacka spółka kolei państwa, jako koncesyonaryusz tej części kolei, porozumie się w tej mierze z pruskim zarządem kolei, ruch na takowej obejmującym. W każdym jednak razie, Rząd królewsko pruski zobowiąże ten ostatni zarząd, aby objął na swój koszt utrzymywanie w dobrym stanie podług przepisów, linii, na której ruchem zawiadywać będzie, jakoteż wszystkich przynależności, licząc w to i reparacye, jakie według zasad, w administracyi austriackiej przyjętych, okażą się potrzebne i aby koncesyonaryuszowi wypłacał odsetki po pięć od sta rocznie od kapitału zakładowego, na budowę odnośnej części kolei, wyłożonego i udowodnionego a w który kosztą zgromadzenia funduszków i straty na kursie wliczone nie będą. Rozszerzenie pierwotnych zakładów kolei, które c. k. austriacki Rząd uzna za potrzebne dla dobra obrotu, wykonane będą na koszt koncesyonaryusza wzmiankowanej linii.

Udowodnione kosztą rozszerzeń takich doliczone będą do kapitału zakładowego od którego zarząd ruchu opłacać ma odsetki.

Podobnie co się tyczy wspólnego używania dworca i zakładów jego pod Halbstadtem, jakoteż osobnego wynagrodzenia, właścicielom za to płacić się mającego, zarządy obu kolei zawrą między sobą umowę, z zastrzeżeniem za twierdzenia takowej przez oba Rządy.

Jeżeli porozumienie się nie przyjdzie do skutku, zarządy kolei zastosować się powinny do rozporządzeń obu Wysokich Rządów wydanych wspólnie po zniesieniu się ze sobą.

Artykuł XV.

Dla osiągnięcia celu, wytkniętego w artykule 8 traktatu handlowego i celowego, pomiędzy monarchyą austriacko-węgierską a Prusami pod dniem

9 marca 1868 zawartego, każda z dwóch Stron ustanowi w rzeczonyj stacyi pogranicznej (artykuł XIII) komorę pograniczną albo swoję z drugą połączy. Komorom tym nadadzą Strony upoważnienia do ekspedycyi odpowiednie stosunkom obrotu.

Rządy kontraktujące zobowiązują się rozszerzyć te upoważnienia jak tylko i o ile zwiększony obrót będzie tego wymagał.

Artykuł XVI.

Co się tyczy formalności przy rewizyi cłowej i ekspedycyi pakunków pasażerskich tudzież towarów wwozowych, i wywozowych względem których to formalności obustronni komisarze unowią się ze sobą w swoim czasie, obadwa Rządy dają sobie zapewnienie, że postępowanie na rzeczonyj części kolei nie będzie mniej dogodne niż na którejkolwiek innej kolei przechodzącej za granicę.

Dla podniesienia obrotu czynione będą wszelkie ułatwienia i uproszczenia o ile na to pozwolą ustawy w obu państwach istniejące.

Artykuł XVII.

Postanowienia tyczące się policyi nad passportami i cudzoziemcami, koleją żelazną jadącymi, pomiędzy obu Rządami już umówione lub umówić się mające, stosowane będą także do kolei żelaznej łączącej o której jest mowa. Atrybucye urzędników policyjnych królewsko-pruskich, gdyby ustanowieni być mieli w dworcu kolei w Halbstadzie, określone będą po osobnem porozumieniu się ze sobą dwóch kontraktujących Rządów. Układy w tym względzie rozpocząć się mają najmniej na trzy miesiące przed ukończeniem kolei z Chotzenu do Altwasseru i ile możności przed otwarciem ruchu całkowicie do końca doprowadzone być powinny.

Artykuł XVIII.

Uregulowanie ruchu pocztowego i telegraficznego na kolei żelaznej z Chotzenu do Altwasseru pozostawia się obustronnym zarządom pocztowym i telegraficznym które w tej mierze osobno porozumią się ze sobą.

Do uregulowania ruchu pocztowego przyjęte będzie za zasadę, że zmiana ruchu następować ma w tym samym punkcie, który w artykule XIII jest zapowiedziany jako miejsce zmiany ruchu na kolei żelaznej a w artykule XV jako miejsce ekspedycyi cłowej i że koszta przewozu posyłek pocztowych ponosić ma każda ze Stron aż do tego a względnie od tego punktu i że odpowiedni zarząd kolei żelaznej zobowiąże się ponosić na części kolei pomiędzy spólną granicą a dworcem pod Halbstadtem, dla zarządu pocztowego niemieckiego, takie same ciężary, jakie w moc koncesyi ponosić musi na części kolei leżącej na terytoryum niemieckiem.

Artykuł XIX.

Rząd cesarsko-królewsko austriacki nie obciąży eksploatacyi części kolei terytoryum austriackie przecinającej, o ile takowy utrzymywać będzie spółka kolei wrocławsko-świdnicko-fryburskiej, żadnym innym podatkiem, ani większym od tego, który w państwie austriackiem ponosi w ogóle eksploatacyja kolei należących do spółek akcyjnych zagranicznych.

Podobnież, jeżeliby eksploatacyja części kolei leżącej na terytoryum pruskim, przeszła kiedyś w ręce spółki akcyjnej austriackiej, Rząd królewsko pruski nie będzie od niej pobierał żadnych innych podatków, ani większych, niż te, które w państwie pruskim ponosi w ogóle eksploatacyja kolei należących do takichże spółek akcyjnych.

Artykuł XX.

Gdyby część kolei, będącej przedmiotem niniejszego traktatu, położona w Prusach, została kiedyś przez Rząd pruski nabyta, jakoteż po upływie czasu na który nadana jest koncesya na austryacką część kolei, tudzież gdyby Rząd c. k. austryacki odkupił też część kolei, zawarta będzie pomiędzy Wysokimi Rządami osobna umowa w przedmiocie dalszej eksploatacyi kolei z Chotzenu do Altwasseru, odpowiadająca stosunkom obrotu i wzajemnym interesom.

Artykuł XXI.

Traktat niniejszy przedstawiony będzie monarchom obu stron do zatwierdzenia a wymiana dokumentów ratyfikacyjnych z tego powodu spisać się mających, nastąpi w Wiedniu najpóźniej w przeciągu czterech tygodni.

W dowód czego pełnomocnicy takowy podpisali i wycisnęli na nim swoje pieczęcie.

Działo się w Wiedniu dnia 2 marca 1877.

(L. S.) **Andrássy** r. w.

(L. S.) **Otto hr. Stollberg** r. w.

Przeto zbadawszy wszystkie artykuły tego traktatu, takowy zatwierdziliśmy i przyrzekamy Naszem cesarskiem i królewskiem słowem za Siebie i za Swoich następców że go w całej osnowie wiernie zachowywać będziemy i zachowywać każemy.

W dowód czego dokument niniejszy własnoręcznie podpisaliśmy i pieczęć Naszą cesarską i królewską kazaliśmy na nim wycisnąć.

Działo się w Wiedniu dnia ośmnastego marca w roku zbawienia tysiąc ośmset siedmdziesiątym siódmym, Naszego panowania dwudziestym dziewiątym.

Franciszek Józef r. w.

Andrássy r. w.

Na własny rozkaz Jego c. i k. Apostolskiej Mości:

Wilhelm Baron **Konradsheim** r. w.,
c. i k. radca dworu i radca ministeryalny.

Protokół końcowy

do traktatu pomiędzy monarchią austriacko-węgierską a Niemcami z dnia 2 marca 1877, dotyczącego się kolei żelaznej łączącej z Chotzenu do Altwasseru.

Podpisani pełnomocnicy zebrali się na dniu dzisiejszym dla podpisania umówionego między sobą traktatu w przedmiocie wybudowania kolei żelaznej łączącej z Chotzenu na Halbstadt i Friedland do Altwasseru.

Przy tej sposobności jeszcze następujące oświadczenia wciągnięte zostały do niniejszego protokołu końcowego, który, chociaż do niego nie potrzeba osobnej wyraźnej ratyfikacji, posiadać ma taką samą moc i wagę jak sam traktat, skoro ten będzie ratyfikowany.

I.

Rząd królewsko pruski uznaje, że postanowienia :

1. w artykule X, Nr. 3 w przedmiocie przewozu węgla, koksu, kamieni, rud, żelaza surowego, soli nawozowej i innych nawozów pełnemi wagonami i na większe odległości,

2. w artykule XI w przedmiocie jednakowego postępowania na kolei z Altwasseru do Chotzenu z posyłkami z obu terytoriów pochodzącemi,

o tyle tylko przez Rząd c. k. austriacki wykonane być mogą, o ile temu nie sprzeciwiają się upoważnienia poręczone już koncesją c. k. uprzyw. austriackiej spółki kolei państwa.

II.

Podobnież uznaje Rząd królewsko pruski, że polecenie wybudowania drugiego toru na austriackiej części kolei z Altwasseru do Chotzenu (art. III traktatu) wydane być może tylko z uwzględnieniem przepisów dokumentu koncesyi z dnia 14 września 1872, regulujących obowiązki c. k. uprzyw. austriackiej spółki kolei państwa w tej mierze.

III.

Obadwa wysokie Rządy zgodziły się, że oprócz dwóch pociągów osobowych, stósownie do umowy w artykule X traktatu pod Nr. 2 zawartej, codziennie w obu kierunkach wysyłać się mających, wysyłany być powinien jeszcze trzeci pociąg osobowy, jak tylko Rządy kontraktujące, porozumiewszy się w tej mierze ze sobą, uznają to za potrzebne.

IV.

Rząd c. k. austriacki zobowiąże c. k. uprzyw. austriacką spółkę kolei państwa, aby w dworcu pogranicznym pod Halbstadtem wystawiła i utrzymywała w dobrym stanie budynek na pomieszczenie ustanowić się mającej komory pogranicznej c. k. austriackiej i królewsko pruskiej lub połączonej, jakoteż aby poniosła koszta wybudowania pomieszkań dla urzędników cłowych, lub, aby wynajęła dla nich odpowiednie pomieszkania, za co pobierać będzie wynagrodzenie ustanowione w art. XIV, spółka zaś wynagrodzenie to płacąca, pobierać będzie sumę, odciągana za mieszkanie urzędnikom, w takiej kwocie, jaka według przepisów ich rodzinnego kraju potrącana im bywa gdy dostają mieszkanie służbowe.

W celu uregulowania tak tych, jak i wszystkich innych stosunków obudwu komór, tudzież urządzeń cłowych, zaprowadzić się mających dla wspólnego dobra, odbywać się będą po ratyfikowaniu traktatu niniejszego osobne roko-

wania, do których przypuszczeni zostaną komisarze zarządów cłowych obudwu Stron.

Rząd c. k. austriacki zobowiąże nadto c. k. uprzyw. austriacką spółkę kolei państwa, aby w dworcu pogranicznym pod Halbstadtem wystawiła lokalności dla służby policyjnej, pocztowej i telegraficznej, z zastosowaniem się do rezultatu osobnych rokowań, w artykule XVII i XVIII traktatu zawarowanych a odbyć się mających pomiędzy administracyami tych gałęzi służby w obu państwach. Co się tyczy utrzymywania w dobrym stanie, czyszczenia, oświetlenia i opalania lokalów pocztowych, policyjnych i telegraficznych jakoteż czynszu który Rząd królewsko pruski płacić ma za te lokale, stosowane będą pod tym względem przepisy wykonawcze z dnia 9 lutego 1876 do artykułu 7 ustawy niemieckiej o pocztach z dnia 20 grudnia 1875.

V.

Zgodzono się, że jeżeliby obadwa zarządy kolejowe nie mogły porozumieć się z sobą co do wzajemnego używania dworca i zakładów dworcowych pod Halbstadtem, Rządy kontraktujące oznaczają spólnie wynagrodzenie, płacić się mające podług art. XIV traktatu, przyjmując za zasadę, że pruska spółka kolei żelaznej, dworca używająca, opłacać ma odsetki od kapitału zakładowego wszystkich zakładów dworcowych, licząc do takowych także lokale używane przez zarząd cłowy, pocztowy, telegraficzny i policyjny w stosunku tego ich używania, podczas gdy sumy odeciągane na czynsz urzędnikom rozmaitych zarządów dzielone będą w tym samym stosunku między zarządy kolejowe austriacki i pruski.

Zresztą postanowienie Rządów, jeżeli będzie potrzebne, opierać się ma na postanowieniach ułożonych pod tym względem jakoteż pod względem rozkładu kosztów na utrzymanie i restauracyą zakładów kolejowych w §§. 9 i 11 umowy Berlin 23 marca 1875
Wiedeń 3 kwietnia 1875 pomiędzy spółką kolei zgorzelickiej a c. k. uprzywil. koleją łączącą południowo północno niemiecką w przedmiocie wzajemnego używania dworca w Seidenbergu — z zastrzeżeniem oznaczenia zawsze stosunku używania.

Dwa egzemplarze traktatu i niniejszego protokołu końcowego, zgodne z umówionym projektem zostały przez pełnomocników Stron obudwu, podpisane i pieczęciami ich zaopatrzone, poczem pełnomocnicy obu Stron wzięli po jednym egzemplarzu traktatu i protokołu końcowego.

Działo się w Wiedniu dnia 2 marca 1877.

(L. S.) **Andrássy** r. w.

(L. S.) **Otto hr. Stolberg** r. w.

Traktat powyższy i jego protokół końcowy, jako nabywające mocy obowiązującej w królestwach i krajach w Radzie państwa reprezentowanych ogłasza się niniejszem.

Wiedeń, dnia 8 kwietnia 1877.

Auersperg r. w.

Chlumecky r. w.

23.**Ustawa z dnia 28 marca 1877,**

o wyborze deputacyi, którą Rada państwa wysłać ma do rokowania z sejmem ogólnym węgierskim względem stosunku dodatku na kosztą spraw spólnych monarchyi.

Odnosnie do §§. 3 i 36 ustawy z dnia 21 grudnia 1867 (Dz. u. p. Nr. 146) postanowilem i stanowię za zgodą obu Izb Rady państwa:

§. 1.

Do rokowań delegacyjnych, odbywać się mających w myśl §. 36 ustawy z dnia 21 grudnia 1867 (Dz. u. p. Nr. 146) celem umówienia się względem stosunku dodatku na kosztą spraw spólnych monarchyi, wyśle Rada państwa deputacyą złożoną z piętnastu członków.

§. 2.

Do deputacyi tej wybierze Izba panów, pięciu, Izba deputowanych, dziesięciu członków.

§. 3.

Ustawa niniejsza nabywa mocy obowiązującej z dniem ogłoszenia.

Wiedeń, dnia 28 marca 1877.

Franciszek Józef r. w.

Auersperg r. w.

24.**Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia 6 kwietnia 1877,**

o rozpoczęciu czynności urzędowych w sądzie powiatowym ottakringskim w Dolnej Austrii.

Sąd powiatowy ottakringski, ustanowiony rozporządzeniem ministeryalnym z dnia 5 marca 1875 (Dz. u. p. Nr. 24) rozpocznie swoje czynności urzędowe z dniem 18 czerwca 1877.

Glaser r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część X. — Wydana i rozesłana dnia 28 kwietnia 1877.

25.

Ustawa z dnia 7 kwietnia 1877,

o zakupnie kolei żelaznej z Braunau do Strasswalchenu na rzecz państwa.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowią co następuje:

Artykuł I.

Upoważnia się Rząd aby nabył c. k. uprzyw. kolej żelazną z Braunau do Strasswalchenu pod warunkami w protokóle ministerstwa handlu z dnia 25 kwietnia 1876 zawartemi, za cenę ośmset siedmdziesiąt pięć tysięcy (875.000) złotych w biletach.

Artykuł II.

W tym celu wyznacza się Rządowi na rok 1877 dotacyą osobną w sumie 875.000 zł., która, jeżeliby w roku 1877 albo weale nie albo nie całkiem była wydana, używana być może jeszcze aż do końca czerwca 1879, w przypadku tym jednak, uważana być ma tak, jak gdyby wyznaczona była w preliminarzu z roku 1878 a przeto policzona być ma na rachunek służby tego ostatniego roku.

Artykuł III.

Czynności tyczące się przeniesienia własności z powodu nabywania c. k. uprzyw. kolei żelaznej z Braunau do Strasswalchenu a względnie umowy i wszelkie inne dokumenty, w tym celu spisać się mające, jakoteż wniesienia i wykreślenia hipoteczne, które z tego powodu nastąpią, tudzież odnoszące się do tego podania i wygotowania uwalnia się od opłat i stępli.

Artykuł IV.

Wykonanie ustawy niniejszej, która nabywa mocy obowiązującej od dnia ogłoszenia, poleca się ministrowi skarbu i ministrowi handlu.

Budapeszt, dnia 7 kwietnia 1877.

Franciszek Józef r. w.

Auersperg r. w.

Chlumecky r. w.

Pretis r. w.

26.**Ustawa z dnia 9 kwietnia 1877.**

zmieniająca przepis dodatku do Porządku wybierania do Rady państwa dla okręgów wyborczych w Austrii poniżej Anizy: „d) gminy wiejskie l. 9^a“.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowią co następuje:

§. 1.

Zmienia się przepis dodatku do Porządku wybierania do Rady państwa dla okręgów wyborczych w Austrii poniżej Anizy: „d) gminy wiejskie, l. 9^a i takowy opiewać ma następuje:

„9. Hernals, Ottakring, Währing i Klosterneuburg, miejsce wyboru Hernals“.

§. 2.

Ustawa niniejsza nabywa mocy obowiązującej od dnia ogłoszenia.

Wiedeń, dnia 9 kwietnia 1877.

Franciszek Józef r. w.

Lasser r. w.

27.**Ustawa z dnia 9 kwietnia 1877.**

zmieniająca przepisy dodatku do Porządku wybierania do Rady państwa dla okręgów wyborczych w Galicyi z Krakowem: „d) gminy wiejskie ll. 12 i 17^a“.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowią co następuje:

§. 1.

Zmienia się przepisy dodatku do Porządku wybierania do Rady państwa w Galicyi z Krakowem: „d) gminy wiejskie ll. 12 i 17 i takowe opiewać mają następuje:

„12) Przemyski, niżankowicki, miejsce wyboru Przemyśl;
Dobromilski, birezycki, ustrzycki, miejsce wyboru Dobromil;
Mościski, sądowo-wiszeński, miejsce wyboru Mościska.
17) Lwowski, winnicki, szczyrzecki, miejsce wyboru Lwów;
Grodecki, zalesiecki, miejsce wyboru Gródek;
Jaworowski, krakowiecki, miejsce wyboru Jaworów“.

§. 2.

Ustawa niniejsza nabywa mocy obowiązującej z dniem ogłoszenia.

Wiedeń, dnia 9 kwietnia 1877.

Franciszek Józef r. w.

Lasser r. w.

28.**Ustawa z dnia 9 kwietnia 1877,**

zmieniająca przepisy dodatku do Porządku wybierania do Rady państwa dla okręgów wyborczych w Czechach: „d) gminy wiejskie, ll. 1 i 14“.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowią co następuje:

§. 1.

Zmienia się przepisy dodatku do Porządku wybierania do Rady państwa dla okręgów wyborczych w Czechach: „d) gminy wiejskie ll. 1 i 14“ i takowe opiewać mają następująco:

„1. karliński, królewsko-winohradzki, brandyski, ilowski, miejsce wyboru Karlin;

Czesko-brodzki, kościelecki nad Czarnemi lasy, rzyczański, miejsce wyboru Czeski Bród;

14. Iezyński, nowopacki, miejsce wyboru Iezyń;

Horzycki, miejsce wyboru Horzyce;

Ilemnicki, wysocki, miejsce wyboru Ilemnice;

Semilski, żelaznobrodzki, lomnicki, miejsce wyboru Semily“.

§. 2.

Ustawa niniejsza nabywa mocy obowiązującej dla okręgu wyborczego „d) 14“ (Iezyń) od dnia ogłoszenia, dla okręgu wyborczego „d) 1“ (Karlin) od dnia w którym sąd powiatowy królewsko-winohradzki“ rozpocznie czynności urzędowe.

Wiedeń, dnia 9 kwietnia 1877.

Franciszek Józef r. w.

Lasser r. w.

29.**Obwieszczenie ministerstwa skarbu z d. 9 kwietnia 1877,**

o złączeniu c. k. komory głównej w Krakowie z jej oddziałem w dworcu kolei północnej w Krakowie.

C. k. komora główna I klasy na Stradomiu w Krakowie przeniesiona została od dnia 1 kwietnia 1877 do tamtejszego dworca c. k. uprzyw. kolei północnej cesarza Ferdynanda i złączona ze swoim oddziałem który się tam znajdował.

Zarazem odjęto tej komorze sprzedaż tytoniu i stępli a natomiast ustanowiono w Krakowie na Stradomiu samodzielny magazyn do sprzedaży tytoniu i stępli.

Pretis r. w.

30.

Ustawa z dnia 14 kwietnia 1877.

o wyznaczeniu na rok 1877 dotacyj osobnych na budowę kolei żelaznych rządowych.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowilem i stanowią co następuje:

Artykuł I.

Na pokrycie kosztów budowy kolei żelaznych rządowych, poniżej wymienionych, wyznaczają się na rok 1877 następujące dotacye osobne:

§. 1.	Dla kolei tarnowsko-lełuchowskiej . . .	300.000 zł.
§. 2.	„ „ z Siverichu do Spletu z odnogą do Szebeniku	1,400.000 „
§. 3.	„ „ naddunajskiej i jej połączenia z koleją Cesarza Franciszka Józefa	100.000 „
§. 4.	„ „ z Tarvisu do Pontafła	2,000.000 „
§. 5.	„ „ lokalnej z Walszowa do Rymarzowa	200.000 „
§. 6.	„ „ lokalnej z Dolnego Drauburga do Wolfsbergu	500.000 „
Razem .		4,500.000 zł.

Artykuł II.

Dotacyj w artykule I wyznaczonych użyć wolno tylko na cele w odnośnych artykułach wyrażone, jeżeliby jednak w roku 1877 albo wcale nie albo nie całkiem były wydane, używane być mogą jeszcze aż do końca czerwca 1879 atoli uważane być mają tak, jak gdyby wyznaczone były w preliminarzu z r. 1878 a przeto policzone być mają na rachunek służby tego ostatniego roku.

Artykuł III.

W budowaniu kolei naddunajskiej i kolei z Siverichu do Spletu z odnogą do Szebeniku wprowadzić należy wszelkie ułatwienia, które ze względu na małą chyżość są dopuszczalne i odstąpić w eksploatacyi od wszelkich środków ostrożności, przepisanych w porządku ruchu kolei żelaznych z dnia 16 listopada 1851 (Dz. u. p. Nr. 1 z r. 1852) jakoteż w odnośnych postanowieniach dodatkowych o ile to zdaniem ministerstwa handlu dla tej samej przyczyny będzie możliwem.

Artykuł IV.

Wykonanie ustawy niniejszej, która nabywa mocy obowiązującej od dnia ogłoszenia, porucza się ministrowi handlu i ministrowi skarbu.

Wiedeń, dnia 14 kwietnia 1877.

Franciszek Józef r. w.

Auersperg r. w.

Chlumecky r. w.

Pretis r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XI. — Wydana i rozesłana dnia 12 maja 1877.

31.

Rozporządzenie ministerstw spraw wewnętrznych, sprawiedliwości i handlu z dnia 11 maja 1877.

którem podają się do wiadomości zasady, zachowywać się mające przez władze i obywateli monarchyi pod względem handlu i żeglugi podczas wojny wybuchłej pomiędzy Rosyą a Turcyą.

Z powodu wojny wybuchłej pomiędzy Rosyą a Turcyą, podaje się niniejszem do wiadomości w skutku uchwały Rady ministrów, w porozumieniu z c. i k. ministerstwem spraw zewnętrznych i ministerstwem królewsko-węgierskiem następujące rozporządzenia, według których postępować mają tak wszystkie władze, jak i wszyscy obywatele państwa.

1. Zabrania się przewozić na okrętach pod banderą austriacko-węgierską wojska państw wojujących, lub dowozić tym ostatnim przedmioty, które według powszechnego prawa narodów lub według szczegółowych rozporządzeń odnosnych rządów zagranicznych do powszechnej wiadomości podanych, mogą być uważane za kontrabandę wojenną.

Na okręcie austriacko-węgierskim zostającym w komunikaacyi z owemi państwami, tylko tyle takich przedmiotów znajdować się może, ile niezbędnie potrzeba do własnego użytku, lub do własnej obrony.

Zawijanie do miejsc i portów, które jedno z mocarstw wojujących obłęga, lub skutecznie blokuje, jest okrętom austriacko-węgierskim zabronione.

Kto przekracza powyższe zakazy, ten w razie prawnego przyaresztowania i konfiskaty przez państwa wojujące nie może spodziewać się u rządu opieki.

2. Z wyjątkiem tego przypadku okręty handlowe austriackie lub węgierskie mogą pomimo tyczącej się wojny prowadzić handel z portami mocarstw wojujących, i tak samo okręty kupieckie państw wojujących mogą jak przedtem zawijać

bez przeszkody do wszystkich portów krajowych, zatrzymywać się tam według upodobania, przedsiębrać naprawy itd. jeżeli przytem zachowywać będą istniejące ustawy i rozporządzenia, i jeżeli zachowanie się ich będzie odpowiadało prawidłom neutralności.

Co się tyczy przypuszczania zagranicznych okrętów wojennych do portów krajowych, pozostają w mocy obowiązującej rozporządzenia wydane pod tym względem przy innych sposobnościach.

3. W słusznem oczekiwaniu, że mocarstwa wojujące będą należycie szanować handel neutralny i że zwykle atrybucye stron wojujących będą wykonywane tylko z zachowaniem przepisów powszechnego prawa narodów, lub traktatów jeżeliby istniały, rozporządza się niniejszem, ażeby okręty kupieckie austriackie lub węgierskie na otwartem morzu nie stawiały oporu w razie rewizyi ze strony okrętów wojennych mocarstw wojujących, lecz przeciwnie aby bez trudności pokazywały papiery i dokumenta udawadniające przymiot neutralny okrętu, aby żadnego z nich nie wrzucały w morze, ani nie niszczyły a tem bardziej aby nie trzymały na pokładzie papierów fałszywych, lub podwójnych i tajnych.

4. Gdyby z okrętem austriackim lub węgierskim, pomimo zachowania powyższych przepisów, postąpiono w sposób niewłaściwy, zawiadomić należy o tem niezwłocznie najbliższą austriacko-węgierską władzę konsularną lub inną, aby rząd mógł poczynić u państwa zagranicznego kroki potrzebne dla otrzymania wynagrodzenia i zadośćuczynienia, lub jeżeliby takie kroki były już przedsięwzięte przez okręt z którym w niewłaściwy sposób postąpiono, aby mógł takowe poprzeć.

5. Rozporządzenia te obowiązują od dnia ogłoszenia.

Auersperg r. w.   **Lasser** r. w.   **Glaser** r. w.   **Chlumecky** r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XII. — Wydana i rozesłana dnia 12 maja 1877.

32.

Ustawa z dnia 16 kwietnia 1877.

o udzieleniu spółce akcyjnej uprzywilejowanej kolei żelaznej z Pragi do Duchcowa zaliczki rządowej na dokończenie i urządzenie linii z Mostu do Grobu.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowilem i stanowiąc co następuje:

Artykuł I.

Upoważnia się Rząd, ażeby spółce akcyjnej uprzywilejowanej kolei żelaznej z Pragi do Duchcowa udzielił pożyczkę najwyżej aż do sumy jeden milion (1,000.000) złotych wal. austr. w biletach na dokończenie i urządzenie linii z Mostu do Grobu.

Artykuł II.

Od pożyczki, która stosownie do artykułu I ma być udzielona, płacone będą odsetki po 5 od sta rocznie, zawsze 1 lipca i 1 stycznia z dołu, zwrócona zaś ma być takowa, biorąc za podstawę tę samą stopę procentową, w 24 ratach półrocznych, równych, z których pierwsza przypadnie dnia 1 lipca 1880.

Artykuł III.

Upoważnienie, w artykule I wzmiankowane, nadaje się pod tym warunkiem, że dla zabezpieczenia praw skarbu państwa z tytułu pożyczki w wykazie hipotecznym c. k. upryw. kolei żelaznej z Pragi do Duchcowa, przyzuane i wpisane będzie hipoteczne prawo zastawu z pierwszeństwem przed roszczeniami posiadaczy obligacyj z prawem pierwszeństwa.

Artykuł IV.

Umowy i hipoteczne wpisanie takowych, jakoteż wszelkie inne dokumenty, na zasadzie ustawy niniejszej spisać się mające, tudzież potrzebne do tego podania i wygotowania uwalnia się od stępli i opłat.

Artykuł V.

Ustawa niniejsza nabywa mocy od dnia ogłoszenia.
Wykonanie tejże porucza się ministrom handlu i skarbu.
Wiedeń, dnia 16 kwietnia 1877.

Franciszek Józef r. w.

Auersperg r. w.

Chlumecky r. w.

Pretis r. w.

33.

Ustawa z dnia 2 stycznia 1877,

zawierająca przepisy o sprzątaniu śniegu na drogach rządowych.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowilem i stanowią co następuje:

§. 1.

Z zastrzeżeniem uczynionem w §-fie 9 sprzątanie na drogach rządowych śniegu, komunikacją tamującego, jest obowiązkiem tych gmin i wyłączonych obszarów dworskich, gdzie takowe istnieją, przez których okrąg droga przechodzi, lub które od miejsca pracy leżą nie dalej niż o ośm kilometrów.

Od przepisu tego odstąpić można wtedy, gdy potrzebna ilość sił roboczych w ogóle, albo w pojedynczych miejscach, pozwala na ograniczenie, lub wymaga rozszerzenia, i tam, gdzie stosunki miejscowe, np. w okolicach górskich, lub nad rzekami, nakazują go zmienić.

§. 2.

Tych, którzy do sprzątania śniegu na każdej drodze rządowej są obowiązani, wyszukać mają władze administracyjne, przyzywając do tego przelożonych gmin (obszarów dworskich) i czynników, którym administracja dróg publicznych, nie skarbowych jest powierzona, poczem spiszę obowiązanym i każdej obowiązanej gminie (obszarowi dworskiemu) wyznaczy, wskaże i wytyczy miejsce pracy.

Wyznaczając części dróg i wymierzając ich długość, mieć należy na względzie liczbę ludności gmin (obszarów dworskich), o które chodzi, ich odległość od miejsca pracy i wszystkie inne stosunki miejscowe.

§. 3.

Wyjąwszy przypadek w §-fie 5 przytoczony, obowiązani do sprzątania śniegu pobierać będą za to wynagrodzenie z funduszu dróg rządowych.

§. 4.

Wynagrodzenie, odpowiednie zwykłej płacy dziennej w porze zimowej, płacone będzie do rąk przelożonego gminy (obszaru dworskiego).

Całkowita płaca dzienna za sprzątanie śniegu przewyższać nie może płacy dziennej ustanowionej za zwykłe roboty konserwacyjne w tych samych miejscach drogi.

Płaca ta jednak należy się tylko za cały dzień pracy i za zupełną pracę dzienną osoby całkiem zdatnej do pracy. Za mniejszą pracę dawane będzie wynagrodzenie stosunkowo mniejsze.

Jeżeli odległość wynosi więcej niż pół godziny, czas potrzebny na przebycie drogi tam i napowrót wliczony będzie do czasu pracy.

§. 5.

Gdzie droga jest zarazem ulicą miejsca zamkniętego, miejsce, w którym się droga znajduje, obowiązane jest sprzątać śnieg na części przecinającej, i nie może żądać za to wynagrodzenia.

§. 6.

Obowiązani do sprzątania śniegu zastosować się mają ściśle do poleceń urzędów drogowych.

Robotnicy zaopatrzeni być powinni we własne narzędzia lub obowiązani mają takowych dostarczyć. Obowiązani przydać mają swoim robotnikom dozorców pewnych.

§. 7.

Gdyby obowiązani nie uczynili zadość wezwaniu w przedmiocie sprzątnięcia śniegu, albo gdyby robota wykonana była nieodpowiednio, Rząd ma prawo zmusić ich do dopełnienia obowiązku, lub postarać się, aby kto inny śnieg sprzątnął.

Naddatki stąd powstałe zwrócić mają obowiązani funduszowi dróg rządowych.

§. 8.

Tak zażalenia obowiązanych przeciwko zarządzeniom urzędów drogowych, jakoteż skargi tych ostatnich przeciw obowiązany, wytaczane będą przed władzą administracyjną przełożoną, bezpośrednio nad gminą (obszarem dworskim), a ta poczyni spiesznie dochodzenia i wyda orzeczenie.

§. 9.

Gdyby to było korzystniejszym dla dobra publicznego a w szczególności dla skarbu państwa, Rząd skutecznie może sprzątać śnieg na własny rachunek, albo drogą ugody lub wypuścić w dzierżawę.

§. 10.

Umowy w przedmiocie wynagrodzeń ryczałtowych, zawarte na podstawie §-fu 6-go rozporządzenia cesarskiego z dnia 3 stycznia 1851 (Dz. u. p. Nr. 16), mogą być uchylone na prośbę odnośnej gminy (obszaru dworskiego).

§. 11.

Odkąd ustawa niniejsza zacznie obowiązywać, przepisy rozporządzenia cesarskiego z dnia 3 stycznia 1851 utracą moc obowiązującą.

§. 12.

Wykonanie ustawy niniejszej porucza się ministrom spraw wewnętrznych i skarbu którzy wydadzą potrzebne do tego celu rozporządzenia wykonawcze.

Wiedeń, dnia 2 stycznia 1877.

Franciszek Józef r. w.

Auersperg r. w.

Lasser r. w.

Pretis r. w.

34.

Rozporządzenie ministerstw spraw wewnętrznych i skarbu z dnia 5 maja 1877,

tyczące się wykonywania ustawy z dnia 2 stycznia 1877 (Dz. u. p. Nr. 33) o sprzątanii śniegu na drogach rządowych.

(§. 1 ustawy.)

Osądzenie, czy i kiedy potrzeba sprzątnąć śnieg na drogach rządowych, jest rzeczą czynników budowy dróg.

W szczególności obowiązane są takowe orzec z uwzględnieniem potrzeb komunikacyi w jakiej szerokości sprzątnięty być ma śnieg z drogi. Zwyczajnie sprzątać go trzeba tylko na szerokość kolei wozowej i w miejscach do wymijania. Na drogach, na których komunikacya więcej jest ożywiona, sprzątać go należy na szerokość dwóch kolei wozowych a tylko w pobliżu wielkich miast z całej przestrzeni po której jeżdżą.

Przez sprzątnięcie śniegu nie rozumie się jednak usunięcie z drogi całej powłoki śnieżnej, owszem zostawić należy powłokę grubości około 20 centymetrów dla samy.

Odległość gmin (obszarów dworskich) do sprzątanii śniegu obowiązanych od wyznaczonych im miejsc pracy obliczać należy podług przestrzeni którą rzeczywście przebyć potrzeba.

(§§. 2 i 4 ustawy.)

Czas, który gminom (obszarom dworskim) więcej niż o pół godziny od miejsca pracy, oddalonym, za drogę tam i napowrót do czasu pracy doliczany być musi, wymierzyć należy naprzód, przy dochodzeniach w §-fie 2 ustawy, przepisanych i zanotować w wykazie obowiązanych.

Na dzień pracy liczy się ośm godzin; jeżeli nie pracowano cały dzień, płaci się wynagrodzenie w stosunku ilości godzin pracy.

Przełożeni gmin (obszarów dworskich) obowiązani są wypłacać robotnikom otrzymane wynagrodzenie niezwłocznie.

(§. 5 ustawy.)

W duchu §-fu 5-go ustawy, ulica jest i tam, gdzie przy drodze, pewne miejsce przecinającej nie stoi wprawdzie nieprzerwany szereg domów lecz znajdują się budynki gospodarskie i inne, ogrodzone dziedzince i ogrody itp. chociażby pomiędzy niemi tu i owdzie były małe odstępki.

(§. 6 ustawy.)

Gdy śnieg sprzątać mają ci, którzy podług §-fu 2-go ustawy do tego są wyznaczeni, urzędnik budowy dróg lub w jego zastępstwie drogomistrz gwoli swojej części drogi wezwie pisemnie wszystkie gminy (obszary dworskie), w których obrębie śnieg ma być sprzątnięty, wyznaczając w tem wezwaniu dokładnie czas przybycia robotników na drogę, jakoteż ilość robotników, tudzież rodzaj i ilość narzędzi które ze sobą wziąć mają. Przełożeni gmin (obszarów dworskich), potwierdzą pisemnie jako otrzymali wezwanie, przydając dokładnie dzień i godzinę i dolożyć mają starania, aby powyższemu wezwaniu czynników drogowych uczyniono ściśle zadosyć.

Urzednicy od budowy dróg i drogomistrzowie obowiązani są kierować sprzą-taniem śniegu i doglądać tej pracy.

Do doglądania użyć także można drożnych w pojedynczych działach drogi.

Czyniki budowy dróg udzielać mają przelozonym gmin (obszarów dwor-skich) wykazy pracy dziennej w których wymieniona będzie ilość robotników, ilość godzin pracy tudzież przypadająca za nią zapłata.

Dla ułatwienia i przyspieszenia czynności urzędowych wydrukowane będą formularze wezwań, przesyłać się mających gminom (obszarom dworskim), po-świadzeń odbioru, które gminy wydawać, tudzież wykazów pracy, które im udzielać się mają i takowe dostarczane będą urzednikom budowy dróg i drogo-mistrzom. Z tych drukowanych formularzy czyniony być ma taki użytek, że w nich tylko daty zmienne i nazwiska wypełnić i podpisy przyłożyć potrzeba. Do każdego wezwania w sprawie sprzątnienia śniegu dołączyć należy zawsze i formularz poświadczenia odbioru, który przelozony gminy (obszaru dworskiego) wypełnić powinien.

(§. 9 ustawy.)

Gdzie można z korzyścią sprzątać śnieg za pomocą pługa śnieżnego, używać należy pługów śnieżnych, a o dostarczanie do nich koni w razie potrzeby i o wynagrodzenie za ich dostarczenie umówić się potrzeba naprzód i stanowczo z osobami trzymającymi konie.

Lasser r. w.

Pretis r. w.

35.

Rozporządzenie ministerstwa skarbu z dnia 3 maja 1877, o ustanowieniu urzędu podatkowego i depozytowego sądowego w Ottakringu w Dolnej Austrii.

Z powodu ustanowienia w Ottakringu sądu powiatowego (Dz. u. p. 1876 Nr. 24 i 1877 Nr. 24) zaprowadza się w temże miejscu na podstawie Najwyż-szego postanowienia z dnia 20 listopada 1876 urząd podatkowy i depozytowy sądowy, który rozpocznie swoje czynności urzędowe dnia 18 czerwca 1877.

Od tego terminu gminy Neulerchenfeld i Ottakring oddzielone będą od okręgu urzędu podatkowego bernalskiego i przyłączone do okręgu urzędu po-datkowego ottakringkiego.

Pretis r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XIII. - Wydana i rozesłana dnia 23 maja 1877.

36.

Ustawa z dnia 6 kwietnia 1877.

mocą której zatwierdza się umowę protokolarną z dnia 25 lutego 1876, co do częściowej zmiany i uzupełnienia układów zawartych ze spółką kolei południowej,

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowią co następuje:

Artykuł I.

Zatwierdza się niniejszem umowę protokolarną, pomiędzy c. k. ministerstwami handlu i skarbu w imieniu c. k. Rządu, za przystąpieniem Rządu królewsko-węgierskiego z jednej strony a c. k. uprzyw. Spółką kolei południowej z drugiej strony, w Wiedniu na dniu 25 lutego 1876 zawartą, tyczącą się częściowych zmian i uzupełnień w układach, pomiędzy c. k. Rządem a Spółką kolei południowej, mianowicie zaś w układzie z dnia 13 kwietnia 1867 (Dz. u. p. Nr. 69), jakoteż w umowie co do sposobu zapłacenia reszty należności za dawne koleje żelazne lombardzko-weneckie, na tymże samym dniu zawartej, poczynić się mających a pozwoleniem na sprzedaż linii włoskich kolei południowej, spowodowanych.

Zatwierdza się takową pod tym warunkiem, że za chwilę, w §-fie 1-szym umowy, wzmiankowaną, uważany będzie dzień 1 lipca 1876, i z wyraźnem zastrzeżeniem, że zatwierdzenie to nie oznacza zrzeczenia się roszczeń do upłat na rachunek reszty ceny kupna za linie lombardzko-weneckie, do których nabyto prawa aż do końca 1875.

Artykuł II.

Wykonanie ustawy niniejszej, nabywającej mocy obowiązującej od dnia ogłoszenia, bez wpływu na zobowiązanie c. k. uprzyw. Spółki kolei południo-

wej, z umową wczesniej przyjętą, porucza się ministrowi handlu i ministrowi skarbu.

Gödöllö, dnia 6 kwietnia 1877.

Franciszek Józef r. w.

Auersperg r. w.

Chlumecy r. w.

Pretis r. w.

Umowa protokolarna,

zawarta w Wiedniu dnia 25 lutego 1876, pomiędzy c. k. ministerstwami handlu i skarbu w imieniu c. k. Rządu, za przystąpieniem Rządu królewsko-węgierskiego, z jednej strony a c. k. uprzyw. Spółką kolei południowej z drugiej strony, tycząca się częściowych zmian i uzupełnień w układzie z dnia 13 kwietnia 1867 (Dz. u. p. Nr. 69), pozwoleniem na sprzedaż linii włoskich kolei południowej, spowodowanych.

Gdy pomiędzy zjednoczoną Spółką kolei żelaznych austriackiej południowej, lombardzkiej i centralnej włoskiej z jednej strony a Rządem królewsko-włoskim z drugiej strony, zawarty został w Bazylei na dniu 17 listopada 1875 układ a w Wiedniu na dniu 25 lutego 1876 układ dodatkowy, tyczący się odstąpienia drogą sprzedaży wszystkich kolei żelaznych na terytorjum włoskiem, które do rzeczonyj spółki dotychczas należały, z przynależnościami i gdy c. k. uprzyw. Spółka kolei południowej przedstawiła układy te cesarsko-królewskiemu Rządowi z prośbą o pozwolenie, w artykule 33 pierwszego układu wyraźnie zastrzeżone, przeto cesarsko-królewski Rząd udziela to pozwolenie pod warunkami i zastrzeżeniami w niniejszej umowie protokolarnej, ustanowionemi a w przedmiocie częściowych zmian i uzupełnień w układzie pomiędzy c. k. Rządem a c. k. uprzyw. Spółką kolei południowej z dnia 13 kwietnia 1867 (Dz. u. p. Nr. 69), jakoteż w umowie co do sposobu zapłacenia reszty należności za dawne koleje żelazne lombardzko-weneckie, na tymże samym dniu zawartej, które z przyczyny odprzedania linii włoskich kolei południowej, są potrzebne, zawiera się, za przystąpieniem Rządu królewsko-węgierskiego, umowę następującą:

§. 1.

Począwszy od chwili, w której eksploatacya linii, odstąpić się mających, przejdzie na Rząd królewsko-włoski i nie będzie już prowadzona na rachunek zjednoczonej Spółki kolei żelaznych austriackiej południowej, lombardzkiej i centralnej włoskiej, a względnie c. k. uprzyw. Spółki kolei południowej, rzeczona Spółka przystaje na taką zmianę postanowień w artykule 10 układu z dnia 13 kwietnia 1867 (Dz. u. p. Nr. 69) zawartych a tyczących się łącznego obliczania dochodu ryczałtowego z linii w obrębie monarchyi austriacko-węgierskiej, położonych, że jako dochód ryczałtowy z jednej mili a względnie z jednego kilometra linii austriacko-węgierskich, uważana będzie ta kwota, która wypadnie na iloraz, gdy rzeczywisty ryczałtowy dochód roczny z wszystkich eksploatowanych linii austriacko-węgierskich, podzielony będzie arytmetycznie przez całkowitą ilość mil a względnie przez całkowitą ilość kilometrów tychże linii.

Do obliczania w przyszłości sumy poręczonej dochodu ryczałtowego z kilometra, brać należy za podstawę zamiast 100.000 zł. wal. austr. zagwarantowanego dochodu ryczałtowego z jednej mili, sumę 13.182 zł. waluty austriackiej na kilometr.

§. 2.

Do obliczenia pozostałości dochodu ryczałtowego, które stosownie do artykułu 12 układu wyżej powołanego z dnia 13 kwietnia 1867 składane być mają za każdym razem na umorzenie reszty należności za linią wiedeńsko-tryestyńską itd. wynoszącej obecnie jeszcze 27,446.892 zł. 75 ct. wal. austr. w srebrze, brać należy za podstawę rzeczywisty dochód ryczałtowy roczny z wszystkich eksploatowanych austriacko-węgierskich linii kolei południowej, jakoteż całkowitą ilość kilometrów tychże linii. Dochodowi ryczałtowemu po 107.000 zł. z mili i za rok ruchu, wyrównywa dochód po 14.100 zł. z kilometra i za rok ruchu, a dochodowi po 100.000 zł. z mili i za rok ruchu dochód po 14.500 zł. z kilometra i za rok ruchu.

Umowa niniejsza nie narusza postanowienia trzeciego ustępu artykułu 12 układu z dnia 13 kwietnia 1867, opiewającego: „Jeżeli Spółka miałaby od dnia 1 stycznia 1880 płacić podatek dochodowy, powyższa dziesiąta a względnie czwarta część dopóty i o tyle nie będzie Państwu płacona, o ile potrzeba będzie użyć jej na opłatę podatku dochodowego.“

Postanowienie zamieszczone na początku niniejszego paragrafu nabywa mocy od chwili w §. 1 wzmiankowanej, atoli już na ten rok ruchu, w ciągu którego chwila owa nastąpi.

Podobnie stosowane być ma powyższe postanowienie do reszty należności w sumie 30 milionów lirów za dawne koleje żelazne lombardzko-weneckie w myśl umowy z dnia 13 kwietnia 1867 zapłacić się mającej, w ten sposób, że po całkowitem umorzeniu reszty ceny kupna za linią wiedeńsko-tryestyńską, złożenie pozostałości dochodu ryczałtowego z austriacko-węgierskich linii kolei południowej, w myśl powyższego postanowienia, obliczonych, uważane będzie za upłatę na rachunek reszty należności za linii lombardzko-weneckie i takowe mają być płacone aż do zupełnego umorzenia tej reszty należności.

§. 3.

C. k. uprzyw. Spółka kolei południowej oświadcza, że nie będzie wywozowała żadnych roszczeń do Rządu cesarsko-królewskiego i królewsko-węgierskiego z powodu zmian w postanowieniach traktatu pokoju wiedeńskiego z dnia 3 października 1866 (Dz. u. p. Nr. 116) w przedmiocie gwarancji rządowej, które, w skutek odstąpienia drogą sprzedaży włoskich linii kolei południowej Rządowi królewsko-włoskiemu, z tym ostatnim przez Rząd cesarski i królewski austriacko-węgierski umówione będą, jak nie mniej ze zmiany stosunku we względzie spłacenia reszty ceny kupna.

§. 4.

C. k. uprzyw. Spółka kolei południowej zobowiązuje się użyć sum, które na podstawie przerzeczonego układu z dnia 17 listopada 1875 od Rządu królewsko-włoskiego jako część ceny kupna w gotówce lub w rencie włoskiej

według kursu, otrzyma, przedewszystkiem na zaspokojenie wszystkich długów nieustalonych jakoteż na wykupienie wszelkich bon w obiegu będących, reszty zaś, jeżeli zostanie, na utworzenie osobnego funduszu. Fundusz ten użyty być ma na zakłady kapitałowe, na liniach austriacko-węgierskich (budynki stacyjne, szlaki kolejowe itd.), potrzebne, za osobnem zezwoleniem Rządu cesarsko-królewskiego.

Fundusz ten nie może być rozdzielonym między akcyonaryuszów dopóty, dopóki Spółka obciążona jest długami z prawem pierwszeństwa i innemi.

Sumy, które Rząd królewsko-włoski, stosownie do wyżej rzeczzonego układu, wypłacać będzie Spółce corocznie gotówką jako resztę ceny kupna, jakoteż przychody z wzmiankowanego funduszu, dopóki będą istniały, służyć mają przedewszystkiem innem na oprocentowanie i programowe umorzenie długu Spółki, zawartego w obligacyach, a w tym względzie poddaje się Spółka osobnej kontroli, którą Rząd cesarsko-królewski rozciągnie. Nadto obowiązana jest Spółka przedsięwziąć co należy, aby wyłącznemu prawu zastawu na przerzeczonych wpływach rocznych, posiadaczom obligacyj służącemu, zapewniona była drogą sądową skuteczność przez zanotowanie go w księdze gruntowej kolei żelaznej.

§. 5.

C. k. Spółka kolei południowej zobowiązuje się wydobyć z obiegu na żądanie Rządu tytuły trzechprocentowego długu w obligacyach, wypuszczone przez siebie pod firmą: „Zjednoczona Spółka kolei żelaznej austriackiej południowej, lombardzkiej i centralnej włoskiej“ a względnie: „c. k. uprzyw. Spółka kolei żelaznych południowej rządowej, lombardzko-weneckiej i centralnej-włoskiej“, jak tylko będzie to możliwem, w każdym zaś razie wtedy, gdy wyjdą kupony terażniejsze obligacyj, i tytuły te, o ile przez odkupienie lub umorzenie stale z obiegu wyjęte nie będą, zastąpić drogą wymiany nowemi obligacyami, w których, prócz mającej nastąpić zmiany firmy, przydane będzie wyraźnie zapewnienie, że także przerzeczone wpływy roczne (§. 4) są rękojmią ich wykupienia i oprocentowania.

Rozumie się samo przez się, że pod względem formalności, potrzebnych do wypuszczenia w obieg nowych obligacyj, zastosować się należy, jak we wszystkiem innem, do przepisów ustawy z dnia 19 maja 1874 (Dz. u. p. Nr. 70) o zakładaniu ksiąg dla kolei żelaznych itd. a względnie do artykułu I ustaw węgierskich z roku 1868.

§. 6.

Pierwsza emisja nowych obligacyj, stósownie do §-fu 5-go w obieg wypuścić się mająca, wolna będzie od stępli i opłat równie jak ich wpisanie do ksiąg hipotecznych.

Jak tylko umowa niniejsza nabędzie mocy prawa, przeprowadzić należy obliczenie i wyrównanie w artykule 9 układu z dnia 13 kwietnia 1867 zastrzeżone, przyczem obliczony będzie kapitał zakładowy, które koleje austriacko-węgierskie, reprezentują, przyjmując do obliczenia wartości tę samą podstawę co w układzie zawartym w Bazylei dnia 17 listopada 1875.

Stempel od kuponów należących do akcyj i obligacyj dotychczas w obieg puszczonech, tudzież od należących do nowych obligacyj, wydanych na mocy artykułu 5, opłacać ma Spółka i na przyszłość tylko w takiej kwocie, która przypada od kapitału zakładowego, w sposób powyższy, obliczonego, reprezentowanego przez koleje austriackie.

Przepisy powyższe nie będą stosowane do innych akcyj i obligacyj, jeżeliby spółka wypuściła takowe w obieg dla pomnożenia swego kapitału zakładowego.

§. 7.

C. k. uprzyw. Spółka kolei południowej zobowiązuje się poczynić w swoim statucie i innych urządzeniach takie zmiany, których wymaga odstąpienie kolei włoskich a tem samem odłączenie kolei austriacko-węgierskich od dotychczasowych części składowych przedsiębiorstwa i wynikające stąd przeistoczenie się Spółki w przedsiębiorstwo zawarte wyłącznie w obrębie monarchyi austriacko-węgierskiej z siedzibą w Wiedniu.

§. 8.

C. k. uprzyw. Spółka kolei południowej związana jest umową niniejszą od tego dnia, w którym walne zgromadzenie, na dzień 28 lutego 1876 zwołane uchwali jej zatwierdzenie.

Dla c. k. Rządu umowa niniejsza stanie się obowiązującą wtedy, gdy Rada państwa zatwierdzi pojedyncze jej postanowienia.

§. 9.

Rząd królewsko węgierski oświadcza przez swego reprezentanta także niżej podpisanego, że przystępuje do umowy niniejszej o ile takowa tyczy się stosunków prawnych linii kolei południowej, przez kraje korony węgierskiej, przechodzących, z zastrzeżeniem zatwierdzenia onejże przez ciało prawodawcze.

§. 10.

Umowę niniejszą spisuje się w dwóch egzemplarzach, z których jeden zostaje w rękach c. k. Rządu a drugi przesyła się Rządowi królewsko węgierskiemu.

C. k. uprzyw. Spółka kolei południowej otrzyma odpis urzędownie uwierzytelniony.

Wiedeń, dnia 25 lutego 1876.

Za c. k. ministerstwa handlu i skarbu :

Chlumecky r. w.

Za c. k. uprzyw. Spółkę kolei południowej:

Franciszek Baron **Hopfen** r. w.

Pretis r. w.

Albert Baron **Rothschild** r. w.

Jako reprezentant Rządu król. węgierskiego:

Alex. **Ribáry** r. w.

Dr. Henryk R. **Wittek** r. w.,
c. k. radca sekcyjny, jako trzymający pióro.

37.

Traktat pomiędzy monarchią austriacko-węgierską a Włochami z dnia 29 lutego 1876.

tyczący się rozłączenia sieci kolei żelaznych obu państw.

(Zawarty w Wiedniu dnia 29 lutego 1876; przez Jego c. i k. Apostolską Mość ratyfikowany w Laxenburgu dnia 11 sierpnia 1876, ratyfikacye wymieniono w Wiedniu dnia 13 sierpnia 1876.)

Nos Franciscus Josephus Primus, divina favente clementia Austriae Imperator;

Apostolicus Rex Hungariae, Rex Bohemiae, Dalmatiae, Croatiae, Slavoniae, Galiciae, Lodomeriae et Illyriae; Archidux Austriae; Magnus Dux Cracoviae; Dux Lotharingiae, Salisburgi, Styriae, Carinthiae, Carnioliae, Bucovinae, superioris et inferioris Silesiae; Magnus Princeps Transilvaniae; Marchio Moraviae; Comes Habsburgi et Tirolis etc. etc.

Notum testatumque omnibus et singulis, quorum interest, tenore praesentium facimus:

Quum a Nostro aequae ac Majestatis Suae Italiae Regis Plenipotentiario ad separandam administrationem viarum ferrearum ditiones Nostras conjungentium die vigesima nona mensis Februarii anni currentis Viennaee tractatus initus et signatus fuit, tenoris sequentis:

Osnowa pierwotna.

Sa Majesté l'Empereur d'Autriche, Roi de Bohème etc. et Roi Apostolique de Hongrie et

Sa Majestè le Roi d'Italie,

animées du désir d'effectuer la séparation des réseaux de chemins de fer des deux Etats qui est prévue par l'article XII du traité de paix et d'amitié signé à Vienne le 3 octobre 1866, ont nommé à cette fin:

Sa Majesté l'Empereur d'Autriche, Roi de Bohème etc. et Roi Apostolique de Hongrie

Przekład.

Najjaśniejszy Cesarz austriacki, Król czeski itd., i Król Apostolski węgierski, tudzież

Najjaśniejszy Król Włoski,

pragnąc rozłączyć sieci kolei żelaznych obu państw jak to było przewidziane w artykule XII traktatu pokoju i przyjaźni podpisanego w Wiedniu dnia 3 października 1866, mianowali do tego celu Swoimi pełnomocnikami:

Najjaśniejszy Cesarz austriacki, Król czeski itd. i Król apostolski węgierski:

le Sieur Jules Comte Andrassy de Csik-Szent-Király et Kraszna-Horka, Grand d'Espagne de la 1ère classe, Grand-Croix de Son ordre de St. Etienne de Hongrie et de l'ordre suprême de l'Annonciade d'Italie, Son Conseiller intime actuel et Ministre de Sa Maison Impériale et des affaires étrangères etc. etc. et

Sa Majesté le Roi d'Italie:

l'Honorable Chevalier Quintino Sella, Chevalier Grand-Cordon de Ses ordres des S. S. Maurice et Lazare et de la couronne d'Italie, Chevalier de l'ordre civil de Savoie, Grand-Croix de l'ordre Impérial de Leopold, Député au Parlement national

Leurs Plénipotentiaires, lesquels après avoir produit leurs pleins-pouvoirs reconnus en bonne et due forme se sont mis d'accord sur les stipulations suivantes:

Article I.

Un contrat réglant les conditions de rachat du réseau des chemins de fer de la Haute-Italie a été signé à Bâle le 17 novembre 1875 et un contrat additionnel à Vienne le 25 février 1876 entre le Gouvernement italien d'une part et la Société des chemins de fer sud-autrichiens, lombards et central-italiens de l'autre.

La dite Société, aux termes de l'article 33 du contrat de Bâle a demandé et obtenu l'approbation de ces contrats, par le Gouvernement de Sa Majesté l'Empereur et Roi, pour ce qui le concerne.

Les deux contrats sont annexés au présent traité.

Les Hautes Parties contractantes reconnaissent en conséquence d'un commun accord que, dès que les stipulations relatives au rachat du réseau de la Haute-Italie seront entrées en vigueur, il aura été pleinement satisfait aux dispositions de l'article XII §. 1 du traité du paix et

Pana Juliusza hr. Andrassy na Csik-Szent-Király i Krasnej Horce, granda hiszpańskiego I klasy, kawalera wielkiego krzyża Swego orderu węgierskiego Św. Szczepana i wysokiego orderu włoskiego Annuncyaty, Swego rzeczywistego radcę tajnego i ministra Swego cesarskiego domu i spraw zewnętrznych itd. itd., a

Najjaśniejszy Król włoski:

Szanownego Quintina Sella, kawalera wielkiego krzyża orderów Swoich ŚŚ. Maurycego i Łazarza, tudzież korony włoskiej, kawalera orderu cywilnego sabaudzkiego, kawalera wielkiego krzyża cesarskiego orderu Leopolda, członka parlamentu narodowego,

którzy sprawdziwszy pełnomocnictwa swoje i znalazłszy takowe w dobrej i należytej formie umówili między sobą następujące postanowienia:

Artykuł I.

Przez Rząd włoski z jednej strony i Spółkę kolei żelaznych austriackiej południowej, lombardzkiej i centralnej włoskiej z drugiej strony, podpisany został w Bazylei dnia 17 listopada 1875 układ tyczący się warunków zakupna sieci kolei żelaznych w górnych Włoszech a w Wiedniu dnia 25 lutego 1876 układ dodatkowy.

Rzeczona Spółka stosownie do artykułu 33 układu bazylejskiego prosila Rząd Najjaśniejszego Cesarza i Króla o zatwierdzenie tych układów o ile się to jego tyczy i takowe uzyskała.

Obadwa układy zostają do niniejszego traktatu dołączone.

Obiedwie wysokie Strony kontraktujące uznają za spólną zgodą, że, jak tylko postanowienia tyczące się zakupna sieci kolei górno-włoskich, nabędą mocy, stanie się zupełnie zadosyć postanowieniom artykułu XII §-tu 1-go traktatu pokoju i przyjaźni z dnia

d'amitié signé à Vienne le 3 octobre 1866 entre Sa Majesté l'Empereur et Roi et Sa Majesté le Roi d'Italie.

Article II.

Les Hautes Parties contractantes déclarent en même temps qu'avec l'entrée en vigueur des contrats de Bâle et de Vienne la séparation des deux réseaux austro-hongrois et italien sera complète et que toutes les questions prévues aux articles X §. 5, XI et XII §. 2 du traité de paix signé à Vienne le 3 octobre 1866 seront définitivement réglées pour ce qui regarde les rapports mutuels entre ces deux réseaux.

Article III.

Les Hautes Parties contractantes s'engagent réciproquement à favoriser dans leurs territoires respectifs l'établissement de voies ferrées devant servir à relier directement entre eux les réseaux austro-hongrois et italien, à condition toutefois que les lignes à concéder ne gravent d'aucune façon les finances de l'Etat.

Il est bien entendu qu'on se réserve de déterminer d'un commun accord le tracé général ainsi que les points de jonction de ces lignes.

Article IV.

Le présent traité sera ratifié par les Hautes Parties contractantes et les ratifications en seront échangées dans le plus bref délai possible.

En foi de quoi les Plénipotentiaires respectifs ont signé le présent traité et y ont apposé le sceau de leurs armes.

Fait à Vienne en double expédition le vingt-neuf février de l'an de grâce mil huit cent soixante seize.

(L. S.) **Andrássy** m. p.

(L. S.) **Quintino Sella** m. p.

3 października 1866, w Wiedniu między Najjaśniejszym Cesarzem i Królem a Najjaśniejszym Królem włoskim, zawartego.

Artykuł II.

Zarazem wysokie Strony kontraktujące oświadczają, że gdy układy bazylejski i wiedeński nabędą mocy, sieci kolei austriacko-węgierskich i włoskich uważane będą za rozłączone a wszystkie kwestye, przewidziane w artykułach X §. 5, XI i XII §. 2 traktatu pokoju z dnia 3 października 1866 w Wiedniu podpisanego, o ile tyczą się wzajemnych stosunków tych dwóch sieci, za uregulowane stanowczo.

Artykuł III.

Wysokie Strony kontraktujące zobowiązują się nawzajem popierać w swoich krajach budowę kolei żelaznych któreby służyć mogły do bezpośredniego połączenia sieci kolei austriacko-węgierskich z włoskimi, pod tym jednak warunkiem, że linie którym będzie nadana koncesya nie obciążą w żadnym względzie skarbu państwa.

Wysokie Strony warują sobie ustanawianie szlaku głównego i usć tych kolei za spólną zgodą.

Artykuł IV.

Traktat niniejszy ratyfikowany będzie przez Wysokie Strony kontraktujące a ratyfikacye wymienione zostaną jak można najprędzej.

Dla większej wiary temu pełnomocnicy Stron podpisali traktat niniejszy i wycisnęli na nim swoje pieczęcie.

Działo się w Wiedniu, sporządzono w dwóch egzemplarzach dnia dwudziestego lutego w roku pańskim tysiąc ośmset siedmdziesiątym szóstym.

(L. S.) **Andrássy** r. w.

(L. S.) **Quintino Sella** r. w.

Nos visis et perpensis tractatus hujus articulis illos omnes et singulos ratos hisce gratosque habere declaramus, Verbo Nostro Caesareo-Regio spondentes, Nos ea omnia, quae in illis continentur, fideliter executioni mandatueros esse.

In quorum fidem majusque robur praesentes ratihabitionis Nostrae tabulas manu Nostra signavimus, sigilloque Nostro adpresso muniri jussimus.

Dabantur Laxenburg die undecima mensis Augusti anno Domini millesimo octingentesimo septuagesimo sexto, Regnorum Nostrorum vigesimo octavo.

Franciscus Josephus m. p.

Andrássy m. p.

Ad mandatum Sacrae Caesareae et Regiae Apostolicae Majestatis proprium:

Josephus liber baro a **Schwegel m. p.**,

Consiliarius aulicus ac ministerialis.

Oświadczenie

z dnia 13 sierpnia 1876 do traktatu między monarchyą austryacko-węgierską a Włochami z dnia 29 lutego 1876, tycającego się rozłączenia sieci kolei żelaznych obu Stron.

Osnowa pierwotna.

Au moment de procéder é l'échange des ratifications du traité conclu à Vienne le 29 février 1876 entre l'Autriche-Hongrie et l'Italie, les soussignés Jules Comte Andrássy, Ministre de la Maison Impériale et des affaires étrangères représentant le Gouvernement Il et Rl. d'Autriche-Hongrie et Comte Charles Robilant, Ambassadeur de Sa Majesté le Roi d'Italie, représentant le Gouvernement Royal d'Italie, à ce dûment autorisés, déclarent ce qui suit:

Un compromis ayant été conclu à Paris le 11 juin 1876 entre Monsieur le Commandeur Correnti, au nom du Gouvernement Royal d'Italie et le Baron Alphonse de Rothschild, au nom de la

Przekład.

W chwili gdy przystępowano do wymiany ratyfikacyj traktatu zawartego w Wiedniu dnia 29 lutego 1876 między monarchyą austryacko-węgierską a Włochami, podpisani:

Juliusz hr. Andrássy minister cesarskiego domu i spraw zewnętrznych, w imieniu c. k. Rządu austryacko-węgierskiego i

Karol hr. Robilant ambasador Najjaśniejszego Króla włoskiego w imieniu Rządu królewsko-włoskiego, oświadczyli na podstawie otrzymanych upoważnień co następuje:

W skutek układu zawartego w Paryżu dnia 11 czerwca 1876 między panem komandorem Correnti w imieniu Rządu królewsko-włoskiego a Baronem

Société du chemin de fer de la Südbahn, un contrat additionnel à celui de Bâle du 17 novembre 1875 à été signé en conséquence à Rome le 17 juin 1876 entre L. L. E. E. le Commandeur Depretis, Président du Conseil des Ministres de Sa Majesté le Roi d'Italie, et le Chevalier Zanardelli, Son Ministre des travaux publics, au nom du Gouvernement Royal d'Italie d'une part, et Monsieur Horace Landau, au nom de la dite Société de chemin de fer d'autre part.

Il est bien entendu, que ces deux documents, dont copie authentique est jointe à la présente déclaration, n'altèrent pas les dispositions essentielles des contrats de Bâle et de Vienne, des 17 novembre 1875 et 25 février 1876, et tant que ces contrats, en vertu de la déclaration *) échangée lors de la signature du traité international de Vienne, en date du 29 février 1876, auquel ils ont été annexés, forment partie intégrante de ce traité.

A la demande du Gouvernement Royal d'Italie le Gouvernement Il. et Rl. d'Autriche-Hongrie déclare par la présente, qu'il a pris acte des documents ci-annexés et qu'il a donné, pour ce qui le concerne, à la dite Société de chemin de fer Son approbation à la signature du compromis de Paris du 11 juin 1876 et du contrat additionnel en date de Rome le 17 juin 1876.

Alfonsem Rothschildem w imieniu Spółki kolei południowej, układu dodatkowego do układu bazylejskiego z dnia 17 listopada 1875, podpisanego w Rzymie dnia 17 czerwca 1876 przez Ich Excelencyą komandora Depretisa prezesa rady ministrów Najjaśniejszego Króla włoskiego i pana Zanardelli Jego ministra robót publicznych, w imieniu Rządu królestwa włoskiego z jednej strony a pana Horacego Landau rzeczonyj spółki kolei żelaznej z drugiej strony: zgodzono się że dwa te dokumenty, których odpis wiarogodny dołącza się do niniejszego oświadczenia nie naruszają postanowień istotnych układu bazylejskiego i wiedeńskiego z dnia 17 listopada 1875 i z dnia 25 lutego 1876, ileż te układy te stosownie do deklaracyi *) wymienionej przy podpisaniu traktatu zawartego w Wiedniu dnia 29 lutego 1876, do którego są załączone, stanowią część integralną tego traktatu.

Na żądanie Rządu królewsko-włoskiego Rząd cesarsko-królewski austriacko-węgierski, oświadcza niniejszem, że bierze do wiadomości dołączone tu dokumenty i że ze swojej strony pozwolił rzeczonyj Spółce podpisać układ zawarty w Paryżu 11 czerwca 1876 jakoteż układ dodatkowy zawarty w Rzymie dnia 17 czerwca 1876.

*) Wzmiankowane tu oświadczenie opiewa dosłownie jak następuje:

Osnowa pierwotna.

„A la demande du Plénipotentiaire de Sa Majesté le Roi d'Italie, le Plénipotentiaire de Sa Majesté l'Empereur et Roi s'empresse de lui déclarer que l'annexion des contrats de Bâle et de Vienne, dont il est question au § 3 de l'article I du traité de ce jour, ne se rattache qu'au paiement de l'annuité stipulée en faveur de la Société des chemins de fer sud-autrichiens, ainsi qu'aux créances de la dite Société mentionnés dans les contrats précités, une fois que ces créances seront liquidées.“

Vienne, le 29 février 1876.

Andrássy m. p.

Przekład.

„Na żądanie pełnomocnika Najjaśniejszego Króla włoskiego, pełnomocnik Najjaśniejszego Cesarza i Króla oświadcza, że załączenie układów bazylejskiego i wiedeńskiego o którym jest wzmianka w ustępie 3 artykułu traktatu z dnia dzisiejszego, zostaje w związku tylko z płaceniem sum rocznych, na rzecz austriackiej Spółki kolei południowej, stypulowanych, jakoteż należitości wzmiankowanych w rzeczonych układach, jak skoro będą zlikwidowane.“

Wiedeń, dnia 29 lutego 1876.

Andrássy r. w.

La présente déclaration a été échangée en même temps que les instruments ratifiés du traité international du 29 février 1876 et mention en a été faite dans le procès verbal constatant l'échange des ratifications.

Fait à Vienne en double expédition le 13 août 1876.

Andrássy m. p.

Robilant m. p.

Oświadczenie niniejsze wymieniono razem z ratyfikowanymi dokumentami traktatu z dnia 29 lutego 1876 i nadmieniono o tem w protokole stwierdzającym wymianę ratyfikacyj.

Sporządzono w dwóch egzemplarzach w Wiedniu dnia 13 sierpnia 1876.

Andrássy r. w.

Robilant r. w.

Traktat niniejszy i oświadczenie do niego dołączone ogłasza się niniejszem jako obowiązujące w królestwach i krajach w Radzie państwa reprezentowanych.

Wiedeń, dnia 16 kwietnia 1877.

Auersperg r. w.

Chlumecky r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XIV. — Wydana i rozesłana dnia 23 maja 1877.

38.

Obwieszczenie ministerstwa handlu z dnia 13 maja 1877,
podające do wiadomości przepisy dodatkowe do Porządku sprawdzania miar i wag z dnia
19 grudnia 1872 (Dz. u. p. Nr. 171).

Zamieszczony poniżej dodatek do Porządku sprawdzania miar i wag z dnia 19 grudnia 1872 (Dz. u. p. Nr. 171), przez c. k. Komisję główną miar i wag, wydany, ogłasza się niniejszem w wykonaniu ustawy o nowym Porządku miar i wag z dnia 23 lipca 1871 (Dz. u. p. Nr. 16 z roku 1872).

Chlumecky r. w.

Dodatek czwarty do Porządku sprawdzania miar i wag

z dnia 19 grudnia 1872.

Do §§. 13, 15 i 18.

O przyjmowaniu do sprawdzania i cechowania miar objętości do rzeczy sypkich, zrobionych z drzewa wygiętego (miar łubianych).

Miary do rzeczy sypkich na 1 litr i większe aż do 0·5 hektolitra zrobione być mogą także z wygiętego drzewa bukowego lub dębowego. Pod względem wyrobu i cechowania miar tych tak zwanych łubianych, obowiązują następujące przepisy:

Oznaczenie i kształt.

Co do oznaczenia i kształtu miar łubianych obowiązują tu przepisy podane dla miar drewnianych tej samej pojemności w §§-fach 12-ym i 14-ym Porządku sprawdzania miar i wag.

Konstrukcja.

Ściana (łub), ma być wyrobiona z drzewa bukowego lub dębowego i powinna mieć w miarach na 0·5 H. najmniej ośm, w miarach na 1 litr najmniej 4 milimetry grubości, w miarach zaś pośredniej pojemności, odpowiednią tejże grubość.

Dno zrobione być może albo z twardego, albo też z miękkiego drzewa, bez sęków i powinno mieć w miarach na 0·5 H., $\frac{1}{4}$ H. i 20 litrów, najmniej 18, w mniejszych zaś, najmniej 12 milimetrów grubości. Na obwodzie powinno mieć wcięcie wyżłobione w kierunku wysokości na $\frac{2}{3}$ grubości dna, w kierunku zaś średnicy na grubość łubu, tak, iżby dno dolną trzecią częścią swej grubości wystawało aż do zewnętrznej powierzchni łubu, a dwiema trzecimi górnymi częściami swej grubości przylegało szczelnie do wewnętrznej powierzchni łubu; w tem to na ostatku wymienionem miejscu łub złączyć należy z dnem za pomocą gwoździ.

Miary okute będą żelazem w sposób poniżej opisany:

Miary na 0·5 H. okuwa się trzema żelaznymi szynami taśmowemi krzyżującemi się na dolnej powierzchni dna w kierunku przekątnych sześciokąta foremego, a przy brzegu zagiętemi w górę pod kątem prostym i idącemi po łubie sięgając prawie aż po brzeg tegoż górny. Jedna z tych szyn idzie po zewnętrznej stronie łubu. Szyny przytwierdzone są do dna i do łubu gwoździami, których końce zagina się wewnątrz. Na górnym i dolnym brzegu miary daje się z żelaza taśmowego obręcz, które obejmując szyny, tak z niemi jako też z łubem połączone być mają gwoździami. U otworu miary w kierunku średnicy, odpowiadającej miejscu spojenia łubu, rozpięta jest szpaga żelazna, której przekrój półkolisty ma 10 milimetrów w promieniu, a której górna, płaska powierzchnia leżeć powinna na tej samej płaszczyźnie, co górny brzeg łubu. Końce szpagi, które mają być zagięte, powinny po obu stronach przechodzić przez łub, szynę odpowiadającą miejscu spojenia i obręcz, i mają być z temiż nitami połączone. Pręt żelazny, 12 milimetrów w średnicy, łączy szpagę z dnem i jest w środku szpagi do niej przynitowany. Dolny koniec pręta ścięty jest pilnikiem, tak, że utworzoną przez to bródką opiera się mocno na płycie żelaznej, w wewnętrzną stronę dna wpuszczonej, 25 milimetrów średnicy a 4 milimetry grubości mającej; dolnym cieńszym końcem przebija pręt ten dno i wszystkie trzy krzyżujące się z sobą szyny i jest tam przynitowany.

Miary na $\frac{1}{4}$ H., 20 L. i 10 L. okute być powinny podobnie jak miary na 0·5 H., z tą różnicą, że w nich nie ma szpagi a wystarczają dwie szyny, na dnie pod kątem prostym przecinające się z sobą, z których jedna zakrywać powinna miejsce spojenia łubu.

Miary na 5 L., 2 L. i 1 L., okute być mogą w taki sam sposób jak miary na $\frac{1}{4}$ H., 20 L. i 10 L., atoli wystarcza jedna szyna, zakrywająca sobą miejsce spojenia łubu, leżąca na dnie w kierunku prostopadłym do jego słoju a można się obejść bez obręczy u dna.

Taśmy żelazne używane na obręcz i szyny muszą mieć grubość w miarach na półhektolitra przynajmniej 1·5, w miarach zaś na $\frac{1}{4}$ H. 20 L. i 10 L., przynajmniej 1 milimeter, a szerokość obręczy do większych miar wynosić ma nie mniej jak 30 aż do 25, do miar na 2 litry i 1 litr nie mniej jak 22 milimetry.

Jeżeli miara ma być z uchami, jedno z nich leżeć powinno nad miejscem spojenia łubu, a przytwierdzenie w ten sposób ma być dokonane, aby gwoździe wewnątrz na podłożonych płytach żelaznych były zagięte albo zanitowane. Miejsca utwierdzenia nie powinny leżeć na jednym i tym samym słoju, ażeby ucha nie przyczyniały się do rozdarcia łubu.

Sprawdzanie i granice błędów.

Pod względem sprawdzania i granicy błędów obowiązują te same przepisy, które w §. 17 Porządku sprawdzania miar i wag podane są dla drewnianych miar objętości.

Cechowanie.

Miary łubiane cechują się wypaleniem cechy na zewnętrznej powierzchni ściany i na wewnętrznej dna, tudzież wybiciem cechy w trzech miejscach, prawie równo od siebie oddalonych, tak na górnym brzegu miarki, jak i na zewnętrznym obwodzie dna, mianowicie zaś nad jego spojeniem z łubem.

Aby cecha mogła być wybita nad spojeniem dna z łubem, obręcz dolna powinna mieć trzy otwory okrągłe o średnicy nie mniejszej jak 12 milimetrów.

Do §-fu 18-go.

O cechowaniu miar drewnianych do rzeczy sypkich.

Przepis podany w §-fie 18-ym Porządku sprawdzania miar i wag a tyczący się cechowania dna miar drewnianych do rzeczy sypkich, zmienia się w ten sposób, że cechy wypalane być mają nie na zewnętrznej lecz na wewnętrznej powierzchni dna.

Wiedeń, dnia 7 maja 1877.

C. k. Komisya główna miar i wag

Herr r. w.

39.**Patent cesarski z dnia 19 maja 1877,**

tyczący się rozwiązania sejmu krajowego kraińskiego i zarządzenia nowych wyborów do takowego.

**My Franciszek Józef Pierwszy,
z Bożej łaski Cesarz Austryacki;**

król węgierski i czeski, król dalmatyński, chorwacki, slawoński, galicyjski, lodomeryjski i illiryjski; król jerozolimski itd.; arcyksiążę austryacki; wielki książę toskański i krakowski; książę lotaryński, salzburski, styryjski, karyntyjski, kraiński i bukowiński; wielki książę siedmiogrodzki; margrabia morawski; książę górno i dolno szląski, modeński, parmański, piacencki i gwastalski, oświęcimski i zatorski, cieszyński, friaulski, dubrownicki i zardarski, uksiążęcony hrabia na Habsburgu i Tyrolu, Kyburgu, Goryeyi i Gradysee; książę na Trydencie i Bryksenie, margrabia górno i dolno łużycki i istryjski; hrabia na Hohennemsie, Feldkirchu, Bregencyi, Sonnenbergu itd., pan na Tryeście, Kottarze i windyjskiej marchyi; wielki wojewoda województwa serbskiego itd. itd.

wiadomo czynimy:

Sejm krajowy Mojego księstwa kraińskiego zostaje rozwiązany i rozpisane będą niezwłocznie nowe wybory do tego sejmu krajowego.

Dan w Naszem stołecznem i rezydencyonalnem mieście Wiedniu dnia dziesiętnastego maja w roku tysiąc ósmset siedmdziesiątym siódmym, Naszego panowania dwudziestym dziewiątym roku.

Franciszek Józef r. w.

Auersperg r. w.	Lasser r. w.	Stremayr r. w.	Glaser r. w.
Unger r. w.	Chlumecky r. w.	Pretis r. w.	Horst r. w.
	Ziemiałkowski r. w.	Mannsfeld r. w.	

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XV. — Wydana i rozesłana dnia 24 maja 1877.

40.

Ustawa z dnia 17 maja 1877,

o wyznaczeniu dotacyj dodatkowych do preliminarza państwa na rok 1877.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowilem i stanowiąc co następuje:

Artykuł I.

Na pokrycie wydatków 1877 roku w ustawie skarbowej z dnia 29 grudnia 1876 (Dz. u. p. Nr. 141) nie przewidzianych, wyznaczają się następujące dotacje dodatkowe:

A. Potrzeby.

Rozdział 7. Ministerstwo spraw wewnętrznych.

Tytuł 7. Służba budownicza rządowa.

Wydatek nadzwyczajny na koszta podróży w Górnej Austrii i Karyntyi w celu kierowania, nadzoru i sprawdzenia nadzwyczajnych budowli drogowych . . . . . 1.500 zł.

Tytuł 8. Budowa dróg.

Wydatki nadzwyczajne:

W górnej Austrii:

Dopłata skarbowa na przerobienie kosztem krajowym w Górnej Austrii drogi między Rohrbachem a Schlöglem w łańcuchu drogi rządowej krumawskiej . . . . . 17.000 „

W Karyntyi:

Przerobienie gościnca salzburskiego między Lisserhofenem a Gmündem 50.000 „

Tytuł 10. Budowle nowe i większe przyrządzenia dla zarządu administracyi.

Wydatki nadzwyczajne:

W Galicyi i Krakowie:

Na zakupienie domów Nr. 286, 326 i 326 ^{a)} w Mościskach na pomieszczenie starostwa, na mieszkanie dla starosty i na pomieszczenie sądu powiatowego i aresztów za cenę około	20.000 zł.
Suma przypadająca na etat administracyi	9.000 „

Rozdział 9. Ministerstwo wyznań i oświecenia.**Tytuł 4. §. 1. Muzeum sztuki i przemysłu z zakładem do prób chemiczno-technicznych.**

Wydatek nadzwyczajny na urządzenia w muzeum sztuki i przemysłu	10.000 zł.
--	------------

Tytuł 9. Wydatki funduszków religijnych.

a) Wydatki funduszków.

§. 1. Wydatki nadzwyczajne w Austryi poniżej Anizy:

Na nowe budowle	21.366 „
---------------------------	----------

§. 7. Wydatek nadzwyczajny w Karyntyi na spłacenie należności ujemnych	630 „
--	-------

Tytuł 13. Szkoły główne.

a) Uniwersytety.

§. 1. Uniwersytet wiedeński.

Wydatki nadzwyczajne:

Na budowę głównego gmachu uniwersyteckiego 5 rata	300.000 „
---	-----------

Na obserwatoryum, zniwelowanie całego placu	20.000 „
---	----------

Urządzenie wjazdu w obrębie tego placu	5.500 „
--	---------

Założenie zlewu i dwóch cystern, gazo- i wodociągów, postawienie muru obwodowego z domkiem dla portyera i uregulowanie czterech ulic ograniczających plac obserwatoryum, 1 rata	44.500 „
---	----------

Koszta przeniesienia i ustawienia narzędzi, 1 rata	7.500 „
--	---------

§. 3. Uniwersytet gradecki.

Potrzeby zwyczajne	1.800 „
------------------------------	---------

Potrzeby nadzwyczajne:

Sprawienie środków naukowych dla instytutu chemicznego, 1 rata	7.000 „
--	---------

Na urządzenie gmachu instytutowego, 1 rata	20.000 „
--	----------

§. 4. Uniwersytet pragski.

Wydatki nadzwyczajne:

Na potrzeby naukowe	1.500 „
-------------------------------	---------

Na urządzenie i zbiory instytutu anatomicznego	30.000 „
--	----------

Na urządzenie i zbiory instytutu chemicznego, 1 rata	40.000 „
--	----------

Na wystawienie budynku dla instytutów przyrodniczych, 2 rata	50.000 zł.
§. 7. Uniwersytet czerniowiecki.	
Na potrzeby nadzwyczajne	5.000 „
<i>c) Szkoły główne techniczne.</i>	
§. 12. Szkoła główna techniczna w Wiedniu.	
Na nadzwyczajne potrzeby naukowe	1.500 „
§. 16. Akademia techniczna we Lwowie.	
Wydatek nadzwyczajny na wewnętrzne urządzenie nowego gmachu, 1 rata	25.000 „
§. 17. <i>d)</i> Akademia sztuk pięknych w Wiedniu.	
Na potrzeby nadzwyczajne	1.500 „

Tytuł 14. Szkoły średnie.

a) Gymnazyja i gymnazyje realne.

§. 1. Austria poniżej Anizy. Koszta urządzenia gymnazyum niższego w drugiej dzielnicy miasta Wiednia a mianowicie:	
Potrzeby zwyczajne	6.000 „
Potrzeby nadzwyczajne	1.000 „
Wydatek nadzwyczajny na reparacye pieców i przyrządzenia gma- chu gymnazyum akademickiego w Wiedniu	3.887 „
§. 9. Tryest:	
Wydatek nadzwyczajny na wewnętrzne urządzenia gymnazyum wyż- szego w Tryeście	7.500 „
§. 13. Czechy:	
Wydatek nadzwyczajny na wybudowanie nowej szkoły w Litomie- rzcach, 4 rata	35.000 „
§. 14. Morawia:	
Wydatek nadzwyczajny na restauracya zabudowania gymnazyum wyższego w Iglawie	3.530 „

b) Szkoły realne.

Potrzeby nadzwyczajne.	
§. 22. Tyrol.	
Na koszta robót w nowym gmachu szkoły realnej w Imst	3.500 „
§. 26. Tryest:	
Na urządzenie wewnętrzne szkoły realnej wyższej w Tryeście	9.500 „
§. 30. Czechy:	
Na potrzeby naukowe	2.000 „

Tytuł 16. Szkoły wyłączne.

§. 6. Szkoła artystyczno przemysłowa w Wiedniu:	
Potrzeby nadzwyczajne na budowę nowego domu, 5 rata	125.000 „
i na urządzenie wewnętrzne	20 000 „

Tytuł 17. Szkoły początkowe.

§. 1. Seminaria męskie i żeńskie.

Potrzeby nadzwyczajne.

Na dobudowanie w pensyonacie żeńskim cywilnym w Wiedniu, 2 rata	30.000 zł.
Na urządzenie wewnętrzne seminarium męskiego i żeńskiego w Innsbrucku, 1 rata	18.000 „
Na nową budowę w słowiańskim seminarium męskim w Bernie, 1 rata	70.000 „

Tytuł 18. Fundacye i dopłaty.

§. 2. Na utrzymanie do końca 1877 roku szkoły handlowej średniej dawniej Porgesa.

Potrzeba nadzwyczajna . . . . . 6.000 „

Rozdział 10. Ministerstwo skarbu.

Zarząd skarbu.

Tytuł 6. Urzędy podatkowe.

Dla Dolnej Austrii.

Potrzeba nadzwyczajna

na zmianę urzędzenia organicznego administracyi podatkowej w
Wiedniu . . . . . 45.000 „

Potrzeba nadzwyczajna:

Sprzęty dla tejże administracyi . . . . . 4.000 „

Na pokrycie wydatku z powodu kupna domu w Ottakringu Nr. 755
na sąd powiatowy i urząd podatkowy, tudzież na koszta przy-
rzędzenia, kwota przypadająca na rok 1877 . . . . . 10.000 „
i dla Salzburgana pokrycie wydatku z powodu budowy domu na sąd i na urząd
podatkowy w Mistersill, trzecia część sumy kosztów na etat
skarbowy przypadająca w kwocie . . . . . 10.000 „**Rozdział 11. Ogólny zarząd kasowy.**

Potrzeba nadzwyczajna.

Wydziałowi krajowemu istryjskiemu na pokrycie niedoboru z po-
wodu naglących budowli drogowych, zaliczka bezprocentowa . . . . . 20.000 „**Rozdział 16. Zarząd tytoniu.**

Potrzeba nadzwyczajna.

Na koszta budowy fabryki tytoniu do palenia w Budziejowicach . . . . . 50.000 „
i na budowę magazynu tytoniu w Lineu . . . . . 40.000 „**Rozdział 27. Ministerstwo handlu.**

A. Właściwy wydatek rządowy.

Potrzeba nadzwyczajna na wystawę paryską z dotacyi w sumie
600.000 zł. część na rok 1877 w kwocie . . . . . 150.000 „

C. Eksploatacja kolei żelaznych.

Na pokrycie kosztów eksploatacji kolei rządowych a mianowicie wydatki zwyczajne dla linii w roku 1876:

§. 1. Rakonicko-protiwińska	362.000 zł.
§. 2. Dniestrzańska	244.000 „
§. 3. Tarnowsko-leluchowska	107.200 „
§. 4. Istryjska	107.000 „
§. 5. Naddunajska	3.410 „
S u m a	823.610 zł.

Nadto na rok 1877

Wydatki nadzwyczajne dla linii:

§. 6. Rakonicko-protiwiska	435.000 zł.
§. 7. Dniestrzańska	340.000 „
§. 8. Tarnowsko-leluchowska	284.900 „
§. 9. Istryjska	398.000 „
§. 10. Naddunajska	19.070 „
Razem	1,476.970 zł.

Oprócz tego wydatki nadzwyczajne na kolei dniestrzańskiej:

a) na uzupełnienie funduszu manipulacyjnego	200.000 „
b) na szczególne roboty budownicze:	
§. 1. Roboty dodatkowe i uzupełniające w głębszych przekopach	30.000 „
§. 2. Zastąpienie konstrukcyj drewnianych żelazniami w 34 przedmiotach dolnej budowy aż do 12 metrów szerokości	9.000 „
§. 3. Zastąpienie 9 mostów drewnianych tymczasowych stalami z kamienia i żelaza	70.000 „
§. 4. Odbudowanie uszkodzonych murowanych przedmiotów budowy dolnej	12.000 „
§. 5. Budowy do ubezpieczenia brzegów	10.000 „
§. 6. Zakłady do odprowadzenia wody	4.000 „
§. 7. Budowa magazynów w Drohobyczy i Samborze tudzież w miejscu gdzie się ładuje w Drohobyczy	6.800 „
§. 8. Zwirowanie nadzwyczajne po strąceniu kosztów zwyczajnego zwirowania pokrytych dotacją na utrzymanie w dobrym stanie	13.000 „
§. 9. Dobudowanie na przystanku przy budce strażniczej Nr. 2 a w odnodze borysławskiej	1.800 „
§. 10. Uzupełnienie inwentarza	2.000 „
§. 11. Naprawa i zastąpienie parku wozowego	23.400 „
§. 12. Nieprzewidziane nagłać wydatki budownicze	18 000 „
Razem	400.000 zł.

Rozdział 28. Ministerstwo rolnictwa.**Tytuł 1. Kierownictwo naczelne.**

Potrzeba nadzwyczajna

Przyrzęczenie lokalów na pierwszym piętrze i na parterze w zabudowaniu urzędowym . . . . . 160.000 zł.

Tytuł 2. Nauka rolnictwa i leśnictwa.

Wydatek nadzwyczajny na wybudowanie i urządzenie domu na c. k. instytut önologiczno-pomologiczny w Klosterneuburgu.

I. Naddatek na budowę . . . . . 12.000 zł.

II. Koszta urządzenia wewnętrznego.

1. Wodociąg . . . . . 4.000 „

2. Oświetlenie gazowe . . . . . 6.000 „

3. Urządzenie wewnętrzne . . . . . 4.680 „

III. Koszta przesiedlenia . . . . . 500 „

27.180 „

Tytuł 5. Urzędy do nadzorowania i podniesienia kultury krajowej a mianowicie:

Wydatek zarządu centralnego. Wydatek nadzwyczajny na ustanowienie tymczasowych inspektorów kultury krajowej w dwóch grupach krajów . . . . . 6.000 „

Tytuł 13. Kopalnie.

Wydatki nadzwyczajne:

§. 2. Zarząd górniczy i hutniczy w Brixleggu . . . . . 32.500 „

§. 3. Zarząd hutniczy w Cilli . . . . . 7.000 „

§. 4. Dyrekeya górnicza w Idryi . . . . . 4.000 „

§. 5. Dyrekeya górnicza w Przybramie . . . . . 106.500 „

§. 6. Inne kopalnie a mianowicie:

Zarząd górniczy w Kitzbüchlu . . . . . 6.000 zł.

i zarząd górniczy w Klausen . . . . . 15.000 „

21.000 „

nakoniec tymczasowa dyrekeya górnicza w Brüx do utrzymania kopalni w ruchu . . . . . 68.000 „

nowe budowle i zakłady produkcyjne . . . . . 97.000 „

kupno realności . . . . . 600 „

Razem . 165.600 zł.

Rozdział 29. Ministerstwo sprawiedliwości.**Tytuł 3. Zarząd sprawiedliwości w krajach koronnych a mianowicie:**

1. Na rozszerzenie domu sądu krajowego wiedeńskiego do spraw karnych, 4 rata . . . . . 100.000 „

2. Na wybudowanie więzienia w Cieszynie, 2 rata . . . . . 80.000 „

3. Na nowe budowle w więzieniu skarbowem sądu obwodowego w Tarnopolu . . . . . 40.000 „

4. Na kupno realności wdowy Rolli obok wiezienia sądu krajowego w Zadrze	7.500 zł.
Suma .	227.500 zł.

B. Pokrycie.

Rozdział 9. Ministerstwo wyznań i oświecenia.

Tytuł II. Fundusze naukowe.

§. 1. Przychód nadzwyczajny. Za sprzedane obligacye . . .	850.000 „
---	-----------

Rozdział 10. Ministerstwo skarbu.

Rozdział 11. Ogólna administracya kasowa.

Tytuł 2.

Splata należności od wydziału krajowego Istryjskiego	10.000 „
--	----------

Rozdział 32. Ministerstwo handlu.

Tytuł: Koleje żelazne państwa.

Przychody zwyczajne z eksploatacyi kolei żelaznych państwa
a mianowicie w roku 1876:

§. 1. Kolej rakonicko-protiwińska	305.000 „
§. 2. Kolej dniestrzańska	182.000 „
§. 3. Kolej tarnowsko-leluchowska	99.000 „
§. 4. Kolej istryjska	38.000 „
§. 5. Kolej naddunajska	4.000 „
Razem .	628.400 zł.

a w roku 1877:

§. 6. Kolej rakonicko-protiwińska	360.000 zł.
§. 7. Kolej dniestrzańska	280.000 „
§. 8. Kolej tarnowsko-leluchowska	300.000 „
§. 9. Kolej istryjska	140.000 „
§. 10. Kolej naddunajska	25.000 „
Razem .	1,105.000 zł

Rozdział 33. Ministerstwo rolnictwa.

Tytuł 12. Kopalnie.

Przychody nadzwyczajne tymczasowej dyrekecyi górniczej w Brüx	34.300 „
---	----------

Artykuł II.

Dotacye nadzwyczajne wyznaczone tu na budowle i na inne cele szczegółowo wskazane, które w roku 1877 albo wcale nie, albo nie całkiem będą użyte,

mogą być używane jeszcze do końca czerwca 1879, tak jednak uważane będą, jak gdyby wyznaczone były w preliminarzu 1878 roku i dla tego policzone być mają na zarząd tegoż roku.

Artykuł III.

Upoważnia się ministra skarbu, ażeby na pokrycie niedoboru, który, jeżeli od sumy ogólnej dodatkowo żądanej . . . . . 4,654.073 zł. odejmiemy sumę dochodów . . . . . 2.627.700 „
wynosi . . . . . 2,026.373 zł.
tudzież w celu zebrania sumy 6,875.000 zł. potrzebnej na budowę kolei żelaznych państwa, na zakupienie kolei z Braunau do Strasswalehen i na zapomogę dla kolei z Duchcowa do Pragi, jakoteż na budowę dla zaradzenia nędzy w Dolnej Austrii, wypuścić w obieg obligacye renty złotej utworzonej na mocy ustawy z dnia 18 marca 1876 (Dz. u. p. Nr. 35) albo, dopóki nie będą w obieg wypuszczone, postarać się o sumy powyższe przez zaciągnięcie długu nieustalonego.

Artykuł IV.

Wykonanie ustawy niniejszej porucza się ministrowi skarbu.

Wiedeń, dnia 17 maja 1877.

Franciszek Józef r. w.

Auersperg r. w.

Pretis r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć XVI. — Wydana i rozesłana dnia 14 czerwca 1877.

41.

**Obwieszczenie ministerstwa skarbu z dnia 20 maja 1877,
o upoważnieniu komory pomocniczej I klasy w Dehylowie w Szląsku do postępowania wywozo-
wego z piwem.**

Komora pomocnicza I klasy w Dehylowie w Szląsku upoważniona zostaje w myśl istniejących przepisów do postępowania wywozowego z piwem, wysyła-
nem za granicę z zastrzeżeniem zwrotu opłat.

Pretis r. w.

42.

**Obwieszczenie ministerstwa skarbu z dnia 30 maja 1877,
o ustanowieniu komory II klasy w dworcu kolei żelaznej w Halbstadzie i zwinięciu komory
II klasy w Brunowie.**

W zastosowaniu się do traktatu z dnia 2 marca 1877 pomiędzy monarchją
austriacko-węgierską a Niemcami w przedmiocie budowy kolei żelaznej łączącej
z Chocenu na Halbstadt i Friedland do Starej Wody (Altwasser) [Dz. u. p.
Nr. 22], gdy na linii z Chocenu na Halbstadt do Starej Wody ruch został otwarty,
ustanowiono w dworcu kolei w Halbstadzie c. k. komorę II klasy, z królewsko-
pruską komorą pomocniczą I klasy, złączoną, która upoważniona jest do stoso-
wania w obrocie kolejowym postępowania cłowego skróconego według przepisu
z dnia 18 września 1857 (Dz. u. p. Nr. 175), rozpocznie zaś czynności urzę-
dowe dnia 15 maja 1877.

W tymże dniu c. k. komora II klasy w Brunowie została zwinięta.

Pretis r. w.

43.

Rozporządzenie ministerstwa spraw wewnętrznych w porozumieniu z ministerstwem handlu z dnia 2 czerwca 1877,**o używaniu papieru zabarwionego do obwijania konfitur, surogatów kawy i innych przedmiotów śniednych tego rodzaju.**

Zważywszy, że z wyrabianych obecnie i w pospolitem użyciu będących papierów różnobarwnych, nie tylko zielone lecz i inne zabarwione są barwami szkodliwymi dla zdrowia a używane bywają do obwijania przedmiotów śniednych, ministerstwo spraw wewnętrznych w porozumieniu z ministerstwem handlu, uzupełniając ze względu na zdrowie publiczne rozporządzenie ministerstwa stanu z dnia 1 maja 1866 (Dz. u. p. Nr. 54) stanowi, że do obwijania rozmaitych konfitur, cukrów, pieczyw, surogatów kawy i innych przedmiotów śniednych tego rodzaju używać wolno tylko zwykłego białego papieru lub tylko w masie zabarwionego i że wszelkie papiery zabarwione używane być mogą tylko na drugie owinięcie z wierzchu a i to tylko do tych przedmiotów śniednych, które, gdy się je zachowuje, są zawsze suchemi i ani nie miękną, ani się nie topią, w skutek czego papier, którym są owinięte nie przylepia się do nich i nie nasiąka niemi.

Przekroczenia przeciw rozporządzeniu niniejszemu, nie podpadające pod ustawę karną, karane będą według rozporządzenia ministeryalnego z dnia 30 września 1857 (Dz. u. p. Nr. 198).

Lasser r. w.**Chlumecky** r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XVII. — Wydana i rozesłana dnia 16 czerwca 1877.

44.

Rozporządzenie ministerstw spraw wewnętrznych i skarbu z dnia 11 czerwca 1877,

podające do wiadomości podwyższenie należitości dla oddziałów wojskowych użytych do niesienia pomocy w czasie wylewu wód.

Jego c. i k. Apostolska Mość najwyższem postanowieniem z dnia 20 kwietnia 1877 raczył najmiłościwiej wyznaczyć na przyszłość oddziałom wojskowym, używanym do niesienia pomocy w czasie wylewu wód, podwyższenie należitości w sposób następujący:

I. Oficerom:

Dodatek za robotę w wymiarze ustanowionym dla oficerów w oddziałach kolei żelaznej polowej, stosownie do §. 12 przepisu o należitościach, część I, po 2 zł. dziennie.

II. Podoficerom, frajtróm i żołnierzóm:

- a) Zamiast zwyczajnej racyi żywności, racją etapową (§. 162, ustęp 2 przepisu o należitościach, część I) a względnie wynagrodzenie w gotówce obliczane podług cen targowych jakie wówczas będą;
- b) dodatek za robotę w wymiarze zaprowadzonym w wojsku stosownie do §. 37 przepisu o należitościach część I, str. 82 i 83, dla podoficerów przeznaczonych do nadzorowania i kierowania po 16 ct., dla frajtrów i żołnierzów użytych do robót ziemnych w wodzie po 15 ct. dziennie, i
- c) za większe zużycie mundurów, dopłatę po pięćdziesiąt od sta do ryczałtowego za zużycie mundurów, ustanowionego w §. 78, przepisu o należitościach, część I, tudzież dodatek do przepisanej należitości porcyowej mundurów, który udzielany będzie według okoliczności, w myśl §. 11 instrukcyi o zarządzie ekonomicznym mundurów.

Przepisy powyższe podaje się niniejszem do wiadomości powszechnej.

Lasser r. w.

Pretis r. w.

45.

**Rozporządzenie ministerstwa skarbu z d. 14 czerwca 1877,
o ustanowieniu posterunków do ekspedycji cłowej na granicy austriacko-rosyjskiej w Zbarażu, Skale, Kałaharówce i Olchowicach.**

W Zbarażu, powiat skarbowy tarnopolski i w Skale powiat skarbowy kołomyjski, w Galicyi, ustanowione zostały komory pomocnicze II klasy, które rozpoczną czynności urzędowe od dnia 1 lipca 1877.

Komorze pomocniczej w Skale udzielone zostało nieograniczone upoważnienie do pobierania cła od bydła rzeźnego i pociągowego (oddział 15 taryfy).

Oprócz tego oddziałowi straży skarbowej w Budzie zbaraskiej ustanowionemu, poruczonem zostało sprawowanie czynności przykomorka imieniem komory pomocniczej zbaraskiej.

Od tegoż samego czasu poruczone będzie oddziałowi straży skarbowej w Kałaharówce sprawowanie służby cłowej, z upoważnieniem służącym komorze pomocniczej II klasy, a oddział straży skarbowej w Olchowicach umocowany zostanie do ekspedycyowania przedmiotów wolnych od cła, tudzież do pobierania cła wwozowego od zboża i strączywa (10 pozycya taryfy *a, b i c*) od nasienia koniczu i nasion (pozycya 13 taryfy *f*) nakoniec od drzewa budulecowego i od drzewa pospolitego do wyrobu (pozycya 29 taryfy *a i b*) z upoważnieniami służącymi komorze pomocniczej II klasy.

Pretis r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XVIII. — Wydana i rozesłana dnia 23 czerwca 1877.

46.

Oświadczenie c. i k. Rządu austriacko-węgierskiego i Rządu francuskiego z dnia 8 czerwca 1877,

tyczące się przedłużenia mocy obowiązującej traktatu handlowego z dnia 11 grudnia 1866 aż do 31 grudnia 1877.

Déclaration.

Le Gouvernement de Sa Majesté l'Empereur d'Autriche, Roi de Bohême etc., et Roi Apostolique de Hongrie, et le Gouvernement de la République Française, désireux d'éviter toute interruption dans les relations commerciales entre les deux Pays jusqu'à la conclusion d'un nouvel arrangement destiné à remplacer le Traité de commerce conclu le 11 décembre 1866, dont les effets doivent cesser le 30 juin 1877, sont convenus de la disposition suivante:

„Le Traité de commerce, conclu le 11 décembre 1866, entre l'Autriche-Hongrie et la France, continuera à rester en vigueur jusqu'au 31 décembre 1877“.

En foi de quoi, les Soussignés, dûment autorisés, ont signé la présente déclaration et y ont apposé le sceau de leurs armes.

Oświadczenie.

Rząd Najjaśniejszego Cesarza austriackiego, króla czeskiego i króla Apostolskiego węgierskiego, tudzież Rząd Rzeczypospolitej francuskiej pragnąc zapobiedz wszelkiej przerwie w stosunkach handlowych między dwoma krajami, aż do zawarcia nowej umowy, mającej zastąpić traktat handlowy, dnia 11 grudnia 1866 zawarty a który z dniem 30 czerwca 1877 traci moc obowiązującą, umówiły między sobą postanowienie następujące:

„Traktat handlowy, zawarty dnia 11 grudnia 1866 między monarchją austriacko-węgierską a Francją, pozostanie w mocy obowiązującej aż do dnia 31 grudnia 1877“.

W dowód czego podpisani, należycie do tego upoważnieni, podpisali oświadczenie powyższe i wycisnęli na niem swoje pieczęcie.

Fait, en double expédition, à Paris
le 8 juin 1877.

(L. S.) **Wimpffen** m. p.

(L. S.) **Decazes** m. p.

Spisano w dwóch egzemplarzach
w Paryżu dnia 8 czerwca 1877.

(L. S.) **Wimpffen** r. w.

(L. S.) **Decazes** r. w.

Oświadczenie powyższe ogłasza się niniejszem.

Wiedeń, 18 czerwca 1877.

Auersperg r. w.

Chlumecky r. w.

47.

Obwieszczenie ministerstw handlu i skarbu z dnia 17 czerwca 1877,

o złączeniu agencji portowej i zdrowotnej morskiej w Volowsku z tamtejszą c. k. komorą i
urzędem solnym.

W miejsce zwiniętej deputacji portowej i zdrowotnej morskiej w Volowsku na Pomorzu dalmackiem ustanowioną została agencya portowa i zdrowotna morska, którą złączono z c. k. komorą i urzędem solnym w Volowsku.

Takowa rozpocznie czynności dnia 1 lipca 1877.

Chlumecky r. w.

Pretis r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XIX. — Wydana i rozesłana dnia 29 czerwca 1877.

48.

Oświadczenie Rządu c. i k. austriacko-węgierskiego i Rządu królewsko-włoskiego z dnia 4 czerwca 1877.

względem przedłużenia mocy obowiązującej traktatu z dnia 28 kwietnia 1867 tycaącego się handlu i żeglugi.

Déclaration.

Le Gouvernement de Sa Majesté l'Empereur d'Autriche, Roi de Bohême etc., et Roi Apostolique de Hongrie, et le Gouvernement de Sa Majesté le Roi d'Italie, considérant que le Traité de commerce et de navigation conclu le 23 avril 1867 entre l'Autriche Hongrie et l'Italie doit, par suite de la dénonciation qui en a été faite, cesser d'être en vigueur à dater du 1er juillet prochain et reconnaissant l'utilité de proroger les effets de cet acte international, sont convenus de la disposition suivante:

Le Traité de commerce et de navigation conclu le 23 avril 1867 entre l'Autriche-Hongrie et l'Italie continuera à rester en vigueur jusqu'au 31 décembre 1877.

En foi de quoi, les soussignés dûment autorisés, ont signé la présente déclaration et y ont apposé le sceau de leurs armes.

Oświadczenie.

Rząd Najjaśniejszego Cesarza austriackiego, Króla czeskiego itd. i Króla Apostolskiego węgierskiego, tudzież Rząd Najjaśniejszego Króla włoskiego, zważywszy, że traktat na dniu 23 kwietnia 1867 pomiędzy monarchją austriacko-węgierską a Włochami zawarty, handlu i żeglugi tycaący się, będąc wypowiedzianym, traci moc obowiązującą z dniem 1 lipca 1877 i uznając pożyteczność przedłużenia mocy obowiązującej tego aktu międzynarodowego, zgodziły się na następujące postanowienie:

Traktat z dnia 23 kwietnia 1867 pomiędzy monarchją austriacko-węgierską a Włochami zawarty, handlu i żeglugi tycaący się, pozostanie w mocy obowiązującej aż do dnia 31 grudnia 1877.

W dowód czego podpisani, należycie do tego umocowani, podpisali oświadczenie powyższe i wycisnęli na niem swoje pieczęcie.

Fait, en double expédition, à Rome,
le 4 juin 1877.

(L. S.) **Baron de Haymerle** m. p.

(L. S.) **Melegari** m. p.

Spisano w dwóch egzemplarzach
w Rzymie dnia 4 czerwca 1877.

(L. S.) **Baron de Haymerle** r. w.

(L. S.) **Melegari** r. w.

Oświadczenie powyższe, przez obiedwie Izby Rady państwa, za-
twierdzone, ogłasza się niniejszem.

Wiedeń, dnia 27 czerwca 1877.

Auersperg r. w.

Chlumecky r. w.

49.

Ustawa z dnia 7 czerwca 1877.

o złączeniu kolei żelaznej berneńsko-rossickiej z liniami Spółki austriackiej kolei państwa.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowilem i stanowiąc co następuje:

Artykuł I.

Upoważnia się Rząd, ażeby celem złączenia wyłącznie uprzyw. kolei żelaznej berneńsko-rossickiej z liniami c. k. uprzyw. Spółki austriackiej kolei państwa, które bez naruszenia odnośnego stosunku gwarancyi rządowej ma nastąpić, uwolnił od opłat i stępli ugody i inne dokumenty, w powyższym celu spisać się mające, jakoteż wpisy hipoteczne, zanotowania tego rodzaju i wykreślenia do tego potrzebne, tudzież podania i wygotowania urzędowe tyczące się rzeczzonego złączenia a nakoniec akcy i obligacye z prawem pierwszeństwa jak również kwity tymczasowe z tego samego powodu w obieg wypuścić się mające.

Artykuł II.

Ustawa niniejsza nabywa mocy obowiązującej od dnia ogłoszenia.

Wykonanie tejsze porucza się ministrowi handlu i ministrowi skarbu.

Schönbrunn, dnia 7 czerwca 1877.

Franciszek Józef r. w.

Auersperg r. w.

Chlumecky r. w.

Pretis r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć XX. — Wydana i rozesłana dnia 3 lipca 1877.

50.

Obwieszczenie ministra spraw wewnętrznych i ministra obrony krajowej z dnia 13 czerwca 1877.

o zniesieniu kartelu między monarchyą austriacko-węgierską a zjednoczonymi księstwami Mołdawii i Wołoszczyzny, tycaącego się postępowania ze zbiegłymi żołnierzami i popisowymi, tudzież włóczęgami obu Stron.

Według doniesienia c. i k. ministerstwa spraw zewnętrznych z dnia 31 maja 1877 wypowiedzianą została ze strony rządu książęco-rumuńskiego umowa tycaająca się postępowania ze zbiegłymi żołnierzami i popisowymi, tudzież włóczęgami obu Stron, między rządem monarchyi austriacko-węgierskiej z jednej a rządem zjednoczonych księstw Mołdawii i Wołoszczyzny z drugiej strony, w Bukareszcie dnia 6 czerwca 1865 zawarta (rozporządzenie ministeryalne z dnia 31 lipca 1865, Dz. u. p. Nr. 57); umowa ta przestaje zatem obowiązywać z końcem lipca 1877.

Lasser r. w.

Horst r. w.

51.

Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia 25 czerwca 1877,

względem przyłączenia gmin miejscowych Nebahau i Jelenka do obrębu sądu powiatowego prachatickiego w Czechach.

Na mocy ustawy z dnia 11 czerwca 1868 (Dz. u. p. Nr. 59), odłączają się gminy miejscowe Nebahau i Jelenka od obrębu sądu powiatowego netolického i przyłączają się do obrębu sądu powiatowego prachatickiego.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy obowiązującej od dnia 1 września 1877.

Glaser r. w.

52.

Rozporządzenie ministerstwa skarbu z dnia 2 lipca 1877.
o rozciągnięciu zakazu wyprowadzania koni na wyprowadzanie przez okręgi wyłączone i morzem.

W skutek uchwały rady ministrów i za porozumieniem się z królewsko-węgierskiem ministerstwem rozciąga się zakaz wyprowadzania koni wydany dnia 21 listopada 1876 na wyprowadzanie przez okręgi wyłączone i morzem.

Niniejszy zakaz wyprowadzania nabywa mocy z dniem ogłoszenia.

Pretis r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXI. — Wydana i rozesłana dnia 10 lipca 1877.

53.

Patent cesarski z dnia 6 lipca 1877,

tyczący się zwołania sejmu krajowego królestwa Galicyi i Lodomeryi tudzież Wielkiego księstwa Krakowskiego.

**My Franciszek Józef Pierwszy,
z Bożej łaski Cesarz Austryacki;**

król węgierski i czeski, król dalmatyński, chorwacki, sławoński, galicyjski, lodomeryjski i illiryjski; król jerozolimski itd.; arcyksiążę austryacki; wielki książę toskański i krakowski; książę lotaryński, salzburski, styryjski, karyntyjski, krański i bukowiński; wielki książę siedmiogrodzki; margrabia morawski; książę górno i dolno szląski, modeński, parmański, piacencki i gwastalski, oświęcimski i zatorski, cieszyński, friaulski, dubrownicki i zadarski, książęcony hrabia na Habsburgu i Tyrolu, Kyburgu, Gorycyi i Gradysee; książę na Trydencie i Bryksenie, margrabia górno i dolno łużycki i istryjski; hrabia na Hohennemsie, Feldkirchu, Bregeneyi, Sonnenbergu itd., pan na Tryeście, Kottarze i windyjskiej marchyi; wielki wojewoda województwa serbskiego itd. itd.

wiadomo czynimy:

Sejm krajowy królestwa Galicyi i Lodomeryi tudzież Wielkiego księstwa Krakowskiego zwołuje się na dzień 8 sierpnia 1877 do stołecznego miasta Lwowa.

Dan w Naszej rezydencji letniej Laxenburgu dnia szóstego lipca w roku
tysiąc ośmset siedmdziesiątym siódmym, Naszego panowania dwudziestym dzie-
wiątym.

Franciszek Józef r. w.

Auersperg r. w.   Lasser r. w.   Stremayr r. w.   Glaser r. w.
Unger r. w.   Chlumecky r. w.   Pretis r. w.   Horst r. w.
Ziemiałkowski r. w.   Mannsfeld r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXII. — Wydana i rozesłana dnia 11 lipca 1877.

54.

Obwieszczenie ministerstwa handlu z dnia 21 czerwca 1877.

o nabyciu przez Rząd c. k. uprzyw. kolei żelaznej brunowsko-strasswalcheńskiej.

Gdy na zasadzie ustawy z dnia 7 kwietnia 1877 (Dz. u. p. Nr. 25) i w skutek kontraktu kupna z dnia 19 maja 1877 linia kolei żelaznej z Brunowa do Strasswalchenu (Steindorf), w ksiedze dla kolei żelaznych u c. k. sądu krajowego w Lincu, zapisana, razem z wszystkimi przynależnościami ruchomymi i nieruchomymi przeszła od dnia 31 maja b. r. na c. k. Rząd, w którego imieniu eksploatacyjną tej kolei zawiaduje aż do dalszego rozporządzenia c. k. uprzyw. kolej żelazna cesarskiej Elżbiety, przeto uchylają się postanowienia najwyższego dokumentu koncesyi z dnia 4 maja 1872 (Dz. u. p. Nr. 69).

Chlumecky r. w.

55.

Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia 6 lipca 1877.

o przyłączeniu gminy Ratenice do obrębu sądu powiatowego podiebradzkiego w Czechach.

Na zasadzie ustawy z dnia 11 czerwca 1868 (Dz. u. p. Nr. 59) odłącza się gminę Ratenice od obrębu sądu powiatowego kaurzińskiego i przyłącza takową do obrębu sądu powiatowego podiebradzkiego.

Rozporządzenie to nabywa mocy od dnia 1 września 1877.

Glaser r. w.

56.**Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia
6 lipca 1877,**

o przyłączeniu gminy miejscowej Krymlów do obrębu sądu powiatowego czarnokosteckiego w Czechach.

Na zasadzie ustaw z dnia 11 czerwca 1868 (Dz. u. p. Nr. 59) i z dnia 29 kwietnia 1873 (Dz. u. p. Nr. 62) odłącza się gminę miejscową Krymlów od obrębu sądu powiatowego kaurzimskiego i sądu obwodowego kutnohorskiego i przyłącza takową do obrębu sądu powiatowego Czarnokosteckiego a względnie do obrębu sądu krajowego praskiego.

Rozporządzenie to nabywa mocy od dnia 1 października 1877.

Glaser r. w.

57.**Ustawa z dnia 6 lipca 1877,**

o zmianie wymiaru podatku konsumcyjnego od wyrobu cukru w cukrowniach przerabiających buraki cukrowe świeże przez wytlaczanie.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowilem i stanowią co następuje:

§. 1.

Skala do wymiaru skuteczności pras do wytłaczania soku z buraków w cukrowniach, ustanowiona w artykule II lit. a) ustawy z dnia 18 października 1865 o opodatkowaniu wyrobu cukru z buraków cukrowych (Dz. u. p. z r. 1865, Nr. 105), zostaje uchylona.

§. 2.

Na peryod wyrobu cukru 1877/78 skala do wymiaru skuteczności pras do wytłaczania soku ułożona zostanie po zniesieniu się z kr. węgierskiem ministerstwem skarbu drogą rozporządzenia i ogłoszona będzie najpóźniej aż do ostatniego lipca 1877.

§. 3.

Oznaczenie ryczałtem podatku konsumcyjnego od wyrobu cukru podług nowej skali w cukrowni, przerabiającej buraki świeże przez wytlaczanie, będzie miało miejsce wtedy, gdy jej przedsiębiorca najpóźniej na dni 14 przed rozpoczęciem kampanii zażąda tego pisemnie od władzy skarbowej pierwszej instancji.

Z wyjątkiem tego przypadku ilość buraków, opodatkować się mająca, obliczana będzie w cukrowni takiej przez bezpośrednie odważenie buraków, do wyrobu cukru przeznaczonych, podług odnośnych przepisów rozporządzenia ministerstwa skarbu z dnia 7 września 1850, (Dz. u. p. z roku 1850 Nr. 344).

§. 4.

Ustawa niniejsza nabywa mocy od dnia ogłoszenia; wykonanie onejże porucza się ministrowi skarbu.

Laxenburg, dnia 6 lipca 1877.

Franciszek Józef r. w.

Auersperg r. w.

Pretis r. w.

58.

**Rozporządzenie ministerstwa skarbu z dnia 9 lipca 1877,
o ustanowieniu dla cukrowni nowej skali do wymiaru skuteczności pras służących do wytłaczania soku z buraków.**

Na zasadzie ustawy z dnia 6 lipca 1877(Dz. u. p. Nr. 57) ustanawia się w porozumieniu z król. węgierskiem ministerstwem skarbu na peryod wyrobu cukru 1877/78, następującą skalę do wymiaru skuteczności pras do wytłaczania soku w cukrowniach przerabiających buraki świeże przez wytłaczanie.

I. Do wyrachowania ile miazgi buraczanej zawiera się w każdorazowym ładunku, przeznaczonym do wytłoczenia, brać należy za podstawę oprócz wysokości prasy lub ładunku także wymiary długości i szerokości blach tłocznych, lub gdzie są używane przetaki, wymiary długości i szerokości płaszczyzn prasowych między prętami kierunkowemi, po odtrąceniu od długości i szerokości po 5 centymetrów i przyjmując 1790 centymetrów sześciennych za równające się jednemu kilogramowi miazki buraczanej.

II. Ilość wytlóczeń w jednym dniu oznacza się:

A. W prasach hydraulicznych do wytłaczania soku poruszanych siłą pary lub wody,

1. Jeżeli takie dwie prasy jedną tylko mają pompę, działają na przemian a nakładanie odbywa się krążkami, podług następującej skali:

S k a-

Gdy powierzchnia ma centymetrów kwadratowych	Jeżeli wysokość																						
	95	94	93	92	91	90	89	88	87	86	85	84	83	82	81	80	79	78	77	76	75	74	73
	Ilość wyłoezeń																						
2.500	108	110	111	112	113	114	115	117	119	120	121	122	124	126	127	128	130	131	132	133	135	137	138
2.350	110	111	112	113	114	115	117	119	121	122	123	124	126	128	129	130	131	132	133	135	137	139	140
2.209	112	113	114	115	116	117	119	121	122	123	124	126	128	130	131	132	133	134	135	137	139	140	142
2.115	113	114	116	117	118	119	121	122	124	125	126	128	130	131	132	133	135	136	137	139	140	142	143
1.980	115	116	118	119	120	121	122	124	126	127	128	130	131	133	134	135	137	138	139	140	142	144	145
1.848	117	118	119	121	122	123	124	126	128	129	130	131	133	135	136	137	139	140	141	142	144	146	147
1.764	119	120	121	122	123	124	126	128	130	131	132	133	135	137	138	139	140	141	142	144	146	148	149
1.638	121	122	123	124	125	126	128	130	131	132	133	135	137	139	140	141	142	143	145	146	148	149	150
1.521	122	123	124	126	127	128	130	131	132	133	135	137	139	140	141	142	144	145	146	148	149	151	152
1.443	124	125	126	128	129	130	131	133	134	135	137	139	140	142	143	144	146	147	148	149	151	153	154
1.332	126	127	128	130	131	132	133	135	136	137	139	140	142	144	145	146	148	149	150	151	153	155	156

I a.

T a b u l k a c e n t y m e t r ó w

72	71	70	69	68	67	66	65	64	63	62	61	60	59	58	57	56	55	54	53	52	51	50	49	48	47
139	140	141	143	144	146	148	149	150	151	153	155	156	157	158	160	161	162	164	166	167	168	169	171	172	173
141	142	143	144	146	148	149	150	151	153	155	157	158	159	160	161	162	164	166	167	169	170	171	172	173	175
143	144	145	146	148	149	151	152	153	155	156	158	159	160	162	163	164	166	168	169	171	172	173	174	175	176
144	146	147	148	149	151	153	154	155	157	158	160	161	163	164	165	166	167	169	171	172	173	175	176	177	178
146	148	149	150	151	153	155	156	157	158	160	162	163	165	166	167	168	169	171	173	174	175	176	177	178	180
148	149	150	151	153	155	157	158	159	160	162	164	165	166	167	168	169	171	173	175	176	177	178	179	180	182
150	151	152	153	155	157	158	159	160	162	164	166	167	168	169	170	171	173	174	176	177	179	180	181	182	184
151	153	154	155	157	158	160	161	162	164	166	167	168	169	171	172	173	175	176	178	179	181	182	183	184	185
153	155	156	156	158	160	162	163	164	166	167	169	170	172	173	174	175	176	178	180	181	183	184	185	186	187
155	157	158	159	160	162	164	165	166	167	169	171	172	173	175	176	177	178	180	182	183	184	185	186	187	189
157	158	159	160	162	164	166	167	168	169	171	173	174	175	176	177	178	180	182	184	185	186	187	188	189	191

2. podług tej skali z dodaniem piętnaście (15) od sta, gdy takie dwie prasy jedną tylko mają pompę, działają na przemian a nakładane są przez nabijanie;
3. podług tej samej skali z dodaniem dwudziestu pięciu (25) od sta, gdy każda prasa opatrzona jest osobną pompą i nakładanie odbywa się krążkami;
4. podług tej samej skali, z dodaniem czterdzieści (40) od sta, gdy każda prasa opatrzona jest osobną pompą a nakładanie odbywa się przez nabijanie;
5. gdy dwie prasy mają więcej niż jedną pompę, albo mają wprowadzić tylko jedną pompę, ale mogą działać jednocześnie, podług tego samego wymiaru co w prasach, z których każda opatrzona jest osobną pompą (3 i 4).

W cukrowniach, deklarujących, że prasy nakładane są krążkami, stoły, służące do nakładania, ruchome być nie mogą. Nadto takowe muszą być najmniej o 16 centymetrów wyższe, niż płyta prasowa, gdy się znajduje najniżej.

Oprócz tego, gdy deklarowane jest nakładanie krążkami, żadna blacha tłoczna niepowinna posiadać rękojści.

B. W prasach hydraulicznych, poruszanych ręką ludzką lub siłą zwierzęcą, wymierzane będą ilości wytłaczań w jednym dniu, biorąc dziewięćdziesiąt od sta tej ilości, któraby wypadła według powyższych (1 aż do 5) przepisów.

III. Jeżeli przy mierzeniu wysokości ładunku prasy, albo przy mierzeniu długości i szerokości blach tłocznych a względnie płaszczyzn prasowych między prętami kierunkowemi, wypadną ułamki centimetra, takowe opuszczają się.

Jeżeli zaś powszechnia blach tłocznych, lub, gdy używane są przetaki, powierzchnia płaszczyzn prasowych, obliczona według powyższego przepisu (1), nieodpowiada dokładnie powierzchni, wyrażonej w skali powyższej w centymetrach kwadratowych, natenczas do obliczenia ilości wytłoczeń w jednym dniu wzięść należy za podstawę powierzchnię, która jest najbliższa rzeczywistej, policzyć się mającej powierzchni, np. trzeba wzięść wymiar 2115 centymetrów kwadratowych, jeżeli rzeczywista, policzyć się mająca powierzchnia, wynosi 2116 centymetrów kwadratowych.

Jeżeli rzeczywista policzyć się mająca powierzchnia blach tłocznych a względnie płaszczyzn prasowych różni się jednakowo od każdego z wymiarów powierzchni w skali bezpośrednio po sobie następujących, natenczas obliczyć należy ilość wytłoczeń w jednym dniu podług mniejszego wymiaru.

Pretis r. w.

59.

Rozporządzenie ministerstwa skarbu z dnia 9 lipca 1877,

o ryczałtowem oznaczaniu podatku konsumcyjnego w cukrowniach pracujących podług postępowania dyfuzyjnego w peryodzie wyrobu cukru 1877/78.

W porozumieniu z król. węgierskiem ministerstwem skarbu i na zasadzie ustawy o opodatkowaniu cukru burakowego z dnia 18 października 1865 (Dz. u. p. Nr. 105), pozwala się pod warunkami niżej wyrażonemi, ażeby w tych cukrowniach, w których sok z buraków świeżych otrzymywany jest sposobem znanym pod nazwą dyfuzji, a których naczynia dyfuzyjne nie działają każde osobno, lecz połączone w tak zwane baterye, podatek od cukru z buraków wyznaczany był na prośbę przedsiębiorców także w najbliższej kampanii 1877/78, ryczałtowo, podług skuteczności przyrządów i czasu ich użycia.

1. Skuteczność oblicza się podług następującego wymiaru:

- a) W bateriach dyfuzyjnych, które mają po dziewięć (9) albo więcej naczyń dyfuzyjnych, o pojemności średniej, najmniej 25 hektolitrów, wymierzone będą na każdy dzień (24 godzin) i na każdy hektolitr ogólnej pojemności naczyń dyfuzyjnych, obliczonej zapomocą nalewu wody, sześćsetpięćdziesiąt (650) kilogramów buraków świeżych.
- b) W bateriach dyfuzyjnych, które mają po dziewięć (9) lub więcej naczyń dyfuzyjnych o pojemności średniej, niemniej niż dwadzieścia pięć hektolitrów, używana będzie ta sama skala (a), ale na każdy hektolitr, o który średnia pojemność naczyń dyfuzyjnych wynosi mniej niż 25 hektolitrów dodać należy dwanaście (12) kilogramów buraków świeżych.

Ułamki hektolitra, zdarzające się w średniej pojemności naczyń dyfuzyjnych, gdy chodzi o obliczenie tego dodatku, wzięte będą za cały hektolitr.

W bateryi, która ma np. 9 naczyń dyfuzyjnych o pojemności średniej po 19·24 hektolitra, wymierzone będzie na każdy dzień i na każdy hektolitr ogólnej pojemności, wynoszącej 173·16 hektolitrów, 710 kilogramów buraków świeżych.

- c) W bateriach dyfuzyjnych, mających mniej niż 9 naczyń dyfuzyjnych, wymierzana będzie skuteczność podług powyższych przepisów, jak gdyby bateria składała się z 9 naczyń dyfuzyjnych takiej samej pojemności średniej, jaką znajdujące się mają.

Jeżeliby więc np. bateria składała się z 8 naczyń dyfuzyjnych o średniej pojemności po 22·25 hektolitrów, zastosowałyby się do pojemności $22\cdot25 \times 9 = 200\cdot25$ hektolitrów, wymiar 674 kilogramów buraków świeżych na dzień i hektolitr.

Jeżeli oprócz naczyń dyfuzyjnych, przeznaczonych do użytku podczas okresu, na który podatek oznaczony jest ryczałtowo, są w cukrowni jeszcze inne takie naczynia, takowe trzymane będą przez cały przeciąg tego okresu pod urzędowem zamknięciem i muszą być usunięte od wszelkiej styczności z innymi naczyniami.

2. Każdy przedsiębiorca cukrowni rzeczzonego rodzaju, który chce uzyskać ryczałtowe oznaczenie podatku, wnieść ma do władzy pierwszej instancyi, najpóźniej aż do 1 sierpnia 1877, oświadczenie pisemne, że przystaje na ryczałtowe oznaczenie pod ustanowionemi warunkami i najpóźniej na 14 dni przed otwarciem kampanii przedstawić wykaz przyrządów i opis lokalności fabrycznych.

3. We wszystkich innych względach cukrownie urządzone do postępowania dyfuzyjnego, którym podatek wyznaczono ryczałtem a względnie ich przedsiębiorcy i dyrektorowie, podlegają tym samym przepisom ustawowym, które odnoszą się do cukrowni, otrzymujących sok z buraków przez wytlaczanie a względnie do ich przedsiębiorców i dyrektorów, opłacających ryczałtowo podatek od cukru z buraków.

Pretis r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXIII. — Wydana i rozesłana dnia 17 lipca 1877.

60.

Ustawa z dnia 16 czerwca 1877,

o podatku konsumcyjnym od mięsa w miejscach nieogłoszonych za zamknięte pod względem poboru podatku konsumcyjnego.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowilem i stanowią, ażeby we wszystkich królestwach i krajach, w Radzie państwa reprezentowanych, z wyjątkiem Dalmacyi, przepisy terażniejsze o podatku konsumcyjnym od mięsa, w miejscach nieogłoszonych za zamknięte pod względem poboru podatku konsumcyjnego, przestały obowiązywać z dniem ostatnim grudnia 1877, i ażeby od dnia 1 stycznia 1878 stosowane były przepisy następujące:

I. Przepisy zasadnicze.

1. Czynności poborne.

§. 1.

Podatkowi konsumcyjnemu ulegają:

1. Rzezie zwierząt w dołączonej taryfie wymienionych, a mianowicie:

- a) Bezwarunkowo te, któremi zajmują się rzeźnicy, wędzarze, traktyernicy, restauratorzy i w ogóle osoby, trudniące się z rzemiosła odpłatnem pozbywaniem mięsa surowego lub przyrządzonego:
  - b) warunkowo te, któremi zajmują się inne osoby, jeżeli
    - α) takowe uskuteczniane są na wspólny rachunek dwóch lub więcej takich osób, albo jeżeli
    - β) świeże mięso zabitego zwierzęcia, całkiem lub częściowo pozbywane jest odpłatnie bez poprzedniego przyrządzenia.
2. Nabywanie mięsa przez osoby wzmiankowane powyżej, ustęp 1, lit. a, jeżeli
- a) mięso nie uległo jeszcze opodatkowaniu w obrębie skuteczności ustawy niniejszej, albo jeżeli
  - b) mięso nabyte jest w zakładzie przemysłowym ulegającym podatkowi od mięsa, ale opłacającym takowy ugodnie, albo jeżeli
  - c) mięso było wprawdzie już opodatkowane podług taryfy, ale zastosowana pozycja była niższa od odnoszącej się do miejsca, do którego mięso jest przeznaczone (§. 9, ustęp pierwszy i ostatni).

3. Odpłatne pozbywanie mięsa, jeżeli,

- a) mięso nie uległo jeszcze opłacie podatku w obrębie skuteczności ustawy niniejszej, albo jeżeli
- b) pozbywający mięso opłacie podatku konsumcyjny od mięsa ugodnie, ale ugoda jego nie odnosi się do miejsca w którym mięso ma być oddane, albo jeżeli
- c) mięso było wprawdzie już opłacone podług taryfy, ale zastosowana pozycya była niższą od odnoszącej się do miejsca w którym mięso ma być oddane.

4. W sprzedaży cząstkowej mięsa wędzonego, solonego, marynowanego, słoniny, konserwów mięsnych, salami lub innych kielbas mięsnych, połączonej z sprzedażą hurtową takich artykułów, doznająca ulgi na zasadzie §-fu 6-go, przeniesienie tychże artykułów do lokalu sprzedaży cząstkowej, jakoteż użycie ich na potrzebę domową sprzedającego.

2. Co się rozumie przez mięso poborne.

§. 2.

Przez mięso rozumieją się w ustawie niniejszej:

Zarżnięte zwierzęta, w dołączonej taryfie wymienione, świeże mięso, to jest wszelkie części tych zwierząt, jeszcze nie przyrządzone, na pokarm dla ludzi zdatne, z wyjątkiem krwi i wnętrzości, dalej mięso z tych zwierząt wędzone, solone, marynowane, w szczególności zaś słonina wędzona, nakoniec konserwy z mięsa, salami i inne kielbasy mięsne.

3. Wyjątki od odpłatności.

§. 3.

Odpłatności o której była mowa w §. 1, ustęp 1, nie ulegają rzezie następujące:

1. Rzezie bydła zarządzone przez Władzę w celu powstrzymania i przytłumienia zarazy na bydło lub uskutecznione na zasadzie ustawy.

2. Rzezie świń, uskutecznione przez inne osoby a nie te, które w §. 1, liczba 1, lit. a) są wymienione, jeżeli tylko słonina ze świń zarżniętych w surowym stanie pozbywana jest odpłatnie.

3. Rzezie bydła, uskutecznione przez inne osoby a nie te, które w §. 1, liczba 1, lit. a) są wymienione, na wspólne uczty np. na wesela.

4. Rzezie zwierząt wymienionych w pozycjach 2 aż do 6 włącznie taryfy tutaj dołączonej, jeżeli rzezie te uskutecznione są przez osoby, które ani mięsa nie szrotują, ani nie trudnią się inną sprzedażą cząstkową mięsa, uskutecznione na własną konsumcyą w całych sztukach, z których nie brakuje żadnej części pobornej.

Co się jednak tyczy pozbywania i nabywania mięsa pochodzącego z rzezi, o których jest mowa w ustępach powyższych 1 i 4, odnoszą się tu odpowiednie przepisy ustawy niniejszej (§. 1, ustęp 2 i 3).

§. 4.

Odpłatności o której była mowa w §. 1, ustęp 2 nieulega nabywanie mięsa:

5. Nabywanie mięsa przez osoby, które, jak np. traktyernicy i restauratorzy, trudnią się gotowaniem mięsa (pozbywanie mięsa przyrządzonego), innego zaś mięsa nie odstępują, a to u przemysłowca, opłacającego podatek konsumcyjny

od mięsa ugodnie, jeżeli ugoda pozbywającego mięso, która tyczy się tego podatku, rozciąga się na to samo miejsce, w którym wykonywany jest przemysł gotowania mięsa.

6. Nabywanie mięsa przez handlarzy trzody, w §. 3 pod liczbą 4 wzmiankowanych, na własną domową potrzebę.

7. Nabywanie, z miejsca ogłoszonego za zamknięte pod względem poboru podatku konsumcyjnego, mięsa od którego tamże opłacony był podatek.

§. 5.

8. Odpłatne pozbywanie mięsa uwalnia się od opłatności o której jest mowa w §. 1, liczba 3, w przypadkach, gdy ojciec rodziny, słuźbodawca itd. wydaje mięso domownikom, słuźącym itd. jako część składową naleźącego im się poźywienia.

§. 6.

Opłatności, o której jest mowa w §. 1, ustępy 1, 2 i 3 nie ulegają także:

9. Rzezie bydła i nabywanie mięsa, tudzież odpłatne pozbywanie hurtowne (to jest w ilości najmniej 25 kilogramów kaźdego artykułu) mięsa wędzonego, solonego, marynowanego, słoniny, tudzież konserwów mięsa, salami lub innych kielbas miesnych, jeżeli:

- a) czynności te wykonywa osoba, trudniąca się tylko hurtowną sprzedaźą albo oprócz hurtownej także cząstkową sprzedaźą mięsa wędzonego, solonego, marynowanego, słoniny, konserwów mięsa, salami lub innych kielbas miesnych, ale nie odstępuje mięsa w żaden inny sposób i jeżeli nadto w razie, gdy z sprzedaźą hurtowną takich artykułów połączone jest sprzedaź cząstkowa
- b) ilości wzmiankowanych artykułów, do sprzedaźy cząstkowej lub na domową potrzebę sprzedawcy, przeznaczone, zachowywane są w osobnych lokalach, oddzielonych całkiem od magazynów sprzedaźy hurtownej i podatek bywa opłacany przed sprzedaźą a względnie przed przeniesieniem do lokalu sprzedaźy cząstkowej i przed uźyciem na domową potrzebę (§. 1, liczba 4).

4. Osoby do opłaty podatku obowiązane.

§. 7.

Podatkującymi są:

1. W przypadkach wzmiankowanych w §. 1 pod liczbą 1 osoby trudniące się rzezią.
2. W przypadkach wzmiankowanych w §. 1 pod liczbą 2 osoby nabywające mięso.
3. W przypadkach wzmiankowanych w §. 1 pod liczbą 3, pozbywający mięso.
4. W przypadkach wzmiankowanych w §. 1 pod liczbą 4, osoby trudniące się sprzedaźą cząstkową mięsa wędzonego, solonego lub marynowanego, słoniny, konserwów z mięsa, salami lub innych kielbas miesnych.

5. Przedmiot i wymiar podatku konsumcyjnego od mięsa.

§. 8.

Przedmiot i wymiar podatku wymienia dołączona taryfa, która razem z uwagami do niej przydanemi stanowi nieodłączoną część składową ustawy niniejszej.

6. Rozciągłość powinności podatkowej.

§. 9.

Należytość podatkowa wymierzana będzie podług klasy taryfowej miejsca, w którym odbywa się czynność poborna, przeto od rzezi, podług klasy taryfowej miejsca rzezi, od nabywania mięsa, podług klasy taryfowej miejsca, w którym osoba nabywająca mięso, wykonywa rzemiosło mięsne, a od pozbywania mięsa, podług klasy taryfowej miejsca, do którego mięso zostaje oddane, a mianowicie:

1. Według ilości sztuk:

- a) w tych przypadkach, w których rzeź jest poborna, z wyjątkiem przypadku wzmiankowanego w paragrafie niniejszym pod liczbą 2, lit. a), tudzież
- b) w tych przypadkach, w których nabywanie lub pozbywanie mięsa jest poborne, jeżeli przedmiotem pozbycia a względnie nabycia jest zwierzę zarznięte, bez odłączenia jakiej części pobornej, lub z odłączeniem tylko głowy i nóg.

2. Podług wagi, a mianowicie:

- a) w przypadku wzmiankowanym w §. 1, liczba 1, lit. b), β), jeżeli bije się zwierzę należące do pozycyi 1 taryfy a tylko część zarzniętego zwierzęcia przeznaczona jest do odpłatnego pozbycia, podług wagi tejże części, o ile takowa jest poborna;
- b) w przypadkach wzmiankowanych w §. 1, liczba 4, podług wagi mięsa, które przenosi się do lokalu sprzedaży cząstkowej a względnie używa do sprzedaży cząstkowej lub na potrzebę domową;
- c) w przypadkach nie wymienionych ani pod liczbą 1 ani pod liczbą 2, lit. a) i b) podług wagi mięsa, które sprzedaje się lub nabywa.

Atoli w przypadkach wzmiankowanych w §. 1, liczba 2, lit. c) i liczba 3, lit. c) pobornego nabywania mięsa i pobornej sprzedaży mięsa, opłacić należy tę tylko kwotę, o którą opłata podług klasy taryfowej, służącej dla miejsca nabycia a względnie oddania mięsa, jest wyższa od tej, którą już opłacono podług niższej klasy taryfowej.

§. 10.

Opłacenie już podatku od mięsa podług taryfy udowodnić można w przypadkach nabycia i pozbycia tylko zapomocą ceduły płatniczej na podatek od mięsa, w której nazwisko i mieszkanie płacącego podatek jest wymienione.

Forma, w której ceduły płatnicze wystawione być mają przez własnych funkcyonaryuszów skarbu lub przez upoważnione czynniki dzierżawców lub spółki ugodowej (§. 17), ustanowiona będzie drogą rozporządzenia.

7. Co się rozumie przez miejsce w opodatkowaniu mięsa.

§. 11.

Przez miejsce rozumie się w opodatkowaniu mięsa obszar odnośnej gminy.

Obszary dworskie, wyłączone z związku gminnego zaliczane będą do obszaru gminy tego miejsca, z którym tworzą gminę katastralną.

8. Rozstrzyganie o powinności podatkowej i wymiarze należytości.

§. 12.

Ani w kwestyi czy podatek od mięsa ma być opłacony, ani w kwestyi wymiaru tego podatku, nie toczy się nigdy postępowanie przed zwyczajnymi sądami.

9. Ściąganie zaległych należności.

§. 13.

Nieuiszczone należności podatkowe od mięsa, podług taryfy, czyli też ugodnie, opłacać się mające, jakoteż odsetki za zwłokę od zaległych rat ryczałtu ugodnego ściągane będą w sposób przepisany do ściągania zaległych podatków monarszych.

Jeżeli u dzierżawcy poboru podatku od mięsa (§. 19) zalegnie rata dzierżawna częściowo lub całkiem, administracyi skarbu służy prawo pokrycia zaległości kaucyą dzierżawną bez dalszych formalności a zarazem ustanowienia sekwestra do dalszego poboru podatku od mięsa i wystawienia ponownie przedmiotu dzierżawy na niebezpieczeństwo i koszt opóźniającego się dzierżawcy, na licytacją, albo, jeżeliby rezultat licytacji zdaniem administracyi skarbu był nie do przyjęcia, pozawierania z podatkującymi stronami ugód solidarnych lub przeprowadzenia na własną rękę opodatkowania według taryfy.

We wszystkich tych przypadkach opóźniający się dzierżawca obowiązany jest wynagrodzić skarbowi niedobór w swoim czynszu dzierżawnym, niemogąc rościć sobie pretensyj do zwyczajki gdyby była.

Poszukując wynagrodzenia na kaucyi dzierżawnej, administracya skarbu ma prawo ściągnąć bez wszelkiej interwencyi sądowej gotówkę kaucyjną w miarę tego ile wynosi kwota wynagrodzenia, przez izbę obrachunkową obliczona, a obligacye państwa lub inne papiery publiczne, w których kaucya jest złożona, sprzedać na giełdzie za pośrednictwem przysięgłych sensalów, kwotę zaś z przedaży otrzymaną ściągnąć w miarę tego, ile wynosi kwota wynagrodzenia, przez izbę obrachunkową obliczona.

Przedwczesne rozwiązanie kontraktu dzierżawnego nienarusza praw, nabytych przez strony podatkujące w skutek ugód, z dzierżawcą prawomocnie zawartych, z zastrzeżeniem przepisów §. 19 o placeniu z góry.

10. Przedawnienie należności podatkowej od mięsa płaconych podług taryfy i ugodnie.

§. 14.

Należności podatkowe od mięsa, płacone podług taryfy i ugodnie, niepodlegają przedawnieniu.

II. Odpowiedzialność za zachowanie przepisów.

§. 15.

Gdy przez niezachowanie istniejących przepisów skarb państwa poniesie stratę w należnościach głównych albo pobocznych, pobieranych według taryfy lub też ugodnie, albo w czynszu dzierżawnym podatku od mięsa, strona temu winna jest za stratę odpowiedzialna.

12. Wspieranie czynników kontroli w czynnościach urzędowych około opodatkowania mięsa.

§ 16.

Każda zwierzchność gminy, którą czynniki przeznaczone do przestrzegania przepisów o opodatkowaniu mięsa proszą o pomoc w czynnościach urzędowych, winna udzielić takową niezwłocznie. Wydelegowany w tym celu członek zwierzchności gminnej obowiązany jest być nieustannie przytomnym wzmianko-

wanym czynnościom urzędowym a w razie zachodzących podejrzeń podpisywać opis czynu i wywód oględzin, protokoły przesłuchania, tudzież wszelki środki dowodowe i dokumenty, przydając uwagi swoje, jeżeli je ma do zrobienia i w ogóle udzielać wszelką możliwą pomoc.

II. Sposoby zabezpieczenia podatku od mięsa (poboru).

I. Zasada.

§. 17.

Podatek od mięsa zabezpiecza się skarbowi państwa albo :

1. Droga ugody, to jest za pomocą ugody dobrowolnej zawartej ze wszystkimi w ogóle do opłaty podatku od mięsa obowiązаныmi przedsiębiorcami pewnego miejsca lub okręgu, więcej miejsc obejmującego, albo z przeważną pod względem ilości głów i rozciągłości przemysłu większością tychże przedsiębiorców, albo

2. przez wydzierżawienie albo

3. przez opodatkowanie skarbowe podług taryfy na własną rękę, to jest przez opodatkowanie pojedynczych czynności pobornych, używając do tego własnych funkcyjonaryuszów administracyi skarbu.

W części okręgu tryestyńskiego, która podlega przepisom ustawy niniejszej, administracya skarbu zabezpieczyć może podatek od mięsa także w sposób dotychczasowy.

2. Ugoda.

§. 18.

Gdy przyjdzie do skutku ugoda z administracyą skarbu w przedmiocie opłaty podatku, umówiony ryczałt ugodny płacony być ma za poświadczeniem odbioru w kasie do odbierania wyznaczonej, w ratach miesięcznych równych, w ostatnim dniu każdego miesiąca a gdyby w dniu tym przypadła niedziela lub inne święto, w najbliższym dniu powszednim.

Od zaległych rat ugodnych pobierane będą odsetki za zwłokę po sześć od sta.

Dla zabezpieczenia skarbu państwa żądana być może kaucya w kwocie równej ryczałtowi ugodnemu za jeden miesiąc aż do trzech miesięcy.

Ryczałt ugodny obejmuje wszystkie czynności, podatkowi konsumcyjnemu od mięsa ulegające (§. 1), odbywające się w obrębie okręgu dla którego i w przeciągu czasu na który ugoda istnieje.

Atoli zapas mięsa u przemysłowców obowiązanych do opłaty podatku od mięsa, zostający pod opieką ugody dopóki takowa trwa, ulega opodatkowaniu stosownie do §. 27.

Jeżeli okrąg (§. 17), w którym administracya skarbu zawarła ugodę z przedsiębiorcami, do opłaty podatku od mięsa obowiązаныmi (spółka ugodowa), obejmuje więcej miejsc (§. 11), zostawia się tym przedsiębiorcom oznaczenie razem z kwotą, którą każdy z przedsiębiorców wnosić ma do ryczałtu ugodnego, także miejsce lub miejsca, w którym albo w których jego poborne czynności wolne są w skutek tego przyczynku od opodatkowania podług taryfy.

Spółce ugodowej służą także prawa dzierżawcy (§. 19) w ciągu trwania i w obrębie skuteczności ugody, o ile nie chodzi o taki przemysł członków spółki, który stosownie do wzajemnej umowy ulega opodatkowaniu ugodnemu.

Gdy spółka ugodowa niezłoży kaucyi w ustanowionym terminie, albo, gdy u niej zalegnie rata miesięczna ryczałtu ugodnego, albo gdy kontraktu w którymkolwiek punkcie ściśle nie wypełni, lub takowy naruszy, administracyi skarbu służą we względzie poszukiwania wynagrodzenia na kaucyi takie same prawa, jak co do kaucyi dzierżawnej (§. 13).

3. Wydierżawienie poboru podatkowego od mięsa.

§. 19.

W razie wydierżawienia (§. 17, liczba 2), dzierżawca nabywa prawo przeprowadzenia w obrębie wydierżawionym opodatkowania mięsa podług taryfy; nadto umocowany jest do zawierania na czas dzierżawy ugód z przedsiębiorcami wydierżawionego okręgu, do opłaty podatku od mięsa obowiązany. Atoli tak przy końcu czasu dzierżawy, jak i w przypadkach gdy kontrakt dzierżawny przed upływem właściwego czasu dzierżawy, moc swoją utracą, opłaty z góry, które przedsiębiorcy ugodnie składają dzierżawcy na podatek od mięsa, o tyle tylko są ważne, o ile nie przewyższają raty jednomiesięcznej.

Dzierżawca i umocowani jego funkcyonaryusze wchodzą w obec podatkujących w te prawa i obowiązki, które według ustawy niniejszej służą administracyi skarbu a względnie czynnikom skarbowym.

Wylacza się stąd:

Odbieranie i potwierdzenie uwiadomienia o rozpoczęciu lub przeniesieniu rzemiosła mięsnego (§. 20), skracanie terminu oznajmień (§. 28 i 37), rozstrzygnięcie pytania czy były warunki do uskutecznienia rzezi pobornej niedoniesionej (§§. 32 i 38), uwalnianie od ewidencji zasobu bydła (§. 34), pozwolenie na zwrot podatku (§. 35), rozstrzygnięcie o odmówieniu zwrotu podatku (§. 36), śledztwo i orzekanie w przekroczeniach wszelkiego rodzaju przepisów o podatku od mięsa.

Zresztą zachowuje się administracyi skarbu rozstrzygnięcie rekursów i zażaleń dotyczących się bezprawnego postępowania dzierżawcy lub funkcyonaryuszków w czynnościach około opodatkowania mięsa.

W przypadku gdyby dzierżawca wzbraniał się objąć dzierżawę, albo nie złożył kaucyi dzierżawnej w wyznaczonym czasie, albo wzbraniał się podpisać kontrakt dzierżawy, albo kontraktu dzierżawy w którymkolwiek punkcie ściśle nie wypełnił, lub takowy naruszył, jakoteż w przypadku, gdyby się okazało, że prawna lub kontraktem zawarowana przeszkoda nie pozwala dzierżawcy objąć dzierżawy: administracyi skarbu służą we względzie kaucyi dzierżawnej prawa, w §. 13 ustawy niniejszej namienione.

Stosunek prawny między administracyą skarbu a dzierżawcą urządzi szczegółowo kontrakt dzierżawny.

III. Ogólne przepisy o kontroli.

I. Uwiadomienie o rozpoczęciu lub przeniesieniu rzemiosła mięsnego.

§. 20.

Kto chce rozpocząć rzemiosło mięsne (§. 1, liczba 1, lit. a) lub przenieść je z jednego miejsca do drugiego, uwiadomić o tem powinien najpierw kierującą władzę skarbową I instancyi, w której okręgu znajduje się miejsce siedziby rzemiosła.

Władza skarbowa wyda przemysłowcy potwierdzenie otrzymanego uwiadomienia i to oddzielnie do każdego miejsca siedziby rzemiosła do wiadomości podanego.

Dla rzemiosł mięsnych, istniejących już wtedy, gdy ustawa niniejsza zacznie obowiązywać, pozostaną w mocy pozwolenia urzędu dochodów niestałych, uzyskane na mocy ówczesnego rozporządzenia.

2. Dozór urzędów dochodów niestałych nad rzemiosłami mięsnymi. Prawa czynników kontroli.

§. 21.

Każde rzemiosło mięsne zostaje pod dozorem urzędów dochodów niestałych.

Czynnikom przeznaczonym do przestrzegania przepisów o podatku od mięsa (§. 17, liczba 3, §§. 18 i 19) służy prawo zwiedzania siedlisk rzemiosłowych przedsiębiorcy tych rzemiosł (§. 23) we dnie, a jeżeli w oznajmieniu zapowiedziana była nocna czynność poborna lub w ogóle kontroli podlegająca, także i w nocy, i pozostania tam dla spełnienia swojej funkcji.

Toż samo prawo służy tym czynnikom w każdym czasie, chociaż nie zachodzą przypadki wzmiankowane, jeżeli przybywają w towarzystwie członka zwierzchności gminnej.

Przedsiębiorca rzemiosła mięsnego a w jego nieobecności, zastępca tegoż, udzielać ma na żądanie tym czynnikom w ich urzędowaniu potrzebną pomoc osobiście lub polecić to sługom swoim, dozwolić bezpłatnie używania posiadanych wag z wszystkimi przyborami, jakoteż wyjaśnić i udowodnić wszystko, czego tylko do skontrolowania podatku od mięsa potrzebować mogą.

Jeżeli do takiej czynności urzędowej, która może odbyć się bez obecności członka zwierzchności gminnej, obecność jego będzie potrzebna, przedsiębiorca obowiązany jest przyzwać do tego niezwłocznie zwierzchność gminy na żądanie czynnika kontroli.

§. 22.

Czynniki przyznaczone do wykonywania przepisów o podatku od mięsa mają także prawo wchodzić do rzeźni publicznych we dnie, a jeżeli rzeźnie odbywają się w nocy, także i nocną porą, i pozostać tam dla spełnienia swojej funkcji.

Takowe są także upoważnione przeglądać protokoły i zapiski w rzeźni utrzymywane i robić wyciągi potrzebne w interesie opodatkowania mięsa lub takowych żądać.

3. Co się rozumie przez siedlisko rzemiosłowe w opodatkowaniu mięsa.

§. 23.

Siedlisko rzemiosłowe przedsiębiorcy rzemiosła mięsnego (§. 21) obejmuje:

1. Miejsce sprzedaży to jest ogół lokali, w których przedsiębiorca mięso pozbywa;

2. lokale, w których bydło bije;

3. lokale nie bardziej niż o dwa kilometry od miejsca sprzedaży (ustęp 1) oddalone, w których

a) zachowuje zapasy mięsa, lub

b) trzyma zwierzęta żywe, wymienione w pozycjach 1 aż do 6 taryfy;

4. lokale łączące się bezpośrednio z lokalami wzmiankowanymi pod liczbą 1, 2 i 3.

IV. Opodatkowanie podług taryfy czynności przedsiębiorców przemysłowych, do opłaty podatku obowiązanych a mianowicie rzezi bydła i nabywania mięsa.

I. Uwiadomienie o siedlisku rzemiosłem kierownika przedsiębiorstwa i o osobie, która udzielać ma wyjaśnienia w nieobecności przedsiębiorcy.

§. 24.

Każdy przedsiębiorca rzemiosła miesnego, ulegający podatkowi konsumcyjnemu od rzezi bydła i nabywania mięsa a trudniący się rzemiosłem, co do którego przechodzi z ugody istniejącej do opodatkowania mięsa podług taryfy, obowiązany jest oznajmić ustnie lub pisemnie czynnikowi skarbowemu, do nadzoru przeznaczonemu, a to najpóźniej na dni czternaście przed chwilą tego przejścia, jeżeliby zaś to nastąpić miało z dniem 1 stycznia 1878, najpóźniej aż do 16 grudnia 1877, gdy zaś zakłada nowe rzemiosło, względem którego nie została zawarta ugoda w przedmiocie opodatkowania mięsa, najpóźniej na dni czternaście przed rozpoczęciem tego rzemiosła (czynności pobornych):

1. miejsce i numera konskrypcyjne budynków, w których znajduje się siedlisko rzemiosłowe a względnie lokali do niego należących (§. 23), jakoteż i te lokale, dalej

2. osobę, która kieruje rzemiosłem i osobę, która w nieobecności przedsiębiorcy dawać ma czynnikowi skarbowemu, do nadzoru nad przedsiębiorstwem przeznaczonemu, potrzebne wyjaśnienia.

2. Arkusz podawczy i rewizyjny.

§. 25.

Potwierdzenie uczynionego uwiadomienia (§. 24) udzielane będzie przedsiębiorcom na arkuszu podawczym i rewizyjnym, umyślnie do tego celu drukowanym, w którym zapisywany będzie stan rzeczy przy przedsiębrać się mających rewizjach, tudzież wykaz zasobu bydła i opodatkowanego zapasu mięsa.

Arkusz ten wygotowany będzie w dwóch egzemplarzach jednobrzmiących. Pierwszy egzemplarz oznaczony jako taki, pozostaje w rękach czynnika skarbowego, przeznaczonego do nadzoru nad rzemiosłem mięsnym. Drugi egzemplarz wydany będzie przedsiębiorcy obowiązany do opłaty podatku od mięsa, który zachowywać go ma starannie.

W pierwszym egzemplarzu arkusza podawczego i rewizyjnego przedsiębiorca lub jego pełnomocnik, za którego pod względem obowiązku w mowie będącego uważany będzie kierownik rzemiosła, jeżeli żadna inna osoba nie została wskazana, potwierdzać ma podpisem albo gdyby pisać nie umiał, znakiem swojej ręki, dokładność każdorazowego wywodu oględzin.

Gdyby przy spisaniu wywodu oględzin niebyło pod ręką pierwszego egzemplarza, spisany będzie protokół, który przedsiębiorca a względnie jego pełnomocnik ma podpisać i na podstawie takowego stan rzeczy zapisany będzie później w pierwszym egzemplarzu.

Z pierwszego egzemplarza arkusza podawczego i rewizyjnego czerpane będą wiadomości o zasobie bydła i zapasie mięsa opłaconego, gdyby egzemplarz wydany podatkującemu przedsiębiorcy zaginął, znacznie został uszkodzony lub stał się nieczytelny.

3. Obejrzenie i oznaczenie lokalów.

§. 26.

W skutek uczynionego uwiadomienia (§. 24) lokale w niem wymienione będą obejrzone, poczem przedsiębiorca zaopatrzy takowe własnym kosztem znakami i numerami, podług polecenia czynnika skarbowego.

Połączenie lokalów siedliska rzemiosłowego, które według wyroku defraudacyjno karnego, umożliwiły defraudację podatku od mięsa, obowiązany jest przedsiębiorca na polecenie władzy skarbowej własnym kosztem zamknąć albo uczynić niepodobnemi do użytkowania. Dopóki podatek płacony jest podług taryfy, przedsiębiorca, a jeśli on sam rzemiosła nie prowadzi, także kierownik rzemiosła, odpowiedzialny jest za ochronienie od uszkodzenia oznaczeń lokali a gdyby takowe przypadkiem lub z innych przyczyn uszkodzone lub całkiem zniszczone zostały, obowiązany jest w 48 godzin po dowiedzeniu się o uszkodzeniu lub zniszczeniu uwiadomić o tem czynnik skarbowy, do nadzoru nad przedsiębiorstwem ustanowiony, w celu ich przywrócenia.

Przedsiębiorca jest nadto obowiązany uwiadomić czynnika skarbowego o wszelkiej zmianie w oznajmionych lokalach rzemiosła i w osobie kierownika rzemiosła najpóźniej w 48 godzinach po zajściu tej zmiany.

Udzielenie tego doniesienia potwierdzone będzie w arkuszu podawczym i rewizyjnym.

4. Oznajmienie zasobu bydła i zapasu mięsa. Opłacenie podatku od mięsa.

§. 27.

Jeżeli przedsiębiorstwo, ulegające podatkowi od mięsa, przechodzi z opodatkowania ugodnego do opodatkowania według taryfy (§. 24), przedsiębiorca obowiązany jest oznajmić w ostatnim dniu okresu ugody czynnikowi skarbowemu, do nadzoru nad przedsiębiorstwem przeznaczonemu, zasób bydła swego, objętego pozycjami taryfy 1 aż do 6 i zapas mięsa pobornego, znajdujący się z końcem okresu ugody w oznajmionem siedlisku rzemiosłowym (§. 23), przedstawiając zarazem arkusz podawczy i rewizyjny, tudzież od pomienionego zapasu mięsa pobornego opłacić podatek w urzędzie lub u czynnika do tego przeznaczonego.

5. Obowiązek oznajmienia i obowiązek opłacenia podatku.

§. 28.

Przedsiębiorca obowiązany jest:

1. Ile razy bydłę w taryfie wymienione zarznąć albo z lokali w których jest trzymane wydalić zamierza donieść o tem w przepisany terminie, tudzież

2. ile razy od innych poborne mięso lub żywe bydłę, w taryfie wymienione, nabyć, na własność otrzymać, lub takie mięso lub bydłę, chociażby do innej osoby należało, w swoim siedlisku rzemiosłowym umieścić zamierza, przedsięwzięcie to, zanim mięso lub bydłę do jego siedliska rzemiosłowego przeniesione zostało, oznajmić ustnie lub pisemnie czynnikowi skarbowemu, do nadzoru nad przedsiębiorstwem przeznaczonemu, przedstawiając jednocześnie arkusz podawczy i rewizyjny.

Czynności pod liczbą 1 wzmiankowane oznajmione być powinny zwyczajnie na dwanaście godzin przed ich skutecznieniem. Jeżeli jednak wykonywanie kontroli jest zapewnione, chociażby oznajmienie w krótszym czasie nastąpiło,

kierująca władza skarbowa pierwszej instancji może termin powyższy odpowiednio skrócić.

Gdy ma nastąpić rzeź poborna lub poborne nabycie mięsa, uiszczyć należy natychmiast w urzędzie do odbierania przeznaczonym lub u takiegoż czynnika, tylko należytość podatkową według taryfy, co przedsiębiorcy podatkującemu potwierdzone będzie w arkuszu podawczym i rewizyjnym a nadto wydana mu będzie ceduła płatnicza.

Jeżeli zaś zapowiada się rzeź zwierzęcia objętego pozycją 1 taryfy i zastrzega zwrot podatku a zastrzeżenie to opiewa tylko na część zarzniętego zwierzęcia (§. 35), natenczas oprócz należytości podatkowej, opłacić się mającej podług ilości sztuk i którą zaraz z oznajmieniem uiszczyć potrzeba, dopłacić się ma, najpóźniej w 24 godzin po rzezi, kwotę, o którą by należytość podatkowa stosownie do wagi mięsa zarzniętego zwierzęcia, według taryfy przypadająca, była wyższa od tej, którą już zapłacono.

W przypadkach takiego zastrzeżenia częściowego zwrotu podatku wydawane będą na żądanie podatkujących także częściowe ceduły płatnicze, ale najwyżej trzy, i nigdy na kwotę mniejszą od należytości podatkowej przypadającej według taryfy za 25 kilogramów mięsa.

6. Wymogi do skutecznienia oznajmionych czynności.

§. 29.

Żadna z czynności, w §. 28 pod 1 i 2 wzmiankowanych skuteczniejsza być nie może, dopóki

- a) potwierdzenie uczynionego oznajmienia a jeżeli chodzi o rzeź, albo o poborne nabycie mięsa, ceduła podatkowa, potwierdzeniem zapłaty opatrzona, nie znajduje się w siedlisku rzemiosłowym u tego, który dawać ma wyjaśnienia czynnikom skarbowym, do nadzoru nad przedsiębiorstwem wyznaczonym (§. 24) i nadto, dopóki
- b) nie nadejdzie czas, na który oznajmioną czynność zapowiedziano.

7. Bydło pastewne i robocze.

§. 30.

Obowiązek oznajmienia o wprowadzeniu i wyprowadzeniu w §. 28 ustanowiony, nie rozciąga się ani na bydło pastewne, wypędzane na pastwisko, ani na bydło robocze, którego właściciel używa do robót rolniczych na swoim gruncie, lub w ogóle do robót w innym miejscu, jeżeli bydło opuszcza lokale ulegające kontroli nie na dłużej nad sześć dni.

Obowiązek ten nie rozciąga się także na bydło, które w gospodarstwie, kontroli podatkowej ulegającej, trzecie osoby postawią najdłużej na dni trzy, oddzielnie od bydła gospodarza.

8. Odpisanie wolne od podatku.

§. 31.

Jeżeli bydłę, pozycjami taryfy 1 aż do 6 objęte, nieopodatkowane, w arkuszu podawczym i rewizyjnym zapisane, zginie z choroby lub z jakiegoś przypadku, albo ucieknie z miejsca gdzie jest trzymane, lub nie z winy podatkującego przedsiębiorcy albo kierownika rzemiosła usunięte zostanie, w takim razie tamten, albo ten obowiązany jest, jak tylko dowie się o wydarzeniu, uczynić natychmiast doniesienie do przełożonego gminy i oznajmione wydarzenie udowodnić według możliwości przy dochodzeniu w tej mierze przeprowadzić się mającym.

Bydlę, względem którego warunków tych dopełniono, wykreślone będzie w arkuszu podawczym i rewizyjnym.

Gdyby zaś mięso z takiego bydłęcia, które postradało życie przez przypadek, chciano spożytkować w rzemiośle, uczynić należy wpierw oznajmienie i opłacić należność podatkową według taryfy.

9. Wyjątkowe dozwoleńie rzezi bez poprzedniego oznajmienia.

§. 32.

Jeśli bydłę, zagrożone padnięciem, zarznięte być musi niezwłocznie, w czasie, gdy lokal urzędowy czynnika skarbowego, do przyjmowania oznajmień, przeznaczonego, jest zamknięty; albo, jeżeli potrzeba zarznięcia w skutek takiego niebezpieczeństwa zachodzi wprawdzie nie wtedy, gdy lokal ów jest zamknięty, ale okoliczności tak są nagłe, że byłoby niepodobieństwem uczynić wpierw oznajmienie i opłacić podatek w sposób przepisany bez narażenia się na szkodę: natenczas można zarznąć bydłę za poprzedniem lub jednoczesnem uwiadomieniem przełożonego gminy, atoli najpóźniej w 12 godzin po zarznięciu a jeśliby rzezony lokal urzędowy nie był w tym czasie otwarty, jak tylko będzie otwarty, oznajmić należy o zarznięciu, opłacić podatek i na żądanie czynnika skarbowego udowodnić wiarogodnie nagłość zarznięcia.

Przed otrzymaniem potwierdzenia, że podatek został opłacony, nie wolno wynieść z lokalu, gdzie rzeź nastąpiła, żadnej części zabitego zwierzęcia.

Jeżeli w jednym z przypadków, w paragrafie niniejszym wzmiankowanych, przepisane postanowienia ściśle wykonane nie będą, uskuteczniiona rzeź uważana będzie za czynność poborną nieoznajmioną.

10. Pokazywanie arkuszy podawczych i rewizyjnych jakoteż ceduł płatniczych podatkowych. Udowodnienie zasobu bydła i zapasów mięsa.

§. 33.

Przedsiębiorca rzemiosła mięsnego a względnie jego zastępca (§. 24) obowiązany jest pokazać niezwłocznie czynnikom, do przestrzegania przepisów o podatku od mięsa przeznaczonym, na ich żądanie, arkusz podawczy i rewizyjny, który się w jego rękę znajduje, jakoteż ceduły płatnicze podatkowe i gdyby tego żądano, wydać takowe za potwierdzeniem otrzymania.

Przedsiębiorca (zastępca) jest także obowiązany udowodnić ogólną ilość pobornego mięsa, które czynniki skarbowe w lokalach, podług §. 24 oznajmić się mających, znajdują, za pomocą arkusza podawczego i rewizyjnego, a jeżeli chodzi o mięso, od którego miał płacić podatek, opłacenie podatku, zapomocą ceduł płatniczych podatkowych. Przedsiębiorca (zastępca), którego zasób bydła jest podobnie przedmiotem nadzoru wykonywanego zapomocą arkuszy podawczych rewizyjnych, obowiązany jest nadto ogólną ilość bydła swego, w pozycjach 1 aż do 6 taryfy wymienionego, które czynniki skarbowe w lokalach na jego pomieszczenie użytych a według §. 24 oznajmić się mających, znajdują, udowodnić zapomocą arkusza podawczego i rewizyjnego, jak równie ubytek takiego bydła, które w lokalach tych znajdować się powinno, ale się nie znajduje.

II. Częściowy wyjątek od powyższych przepisów kontrolnych.

§. 34.

Jeżeli przedsiębiorca, do opłaty podatku obowiązany, nie zajmuje się rzezią zwierząt, w pozycjach 1 aż do 6 taryfy wymienionych, lecz do swego rzemiosła mięso poborne wyłącznie od innych nabywa, natenczas nie podlega on ani prze-

pisom dotyczącym się oznajmienia i oznaczenia lokali, na pomieszczenie bydła jego przeznaczonych, ani rozporządzeniom w przedmiocie oznajmiania zasobu bydła i donoszenia o zmianach w niem zachodzących.

W miejscach, w których niema ustanowionego czynnika skarbowego do odbierania oznajmień, kierujące władze skarbowe I instancyi upoważnione są uwolnić w przypadkach na uwzględnienie zasługujących także przedsiębiorców, trudniących się rzezią bydła, od wzmiankowanych powyżej przepisów i rozporządzeń.

12. Zwrot podatku.

§. 35.

Każdy przedsiębiorca, przepisom §. 24 aż do 34 podlegający, który zbywa mięso w miejscu ogłoszonym za zamknięte pod względem poboru podatku konsumcyjnego, otrzymać może na własną prośbę od kierujących władz skarbowych I instancyi, zawsze na rok jeden, upoważnienie do domagania się zwrotu opłaconego podatku od mięsa za ten zbyt mięsa.

Upoważnienie to otrzymywać będą na własną potrzebę także inne osoby, nie trudniące się rzemiosłem mięsnym, jeżeli poddadzą się dozorowi urzędu dochodów niestałych stosownie do §§. 21, 22 i 23 ustawy niniejszej.

Zwrot należności podatkowej zależy atoli od następujących warunków:

1. Należność zwrócić się mająca zapłacona być powinna z tytułu rzezi a to z zastrzeżeniem zwrotu i podaniem miejsca, dla którego zwierzę zarznięte a względnie mięso z niego, jest przeznaczone.

2. Gdy chodzi o zwierzęta, wymienione w pozycjach 2 aż do 6 taryfy, sprowadzone być musi do podanego miejsca poborne zarznięte zwierzę całe z wyjątkiem chyba głowy i nóg, gdy chodzi o zwierzęta wymienione w pozycyi 1 taryfy, sprowadzone być powinno do podanego miejsca najmniej 25 kilogramów mięsa.

3. Zabite zwierzę a względnie mięso z niego wyprowadzone być musi najpóźniej trzeciego dnia po dniu rzezi z siedliska rzemiosłowego przedsiębiorcy i z miejsca rzezi.

4. Administracya skarbu a względnie dzierżawca lub spółka ugodowa miejsca rzezi ma prawo umieścić oznaczenie, nie przeszkadzające ani jadalności ani odbytowi mięsa, na zarzniętych zwierzętach a względnie na kawałkach mięsa, do którego odnosi się zastrzeżenie zwrotu podatku, i żądać, aby takowe dostawione było do osoby w miejscu przeznaczenia mieszkającej a wymienionej w cedule podatkowej, w przeciągu czasu, wystarczającego na przewiezienie.

5. Zwrotu podatku domagać się należy w przeciągu dni 14 po wygotowaniu ceduły podatkowej rzeziowej, u tego urzędu lub czynnika, który cedułę tę wygotował.

Zarazem udowodnić należy, że mięso lub zarznięte zwierzę poddane było znowu w miejscu przeznaczenia opodatkowaniu podług taryfy i że w przypadku żadanego pod 4 wzmiankowanego dostawienia, było dostawione w czasie właściwym, z oznaczeniem lub bez oznaczenia, według tego, czy było lub nie było oznaczone.

Okoliczności te udowodnić można tylko za pomocą potwierdzenia na cedule podatkowej rzeziowej udzielonego przez czynnik do poboru podatku od mięsa w miejscu przeznaczenia upoważniony, a względnie przez osobę do której miano dostawić.

§. 36.

Należytość podatkowa zwróconą będzie, gdy przepisane warunki są dopełnione, na podstawie wymienionego żądania, w tym urzędzie lub przez ten czynnik, który odebrał należytość podatkową za rzeź, o którą chodzi.

Gdyby odmówiono zwrotu, wniesić należy rekus najpóźniej w przeciągu dni 14 po upływie terminu w §. 35 pod liczbą 5 podanego, do kierującej władzy skarbowej I instancyi, w przeciwnym razie prawo do zwrotu uważane będzie za postradane.

V. Opodatkowanie podług taryfy sprzedaży cząstkowej, połączonej z sprzedażą hurtową, słoniny, mięsa solonego, wędzonego i marynowanego, konserwów z mięsa, salami i innych kielbas mięsnych.

§. 37.

Przepisy §§. 24 aż do 27 włącznie, z wyjątkiem tych, które tyczą się zasobu bydła i lokalów służących do jego umieszczenia, odnoszą się także do przemysłu osób, hurtową i cząstkową sprzedają słoniny, mięsa solonego, wędzonego i marynowanego, konserwów z mięsa, salami i innych kielbas mięsnych, trudniących się, które stosownie do §. 6 mogą opłacać podatek od sprzedaży cząstkowej mięsa i dla tego są uwolnione od opłaty podatku od rzezi i od nabywania mięsa.

Sprzedawcy ci są nadto obowiązani, ile razy zamierzają słoninę, mięso solone, wędzone lub marynowane zwierząt, w taryfie wymienionych, konserwy z mięsa i inne kielbasy mięsne

- a) użyć do sprzedaży cząstkowej lub na domową potrzebę, albo przenieść do lokalu sprzedaży cząstkowej, albo
  - b) przenieść do lokalu sprzedaży hurtowej, albo
  - c) pozbywać hurtem, to jest w ilościach najmniej po 25 kilogramów każdego artykułu lub usunąć z magazynów ulegających kontroli,
- oznajmić zamierzoną czynność czynnikowi skarbowemu do nadzoru nad przedsiębiorstwem wyznaczonemu.

W przypadkach pod a) wzmiankowanych sprzedawcy obowiązani są opłacić od razu także należytość podatkową od ilości artykułów takich przeznaczonych do sprzedaży cząstkowej albo na potrzebę domową albo do przeniesienia do lokali sprzedaży cząstkowej a to w urzędzie do odebrania przeznaczonym lub u takiegoż czynnika, co będzie im potwierdzone w arkuszu podawczym i rewizyjnym a oprócz tego wydana im będzie ceduła płatnicza.

Oznajmienie uczynić się ma zwyczajnie najpóźniej na 6 godzin przed wykonaniem czynności, która ma być oznajmiona. Ale i do tego terminu oznajmień odnosi się przepis zawarty w §. 28 o skróceniu jego wymiaru.

Do wspomnionego przemysłu stosowane będą odpowiednio przepisy §. 33 o ile chodzi o mięso wędzone, solone lub marynowane, słoninę, konserwy z mięsa, salami i inne kielbasy z mięsa, a przepisy §. 29 we względzie podejmowania czynności wzmiankowanych pod a), b) i c).

Ale co się tyczy zarzniętego bydła i świeżego mięsa, które znajduje się w zapasie w siedlisku rzemiosłowym sprzedawcy, obowiązkiem jest jego udowodnić pochodzenie tych artykułów z rzezi wolnej od podatku lub nabycie ich wolne od podatku (§. 6, litera a), albo opłacić podatek.

VI. Opodatkowanie sprzedaży mięsa tudzież rzezi bydła nie w przemyśle ulegającym podatkowi od mięsa.

1. Oznajmienie i opłata podatku.

§. 38.

Ile razy kto, nie trudniący się przemysłem ulegającym podatkowi,

1. poborną rzeź bydła lub

2. poborne pozbycie mięsa uskutecznić zamierza, obowiązany jest oznajmić wpierrw o tem ustnie lub pisemnie czynnikowi skarbowemu, do tego przeznaczonemu i natychmiast opłacić należytość podatkową według taryfy, na co otrzyma cedułę podatkową, opatrzoną potwierdzeniem zapłaty.

Ten sam obowiązek ma także każdy przedsiębiorca rzemiosła ulegającego podatkowi od mięsa, ile razy zamierza podjąć poborne pozbycie mięsa.

Tak przy odbieraniu, jak i przy załatwianiu oznajmień czynniki skarbowe wystrzegać się mają wszelkiej zwłoki.

Dopóki obowiązany do oznajmienia nie posiada ceduły podatkowej, opatrzonej potwierdzeniem zapłaty, niewolno mu podjąć oznajmionej czynności pobornej, a w szczególności wydać innym mięso do pozbycia przeznaczone.

Uskutecznienie rzezi pobornej, nie oznajmionej dozwolone jest także osobom nie trudniącym się rzemiosłem, podatkowi od mięsa ulegającym, w przypadkach wyjątkowych, w §. 32 wzmiankowanych i pod warunkami tamże ustanowionemi.

2. Kontrola.

§. 39.

Czynnikom, przeznaczonym do wykonywania przepisów o podatku od mięsa, służy prawo wchodzić w tym dniu, w którym oznajmiona czynność poborna (§. 38) ma nastąpić, także do lokali nie zostających już na mocy §§. 21 i 23 pod dozorem urzędowym, w których ma być uskuteczniiona i czynić potrzebne dochodzenia.

VII. Przepisy karne.

1. Stosowanie ustawy karnej o przekroczeniach skarbowych.

§. 40.

Do przekroczeń przeciwko rozporządzeniom ustawy niniejszej odnosi się ustawa karna o przekroczeniach skarbowych, o ile ustawa niniejsza inaczej nie stanowi.

§. 41.

Jeżeli w przypadkach nabycia mięsa lub pozbycia mięsa, do udowodnienia uskutecznionej już opłaty podatku według taryfy §. 10, używane są w celu popełnienia całkowitej lub częściowej defraudacyi należytości podatkowej ceduły płatnicze podatkowe fałszywe, sfalszowane lub takie, które wygotowane zostały do czego innego a nie do mięsa (bydłęcia) stanowiącego przedmiot sprzedaży lub nabycia, albo zawierające potwierdzenie istotnie mylne, stosowane będą przepisy §. 273 liczba 4 ustawy karnej o przekroczeniach skarbowych.

2. Karanie za zaniechanie przepisane go oznajmienia czynności nie pobornych.

§. 42.

Każda czynność, która chociażby nie była poborna, powinna być stosownie do §. 28 lub 37 oznajmiona, jeżeli uskuteczni ona zostanie bez dopełnienia przepisanych warunków, ukarana będzie miarą porządkową w kwocie 5 aż do 100 zł.

3. Karanie przekroczeń dotyczących się wyludzenia zwrotu podatku od mięsa (§. 35).

§. 43.

W przypadkach, gdy przedsiębiorca, obowiązany do opłaty podatku od mięsa, ma prawo żądania zwrotu należności podatkowej, opłaconej przy rzezi a to za mięso przewiezione z miejsca rzezi do miejsca ogłoszonego za zamknięte pod względem poboru podatku konsumcyjnego (§. 35), karane to będzie jako ciężkie przekroczenie skarbowe, jeżeli wyjednanem zostanie potwierdzenie na cedule podatkowej rzeziowej uskutecznionego dostawienia do miejsca przeznaczenia lub ponownej opłaty podatku od mięsa (bydłęcia), albo jeżeli wyjednanie tego będzie usiłowanem, chociaż w rzeczywistości mięsa tego (bydłęcia), do którego odnosi się żądanie zwrotu, przy opłacie podatku od rzezi, oznajmione, nie dostawiono do miejsca przeznaczenia a względnie podatku od niego nie opłacono.

Za podstawę do wymiaru kary wzięta będzie kwota podatku od mięsa, która według taryfy podatku od mięsa, służącej dla miejsca rzezi, wymienionego w cedule podatku rzeziowego, przypada od mięsa (bydłęcia), dla którego wbrew przepisom wyjednano lub wyjednać usiłowano potwierdzenie w mowie będące.

Oprócz kary pieniężnej, przedsiębiorca, obowiązany do opłaty podatku, pozbawionym być może otrzymanej ulgi przez prawo do zwrotu podatku i wykluczonym na czas oznaczony od odzyskania tej ulgi.

4. Szczególne postanowienia karne na przekroczenia w przemyśle uwolnionym od podatku a to przedsiębiorców wzmiankowanych w §. 3, liczba 4 i w §. 6.

§. 44.

W następujących przypadkach:

1. Jeżeli w siedlisku rzemiosłowem handlarza trzody, który na mocy §-fu 3-go, liczba 4 uskuteczni rzeź zwierząt objętych pozycjami 2 aż do 6 taryfy, bez opłaty podatku, znaleziono takie zwierze zarżnięte pokawałkowane lub części z niego, a opłacenie podatku od rzezi lub opłacone, albo nie podlegające podatkowi konsumcyjnemu nabycie pokawałkowanego zwierzęcia a względnie jego części pobornych, nie będzie udowodnione, albo jeżeli

2. taki handlarz trzody trudni się nie tylko handlem trzody w całych sztukach, lecz także innym pozbywaniem mięsa, albo jeżeli

3. w sprzedaży hurtownej lub w złączonej sprzedaży hurtownej i cząstkowej mięsa wędzonego, solonego, lub marynowanego, słoniny, konserwów z mięsa, salami lub innych kielbas mięsnych (§. 1, ustęp 4), pozbywane jest także mięso świeże;

natenczas nie tamując zastosowania innych przepisów karnych, handlarz trzody a względnie przedsiębiorca sprzedaży skazany będzie na grzywny w kwocie od 25 aż do 100 złotych.

Przeciwko takowemu wyrzeczone być może także wyłączenie od swobody podatkowej co do rzezi bydła i nabywania mięsa (§. 3, liczba 4 i §. 4 liczba 6, a względnie §. 6) najmniej na rok jeden, lub na czas nieograniczony.

VIII. Przepis wykonawczy.

§. 45.

Wykonanie ustawy niniejszej porucza się ministrowi skarbu.

Laxenburg, dnia 16 czerwca 1877.

Franciszek Józef r. w.**Auersperg r. w.****Pretis r. w.**

Taryfa.

Liczba bieżąca	Przedmioty poborne	Zasada wymiaru	K l a s a								
			należytości w walucie austriackiej								
			I.		II.		III.				
			zł.	et.	zł.	et.	zł.	et.			
	Bydło rzeźne trzoda, a mianowicie:										
1	Woły, byki, krowy, tudzież cielęta więcej niż rok mające	od sztuki	5	4	3	78	2	52			
2	Cielęta aż do jednego roku	"		84		63		42			
3	Owce, barany, kozy, kozły, skopy	"		32		25		17			
4	Jagnięta aż do 14 kilogramów, kozłeta, prosięta	"		21		17		11			
	Od kozłat w Tyrolu, w Vorarlbergu, Krakowie, Galicyi i Bukowinie	"		9		7		4			
5	Warchlaki t. j. świnie od 5 aż do 19½ kilogramów	"		63		42		32			
6	Świnie ważące więcej niż 19½ kilograma bez różnicy	"	1	26		95		63			
7	Mięso świeże, t. j. z wyjątkiem krwi i wewnętrzności wszelkie jeszcze nie przyrządzone, na pokarm dla ludzi zdatne części zarzniętego zwierzęcia, objętego pozycyami 1 aż do 6 taryfy, tudzież mięso wędzone, so one i marynowane z takich zwierząt a w szczególności także słonina wędzona, jakoleż konserwy z mięsa, salami i inne kiełbasy mięsne	100 kilogramów	1	87	1	50		94			

U w a g a.

1. Od zwierząt, z których odjęte zostady tylko pojedyncze części (głowa, nogi) opłaca się należność podatkowa podług ilości sztuk.
2. Za cielęta, którym rok jeden jeszcze nie przeszedł, uważane będą te, którym nie brakuje jeszcze ani jednego zęba mlecznego.
3. Hości wagi, przytoczone w pozycyach 4, 5 i 6 taryfy odnoszą się do stanu zwierząt, w jakim znajdowały się w czasie opłaty podatku.
4. Gdy się oblicza wagę mięsa, części niezdatne na pokarm dla ludzi a w mięsie będące, jak np. kości, nie będą potrącane.

Przepisy co do klas taryfy

- a) do I klasy taryfy należą wszystkie miejsca mające przeszło 20.000 ludności;
  - b) do II klasy taryfy wszystkie miejsca mające 10.000 aż do 20.000 ludności;
  - c) do III klasy taryfy wszystkie inne miejsca.
- Za podstawę bierze się ilość mieszkańców obecnych (swojskich i obcych) znalezionej przy ostatnim względnie do danego czasu obliczenia ludności.
- Gminy wiejskie, składające się z więcej pojedynczych osad, z których żadna nie ma 10.000 mieszkańców, należą do III klasy taryfy nawet wtedy, gdy mają razem 10.000 mieszkańców lub więcej.

61.

Rozporządzenie ministerstwa skarbu z d. 26 czerwca 1877, dotyczące się wykonania ustawy o podatku konsumcyjnym od mięsa w miejscach nie ogłoszonych za zamknięte pod względem poboru podatku konsumcyjnego.

Celem wykonania ustawy z dnia 16 czerwca 1877 o podatku konsumcyjnym od mięsa w miejscach nie ogłoszonych za zamknięte pod względem poboru podatku konsumcyjnego (Dz. u. p. 1877 Nr. 60) rozporządza się na podstawie §. 45 tejże ustawy:

§. 1.

Do §. 4, liczba 7 ustawy.

Gdy przedsiębiorca przemysłu, ulegającego opodatkowaniu mięsa podług taryfy, uzyskać chce na zasadzie §. 4, liczba 7 ustawy możność nabycia mięsa bez opłaty podatku, z miasta ogłoszonego za zamknięte pod względem poboru podatku konsumcyjnego, natenczas, oznajmując nabycie, udowodnić ma, że mięso wyprowadzone zostało z miasta zamkniętego, a uwolnienie od podatku skarbowego od mięsa, tamże istniejącego, nie nastąpiło.

Urzędy konsumcyjne miasta zamkniętego wydadzą w tym celu potwierdzenie wywozu mięsa, które przedsiębiorca przemysłowy otwartego kraju, obowiązany do opłaty podatku od mięsa, wyprowadził po za szaniec podatku konsumcyjnego bez uwolnienia od podatku skarbowego od mięsa w mieście zamkniętem ściągniętego, jeżeli będzie oznajmione pisemnie nazwisko przedsiębiorcy dla którego mięso jest przeznaczone, miejsce siedziby jego rzemiosła, rodzaj i ilość mięsa, i jeżeli wynik uskutecznić się mającej urzędowej rewizyi posyłki mięsa zgodzi się z oznajmieniem.

§. 2.

Do §. 10 ustawy.

Co do formy i wygotowywania cedul płatniczych na podatek od mięsa postanawia się:

1. W każdym miejscu kraju otwartego, w którym ustanowiony jest czynnik do poboru podatku od mięsa, według taryfy opłacać się mającego, utrzymywany będzie rejestr opłat podatkowych od mięsa według wzoru A, tutaj dołączonego.

Zarząd skarbowy używać będzie rejestrów z czarnym drukiem, dzierżawcy podatku od mięsa i spółki ugodowe rejestrów z czerwonym drukiem.

2. Cedule płatnicze i juxta wypełnione być muszą całkowicie co do wszystkich szczegółów, w dołączonym wzorze podanych.

Zapłacona suma należitości napisana być powinna w cedule także literami.

3. Jeżeli oznajmioną jest rzeź z zastrzeżeniem zwrotu podatku (§. 35 ustawy), dopisać należy tak w cedule płatniczej jak i w juxcie:

„Z wymową prawa do zwrotu należitości w razie wywozu za opłaceniem podatku według taryfy do X . . . .“

Jeżeli prawo to zależy ma od tego aby mięso (bydlę) odstawione było do wskazanego czynnika w mieście zamkniętem, dopisać jeszcze należy w cedule

płatniczej i juxcie: „Odstawić w . dzielnicy . . . ulica . . . numer domu . . . do . . . “ Jeżeli nadto mięso (bydło) jest opatrzone znakiem, który przy odstawieniu ma być nieuszkodzony, dopisuje się jeszcze: „opatrzone znakiem wyobrażającym . . . . “

Jeżeli wydane być mają ceduły na częściową opłatę, tyczącą się oznajmionej rzezi z zastrzeżeniem zwrotu podatku, wyraźnie nadmienić należy tak w nich, jak i w juxtach do nich należących, że to jest opłata częściowa.

4. Potwierdzenia opłaconego podatku od mięsa, uiszczonego z powodu przywozu z po za linii cłowej, wygotowane będą podług wzoru *B* tutaj dołączonego.

§. 3.

Do §. 20 ustawy.

Uwiedomienie o zamierzonym rozpoczęciu rzemiosła mięsnego lub o zamierzonym przeniesieniu rzemiosła mięsnego z jednego miejsca do drugiego zawierać musi:

1. Wyszczególnienie rzemiosła mięsnego i nazwisko przedsiębiorcy.
2. Miejsce siedziby rzemiosła i numer konskrypcyjny siedliska rzemiosłowego.

Urząd dochodów niestałych wydawać będzie potwierdzenie uczynionego uwiedomienia podług wzoru *C* tutaj dołączonego.

Chociaż pozwolenia urzędów dochodów niestałych na rzemiosła mięsne, uzyskane na mocy rozporządzeń dotychczasowych, pozostają ważnymi, to jednak w przypadkach, gdy na podstawie takiego pozwolenia rzemiosło mięsne wykonywane jest w dwóch lub więcej miejscach, pozwolenie to ograniczone będzie do jednego miejsca, w którym rzemiosło jest wykonywane, do drugiego zaś i do każdego następującego takiego miejsca wydane będzie przez urząd dochodów niestałych osobne potwierdzenie.

§. 4.

Do §. 24 ustawy.

Jeżeli oznajmienie tyczące się siedliska rzemiosłowego, kierownika rzemiosła i osoby mającej czynnikom skarbowym udzielać potrzebne wyjaśnienia, uczynione jest ustnie, czynnik skarbowy spisać ma oznajmione szczegóły i dać akt stronie do podpisania.

§. 5.

Do §. 26 ustawy.

Przy oglądaniu lokali sprawdzić należy szczegóły podane w oznajmieniu przedsiębiorcy przemysłu i takowe stosownie do stanu rzeczy sprostować i uzupełnić.

Wywód, przez czynnika skarbowego i przedsiębiorcę przemysłu podpisać się mający, do potwierdzenia którego wezwać należy członka zwierzchności gminnej, spisany będzie zwyczajnie na samemże oznajmieniu przedsiębiorcy przemysłu, osobny zaś protokół oględzin spisany będzie tylko wtedy, gdy szczególne okoliczności tego wymagają.

§. 6.

Do §. 28 ustawy.

Oznajmienia, w §. 28 ustawy przepisane zawierać muszą szczegóły następujące:

1. Nazwisko oznajmającego przedsiębiorcy przemysłu.
2. zamierzoną czynność, ulegającą podatkowi od mięsa lub tylko kontroli podatku od mięsa np. rzeź, nabycie mięsa, umieszczenie bydła itd.,
3. oznaczenie podług taryfy przedmiotu, do którego odnosi się ta czynność,
4. miejsce i lokal, jakoteż
5. dzień i godzinę uskutecznienia tejże, tudzież
6. jeżeli chodzi o rzeź z zastrzeżeniem zwrotu podatku (§. 35 ustawy), zastrzeżenie to, a jeżeli przytem żąda się ceduły na częściową zapłatę, także ilości mięsa na które ceduły te opiewać mają.

Czynnik skarbowy, do którego podług przepisu wnosi się to oznajmienie, zapisuje takowe w obudwu egzemplarzach arkusza podawczego i rewizyjnego, dodając dzień i godzinę wniesienia i jeżeli czynność oznajmiona jest poborna, albo sam odbiera opłacić się mającą należność, wydając na to cedułę płatniczą i wpisując potwierdzenie odbioru w arkuszu płatniczym i rewizyjnym, albo, jeżeli do tego nie jest upoważniony, odsyła stronę podatek od mięsa opłacić mającą do czynnika (urzędu), ustanowionego do poboru podatku od mięsa, aby u tegoż zapłaciła należność.

Jeżeli oznajmione nabycie mięsa (zarzniętego bydła) ma być uwolnione od podatku lub opodatkowane tylko podług różnicy pozycji dwóch klas taryfy, z tego powodu, iż od mięsa (zarzniętego bydła), będącego przedmiotem oznajmionego nabycia, opłacono już podatek podług wyższej albo podług tej samej klasy taryfy, do której należy miejsce siedziby rzemiosła przedsiębiorcy oznajmującego, a względnie podług niższej klasy taryfy; przedsiębiorca oznajmiający obowiązany jest odnośnie do §. 10 ustawy udowodnić za pomocą ceduł płatniczych (potwierdzenie zapłaty), że podatek był już opłacony. Atoli ceduła płatnicza na podatek od mięsa w tym celu przedstawiona, wygotowana być powinna według przepisów (§. 2) i powinna zgadzać się z oznajmionem nabyciem mięsa pod względem rodzaju mięsa (zarzniętego bydła) jakoteż pokrywać dostatecznie ilość mięsa.

Gdy warunki te znachodzą się a niema podejrzenia, na podstawie którego, stosownie do §. 41 ustawy, wytoczyć by należało postępowanie karne przez wygotowanie opisu czynu, natenczas czynnik skarbowy, odbierający oznajmienie o nabyciu mięsa, wpisze główne szczegóły przedstawionej ceduły płatniczej na podatek od mięsa w obudwu egzemplarzach arkusza podawczego i rewizyjnego, doda na odwrotnej stronie ceduły wyraźnem pismem, przez kogo, do jakiego rodzaju i jakiej ilości mięsa (zarzniętego bydła) użyta być ma ta ceduła do udowodnienia uskutecznionej opłaty podatku, a jeżeli opłacona być ma jeszcze należność podatku od mięsa, postąpi pod względem poboru tejże w sposób powyższy.

§. 7.

Do §. 35 ustawy.

Kto za mięso (bydle zarznięte), które z miejsca rzezi przeniesione zostaje do miasta, ogłoszonego za zamknięte pod względem poboru podatku konsumcyj-

nego, uzyskać chce na mocy §. 35 ustawy prawo do zwrotu podatku od rzezi, żądać ma przyznania tego prawa od kierującej władzy skarbowej I instancji (dyrekcji skarbowej powiatowej, inspektora skarbowego, dyrekcji skarbowej), zapomocą podania nieostęplowanego, i wymienić w temże miasto zamknięte, do którego mięso ma być odstawione.

Władza ta, jeżeli nie stoi na przeszkodzie wyrok defraudacyjno-karny (§. 43 ustawy), wykluczającego, orzekającego, udzieli pozwolenie i zawiadomi o tem tak czynniki, które w mieście rzezi wykonywają kontrolę i pobierają podatek od mięsa, jakoteż urzędy konsumcyjne miasta zamkniętego.

Dopóki pozwolenie jest ważne i jeżeli mięso pod względem rodzaju i ilości zgadza się z cedulą podatkową rzeziową, prawo do zwrotu podatku przyznająca, urzędy te potwierdzać mają na odwrotnej stronie tej cedule ponownie opodatkowanie mięsa (zarzniętego bydłcia), wyprowadzonego do miasta zamkniętego i tam podług taryfy opłaconego, dopisując odnośną pozycję rejestru opłat podatkowych.

Jeżeli stosownie do żądania (§. 2, liczba 3), na cedule podatkowej rzeziowej wyrażonego, mięso (zarznięte bydło) opatrzone lub nieopatrzone oznaczeniem, odstawione być ma do osoby wskazanej w mieście zamkniętem, osoba ta zapisać ma znaleziony stan dostawionego mięsa (zarzniętego bydłcia) na odwrotnej stronie cedule podatkowej rzeziowej.

§. 8.

Do §. 37 ustawy.

Przepisy wykonawcze do §. 24 a względnie do §. 26 ustawy §§. 4 i 5 rozporządzenia niniejszego zawarte, odnoszą się także do opodatkowania podług taryfy sprzedaży cząstkowej słoniny, mięsa solonego, wędzonego i marynowanego, konserwów z mięsa, salami lub innych kielbas (towarów mięsnych) z sprzedażą hurtową połączonej.

Przy spisaniu wywodu oględzin lokalności, do tej sprzedaży przeznaczonych, stwierdzić należy w szczególności, czy położony w §. 6 liczba 9 ustawy warunek zupełnego odłączenia magazynów do sprzedaży hurtowej przeznaczonych, od lokali, w których zachowywane bywają ilości obrócone na sprzedaż cząstkową lub na potrzebę domową sprzedawcy, rzeczywiście jest dopełniony.

Oznajmienia czynności zdarzających się przy opodatkowaniu podług taryfy sprzedaży cząstkowej towarów mięsnych, ulegających podatkowi od mięsa lub tylko kontroli podatkowej, zawierać muszą:

1. Nazwisko i miejsce siedziby oznajmującego przedsiębiorcy przemysłu;
2. zamieszczoną czynność np. przeniesienie do lokalu sprzedaży cząstkowej, wprowadzenie do lokali sprzedaży hurtowej, usunięcie z tego lokalu hurtem itd.;
3. ilość i rodzaj przedmiotu tej czynności;

Czynnik skarbowy, do którego podług przepisu wnosi się to oznajmienie, postąpi względem niego tak samo, jako to w ustępie 2, §. 6, niniejszego rozporządzenia jest przepisane.

§. 9.

Do §. 38 ustawy.

Poborne odpłatne pozbycie mięsa nie w przemyśle, ulagającym podatkowi od mięsa, oznajmiać należy temu czynnikowi skarbowemu (urzędowi), który

upoważniony jest do poboru podatku od mięsa w miejscu, w którym pozbyte mięso ma być oddane.

Oznajmienie zawierać ma nazwisko i mieszkanie pozbywającego, jakoteż rodzaj i ilość mięsa (zarzniętego bydła).

Jeżeli oznajmione odpłatne pozbycie mięsa z tej przyczyny tylko podług różnicy dwóch klas taryfy ma być opodatkowane, ponieważ opłacono już od niego podatek podług niższej klasy taryfy jako obowiązującej w miejscu oddania, pozbywca mięsa udowodnić ma, że podatek podług niższej klasy taryfy był opłacony. We względzie tego udowodnienia obowiązują odnośne przepisy §. 6 niniejszego rozporządzenia.

Pozbywca mięsa udowodnić ma na żądanie czynników kontroli podatkowej opłacenie już podatku w taki sam sposób także i w tych przypadkach, gdy odpłatne pozbycie mięsa dla tego nie jest oznajmione do opodatkowania, ponieważ mięso (zarznięte bydło), będące przedmiotem pozbycia, uległo już opłacie podatku podług tej samej klasy taryfy, do której należy miejsce oddania mięsa, albo podług wyższej klasy taryfy.

Oznajmienie pobornej rzezi bydła nie w przemyśle, ulegającym podatkowi od mięsa, wnieść należy do tego czynnika skarbowego, który ustanowiony jest do poboru podatku od mięsa, takowe zaś zawierać musi nazwisko i mieszkanie tego, który rzeź przedsiębierze, jakoteż rodzaj i ilość bydła na rzeź przeznaczanego.

Preſis r. w.

Wzór A.

Kraj koronny :

Okrąg podatkowy :

Powiat skarbowy :

Rejestr opłat podatkowych od mięsa

Nr.

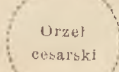
z miesiąca . . . . . 18 . . . . .

Nr. dnia płaci stosownie do oznajmienia od	Należytość		
	Podatek	Dodatek gminny	Razem
	zł. ct.	zł. ct.	zł. ct.

Nr. dnia płaci stosownie do oznajmienia od	Należytość		
	Podatek	Dodatek gminny	Razem
	zł. ct.	zł. ct.	zł. ct.

Nr. dnia płaci stosownie do oznajmienia od	Należytość		
	Podatek	Dodatek gminny	Razem
	zł. ct.	zł. ct.	zł. ct.

Cedula płatnicza na podatek mięsa.

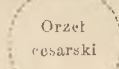
Kraj koronny: Okręg podatkowy:
Powiat skarbowy:

Cedula płatnicza na podatek od mięsa Nr.

w
Nr. konsk. płaci od zapowiedzianej
na dniu 18 godzinę przed południem
czynność poborna po południu

Ilość sztuk	Rodzaj bydła, rodzaj mięsa	Waga mięsa		Należytość		
				Podatek	Dodatek gminny	Razem
		metr. cent.	kilogr.	zł. ct.	zł. ct.	zł. ct.

18
N. N.

Kraj koronny: Okręg podatkowy:
Powiat skarbowy:

Cedula płatnicza na podatek od mięsa Nr.

w
Nr. konsk. płaci od zapowiedzianej
na dniu 18 godzinę przed południem
czynność poborna po południu

Ilość sztuk	Rodzaj bydła, rodzaj mięsa	Waga mięsa		Należytość		
				Podatek	Dodatek gminny	Razem
		metr. cent.	kilogr.	zł. ct.	zł. ct.	zł. ct.

18
N. N.

Kraj koronny: Okręg podatkowy:
Powiat skarbowy:

Cedula płatnicza na podatek od mięsa Nr.

w
Nr. konsk. płaci od zapowiedzianej
na dniu 18 godzinę przed południem
czynność poborna po południu

Ilość sztuk	Rodzaj bydła, rodzaj mięsa	Waga mięsa		Należytość		
				Podatek	Dodatek gminny	Razem
		metr. cent.	kilogr.	zł. ct.	zł. ct.	zł. ct.

18
N. N.

Wzór B.

Kraj koronny:

C. k. komora

C. k.
orzek

Potwierdzenie zapłaty

..... opłacił odnośnie do tutejszego
 rejestru przychodów cłowych A..... pozycya..... dnia.....
 za..... wprowadzone.....

	na	zł.	et.
netto	Dodatek cłowy (konsumcyjny) .		
netto	Podatek konsumcyjny		
netto	Razem .		

Suma

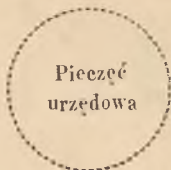
Wyraźnie..... złotych..... centów.

Do udowodnienia w razie potrzeby jako należności podatku konsumcyjnego przy wprowadzeniu z po za linii cłowej opłacone zostały.

Wzór C.**Kraj koronny:****Powiat skarbowy:****Okrąg urzędu podatkowego:****Potwierdzenie urzędu dochodów niestalych.**

Podpisana władza skarbowa potwierdza jako . . . . .
 . . . . . uczynił doniesienie, że przedsię-
 biorstwo . . . . . kontroli podatku od mięsa ulegające
 $\frac{w}{z}$ miejsc $\frac{n}{a}$ . . . . . $\frac{\text{rozpoczenie}}{\text{do miejsca}}$ . . . . .
 przeniesie.

Z c. k. . . . . .
 pod liczbą czynności . . . . .
 . . . . . dnia . . . . . 18 . . . . .

N. N.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXIV. — Wydana i rozesłana dnia 31 lipca 1877.

62.

Ustawa z dnia 8 lipca 1877,

o warunkach i ulgach w celu zapewnienia budowy kolei miejscowej z Wiednia do Aspangu.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowią co następuje:

Artykuł I.

Upoważnia się Rząd, ażeby nadał koncesyą na budowę kolei miejscowej o szlaku normalnym z Wiednia na Maria-Lanzendorf, Möllersdorf, Trumau i Pitten do Aspangu z następującymi ulgami:

- a) Uwolnienie wszelkich kontraktów, podań i wszystkich innych dokumentów, dotyczących się zebrania kapitału, jakoteż budowy i urządzenia kolei, od stępli i opłat, aż do czasu otwarcia ruchu;
- b) uwolnienie od stępli i opłat pierwszej emisji akcji, łącznie z kwitami tymczasowymi, tudzież emisji i zahipotekowania obligacyj z prawem pierwszeństwa, których wypuszczenie w obieg dozwolone być może według tego jaki będzie rzeczywisty czysty dochód, jakoteż od opłat z powodu przeniesienia własności zakupionych gruntów;
- c) uwolnienie od podatku dochodowego, od opłat stęplowych od kuponów, jakoteż od wszelkiego nowego podatku, któryby w przyszłości na mocy ustaw został zaprowadzony, najwięcej na lat trzydzieści licząc od dnia otwarcia ruchu.

Artykuł II.

Na koncesyonaryuszów włożyć należy obowiązek, aby na żądanie Rządu wybudowali połączenie kolei w artykule I wzmiankowanej z istniejącą linią kolei południowej pod Wiener-Neustadt.

Postanowienia zawarte w artykule I stosować się będą odpowiednio do tego połączenia.

Artykuł III.

Upoważnia się Rząd, ażeby ze względu, iż chyżość pociągów będzie tu zapewne mniejsza, nie tylko poczynił kolei, będącej przedmiotem ustawy niniejszej, wszelkie możliwe ułatwienia w jej budowie, lecz aby także i co się tyczy ruchu, dopóki chyżość pociągów będzie mniejsza, odstąpił od ostrożności przepisanych w porządku ruchu z dnia 16 listopada 1851 (Dz. u. p. Nr. 1, z r. 1852) i odnośnych przepisach dodatkowych o tyle, ile według zdania ministerstwa da się to zrobić z tego samego powodu.

Podobnie upoważnia się Rząd, ażeby uwolnił przedsiębiorstwo kolei żelaznej w mowie będącej, od obowiązku, opartego na §. 89 Porządku ruchu kolei żelaznych pod względem wynagrodzenia nadwyżki kosztów spowodowanych przez nadzór policyjny i skarbowy, jakoteż pod względem wystawienia i utrzymania bezpłatnie lokali urzędowych.

Artykuł IV.

Kolej żelazna, w artykule I wzmiankowana, ukończona być musi i oddana na użytek publiczny najpóźniej w przeciągu lat czterech licząc od dnia nadania koncesyi.

Jako rękojmią dopełnienia zobowiązań swoich pod względem wykonania budowy, koncesyonarysze dać mają Rządowi kaucyą w austryackiej reńcie państwa, w sumie rzeczywistej jeden milion złotych wal. austr. Z kaucyi tej zwrócone będą trzy czwarte części w miarę postępu budowy, ostatnia zaś czwarta część po otwarciu ruchu, a jeżeliby obowiązki koncesyą przepisane nie zostały dopełnione, suma kaucyi jeszcze nie zwrócona, przepaść ma na rzecz skarbu państwa.

Akta i dokumenty, które z tego powodu zostaną spisane, wolne będą od stępli i opłat.

Artykuł V.

Emisya obligacyi z prawem pierwszeństwa w sumie przewyższającej połowę kapitału zakładowego, jest temu przedsiębiorstwu kolejowemu całkowicie zabroniona, aż do połowy zaś tego kapitału zakładowego, dopóty, dopóki Rząd, po sprawdzeniu wykazów, nie uzna, że czyste dochody kolei, rzeczywiście osiągnięte i o ile sądzić można, pewne, nie będą wystarczały na oprocentowanie i umorzenie obligacyj z prawem pierwszeństwa w obieg wypuścić się mających.

Artykuł VI.

Wykonanie ustawy niniejszej, która nabywa mocy z dniem ogłoszenia, poleca się ministrowi handlu i ministrowi skarbu.

Laxenburg, dnia 8 lipca 1877.

Franciszek Józef r. w.

Auersperg r. w.

Chlumecky r. w.

Pretis r. w.

63.**Rozporządzenie tymczasowe ministerstwa rolnictwa z dnia 9 lipca 1877,**

o egzaminowaniu kandydatów na nauczycieli sadownictwa i winiarstwa, tudzież gospodarstwa piwnicznego w szkołach rolniczych jakoteż w szkołach sadownictwa i winiarstwa.

Oдноśnie do tymczasowego rozporządzenia ministerstwa rolnictwa z dnia 2 lipca 1875 (Dz. u. p. Nr. 99), o egzaminach kwalifikacyjnych z kandydatami na nauczycieli przedmiotów gospodarstwa wiejskiego w szkołach rolniczych i pośrednich szkołach gospodarstwa wiejskiego, rozporządza się dodatkowo, iż zaczawszy od roku szkolnego 1877/78 egzamina takie, także z kandydatami na nauczycieli sadownictwa i winiarstwa, tudzież gospodarstwa piwnicznego, odbywać się będą w c. k. akademii rolniczej w Wiedniu.

Do prośby o przypuszczenie do egzaminu dołączyć należy dowody wyszczególnione w §. 2 wzmiankowanego rozporządzenia, potrzebne do egzaminów w celu uzyskania posady nauczycielskiej w szkole rolniczej. Świadectwo skończenia z dobrym skutkiem szkoły pośredniej sadownictwa i winiarstwa zastępuje dowód skończenia innej szkoły pośredniej gospodarstwa wiejskiego a od początku roku szkolnego 1879/80 pierwsze zająć ma bezwarunkowo miejsce ostatniego.

Nadto udowodnić należy, iż kandydat w ciągu dwuletniej praktyki w gospodarstwie wiejskiem zajmował się także sadownictwem i winiarstwem, tudzież gospodarstwem piwnicznym.

Egzamina klauzurowe rozciągać się mają na naukę ogólnej uprawy roślin, jakoteż na gospodarstwo piwniczne, ustny zaś egzamin obejmować ma oprócz tych przedmiotów także jeszcze naukę gospodarki i utrzymania ksiąg a nauka hodowli zwierząt odpada.

Chlumecky r. w.

64.**Ustawa z dnia 15 lipca 1877,**

o taryfach maksymalnych dla przewozu osób na kolejach żelaznych.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowią co następuje:

Artykuł I.

Do uregulowania taryf osobowych na kolejach żelaznych w obrębie królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych, służyć mają przepisy następujące:

Dla przewozu osób ustanawia się następującą taryfę najwyższą:

	od osoby i kilometra
dla I klasy	5·0 centa,
„ II „	3·6 „
„ III „	2·4 „

waluty austriackiej w srebrze.

Dla pociągów pospiesznych kwoty taryfowe te podwyższone być mogą o 20 od sta, jeżeli składają się nietylko z wagonów I klasy i jeżeli średnia chyżość tych pociągów (razem z zatrzymywaniem się na stacyach) na tych częściach kolei, gdzie nie ma wzniesień po 15 na tysiąc i większych, wynosi najmniej 37 kilometrów, na częściach zaś kolei gdzie są wzniesienia po 15 na tysiąc aż do 25 na tysiąc wyłącznie, najmniej 24 kilometry na godzinę.

Na częściach kolei, mającej jeszcze większe wzniesienia, chyżość pociągów pospiesznych oznaczy minister handlu.

Dla pociągów mieszanych taryfy powyższe niższe należy o 20 od sta. Minister handlu jest atoli upoważniony unieważnić niższe to ze względu na stonunki obrotowe i inne przedsiębiorstwa kolejowego o któreby chodziło a to na tych liniach kolei, na których tylko mieszane pociągi są w ruchu.

Gdyby okazała się potrzeba jeszcze większego niższenia i gdyby w tym przypadku przedsiębiorstwa kolejowe nie były w możności zgodzenia się na odpowiednie zmniejszenie ceny w wagonach III klasy, obowiązane są zaprowadzić na żądanie ministerstwa handlu na częściach kolei przez niego wskazanych IV klasę (dla stojących) z ceną taryfową po 1·5 centa waluty austriackiej w srebrze od osoby i kilometra.

Na kolejach żelaznych, korzystających z gwarancji rządowej, karty bezpłatne, służące nie tylko do jednej szczególnej podróży, wydawane być mogą tylko za zezwoleniem ministra handlu.

Bezpłatne karty takie opiewać muszą na nazwisko osoby lub na pewną wyraźną kategorię służbową.

Artykuł II.

Taryfy przewozu pakunków, powozów i zwierząt żywych, przewożonych w związku z przewozem osób, jakoteż wszelkie postanowienia podrzędne co do przewozu osób, ułożone będą przez ministra handlu po wysłuchaniu przedsiębiorstw kolejowych według jednych i tych samych zasad.

Na każdą kartę podróżną całą, wyznacza się bezpłatny ciężar pakunku w ilości 25 kilogramów, na każde półkarty w ilości 12 kilogramów.

Artykuł III.

Na kolejach z wzniesieniem po 15 na tysiąc i większem, do obliczenia należności taryfowej wzięta być może za podstawę 1½ razowa długość pomierzonych mocnych wzniesień i spadków.

Artykuł IV.

Zarządy kolejowe obowiązane są podać do wiadomości publicznej stosownie do rozporządzeń ministra handlu wszelkie nowe taryfy, jakoteż wszelkie uchYLENIA lub zmiany taryf już istniejących, najmniej na 14 dni przed zaprowadzeniem tychże postanowień taryfowych.

Artykuł V.

Upoważnia się ministra handlu, ażeby na podstawie przepisów ustawy niniejszej przeprowadził odpowiednie zmiany w taryfach o ile takowe uzna za potrzebne a to z uwzględnieniem szczególnych praw przedsiębiorstw kolejowych i aby wyznaczył czas do ich wprowadzenia.

Artykuł VI.

Ustawa niniejsza nie narusza przepisów dotyczących się przewozu wojskowych.

Artykuł VII.

Ustawa niniejsza uchyla wszelkie przeciwne przepisy odnośnych ustaw osobnych.

Artykuł VIII.

Wykonanie ustawy niniejszej która nabywa mocy z dniem ogłoszenia, poleca się ministrowi handlu.

Feldafing, dnia 15 lipca 1877.

Franciszek Józef r. w.

Auersperg r. w.

Chlumceky r. w.

Pretis r. w.

65.

Ustawa z dnia 18 lipca 1877.

pozwalająca na powiększenie powiernictwa Leopolda barona Haan powstałe w skutek zamiany realności.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowilem i stanowią eo następuje:

§. 1.

Pozwala się, ażeby powiernictwo Leopolda barona Haan powiększone zostało przez zamianę realności, w ten sposób, iżby od dóbr powiernictwa baronów Haan: „Państwo Reitteregg w byłym obwodzie marburskim“, w c. k. tabuli krajowej styryjskiej, księga główna VI, Fol. 549, zapisanych, następujące grunta pod napisem: „Winnica w Hafenbergu“:

Obszar budynkowy, parcela Nr. 4;
Pola orne, parcele Nr. 137, 139, 87;
Łąki, parcele Nr. 86, 136, 138, 90;
Łąki z owcami, parcele Nr. 140, 89;
Winnice, parcela Nr. 88;
Las, parcela Nr. 22,

odłączone i w dobra wolno-dziedziczne zamienione zostały i aby natomiast „dobra Schitting w obwodzie gradeckim“, w e. k. tabuli krajowej styryjskiej, księga główna Tom 21, Fol. 429. zapisane, zostały nabyte i do rzeczzonego powiernictwa wcielone.

§. 2.

Wykonanie ustawy niniejszej poleca się ministrowi sprawiedliwości.

Laxenburg, dnia 18 lipca 1877.

Franciszek Józef r. w.

Auersperg r. w.

Stremayr r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć XXV. — Wydana i rozesłana dnia 14 sierpnia 1877.

66.

Ustawa z dnia 19 lipca 1877,

o środkach zaradczych przeciwko nieuczciwemu postępowaniu przy umowach o pożyczki.

(Obowiązująca w królestwach galicyjskim i łodomeryjskim z wielkim księstwem krakowskim i w księstwie buko-
wińskim.)

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowie co następuje:

§. 1.

Kto udzielając kredytu, umawia się z przyjmującym takowy o warunki, o których mu wiadomo, że przesadnością korzyści, dającemu kredyt przyznanych, sprowadzić muszą na przymującego kredyt, zgubę jego pod względem gospodarskim, lub do niej się przyczynić i że tej ich własności przyjmujący kredyt z powodu słabości rozumu, braku doświadczenia lub wzburzonego umysłu dostrzedz nie może, karany będzie aresztem od jednego aż do sześciu miesięcy lub grzywnami od 100 aż do 1000 złotych.

W razie ponownego osądzenia, lub jeżeli interesami tego rodzaju trudni się z rzemiosła, skazany być może na areszt aż do dwóch lat.

Toż samo tyczy się tego, który we własnym imieniu dochodzi lub przymusowo ściąga wierzytelności, o których mu wiadomo, że powstały w sposób wyżej namieniony, po terminie, w którym ustawa niniejsza mocy obowiązującej nabyła.

§. 2.

Interes, z powodu którego następuje osądzenie, sędzia karny ma unieważnić.

Orzekając o skutkach prawnych, stąd wynikających, będzie miał i o to staranie, ażeby dającemu kredyt, za szkody, które ponosi przez to, że kredytowanych wartości nieużywał, danem było słuszne wynagrodzenie, stosunkom odpowiednie, aby tenże, stosownie do tego co się mu należy, zatrzymał pokrycie pierwszej dane, a w szczególności, aby prawo zastawu, służące mu z tytułu pierwotnej wierzytelności, także gdy jest zahipotekowane, ręczyło za przyznane mu wynagrodzenie.

Jeżeli wyniki postępowania karnego niewystarczają aby można orzec o skutkach prawnych unieważnienia interesu, natenczas, pozostawiając istniejące pokrycia nienaruszonymi, odeśle na drogę cywilną, która w takim przypadku otwarta jest tak stronie prywatnej, jak i oskarżonemu.

§. 3.

W razie odesłania na drogę cywilną, jakoteż wtedy, gdy strona prywatna, na zasadzie §. 372 ustawy o postępowaniu karnem, udaje się na drogę cywilną, sędzia cywilny rozstrzygnąć ma co do skutków prawnych unieważnienia interesu również podług zasad wskazanych w §. 2, ustęp 2.

W przypadkach takich właściwym jest dla obu stron ten sąd cywilny w miejscu orzekającego sądu karnego, który sprawuje sądownictwo w sprawach spornych tego rodzaju.

§. 4.

Jeżeli ściganie i skazanie przez sędziego karnego nawet na drodze skargi pomocniczej niemoże nastąpić z innego powodu a nie dla braku istoty czynu lub dla niedostateczności poszlaków, natenczas sędzia cywilny, jeżeli w sprawach spornych jest stwierdzone że okoliczności §. 1 zachodzą, sam unieważnić ma interes, a rozstrzygając co do skutków prawnych, postąpić podług zasad wskazanych w §. 2, ustęp 2.

§. 5.

Na wezwanie sądu karnego, w którym sprawa karna o występki w §. 1 wzmiankowany jest w toku, sędzia cywilny wstrzymać ma każdego czasu postępowanie dotyczące się dochodzenia lub przymusowego ściągnięcia wierzytelności stanowiącej przedmiot śledztwa.

W przypadkach §. 4 sędzia cywilny rozstrzygnąć ma sam pytanie o ile przymusowe ściągnięcie wierzytelności całkiem wstrzymać, lub tylko na egzekucyę aż do zabezpieczenia pozwolić należy.

§. 6.

W rozstrzygnięciach, które sędzia cywilny wydać ma według §§. 3, 4 i 5, nie jest tenże obowiązany trzymać się ustawowych prawideł dowodowych, rozstrzygnąć on ma według własnego, niczem nie krępowanego przekonania, nabytego przez sumienne zbadanie przytoczonych środków dowodowych.

§. 7.

Ustawa niniejsza nie odnosi się do interesów handlowych, w których przyjmujący kredyt uważany być ma w myśl artykułów 4, 5 i 6 kodeksu handlowego z dnia 17 grudnia 1862 (Dz. u. p. z r. 1863 Nr. 1) za kupca lub na równi z kupcem.

§. 8.

Wykonanie ustawy niniejszej porucza się ministrowi sprawiedliwości.
Laxenburg, dnia 19 lipca 1877.

Franciszek Józef r. w.

Auersperg r. w.

Glaser r. w.

67.

Ustawa z dnia 19 lipca 1877.

zawierająca przepisy mające na celu położenie tamy opilstwu :

(Obowiązująca w królestwach galicyjskim i łodomeryjskim z wielkim księstwem krakowskim i w księstwie buko-
wińskim.)

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowią co następuje :

§. 1.

Kto w gospodach lub szynkowniach, na gościńcu lub w jakichkolwiek miejscach publicznych, oczywiście pijany, tak że wywołuje zgorzenie, pokazuje się, tudzież, kto w miejscach takich drugiego rozmyślnie upaja, karany będzie aresztem aż do jednego miesiąca lub grzywnami aż do 50 złotych.

Tejże samej karze ulegają utrzymujący gospody i szynkownie tudzież ich pełnomocnicy, gdy gościom już pijanym lub, z zastrzeżeniem istotnej potrzeby, oczywiście niedorosłym, przybywającym bez towarzystwa osób starszych, napoje wyskokowe, wydają, lub wydawać pozwalają.

§. 2.

Należytość za napoje wyskokowe, w gospodach i szynkowniach gościom wydane, nie mogą być zaskarżone, jeżeli dłużnik, przyjmując napój, nie był jeszcze uścił się z dawniejszego długu takiegoż rodzaju, należącego się temu samemu wierzycielowi.

Należytości takie nie mogą też być potrącane z innych wierzytelności dłużnika.

§. 3.

Umowy względem zastawu i poręczenia, zawarte w celu zapewnienia należytości, które na mocy powyższego paragrafu nie mogą być zaskarżone, są nieważne.

§. 4.

Przepisy §§. 2 i 3 ustawy niniejszej nie stósują się do należytości od osób zamiejscowych, którym w gospodach dano gościńcę.

§. 5.

Kto usiłuje obejść przepis §§-fów 2 i 3 ustawy niniejszej zapomocą aktu pozornego lub tym sposobem, że każe sobie wydać dokument, w szczególności zaś deklaracją wekslową, karany będzie aresztem od jednego tygodnia aż do dwóch miesięcy lub grzywnami aż do 200 złotych.

§. 6.

Kto w przeciągu roku ukarany będzie za opilstwo trzy razy, temu władza administracyjna powiatowa wzbronić może na rok jeden uczęszczania do gospód lub szynkowni w miejscu zamieszkania i najbliższej okolicy.

Przekroczenie tego zakazu karane będzie aresztem aż do jednego miesiąca lub grzywnami aż do 50 złotych.

§. 7.

Utrzymującym gospody lub szynkownie, kilkakrotnie a bezskutecznie karany za przekroczenia w drugim ustępie §-fu 1-go i w §-fie 5-ym namienione, władza administracyjna powiatowa odebrać może upoważnienie do utrzymywania gospód lub szynkowni na czas oznaczony lub na zawsze.

§. 8.

Osnowa ustawy niniejszej ogłoszona będzie w gminach kraju w sposób polspolicie używany.

We wszystkich gospodach i szynkowniach przybita być ma takowa w miejscu w oczy wpadającym, każdemu dostępnem, w językach krajowych i utrzymywana tak, aby była czytelna. Za przekroczenie tego przepisu utrzymujący lokal karany będzie grzywnami aż do 50 złotych.

§. 9.

Dochodzenie i karanie przekroczeń, w ustawie niniejszej wymienionych, należy do sądów powiatowych.

§. 10.

Wykonanie ustawy niniejszej poleca się ministrom sprawiedliwości, spraw wewnętrznych i handlu.

Laxenburg, dnia 19 lipca 1877.

Franciszek Józef r. w.

Auersperg r. w.   **Lasser** r. w.   **Glaser** r. w.   **Chlumecky** r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć XXVI. — Wydana i rozesłana dnia 18 sierpnia 1877.

68.

Rozporządzenie ministerstw spraw wewnętrznych, handlu, rolnictwa, skarbu i obrony krajowej, wydane za porozumieniem się z ministerstwem wojny państwa z dnia 2 lipca 1877.

zawierające przepisy przemysłowe i policyjne o wyrobie środków rozsadzających i obchodzeniu się z temiż.

Przepisy ogólne.

§. 1. Rozporządzenie niniejsze odnosi się do tych środków rozsadzających, które nie są przedmiotem monopolu skarbowego, a których wyrabianie i sprzedaż nie są przeto wyłącznie samemu Rządowi zastrzeżone.

§. 2. Środki rozsadzające, w których skład wchodzi części składowe prochu ruszniczego (salertra, siarka i węgiel) albo które przeznaczone lub przydatne są do strzelania z jakiegokolwiek broni palnej, podlegają też nadal monopolowi prochuowemu.

§. 3. Czy przetwór pewien jest, lub nie jest przedmiotem monopolu skarbowego, dochodzić tego będzie drogą badania komitet wojskowy techniczno-administracyjny, w porozumieniu z c. k. Szkołą główną techniczną w Wiedniu.

Badanie to ma być podejmowane podług wskazówek objętych Dodatkiem do rozporządzenia niniejszego (Lit. A), a celem tegoż będzie także orzeczenie,

1. czy ze względu na bezpieczeństwo przetwór, o który chodzi, może być dopuszczony do powszechnego obrotu, a w szczególności do przewozu kolejami żelaznymi,

2. czy stosowane być mają do niego przepisy bezpieczeństwa istniejące co do prochu strzelniczego, czyli też przepisy niniejszego rozporządzenia,

3. czy w postaci przedstawionej uważany być ma za amunicją a w szczególności czy za amunicją zakazaną, nakoniec

4. czy we względzie postępowania z nim trzymać się należy jeszcze jakich innych przepisów bezpieczeństwa bądź, już istniejących, bądź dopiero wydać się mających.

§. 4. Środki rozsadzające, jakoteż ich gatunki, wtedy tylko mogą być wyrabiane, tudzież w użycie lub w handel wprowadzane, gdy dopuszczalność ich będzie uznana.

Wyjątek stanowi tylko wyrabianie przetworów na próbę w tym celu, aby uzyskać ich dopuszczenie, tudzież wyrabianie tychże w pracowniach chemicznych i w zakładach naukowych publicznych w celach umiętnych.

Dopuszczenie do wyrabiania służy tylko tej osobie lub temu przedsiębiorstwu, które je uzyskało.

§. 5. Kto chce uzyskać dopuszczenie pewnego środka rozsadzającego, podać ma prośbę z dokładnym opisem przetworu i sposobu otrzymywania tegoż do c. k. ministerstwa spraw wewnętrznych, które prześle ją c. k. ministerstwu wojny państwa celem zarządzenia przeznaczonego zbadania (§. 3).

§. 6. Proszący obowiązany jest podać w tym celu autentyczną próbkę swego przetworu i zastosować się pod względem ilości i miejsca odstawy do otrzymanego w tej mierze zlecenia komitetu wojskowego techniczno-administracyjnego, udzielić temuż wszelkich szczegółów, dotyczących się przetworu, a któreby się okazały potrzebnymi i złożyć w komitecie taksę w kwocie 500 zł., na pokrycie kosztów badania przeznaczoną.

Zbadanie odbędzie się stosownie do §-fu 3-go a relacya złożona będzie ministerstwu wojny państwa, które prześle ją ministerstwu spraw wewnętrznych z dołączeniem własnego zdania.

§. 7. O ile przetwór nie jest przedmiotem monopolu prochowego, c. k. ministerstwo spraw wewnętrznych, za porozumieniem się z c. k. ministerstwem handlu na zasadzie owej relacyi i tego zdania orzeknie o dopuszczeniu środka rozsadzającego i ustanowi warunki tego dopuszczenia.

W razie dopuszczenia udzielone będzie proszącemu pozwolenie na wyrabianie, pozbywanie, lub przewóz, a to także kolejami żelaznymi lub z ich wyłączeniem i postanowi się zarazem, czy do tego ciała wybuchającego, z powodu jego własności, zastosowane być mają we względzie policyi bezpieczeństwa, przepisy niniejszego rozporządzenia, czyli też przepisy dotyczące się prochu strzelniczego; czy prócz tego w tym lub innym względzie zachowywane być mają jeszcze jakie osobne środki ostrożności; nakoniec, czy środek rozsadzający w postaci przedstawionej uważany być ma za amunicyą, a w szczególności za amunicyą zakazaną i czy zatem podlega przepisom w tej mierze obowiązującym.

§. 8. Wyrabianie w sposobie zarobkowania i takież sprzedaż środków rozsadzających uznaje się na zasadzie §-fu 30-go ustawy przemysłowej za przemysł konsensowy.

Konsens udzielony być może tylko pod warunkami, w pozwoleniu na dopuszczenie zawartemi.

§. 9. Przetwory rozsadzające, wprowadzane do obrębu krajów w Radzie państwa reprezentowanych, ulegają przepisom rozporządzenia niniejszego, z wyjątkiem tych, które dotyczą się ich wyrabiania.

§. 10. W przypadkach wyjątkowych władza wojskowa odstąpić może od poszczególnych przepisów rozporządzenia niniejszego, o ile to ze względów wojskowych będzie potrzebne, a stać się może bez niebezpieczeństwa dla osób i własności.

Przepisy szczególne.

I. Wyrabianie środków rozsadzających.

§. 11. Wyrabianie w sposobie zarobkowania środków rozsadzających dozwolane będzie tylko osobom, posiadającym przynioty w ustawie przemysłowej wymagane.

Kto chce osobiście trudnić się wyrabianiem lub objąć kierownictwo techniczne tegoż, udowodnić ma nadto świadectwem, że posiada odpowiednie wiadomości chemiczne i że przynajmniej rok pracował w podobnej fabryce.

§. 12. Chcąc założyć fabrykę środków rozsadzających, postarać się trzeba o przyzwolenie na zakład, stosownie do rozdziału III ustawy przemysłowej z dnia 20 grudnia 1859.

W prośbie o to podać należy największą ilość rocznego wyrobu i dołączyć wiadomości o miejscu, rozkładzie, urządzeniu i ruchu fabryki, tudzież plany szczegółowe (§. 34 ustawy przemysłowej).

Przyzwolenie na zakład nastąpić może dopiero po przeprowadzeniu postępowania edyktalnego, po wysłuchaniu znawców specjalnych i z zachowaniem przepisów poniżej zamieszczonych.

O ile fabryki takie wody potrzebują, przestrzegać należy przepisów ustawy o prawie wodnem.

§. 13. Lokale fabryki środków rozsadzających składać się mają z kilku grup:

Lokale do wytwarzania przetworów wybuchających składać będą pierwszą grupę; lokale do wyrabiania środków rozsadzających z tychże przetworów, drugą; a lokale do wyrabiania naboju i ich pakowania, trzecią grupę.

Budynki każdej z tych grup oddalone być powinny od budynków drugiej grupy najmniej o 50 metrów.

Magazyny na gotowe już środki rozsadzające stanowią czwartą, a wreszcie zabudowanie mieszkalne piątą grupę.

Dwie ostatnie grupy oddalone być mają od siebie, jakoteż od budynków innych grup, najmniej o 200 metrów.

Zabudowania 4-tej grupy (magazyny), jeżeli pomieścić mogą 200 kilogr., powinny być od siebie odległe najmniej o 100 metrów; jeżeli zaś pomieścić mogą do 10.000 kilogr., którejto ilości przekraczać nie wolno, najmniej o 200 metrów.

Pojedyncze zabudowania pierwszych czterech grup powinny być od siebie oddzielone i otoczone okopem z ziemi stosownie do §-tu 16-go.

§. 14. O wyborze miejsca na fabrykę środków rozsadzających rozstrzyga odległość zabudowań sąsiednich, które w razie wybuchu na niebezpieczeństwo byłyby narażone.

Zagrożone zabudowania sąsiednie dzielą się ze względu na stopień niebezpieczeństwa na dwie klasy.

Do I klasy należą: budynki przedsiębiorcy, nie należące do fabryki, tudzież budynki, których właściciele dali pisemne zezwolenie, jakoteż drogi mało używane.

Do II klasy należą: wszystkie inne domy zamieszkałe i zagrożone budynki, fabryki i zakłady, koleje żelazne, drogi wodne, tudzież gościńce rządowe, krajowe i powiatowe i drogi bardzo używane, w ogóle wszelkie zakłady, co do których nieszczęście przybrać może większe rozmiary.

Miejsce na te lokale fabryczne, które zawierają materiały wybuchające, oddalone być musi od zabudowań I klasy najmniej o 500 metrów, od zabudowań zaś II klasy najmniej o 1000 metrów.

§. 15. Wszystkie budynki, w których znajdują się materiały wybuchające zbudowane być powinny z drzewa lekkiego i pokryte tekturą lub podobnym lekkim materiałem.

Kamieni używać wolno tylko do fundamentów, części zaś składowych metalowych tylko do zamykania drzwi i okien i jeśli będzie potrzeba, do piorunochronów.

Jeżeli stosunki miejscowe wymagają umieszczenia piorunochronów, zastosować się należy w tej mierze do przepisów obowiązujących pod względem piorunochronów na prochowniach i magazynach amunicji.

Dach, jakoteż ściany budynków, gdyby miały być tynkowane, wolno pomalować tylko jasnym kolorem.

Lokale do wyrabiania nabojęw obliczone być powinny każdy na 2, a najwiecej na 3 robotników.

§. 16. Budynki, w których przyrządzają się materiały wybuchające, powinny być, albo otoczone mocnym okopem z ziemi, sięgającym po szczyt dachu, albo odpowiednio zagłębione w ziemi.

Korona okopu tego powinna mieć najmniej jeden metr szerokości, stoki zaś jego mają być odarnione a podnoże odstawać powinno od zewnętrznej ściany budynku najmniej o jeden metr. Budynki do poszczególnych czynności przyrządzania mają być odosobnione podobnemi okopami.

§. 17. W budynkach, w których przyrządzają się materiały wybuchające, podłoga ułożona być powinna szczelnie i bez nżycia kamienia, lub metalu; a jeżeli produkt wybuchający jest płynny, posypać ją należy martwicą krzemianą lub wyłożyć powłoką kauczukową lub gutaperkową. któreto pokrycie od czasu do czasu a w razie rozlania oleju rozsadzającego, natychmiast należy odnawiać, a względnie oczyszczać.

§. 18. We wszystkich budynkach, w których materiały wybuchające są wyrabiane lub przetwarzane, ogrzewanie odbywać się powinno wyłącznie za pomocą wody gorącej, palenisko zaś znajdować się ma po za obrębem okopów.

Takie przyrządy do ogrzewania znajdować się powinny przy każdym lokalu w którym wyrabia się lub przetwarza nitroglicerynę, i powinny być zawsze starannie utrzymywane.

§. 19. Lokale fabryczne, w których znajdują się materiały wybuchające, oświetlać można, gdy się ściemni, tylko za pomocą latarni, zawieszonych zewnątrz na oknie dobrze oszklonem.

Nocą porą, tylko gdy konieczność wymaga, wolno wchodzić do tych lokali i wyłącznie tylko chemikowi, z lampą bezpieczeństwa.

§. 20. Wszystkie przewody rurowe fabryki środków rozsadzających zabezpieczone być mają ile możności od zepsucia i w celach rewizji łatwo przystępne.

§. 21. W budynkach do fabrykacji środków rozsadzających unikać należy ile możności naczyń szklanych, kamiennych lub glinianych, tudzież metalowych z wyjątkiem ołowianych. Naczynia takie powinny być raczej drewniane, kauczukowe itd.

Przynoszenie przedmiotów nie należących bezpośrednio do fabrykacji, mianowicie mających części składowe z metalu, jest zabronione.

§. 22. Palenie tytoniu i wszelkie czynności grożące pożarem, są w lokalach do fabrykacji materiałów wybuchających najsurowiej zabronione. Do wszystkich

wzmiankowanych lokali wolno wchodzić tylko w takim obuwiiu, które nie jest podkute żelazem.

§. 23. Przedmioty takie, jak węgiel drzewny, tłuste pakiły, tłusta bawełna itd., które w pewnych okolicznościach same przez się zapalić się mogą, trzymane być powinny jak najdalej od lokali fabrycznych i magazynów.

Jeżeli przedmioty takie są potrzebne do części składowych machin, przyrządów warsztatowych itd., używać ich należy z temi ostrożnościami, które zapobiegają ich zapaleniu się samodzielnemu.

§. 24. Gdy w budynku fabrycznym, zawierającym materiały wybuchające odbywać się mają zewnątrz lub wewnątrz tegoż przebudowania lub naprawy, natenczas materiały te powinny być usunięte starannie z budynku.

§. 25. Przyrządy potrzebne do wyrabiania środków rozsadzających za pomocą nitrowania powinny dawać możność dosadnego chłodzenia ciał, które w nich na siebie działają, trzeba przeto postarać się, aby zapewniony był zawsze przypływ wody do chłodzenia odpowiednio zimnej w dostatecznej ilości.

§. 26. Ścisłe kontrolować należy wywiązywanie się ciepła podczas nitrowania, a w tym celu przynajmniej jeden termometr zamorzony być powinien stale w ten sposób w naczyniu w którym się nitruje, aby ciepłota jego treści, dała się natychmiast odczytać.

Gdy w aparatach wyrabia się na raz więcej niż 5 kilogramów produktów nitrowych, powinien się znajdować przyrząd do mieszania silnie działający, ażeby ciepło, wyzwalające się w skutek miejscowego oddziaływania chemicznego rozchodziło się jak najszybciej w całej masie.

Podobne przyrządy zaprowadzone być powinny wszędzie, gdzie podczas fabrykacji wywiązywać się może ciepło wzbudzające obawę, mianowicie zaś przy oddzielaniu i pierwszym płokaniu produktów nitrowych.

§. 27. Nitrowaniem kierować ma koniecznie chemik który odpowiedzialny jest za fachowe wykonanie roboty, mianowicie zaś za dostatek chłodzenia i mieszanie.

Przez stosowne uregulowanie ilości materiału surowego, wpuszczając się mających do kwasu, jakoteż przez stosunkowo silniejsze mieszanie i chłodzenie, utrzymywać ma chemik tę sprawę, ile możności, w granicach bezpieczeństwa; gdyby się zaś nieprzewidzianie wywiązało ciepło grożące wybuchem, wprowadzić ma szybko cały ładunek w wielkie ilości wody, do którego to celu znaczny zapas wody w odpowiednich zbiornikach zawsze w pogotowiu znajdować się powinien.

§. 28. Każdy wytwór nitrowany, przed dalszem jego użyciem, wypłókać należy starannie i uwolnić od wszelkiego śladu nadmiaru kwasów.

Wyrobów nitrowych, niedostatecznie pozbawionych kwasu nie należy ani w przyrządach ani gdziekolwiek indziej pozostawiać lub przerabiać.

Przyrządy, po wypróżnieniu z nich ostatniego ładunku dziennego, za każdym razem wypłókać należy starannie wodą.

Wypłóczyny kwaśne usuwać należy w taki sposób, aby nie mogły szkodzić ludziom, zwierzętom lub uprawie ziemi.

§. 29. W jednym naczyniu do nitrowania nigdy nie wolno wyrabiać naraz więcej niż 500 kilogramów wytworów nitrowanych.

§. 30. Jaka najwyższa temperatura jest przy nitrowaniu dopuszczalna, zależy to od tego, jakiego rodzaju wytwór nitrowany ma być otrzymany i od metody jego wyrobu.

W szczególności co się tyczy nitrowania gliceryny i dalszego przerabiania nitrogliceryny (oleju rozsadzającego), ciepłota materiału nie powinna nigdy

wynosić więcej nad 30° C. a przy przetwarzaniu nie powinna spadać niżej od + 12° C.

§. 31. Nitrogliceryny (oleju rozsadzającego) samej albo w płynach rozpuszczonej, jako nader niebezpiecznej, w handel wprowadzać nie wolno; a chcąc z niej wyrabiać środki rozsadzające, należy ją raczej przez zmieszanie z innymi odpowiedniami ciałami uczynić mniej niebezpieczną.

§. 32. Ciała pochłaniające potrzebne do przyrządzania środków rozsadzających nitroglicerynę zawierających, jeżeli nie wybuchają i nie zapalają się same przez się, nie ulegają osobnym przepisom.

Jeżeli zaś też ciała pochłaniające są wybuchającymi, stosowane będą do nich, według ich własności, albo przepisy bezpieczeństwa dotyczące się prochu strzelniczego, albo też przepisy niniejszego rozporządzenia.

§. 33. Ciała pochłaniające, które jak węgiel drzewny, drzewo suszone itd. w pewnych okolicznościach zapalić się mogą same przez się, przechowywane być mają, jeżeli jest ich więcej nad 500 kilogramów, w odległości najmniej 200 metrów od lokali fabrycznych lub magazynów. Mniejsze ilości przechowywane być mogą także w mniejszej odległości w lokalach całkiem bezpiecznych od ognia.

Mianowicie zaś gdy ciała te wyjęte zostaną z pieców, gdzie były zwęglone lub suszone, umieścić je należy natychmiast w naczyniach żelaznych, zamykających się szczelnie i pozostawić w nich najmniej 3 dni przed użyciem.

§. 34. Ciała pochłaniające do nitrogliceryny, wolne być muszą od wszelkich ciał obcych, które przez działania mechaniczne lub chemiczne mogłyby spowodować wybuch.

W czasie fabrykacyi niewolno nigdy do ciała pochłaniającego domieszać więcej oleju rozsadzającego niż w miarę rozmaitego stanu ciepłoty i wilgoci powietrza, nawet przy dość znacznem ciśnieniu mechanicznem jeszcze niezawodnie go pochłania.

§. 35. Olej rozsadzający mięszać należy z ciałem pochłaniającem w naczyniach ołowianych, drewnianych, kauczukowych lub gutaperkowych rękami, albo za pomocą przyrządów zaopatrzonych w powłokę miękką (sprężystą). Mięszanina do powyższego celu przecierana będzie kilkakrotnie przez sito z drutu mosiężnego zapomocą łagodnego ciśnienia.

§. 36. Przetwory nitroglicerynowe ażeby mogły być wprowadzone w handel, powinny być przerabiane w tych postaciach i osłonach, które przepisane zostały w orzeczeniu dotyczącem się dopuszczenia.

Każda osłona zaopatrzona być powinna zewnątrz znakiem fabrycznym i napisem wyrażającym rodzaj przetworu.

Przerabianie odbywać się ma zwyczajnie za pomocą pracy ręcznej; używanie machin zależy od pozwolenia ministerstwa spraw wewnętrznych.

§. 37. Nadawanie środkom rozsadzającym przepisanych postaci i zaopatrywania ich w osłony, — t. j. zwykle wyrabianie z nich nabojów — odbywać się powinno w szalaszach całkiem odosobnionych (§. 16), w których znajdować się ma jednocześnie nie mniej niż dwóch, a nie więcej niż trzech robotników. Jeden lub więcej majstrów wyrobu nabojów doglądać powinno tej roboty.

W szalaszach do wyrobu nabojów nie ma nigdy znajdować się naraz w zapasie więcej niż 60 kilogramów środków rozsadzających.

§. 38. Materiały do środków rozsadzających znosić mają do szalaszów na naboje osobni robotnicy w naczyniach drewnianych nieprzepuszczających mieszczących w sobie mniej więcej po 15 kilogramów, nie wolno ich zaś toczyć. Majster wyrobu nabojów obowiązany jest zbadać za każdym razem materiały

które mu będą oddane i przekonać się czy są jednostajnie wymiészane a w szczególności czy przetwory nitroglicerynowe nie są tłustawe lub zmarzłe.

§. 39. W szalaszach na naboje panować musi zawsze porządek i czystość. Majster wyrobu nabołów sam otwierać ma z rana wszystkie szalasy, przekonać się czy wszędzie panuje przepisany porządek i zarządzić natychmiast temu, co by nie było jak należy. W szalaszach na naboje nie mają znajdować się żadne inne naczynia lub narzędzia prócz tych które są potrzebne do wyrabiania nabołów.

Luźnych części metalowych nie należy nigdy przynosić do szalasu na naboje, dopóki w nim znajdują się jeszcze środki rozsadzające lub narzędzia niemi zanieczyszczone.

Robotnikom nabołów nie wolno w żadnym razie przerywać roboty dla przynoszenia materyalów lub odnoszenia zrobionych nabołów.

Gotowe naboje odnosić mają podobnież osobni robotnicy w koszach bądź do magazynu bądź do pakowni.

§. 40. Wszelkie odpadki, pozostałe na stole lub podłodze, muszą być co wieczór usunięte, i jeżeli pomieszane są z pyłem itp., w skrzynce lub papierze oddane majstrowi, który zajmie się ich zniszczeniem (§. 61).

§. 41. Przy końcu każdego tygodnia roboczego wszystkie szalasy starannie wyczyścić należy.

Stoły, tudzież wszystkie sprzęty i przyrządy olejem rozsadzającym zanieczyszczone wymyte być powinny gorącym ługiem gryzącym sodowym i przez majstra wyrobu nabołów zrewidowane.

Najmniej raz na miesiąc oczyścić należy dobrze podłogi i wsiąknięty olej rozsadzający rozłożyć przez nalanie gorącego ługu gryżącego sodowego.

Gdyby jaki przyrząd lub jakikolwiek przedmiot z szalaszów miał być naprawiony, lub gdyby miano uskutecznić tam jaką czynność z sprzętami metalowymi, wtedy przedmioty te podobnież oczyścić wprzód należy doskonale gorącym ługiem gryzącym sodowym.

§. 42. Wchodzić do obrębu fabryki środków rozsadzających lub poszczególnych jej budynków, dozwala się zwyczajnie tylko służbie fabrycznej i nadzorczej (§. 117). Innym osobom wchodzić wolno tylko przez zabudowanie administracyjne i tylko za każdorazowem pozwoleniem kierownika fabryki.

Osobom takim, gdy zwiedzają fabryki, towarzyszyć powinien sługa fabryczny, na którego możnaby się spuścić.

Obręb zabudowań, w których wyrabiają się materyały wybuchające, jakoteż te, w których materyały takie się przechowywa, ogrodzić należy w sposób wpadający w oko i przy wszystkich wejściach, tudzież w innych odpowiednich miejscach poumieszczać tablice ostrzegające z napisami, wyrażającemi, że jest to fabryka środków rozsadzających i że wstęp, tudzież wszelkie czynności grożące pożarem są zabronione.

§. 43. Ze względu na rodzaj materyału wybuchowego, tudzież na stosunki miejscowe lub wszelkie inne szczególne, ministerstwo spraw wewnętrznych w porozumieniu z ministerstwem handlu pozwolić może na ulgi co do przepisów zawartych w §§. 13, 14, 15, 16, 31 i 36.

Zmian w zakładzie fabrycznym lub w sposobie fabrykacyi nie wolno zaprowadzać bez szczególnego pozwolenia władzy właściwej. Władza osądzi, czy potrzebnem będzie nowe zbadanie (§§. 3 i 6) lub nowe postępowanie edyktalne (§. 12).

II. Przechowywanie.

§. 44. Środków rozsadzających w ilości nad 3 kilogramy nie wolno nigdy przechowywać w mieszkaniach, lub w lokalach w których się sprzedaż, odbywa; składać je należy w osobnych magazynach.

Magazyny te są albo fabryczne, albo do sprzedaży, albo wydawcze; położenie ich, konstrukcyja i urządzenie zależą po części od największej ilości środków rozsadzających, które w nich przechowywane być mają, po części zaś od odległości zagrożonych zakładów sąsiednich (§. 14).

W magazynie przechowywać nie wolno nigdy większej ilości środków rozsadzających nad tę, która odpowiada pojemności przez władzę zatwierdzonej.

§. 45. Pod względem położenia, konstrukcyi i rozkładu magazyny fabryczne ulegają przepisom ogólnym o lokalach fabrycznych (§§. 12 aż do 16).

§. 46. Magazynów sprzedaży na ilość środków rozsadzających większą od 3 kilogramów nie wolno nigdy stawiać w obrębie miejsca zamieszkałego.

Miejsce pod takie magazyny wyznaczy władza administracyjna powiatowa po uprzednim przeprowadzeniu komisyi i mając na względzie pojemność magazynu, jakoteż odległość jego od zakładów sąsiednich w §. 14 wzmiankowanych, a to w taki sposób, ażeby

- a) magazyny sprzedaży na więcej niż 3 aż do 100 kilogramów oddalone były od wszystkich zabudowań I i II klasy najmniej o 100 metrów,
- b) magazyny na 100 aż do 500 kilogramów od zabudowań I klasy najmniej o 200 metrów, a od zabudowań II klasy najmniej o 500 metrów.
- c) magazyny na 500 aż do 1000 kilogr. od zabudowań I klasy o 300 metrów a od zabudowań II klasy najmniej o 100 metrów,
- d) magazyny na 1000 aż do 10.000 kilogramów od zabudowań I klasy o 500 metrów a od zabudowań II klasy najmniej o 1000 metrów.

§. 47. Magazyny wydawcze służą do przechowywania tych środków rozsadzających które nabywają w większych ilościach osoby lub przedsiębiorstwa, do nabywania ich uprawnione (§. 99), celem bezpośredniego ich użycia w przemyśle lub rolnictwie.

Pod względem położenia ulegają przepisom następującym:

- a) Magazyny wydawcze na więcej niż 3 aż do 50 kilogramów oddalone być powinny od wszystkich zabudowań I i II klasy (§. 14) o 50 metrów,
- b) magazyny na 50 aż do 100 kilogramów od wszystkich zabudowań I i II klasy najmniej o 100 metrów,
- c) magazyny na 100 aż do 1000 kilogramów, od zabudowań I klasy najmniej o 200 metrów, a od zabudowań II klasy najmniej o 500 metrów,
- d) magazyny na 1000 aż do 10.000 kilogramów od zabudowań I klasy o 500 metrów a od zabudowań II klasy najmniej o 1000 metrów.

Magazyny wydawczy zakładać należy w takiej odległości od miejsc, gdzie się odbywa rozsadzanie, aby masy rozrzucone przy rozsadzaniu nie mogły ich dosięgnąć.

§. 48. Władza administracyjna krajowa pozwolić może na zmniejszenie oddalenia magazynów, gdy ruch przedsiębiorstwa na to zezwala a ze względu na stosunki miejscowe niebezpieczeństwo jest mniejsze.

Do założenia magazynów wydawczych i magazynów sprzedaży, mieszczących w sobie więcej niż 10.000 kilogramów, potrzebne jest osobne pozwolenie ministerstwa spraw wewnętrznych, które także za każdym razem poda warunki założenia.

§. 49. Pomniejsze magazyny sprzedaży i magazyny wydawcze na więcej niż 3 aż do 100 kilogramów, zbudowane być mogą z prostych suchych desek, szczelnie do siebie przystających, a ze wszystkich stron z wyjątkiem tej, w której mieszczą się drzwi, otoczone i pokryte być powinny warstwą piasku lub ziemi oczyszczonej z kamieni, na 1 metr grubą, drzwi zaś znajdować się powinny po tej stronie, po której w razie wybuchu najmniejsza powstałaby szkoda.

Co się tyczy konstrukcyi i ubezpieczenia okopem większych magazynów wydawczych i magazynów sprzedaży, na więcej niż 100 kilogramów, w tej mierze zastosować się należy do przepisów zawartych w §§. 12 aż do 16 rozporządzenia niniejszego, odnoszących się do budynków fabrycznych w ogólności, z tem jednak ułatwieniem, że gdy chodzi o magazyny na 100 aż do 1000 kilogramów wszędzie tam, gdzie i dopóki żadne zabudowania sąsiednie nie są zagrożone, podnoże okupu w §. 16 przepisanego oddalone być może od magazynu tylko o 0·5 metra, korona zaś jego mieć może tylko 0·5 metra szerokości.

§. 50. Podłogę magazynów stanowić ma nalepa gliniana, i pokryta zawsze płachtami cwełichowemi, które gdy tego potrzeba, czyścić należy przez trzepanie i pranie w gorącym ługu żrącym sodowym po za obrębem lokalu.

§. 51. Wszystkie magazyny środków rozsadzających powinny być dobrze przewietrzane; ciepłota nie powinna w nich wynosić więcej nad 35° C. a światło słoneczne nigdy padać nie powinno bezpośrednio na zapasy.

W każdym magazynie, na wewnętrznej stronie ściany na którą pada światło słoneczne, umieszczony być ma ciepłomierz, na którym, ile razy wchodzi się do magazynu, ciepłotę odczytać i zanotować należy. Przewiewniki, magazynów, które gęstemi kratami drucianemi zaopatrzone być powinny, mają być zawsze otwarte, okna zaś otwierają się tylko podczas rewizyi, gdy się wyjmuje zapasy i w dniach pogodnych suchych. Przeciw szczurom i myszom użyć należy stosownych środków.

§. 52. Jak największego porządku i czystości przestrzegać należy tak wewnątrz jak i zewnątrz magazynów środków rozsadzających.

§. 53. W magazynach środków rozsadzających zabrania się przechowywać zapalniczki wybuchające, kapsle rozsadzające, przetwory strzelające, albo wszelkie inne przedmioty grożące pożarem lub wybuchem. Wyjątkowo władza administracyjna powiatowa pozwolić może na przechowywanie w magazynach wydawczych (§. 47) mieszczących w sobie aż do 500 kilogramów, także prochu ruszniczego razem z innymi środkami rozsadzającymi, jednakże za drewnianem przepierzeniem, oddzielającym je od siebie.

§. 54. Przy wykonywaniu robót w magazynach, osobom, do tego przeznaczonym, nie wolno mieć przy sobie przedmiotów ogień wznecających; przeto, zanim robotnicy wejdą do magazynów, zrewidowani być powinni przez służbę w tym celu ustanowioną.

Zabrania się surowo tak palenia tytoniu, jak i wszelkich czynności pożarem grożących nie tylko w magazynach lecz i w pobliskości.

W stosownych miejscach w otoczeniu umieścić należy tablice z napisami ostrzegającymi o tym zakazie.

§. 55. Do robót we wnętrzu magazynu używać należy prócz dozorców, tylko tylu robotników, ilu niezbędnie potrzeba, a zresztą nikomu nie wolno wchodzić do magazynu. Robotnicy, którzy powinni być ludźmi pewnymi i silnymi, równie jak wszelkie inne osoby, do magazynu wchodzące, wdziwać powinny trzewiki pilśniowe, których zawsze dostateczna ilość znajdować się powinna w zapasie.

§. 56. W magazynach znajdować się powinny zapasy pieńków graniastych, na których pojedyncze paki tak ustawiać należy, ażeby nie mogły przewrócić się lub spaść, a zarazem żeby powietrze mogło przewiewać we wszystkich kierunkach.

§. 57. Jeżeli do upakowania zapasów użyto trocin, usunąć je należy gdy się z pak wyjmuje.

Jeżeli zaś do opakowania użyto martwicy krzemiennej, takowa może pozostać.

§. 58. Naczyn, napelnionych środkami rozsadzającymi, nie wolno przewracać, toczyć lub suwać, ani też kręcić na ziemi około punktu oparcia, przeciwnie należy nosić je zawsze bardzo ostrożnie a przede wszystkim chronić od potrącenia.

§. 59. W magazynach zabrania się surowo otwierania i zamykania naczyń pakunkowych, tudzież wszelkiej czynności z przetworem. Części składowe żelazne w magazynach znajdować się nie powinny.

§. 60. Naczynia, w których przechowywano środki rozsadzające, a które już nie mają być używane, jeżeli są zanieczyszczone środkiem rozsadzającym, spalić należy w miejscu bezpiecznym i oddalonym.

§. 61. Materiał rozsadzający rozprószony zebrać należy z największą ostrożnością, wysypać w miejscu odległym, od wiatru zasłoniętym, tworząc jakby sznurerek na palec gruby i z jednego końca podpalić.

Środki rozsadzające, które przez proste podpalenie nie dadzą się zapalić, zniszczyć należy częściowo, najwięcej po 100 gramów, w miejscu odległym, wysadzając je w powietrze za pomocą kapsli rozsadzającej do tego przeznaczonej.

§. 62. Magazyny środków rozsadzających rewidować należy, z wyjątkiem zimnej pory roku (poniżej 5° C.) raz na miesiąc, w lecie i w ogóle gdy czas jest bardzo ciepły (nad 30° C.) co dwa tygodnie, dla zanotowania ciepłoty i zbadania w ogólności, jaki jest stan magazynu i zapasów.

§. 63. Ażeby zbadać, w jakim stanie jest tam przetwór, wziąć należy tu i owdzie próbki z tych środków rozsadzających, które leżały na składzie już od 6 miesięcy i wyciągnąć je letnią wodą dystylowaną (a w braku tejże czystą wodą studzienną). Następnie wyciąg ten badać należy za pomocą papieru powleczonego klajstrem skrobiowym i jodkiem potasu (którego dostać można w każdej aptece).

Użyć do tego należy dwóch pasków rzeczzonego papieru odczynnikowego białego zachowywanego w słoju na przetwory, szczelnie zamkniętym.

Jeden pasek zanurza się w wyciągu, drugi zaś w wodzie, poczem kładzie się każdy na podstawie szklanej zupełnie oczyszczonej.

Jeżeli zabarwienie fiołkowe paska zanurzonego w wyciągu będzie silniejsze, niżeli drugiego paska, oznacza to, że badana próbka zaczyna się psuć.

Przekonawszy się przez to badanie, że materiał psuć się zaczyna, należy tenże zniszczyć podług przepisów Dodatku B.

Następnie w podobny sposób powtarzać należy co miesiąc badania takich dawniejszych zapasów.

§. 64. Jeżeli za wejściem do magazynu ucezuwa się woń nie przyjemną dla narządów oddechowych (pochodzącą z wytworów nitrowych lotnych), wyszukać należy paki, z których się woń ta wydobywa, oddalić je natychmiast z magazynu i również zniszczyć według przepisów Dodatku B.

§. 65. Ze światłem wolno wchodzić do magazynów tylko w razie koniecznej potrzeby i tylko z lampą bezpieczeństwa.

Gdy w budynkach odbywać się mają zewnątrz lub wewnątrz tychże przebudowania lub naprawy, tudzież gdy się ma urządzić magazyn środków rozsa-

dzających, zastosować się należy do przepisu §. 24 niniejszego rozporządzenia o poprzedniemu usunięciu środków rozsadzających.

Jeżeli, o ile można przewidzieć, wykonanie tych robót nie grozi niebezpieczeństwem środkom rozsadzającym, w magazynie będącym, można zaniechać wyprzątania; w takim wszakże razie robota uskutecznioma być powinna pod dozorem sługi fabrycznego pewnego i w jego ciągłej obecności.

III. Pakowanie.

§. 66. Do wysłania w większych ilościach pakować należy środki rozsadzające w skrzyneczkach lub beczułkach drewnianych. Naczynie takie mieścić powinno w sobie najwięcej 25 kilogramów środków rozsadzających.

Naczynia do pakowania nie powinny mieć w sobie nie metalowego, zamykają się zaś wiekami drewnianymi które tylko drewnianymi gwoździami przymocowywać należy.

Do otwierania i zamykania tych naczyń używać należy wyłącznie tylko drewnianych lub miedzianych narzędzi. Narzędzi żelaznych nie wolno nigdy używać.

§. 67. W fabryce pakować należy zawsze w lokalu oddalonym od innych budynków fabrycznych jakoteż od magazynów, a odosobnionym za pomocą okopu (§. 16).

Także i zamykanie naczyń (zabijanie gwoździami, plombowanie) w fabryce, odbywać się powinno w osobnym lokalu, równie dobrze ubezpieczonym, a w wyborze miejsca szczególnie wzgląd należy mieć na to, aby w danym razie nie-szczęśliwy przypadek do miejsca tego był ograniczony.

W żadnym z tych dwu lokali nie powinno znajdować się równocześnie więcej nad 500 kilogramów środków rozsadzających.

§. 68. Przepakowywanie środków rozsadzających w magazynach sprzedaży i w magazynach wydawczych odbywać się powinno zawsze po za obrębem magazynu, a w magazynach na więcej niż 100 kilogramów, w miejscu od niego oddzielonem ale leżącym w obrębie okopu, odosobnionem od magazynu za pomocą okopu 2 metry wysokiego, w koronie na 0·3 metra szerokiego, z naturalną pochyłością.

§. 69. Przetwory nitroglicerynowe i tym podobne środki rozsadzające pakować wolno tylko w kształcie naboju, obwiniętych w papier pargaminowy podług przepisu §. 36, jeżeli nie ma w tej mierze osobnych przepisów.

Naboje takie zamknięte być muszą szczelnie, w dotknięciu nie powinny być tłustawe i nie powalane zewnątrz żadnym materiałem rozsadzającym.

§. 70. W skrzyneczkach lub beczułkach naboje leżeć powinny na pokładzie martwicy krzemiennej lub trocin i za pomocą tego samego materiału odosobnione być mają od ścian i wieka. Można także pakować je częściowo w pudełkach tekturowych które zapobiegają ruszaniu się naboju w naczyniu i wydobywaniu się nitrogliceryny.

Cały ładunek powinien być ściśły, starannie zrobiony i wolny od szpar, ażeby w drodze środek rozsadzający nie był wystawiony na znaczne wstrząśnienia i nie drgał.

§. 71. Naczynia, w których pakują się środki rozsadzające, zaopatrzone być muszą po zewnętrznej stronie w wyraźny i dokładny napis wyrażający nazwę przetworu i jego rodzaj jakoteż nazwisko lub firmę fabrykanta (znaczek ochronny) i datę wyrobienia.

Oprócz tego na zewnętrznej stronie każdego naczynia, przeznaczonego do wysłania w drogę, przyklejony być powinien widocznie i mocno, przedruk roz-

porządzenia ministeryalnego zezwalającego na przewóz, w taki sposób, ażeby przy otwieraniu naczyń został rozdarty.

Nakoniec każde naczynie zaopatrzone być powinno na zamknięciu w plombę wyraźnie wyciśniętą.

Tylko zimnym łożem wolno plombować a używanie rozgrzanych ciał do zamykania i oznaczania takich naczyń surowo jest zabronione.

§. 72. Na zewnętrznej stronie każdego naczynia w którym się pakuje, mianowicie zaś nieopodal zamknięcia umieścić należy wpadającą w oczy przestrożę o otwieraniu i zamykaniu naczyń.

IV. Transport.

§. 73. Środki rozsadzające w ilościach nad 0·5 kilogramów transportować wolno tylko gdy są opakowane podług przepisów (§. 71), w naczyniach, którym nie zarzucić nie można i w taki sposób aby gwałtowne wstrząśnienia ile możności dały się uniknąć.

§. 74. Pomniejsze ilości środków rozsadzających, przeznaczone tylko do zbadania, posyłane być mogą wyjątkowo w innem, nie koniecznie w przepisanim opakowaniu (§. 71). W takim jednak razie, jeżeli nie Władza posyła, potrzebne jest w każdym z osobna przypadku pozwolenie przedsiębiorstwa przewozowego. Próbkę takie opakowane wszakże być powinny ile możności podług przepisów Rozdziału III niniejszego rozporządzenia.

§. 75. Nitroglicerynę samą lub rozpuszczoną w płynach przesyłać wolno tylko za osobnem pozwoleniem ministerstwa spraw wewnętrznych, po porozumieniu się z ministerstwem handlu wydanem, i pod warunkami przez to ostatnie w każdym z osobna przypadku ustanowić się mającemi.

§. 76. Każda posyłka środków rozsadzających wybuchowych zaopatrzona być powinna w list bezpieczeństwa.

Dla posyłek które oddaje fabrykant lub koncesyonowany sprzedawca, jeżeli zamknięcie pierwotne jest nienaruszone, przedruk pozwolenia ministeryalnego na przewóz (§. 71) zastępuje miejsce listu bezpieczeństwa.

Dla wszelkich innych posyłek listem bezpieczeństwa jest list przewozowy przez posyłającego wygotowany, który jednak musi być poświadczony przez Władzę powiatową administracyjną na zasadzie udowodnionego prawa do nabycia (§. 99).

Listy przewozowe, wygotowane przez Władzę, nie potrzebują tego poświadczenia.

a) Transport łożem.

§. 77. Jeżeli posyła się zwyczajnym wozem towarowym, mieć należy wzgląd na to, aby każda paka mocno na wozie spoczywała, tak, iżby drgać nie mogła.

Nie wolno łądować na wozie więcej nad 80% jego wytrzymałości i w ogóle więcej nad 2000 kilogramów wagi ryczałtowej na jednym wozie.

§. 78. Pojedyncze paki spoczywać powinny na podkładach z trzciny lub słomy i przymocować je należy silnie do wozu. Przymocowywać należy tylko powozami, a nigdy łańcuchami.

Wszelkie części składowe żelazne, które w drodze mogłyby stykać się z pakami, obwinąć należy pakułami, słomą lub szmatami.

Paki zabezpieczyć należy starannie od deszczu okrywając je zasłoną nieprzemakalną.

Dla ostrożności na wypadek pożaru każdy wóz zaopatrzony być powinien w naczynie na 1 hektolitr napelnione wodą i w wiadro do gaszenia ognia.

§. 79. Ładować, wyladowywać i przeładowywać paki należy ile możności tylko w dzień, w nocy zaś tylko przy lampach bezpieczeństwa, lub przy takich latarniach, których szyby zabezpieczone są siatką drucianą od stłuczenia.

Zabrania się taczania, suwania, przewracania i kręcania pak, i nie wolno ich inaczej poruszać, jak tylko przez podnoszenie i niesienie.

§. 80. Każdy wóz, naładowany środkami rozsadzającymi oznaczony być powinien czarną chorągwią.

Jechać należy tylko stępia i każdemu transportowi środków rozsadzających wynoszącemu nad 500 kilogramów, towarzyszyć powinien prócz woźnicy, człowiek, który umie obchodzić się z tym materiałem.

Towarzysz ten poleca, gdzie to uczynić można, usuwanie ognia.

Gdzie tego uczynić nie można (na kolejach żelaznych, w hutach itd.), służba transportowa zachowywać powinna należytą ostrożność dla ochronienia ładunku od niebezpieczeństwa pożaru.

Służbie, która powinna się składać z ludzi pewnych, nie wolno palić tytoniu.

§. 81. Wozy naładowane środkami rozsadzającymi oddalone być mają od siebie zwyczajnie o 5 metrów (7 kroków), gdy zaś przejeżdżają przez osady, o 20 metrów (27 kroków), nie wolno zatrzymywać się z niemi w osadach ani stawać w gospodach lub innych budynkach mieszkalnych, lecz w razie zatrzymania się stanąć należy, jeżeli transport zawiera przeszło 500 kilogramów środków rozsadzających, najmniej o 500 metrów, jeżeli zaś nie tyle, najmniej o 100 metrów po za obrębem osady, i wozów pilnować.

§. 82. Gdyby się co popsulo na wozie, lub tem bardziej gdyby materiał rozsadzający rozsypał się, wyprządz trzeba najprzód konie i odprowadzić na stronę, następnie zrewidować dokładnie wóz, na którym się to stało i wszystek materiał rozsadzający, gdziekolwiek byłby rozsypany, usunąć z części składowych wozu lub zmieść pod wóz.

Tak zanieczyszczony materiał rozsadzający rozsypać należy na pobliskiem polu.

Ciała rozsadzające pozostałe w naczyniu uszkodzonym przełożyć należy do naczynia zapasowego, które na każdym wozie znajdować się powinno.

§. 83. Środków rozsadzających nie wolno nigdy przewozić na jednym i tym samym wozie razem z przetworami zapalającymi się lub strzelającymi, z innymi ciałami grożącymi ogniem lub wybuchem, z kamieniami lub częściami składowymi z metalu.

b) Transport woda.

§. 84. Co do transportu wodą, oddawania na fracht i ładowania, chronienia od wstrząśnień i ognia obowiązują w ogóle wszystkie środki ostrożności podane już co do transportu lądem, a które same przez się nie stają się zbyt skuteczne w skutek właściwości drogi wodnej.

§. 85. Do przewozu przetworów rozsadzających morzem na okrętach krajowych używać wolno tylko okrętów z pokładem i mających pod pokładem schowek dobrze zabezpieczony od ognia.

Przetwory rozsadzające składać wolno tylko w tym schowku, na parowcach zaś tylko w schowkach (prochowniach) umyślnie do tego celu przeznaczonych.

§. 86. Każdy okręt obciążony środkami rozsadzającymi wieść powinien z sobą najmniej jedno czołno i zaopatrzony być ma w osobną chorągiew która na okrętach rzecznych powinna być barwy czarnej, na morskich, czerwonej i podczas ciszy rozpięta za pomocą stosownych przyrządów.

§. 87. Środki rozsadzające ładować i wyladowywać wolno tylko w miejscach, które władza portowa lub inna właściwa na ten cel wyznaczy, i tylko wednie.

§. 88. Na wodach śródziemnych nie wolno splawiać środków rozsadzających tratwami lecz tylko statkami mocnej budowy i z zachowaniem przepisów policyjnych o nadzorze rzecznym.

Na statku paki nie powinny nigdy leżeć odsłonięte, lecz tylko okryte lub w schowkach zamkniętych.

§. 89. Gdy statek jest obciążony środkami rozsadzającymi, światło i ogień wolno rozniecać tylko wtedy, jeżeli na statku znajduje się miejsce zamknięte do tego celu i tylko w tem miejscu.

Jeżeli rozniecony być ma na brzegu ogień do gotowania, uczynić to należy tylko za wiatrem i w odległości najmniej 200 metrów od statku przewozowego.

§. 90. Okręty wiozące środki rozsadzające prowadzić należy jak najdalej od statków spotykających je.

Tęż samą ostrożność zachować powinny te ostatnie względem okrętu wiozącego środki rozsadzające oznaczonego chorągwią bezpieczeństwa.

Usunięcie ognia na brzegach lub na statkach spotykanych zarządzać należy zawczasu po ukazaniu się chorągwi, albo w razie potrzeby z czółna, które naprzód wysłać należy, na otwartem zaś morzu za pomocą zwykłych sygnałów.

Parowce mają nadto w przypadku tym uregulować odpowiednio swoje suwaki domowe.

§. 91. Przewóz środków rozsadzających parowcami podlega w ogólności ostrożnościom, powyżej dla innych statków przepisany, jakoteż szczególnym przepisom ruchu przedsiębiorstwa trudniącego się przewozem.

Środki rozsadzające transportowe wodami śródziemnymi umieszczone być powinny zwyczajnie nie na samychże parowcach, lecz na statkach które za pomocą tychże są holowane i to wyłącznie w miejscu zamkniętym.

e) Transport kolejną żelazną.

§. 92. Do przewozu kolejami żelaznymi przyjmowane być mogą tylko te środki rozsadzające, których skład, własności, zdatność do przewozu i zachowywania komisya do tego upoważniona (§. 3) zbada i które Rząd uzna za dopuszczalne do przewozu kolejami żelaznymi (§. 7).

Co do tych środków rozsadzających ministerstwo handlu wyda potrzebne rozporządzenia do zarządów kolei żelaznych, w którymto celu przedstawione mu być powinny w odpowiedniej ilości, oznaczenia i odciski plomb w §. 71 wzmiankowane.

§. 93. Do przewozu środków rozsadzających kolejami żelaznymi stosowane będą przepisy ruchu i bezpieczeństwa już w tej mierze istniejące lub które w przyszłości wydane zostaną.

V. Sprzedaż.

§. 94. Do sprzedawania tych środków rozsadzających upoważnione są tylko te osoby, które na to otrzymały (§. 8) pozwolenie od właściwej władzy przemysłowej.

Konsens nadany być może tylko do pewnego oznaczonego miejsca i pod warunkiem sprzedawania w stosownych lokalach, a nadto zawierać ma wyraźną wzmiankę o potrzebie ścisłego przestrzegania przepisów szczególnych wydanych co do każdego z osobna środka rozsadzającego.

Sprzedawca obowiązany jest przyjąć na skład według możliwości, środki rozsadzające, które władza powierzy mu do tymczasowego przechowania (§. 116).

§. 95. W lokalu sprzedaży nie wolno trzymać na składzie więcej nad 3 kilogramy środków rozsadzających. Większe ilości zachowywać należy w przepisanych magazynach (rozdział II).

§. 96. Do przechowywania materiału rozsadzającego w lokalu sprzedaży wybrać należy miejsce ile możności w cieniu leżące i bezpieczne; zapalki i przetwory strzelające, ciała grożące pożarem lub wybuchem umieszczać należy jak najdalej od środków rozsadzających.

§. 97. W ogólności przepisy dotyczące się przechowywania i pakowania środków rozsadzających (rozdział II i III) stosowane być powinny odpowiednio także w sprzedaży, mianowicie zaś wystrzegać się powinien sprzedawca wszelkiej czynności, któraby wystawiała środki rozsadzające na wstrząśnienie lub gwałtowne ciśnienie, jakoteż wszelkiego używania narzędzi metalowych.

§. 98. W większych ilościach wydawać wolno środki rozsadzające tylko w przepisanych naczyniach pierwotnych fabryki (§. 71).

W mniejszej ilości wydawać należy środki rozsadzające tylko w postaci, jaką dla ciała rozsadzającego, którego to dotyczy, uznano za dozwoloną.

§. 99. Środki rozsadzające wydawać wolno bez szczególnego pozwolenia sprzedawcom, tudzież do użytku, takim osobom, które potrzebują ich do wykonywania swego rzemiosła lub przemysłu, jakoto przedsiębiorcom budowniczym, posiadaczom kopalni i kamieniołomów itp.

Inne osoby potrzebują pozwolenia urzędowego, które wydaje władza administracyjna powiatowa żądającego; odmówić należy takowego gdy zachodzi obawa nadużycia lub nieostrożnego postępowania.

Jako pozwolenie do jednorazowego nabycia wydaje się kartę nabywczą, do ciągłego zaś bywania, książkę nabywczą. Koszta zrobienia tych wykazów wynagrodzić ma strona.

Wojsko techniczne i władze wojskowe nie potrzebują szczególnego pozwolenia do nabywania.

§. 100. W każdej karcie i w każdej książce nabywczej wymienione być ma nazwisko osoby uprawnionej do nabywania, tudzież nazwa środka rozsadzającego, który ma być nabywany.

W karcie nabywczej wyrażona być ma nadto ilość środka rozsadzającego.

Posiadacze wykazów tych obowiązani są chronić je troskliwie od wszelkiego nadużycia.

§. 101. Sprzedawca utrzymywać ma rejestr sprzedaży, w którym zapisuje kupujących, czas wydania, środek rozsadzający wydany, jego ilość, jakoteż dowód uprawnionego nabycia.

§. 102. Przepisy podane w §§. 99 aż do 101 włącznie zachowywane być powinny także przez fabrykantów środków rozsadzających przy sprzedaży wyrobów, i fabrykant podlega także obowiązkowi o którym jest mowa w ostatnim ustępie §-fu 94-go.

§. 103. W lokalu sprzedaży przybita być powinna w miejscu dla wszystkich widocznem drukowana instrukcja o środkach ostrożności, które zachowywane być mają i takąż samą instrukcją wydać należy każdemu kupującemu razem ze środkiem rozsadzającym.

§. 104. Każdy kupujący ma prawo wypróbować lub kazać wypróbować przetwór według §-fu 63-go.

Papier odczynkowy do tego celu potrzebny i czystą wodę powinien sprzedawca mieć w zapasie dla dostarczenia ich kupującemu lub władzy przemysłowej nadzorczej.

VI. Użycie.

§. 105. Przełożony inżynier, podmajorzy, przedsiębiorca częściowy, szychciarz, sztygar itp. powinni robotników, którzy będą zaopatrzeni w środki rozsadzające, obznajmić wpierw z istotą tych przetworów i zalecić im najostrzej zachowanie wszelkich ostrożności służących do zapobieżenia nieszczęśliwym wypadkom podczas roboty.

§. 106. Przestrzedz należy robotników, że swawolnie lub bez upoważnienia używając środka rozsadzającego, narażają zawsze w wysokim stopniu bezpieczeństwo swe osobiste, mianowicie zaś, że przetwory nitroglicerynowe, bawelna strzelnicza ściśniona itd. chociażby wystrzelić miały na otwartem miejscu, bez przybicia nabycju w otworze, sprawiają skutek niszczący, w szczególności zaś że kapsle rozsadzające są środkiem, wywołującym niszczący skutek tych ciał i że przeto kapsle wkładane być powinny do naboju rozsadzającego tylko w celu rozsadzania i o ile można w jak najkrótszym czasie przed strzałem.

§. 107. Tuż przy samem miejscu pracy nie powinno nigdy znajdować się więcej materiału rozsadzającego, niż w ciągu dnia ma być spotrzebowanem. Tenże przechowywany być powinien pod zamknięciem, w miejscu chłodnem, zabezpieczonem od bezpośredniego działania promieni słonecznych, jakoteż od deszczu.

Kapsle, tudzież naboje przyrządzone przechowywać należy oddzielnie od innych środków rozsadzających i w miarę potrzeby wydawać je w czasie o ile można najkrótszym przed nabijaniem strzałów.

§. 108. Środki rozsadzające, zawierające nitroglicerynę wkładać należy w otwory strzałowe zwyczajnie tylko gdy są miękkie, niezmarzniete. Proszków nitroglicerynowych, gdy są zmarzniete nie wolno nigdy ciałami twardemi trzeć, gnieść, nabojuw rozbijać; i przestrzegając w tej mierze robotników, oświecić ich należy, że przestępując ten zakaz, naraziliby się na niebezpieczeństwo wybuchu. Ażeby proszki rozsadzające zmarzniete odtajały, najlepiej będzie ogrzewać je w osobnych naczyniach z ścianami podwójnemi, wodą ciepłą (nie wyżej 40° C.).

Pojedyncze naboje może też robotnik nosić na ciele, aby nie stwardniały, póki nie będą nabite.

Proszków rozsadzających zwilgotniałych nie wolno nigdy suszyć na otwartem ogniu, na blachach ogniskowych i na żadnem takim miejscu, gdzie temperatura mogłaby podnieść się nad 40° C.

§. 109. Naboje rozsadzające wkładać wolno do otworów strzałowych tylko za pomocą drewnianego ładownika i bez wielkiego wysilenia; przyrządzone naboje podpałowe osadza się na ładunku rozsadzającym lekko i bez użycia ładownika.

Takie ładunki zakrywać należy zatyczką wietką całkowicie albo przynajmniej na 1 decymetr wysokości; reszta miejsca zapelniona być może zatyczką ściśłą, którą jednak wolno tylko przygnieść, nigdy zaś mocno przybijać.

Gdy strzał zawiedzie, nie trzeba go wywiercać ani zatapiać, lecz jeżeli za pomocą sąsiedniego strzału nie może być pobudzonym do wybuchu, wydobyć należy drewnianą łyżką część zatyczki i wywołać wybuch przez włożenie drugiego ładunku w ten sam otwór strzałowy.

§. 110. Ażeby przeszkodzić ile możności wydobywaniu się szkodliwych gazów podkopowych (Minengase) podczas wybuchu środków rozsadzających, wkładać należy kapslę do nabojuw w ten sposób, aby lont nie dochodził do prochu rozsadzającego.

§. 111. Przyrządzonych nabojuw podpałowych, które wyjątkowo przy końcu dnia roboczego pozostaną, nie wolno robotnikom brać nigdy do mieszkania, lecz

starszy robotnik, sztygar, majster itd. przechowywać je powinien przez noc w miejscu bezpiecznym, oddzielnie od reszty materiału rozsadzającego.

§. 112. Zabrania się robotnikom najsurowiej palenia tytoniu podczas roboty ze środkami rozsadzającymi.

§. 113. Przestrzedz także należy każdego robotnika, że zażycie proszku nitroglicerynowego lub dłuższe zetknięcie skóry ciała z tymże sprawia ból głowy i nudności, przeto robotnicy około niego zatrudnieni myć powinni skórę ciepłym ługiem gryzącym 4—5 procentowym a potem czystą wodą.

Jako środki na ból głowy i nudności, gdyby się pojawiły, zaleca się, nim lekarz przybędzie, spoczynek fizyczny, okłady z lodu, zlewanie głowy zimną wodą, tudzież picie mocnej kawy czarnej.

§. 114. We wszystkich robotach kopalnianych i podkopowych, w których do rozsadzania używa się proszków nitroglicerynowych, zwłaszcza takich, które zawierają środki pochłaniające organiczne, starać się trzeba ile możności o utrzymanie silnego przewiewu.

§. 115. Kierownikom robót i robotnikom zabrania się używać środków rozsadzających do jakiegokolwiek innego celu niż do tego do którego im je wydano, lub udzielać tychże innym osobom.

Pozostałe środki rozsadzające zwrócić należy przedsiębiorcy.

§. 116. Środki rozsadzające zniszczyć należy gdy to jest niezbędne ze względu na bezpieczeństwo publiczne lub osobiste. Niszczy się takowe według przepisów dołączonej instrukcji (Dotatek B.).

Środki rozsadzające znalezione, i w ogóle takie, których oddać nie można ani właścicielowi, ani osobom, uprawnionym do rozporządzania nimi, zanieść należy w miastach posiadających własny statut gminny, do władzy bezpieczeństwa, w innych zaś miejscach, do c. k. Starostwa, a gdzie się to nieda łatwo uskutecznić, do komendy najbliższego posterunku żandarmeryi, która uwiadomić ma natychmiast Starostwo i aż do nadejścia polecenia w tym względzie, postarać się o tymczasowe zabezpieczenie środka rozsadzającego.

Jeżeli nie wypadnie zniszczyć natychmiast takich środków rozsadzających, władza postarać się ma o bezpieczne ich przechowanie, a w dalszym względzie postąpić sobie według istniejących przepisów.

Nadzór rządowy.

§. 117. Ścisłego przestrzegania przepisów rozporządzenia niniejszego pod względem przemysłowym i pod względem policyi bezpieczeństwa doglądać będą właściwe władze administracyjne, jakoteż osobne rządowe władze nadzorcze. Zakres działania tych ostatnich oznaczony będzie w osobnym rozporządzeniu.

§. 118. O zwrocie kosztów, w wykonaniu rozporządzenia niniejszego poniesionych, przez stronę z której winy powstały, lub w której interesie czynność urzędową, podjęto, orzekać będą władze w tej mierze właściwe.

§. 119. Władze powiatowe administracyjne utrzymywać mają dokładne wykazy:

1. Przemysłowców okręgu urzędowego posiadających konsens na wyrabianie i sprzedawanie środków rozsadzających,
2. magazynów środków rozsadzających znajdujących się w okręgu urzędowym, i
3. wydanych kart i książek nabywczych.

Przepisy karne.

§. 120. Przekroczenia rozporządzenia niniejszego, o ile do nich nie stosują się §§. 335—337, 431 i 445 ustawy karnej powszechnej, według których podług okoliczności wymierzona być może kara aż do 3 lat ścisłego aresztu, albo przepisy karne VIII rozdziału ustawy przemysłowej lub §§. 240 i 250 ustawy górniczej powszechnej, karane będą podług rozporządzenia ministeryalnego z dnia 30 września 1857 (Dz. u. p. Nr. 198) grzywnami aż do 100 zł., lub aresztem od 6 godzin aż do dni 14

Jeżeli z rodzaju przekroczenia okaże się, że na osobę tę w myśl §§. 18 i 94 spuścić się nie można, konsens odebrany być może natychmiast na mocy §. 60 ustawy przemysłowej.

Lasser r. w.

Chlumecky r. w.

Pretis r. w.

Horst r. w.

Mannsfeld r. w.

Z a s a d y

Dodatek A.

badania nowych ciał wybuchających.

I.

Proch strzelniczy, jakoteż wszelkie inne przetwory, przeznaczone lub zdadne do strzelania z jakiegokolwiek broni ogniowej, jakoteż proszek rozsadzający wyrabiany z tych samych ciał (saletry, siarki i węgla) co proch strzelniczy, podlegają jak dotychczas przepisom o monopolach; natomiast wszelkie inne przetwory wybuchające, które służą tylko do rozsadzania, nie mają podlegać przymusowi monopolowemu.

II.

Przez „saletre“ w artykule I rozumieć się ma nie tylko saletre potasową, lecz w ogóle wszelką saletre powstałą z połączenia kwasu azotnego z alkalicznymi albo z ziemiemi alkalicznymi.

Przez „węgiel“ w artykule I rozumieć się ma w podobny sposób wszelki rodzaj węgla, jakoto węgiel drzewny, lignit, węgiel brunatny, węgiel kamienny, a przeto także węgiel kopalny w ogólności.

III.

Gdyby przetwór wybuchający, oprócz saletry, siarki i węgla, zawierał jeszcze inne części składowe, natenczas, chociażby uznano go za zdadny do rozsadzania, podlegać będzie przymusowi monopolowemu, jeżeli

- a) ciała te nie są ściśle przerobione z mieszaniną saletry, siarki i węgla, lecz tylko przymieszane dodatkowo, tak, że można je znowu oddzielić nie psując mieszaniny saletry, siarki i węgla;
- b) jeżeli ciała te, chociażby ściśle przerobione z mieszaniną saletry, siarki i węgla, z przyczyny natury swojej, jakoteż ilości, nie mogły spowodować pomyślniejszego skutku w działaniu środka rozsadzającego.

IV.

Czy przetwór jest materiałem strzelniczym czy środkiem rozsadzającym wynika z rozważenia następujących okoliczności:

- a) Czy przetwór jest silniejszy od najsilniejszego istotnie jeszcze używanego materiału rozsadzającego, t. j. niż bawełna strzelnicza wybuchająca przez zapalenie płomieniem; albo w innej formie, czy przetwór w naboju, którym osiągnąć można tę samą chyżość początkową pocisku, jak oznaczoną ilością bawełny ruszniczej, sprawia większe rozprężenie gazów, niż ta ostatnia?

Jeżeli na to pytanie nastąpi odpowiedź potakująca, przetwor, o który chodzi, nadaje się wyłączenia do używania jako „środek rozsadzający“.

Odpowiedź wypływać ma z prób porównawczych przetworu badać się mającego i wiotkiej bawełny strzelniczej jak najbardziej nanitrowanej, w probierni prochowej Uchatiusa.

- b) Czy przetwór, jeżeliby okazał się mniej silnym niż bawełna strzelnicza, wywiera taki skutek rzutowy jak zwykły austriacki proch do rozsadzania, czy nie, czy więc nabój z jakiegokolwiek wielkości przetworu zrobiony, nadaje w probierni Uchatiusa pociskowi większą lub mniejszą chyżość początkową niż ten sam ciężar zwykłego prochu do rozsadzania.

Jeżeli chyżość początkowa pocisku, w tych okolicznościach za pomocą przetworu osiągnięta, będzie taka sama, lub mniejsza, niż otrzymana zapomocą zwykłego prochu do rozsadzania, przetwór uważać należy podobnież za środek rozsadzający.

- c) Jeżeli przetwór okaże się mniej silnym niż wiotka bawełna strzelnicza, ale sprawiającym większy skutek rzutowy aniżeli zwykły proch do rozsadzania, zbadać należy jeszcze przez wystrzał na próbę ze zwykłego karabinu picchoty, do tarczy, czy reszta, pozostająca w broni palnej po strzeleniu przetworem, porównana z resztą zwykłego prochu do rozsadzania przy takim samym skutku rzutowym, a więc przy jednakowych chyżościach początkowych pocisku, ze względu na ilość i jakość znacznie przeszkadza używaniu przetworu jako materiału ruszniczego.

Jeżeli przypadek ten zachodzi, przetwór uważany być ma podobnież tylko za środek rozsadzający.

- d) Wszystkie przetwory, które na zasadzie badań powyższych nie są uznane za „środek rozsadzający“, jeżeli już właściwa ich „postać“ lub skład, np. gdy zawierają więcej niż 15% nitrogliceryny nie wyklucza oczywiście możliwości używania ich do strzelania z broni palnej, uważane będą za „środek strzelniczy“ i podlegają przymusowi monopolu prochowego.
- e) Wszelkie przetwory, które za pomocą przesiania lub innej podobnej czynności mechanicznej którą każdy łatwo wykonać potrafi, pozbawione być mogą części składowej i zamienione tym sposobem w środek strzelniczy przydatny do użytku, uważać wprost należy za taki środek.

V.

Stosownie do powyższych punktów, komisya, mająca wydać zdanie o przetworze wybuchającym, bada go według następującego

Programu.

1. Badanie chemiczne przetworu pod względem jego części składowych, przetworów zaś, na które już wydano przywilej, uwzględniając sposób otrzymywania ich opisany w przywileju.

2. Oznaczenie siły, co do środków silnych, zapomocą wahadła urządzonego do mierzenia tej siły; co do przetworów zbliżających się do prochu ruszniczego albo o których już z badania pod 1 domyślać się można, że są przydatne do strzelania, na probierni prochowej Uchatiusa.

3. Badanie przetworu pod względem jego zachowania się

- a) na wolnem powietrzu,
 b) w wilgotnem powietrzu,
 c) w wodzie,

- d) przy wyższej ciepłocie,
  - e) przy niższej ciepłocie w związku z punktem 6.
4. Oznaczenie ciepłoty w której przetwórz zapala się.
5. Badanie przetworu pod względem zdatności do mechanicznego rozdzielania za pomocą przyrządu do wstrząsania.
6. Badanie czułości przetworu na uderzenia maszyny spadkowej, mianowicie zaś przetworów, których jedna lub druga część składowa przy zwykłych zmianach ciepłoty powietrza zmieniać może swój stan skupienia z płynnego na stały,
- a) gdy są miękkie,
  - b) gdy są zmarznięte.

VI.

Na zasadzie badania, w sposób taki przyprowadzonego, komisya wyda zdanie o przetworze, a mianowicie,

- a) czy tenże jest środkiem strzelniczym, czy rozsadzającym i czy ulega przepisom o monopolu prochowym czy nie;
- b) czy wyrabianie przetworu, jego przechowywanie, pakowanie, przewożenie, a w szczególności przewożenie koleją żelazną, tudzież sprzedaż lub używanie wzbudza, czy nie wzbudza obawy o bezpieczeństwo osobiste i publiczne;
- c) czy przetwórz w przedstawionej formie uważany być ma za amunicyą a w szczególności czy za amunicyą zakazaną;
- d) czy według tego stosowane być mają do przetworu przepisy bezpieczeństwa dotyczące się prochu rusznicznego, lub inne przepisy bezpieczeństwa o przetworach wybuchających już istniejące, lub czy zachodzi potrzeba przepisania drogą rozporządzenia jeszcze, szczególnych środków ostrożności i jakich, co do tego przetworu.

VII.

Do wszystkich uchwał komisji potrzebna jest bezwzględna większość głosów. W razie równości głosów odpowiedź na pytanie uważać należy, za przeczącą.

Dodatek B.

Instrukcja

o niszczeniu środków rozsadzających.

§. 1. Środki rozsadzające, wybuchowe niszczyć powinny, o ile można, tylko osoby, praktycznie z tem obznajmione i zawsze tylko w miejscach odległych, gdzie zakładom sąsiednim nie zagraża niebezpieczeństwo.

§. 2. Środki rozsadzające pod względem sposobu ich niszczenia dzielą się na dwie klasy:

I. Środki rozsadzające, które bezpośrednio mogą wybuchać, to jest takie, których wybuch wywołać można bezpośrednio zapomocą iskry, płomienia lub ciała rozżarzonego, słowem przez rozgrzanie części ciała rozsadzającego, aż do ciepłoty w której się zapala;

II. Środki rozsadzające, które wybuchają pośrednio, to jest których wybuchu postępowaniem powyższem wcale nie można wywołać, albo też tylko pośrednio, które przeciwnie przy działaniu tych środków palą się tylko po prostu, a dopiero przez wpływy silniejsze pobudzone być mogą do eksplozyi t. j. przez rozgrzanie bezpośrednio o wiele silniejsze, albo przez uderzenie lub wstrząśnienie.

I. Niszczenie środków rozsadzających, które mogą wybuchnąć bezpośrednio.

§. 3. Do tej klasy środków rozsadzających należą:

- a) mieszaniny podobne do prochu ruszniczego, złożone z ciał palnych i ciał łatwo oddających tlen (chlorany lub azotany) itp.,
- b) przetwory nitrowe, łatwo płmieniem wybuchające: nitrocellulozy (bawełna strzelnicza, drewno strzelnicze, papier strzelniczy itd.), skrobia nitrowana, nitromannit, cukier nitrowy, kwas pikrynowy i jego połączenia itd.,
- c) mieszanina ciał pod a) i b) wzmiankowanych.

Z przetworów, będących w Austrii w obiegu, należą do tej klasy: proch czarny do rozsadzania (jakoteż proch strzelniczy w ogólności), haloxylin, dyorexyn, azotyn, petralit, janit, niroxylin, bawełna rusznicza sucha w postaci wiotkiej itd.

§. 4. Środki rozsadzające tej klasy luźne niszczyć można bez wyjątku tym sposobem, że rozsypuje się je w miejscu zacisznym, odległym, tworząc jakoby sznur ciągły, na palec gruby lub takąż kishkę i zapala z jednego końca za pomocą lontu, preta do którego przymocowany jest wiór płonący itp.

§. 5. Większa część tych środków rozsadzających, jak proch strzelniczy, haloxylin, dyorexyn, azotyn, petralit, janit itp. dają się także niszczyć za pomocą wody.

Jeżeli są w pobliżu wielkie wody, środek rozsadzający rzucić należy poprostu w tęż wodę, byleby to nie szkodziło ludziom lub zwierzętom, mianowicie zaś hodowli ryb.

W przeciwnym razie można włożyć przetwór do jednej lub kilku kadzi albo kubłów, i nalać na tenże ośm lub dziesięć razy tyle wody, tę zaś po kilku godzinach zlać i trzy lub cztery razy zastąpić świeżą wodą. Między jednym a drugim nalaniem trzeba pilnie mieszać. Pozostałość rozrzuca się wedle możliwości na jakimkolwiek ugorze.

Nie można jednak niszczyć przez zatopienie tych środków rozsadzających, które woda tylko częściowo lub tylko czasowo czyni nieszkodliwymi, jakimi są nitroxylin, wiotka bawełna strzelnicza itp. przetwory.

§. 6. Jeżeli środki rozsadzające, które mają być zniszczone, są zapakowane w naczyniach, otwierać te ostatnie należy w bezpośredniej bliskości miejsca gdzie się ma niszczyć, używając do tego jak najmniejszej siły i o ile można narzędzi łamiących miedzianych, rogowych lub z twardego drzewa, i bacząc, aby środek rozsadzający nie rozsypał się, a w tym celu najlepiej jest podesłać gęste pałachty.

Jeżeli środek rozsadzający znajduje się w nabojach z ciała lekkiego, naboje te otwiera się, a środek rozsadzający pytluje się najprzód w stos, i następnie rozsypuje w sposób podany w §. 4 tworząc jakby sznur lub kishkę i podpala lub zatapia podług §. 5.

§. 7. Jeżeli zaś środek rozsadzający jest w postaci naboarów z twardej powłokami lub zapakowany w naczyniach, a powłoka lub naczynie nie da się otworzyć bez użycia siły, wysadzić należy środek rozsadzający w powietrze w powłoce, co najlepiej uczynić można za pomocą kapsli rozsadzającej napelnionej piorunianem rtęci z lontem angielskim, jakich dostanie u najbliższego sprzedawcy materyałów wybuchowych posiadającego konsens.

W tym celu ucina się lont ostro pod kątem prostym w długości 1½ metra (pali się niespełna 2 minuty), odcięty koniec sznura wkłada się w wydrążenie kapsli tak głęboko, aby zetknął się z materyałem strzelającym, a następnie

zgniatą się (zdusza, ściska) część kapsli nie napełnioną materiałem strzelającym tak aby kapsla trzymała sznur.

Na drugim końcu ucina się sznur skośnie, tak, aby jego rdzeń prochowy odsłonił się niespełna na 1 cm. długości, iżby się łatwiej zajął przy podpaleniu.

Tak przysposobioną kapslę przywiązuje się do bocznej ściany puszki nabo-
jów lub naczynia w ten sposób, aby kapsla całą swoją długością przylegała
szczelnie do osłony. Gdy się następnie podpali koniec lontu, będący po za kapslą,
to, jeżeli lont jest dostatecznie długi, będzie jeszcze dość czasu, aby się oddalić i
należyście schronić (§. 8).

Gdyby osłona naboju miała nader grubą ścianę, tak, iżby takowa w skutek
wybuchu kapsli tylko się zakłęsa, przymocować należy za drugim razem do
kapsli z lontem spojonej jeszcze drugą i trzecią, w taki sposób, aby trzy kapsle
przylegały szczelnie do siebie swemi dłuższymi bokami i jak można najmocniej
do blaszanej ściany puszki.

Gdyby blaszana ściana puszki została tylko przedziurawioną a przetwór nie
wybuchł, należy wysypać go, jeżeli jest proszkowaty i postąpić z nim jak w po-
przedzających przypadkach (§. 4 lub 5).

Jeżeli przetwór nie jest proszkowaty (bawełna rusznicza sucha, wiotka itd.),
włożyć należy przez powstały otwór przyrządzoną kapslę rozsadzającą i kapslę
tę sposobem wyżej opisanym pobudzić do wybuchu.

§. 8. Jeżeli środki rozsadzające niszczone być mają w całych nabojach
albo w naczyniach zamkniętych, upatrzeć należy w pobliżu miejsca rozsadzania
stosowny schowek naturalny lub sztuczny, służący nietylko do tego, aby zabez-
pieczyć od skutków wybuchu osobę działającą, lecz także ochronić od przed-
wczesnego wybuchu te części środków rozsadzających, które dopiero później
mają być zniszczone.

Schowek ten nie powinien być nigdy zrobiony z drzewa, lecz ile możności
z ziemi lub mocnych kamieni, a wysoki najmniej na 2¹/₂ metry. Za schowek słu-
żyć także może dół lub rów mający 1 aż do 2 metrów głębokości, opatrzoney
dachem ochronnym. W naglącej potrzebie służyć także może za ochronę mo-
cny mur, na 2¹/₂ metra wysoki, a najmniej na jedną cegłę grubo.

§. 9. Środki rozsadzające niszczyć należy w taki sposób zwyczajnie tylko
częściowo, najwięcej po 5 kilogramów. W przypadkach takich miejsce ochronne
oddalone być powinno od miejsca niszczenia najmniej o 30 metrów.

Jeżeli sposób opakowania albo stan środka rozsadzającego wymaga wysa-
dzenie od razu w powietrze większej ilości tegoż, natenczas bez osobnej decyzji
biegłych (bez zasiągnięcia opinii komitetu wojskowego technicznego i admini-
stracyjnego) nie należy nigdy niszczyć od razu więcej nad 25 kilogramów środka
rozsadzającego.

Gdy środki rozsadzające wysadza się w powietrze w ilościach po 5 aż do
25 kilogramów, wybrać należy do tego celu miejsce oddalone najmniej o 100
metrów od miejsca ochronnego.

II. Niszczenie środków rozsadzających, które wybuchają pośrednio.

§. 10. Do tej klasy środków rozsadzających należą w ogólności przetwory
nitrowe z trudnością zapalające się płomieniem, jakoto: nitrogliceryna, bawełna
rusznicza (nitrocellulosa), prasowana lub zwilżona i przetwory otrzymane z nich
przez przymieszanie innych ciał, mianowicie ze środków rozsadzających w
Austrii używanych: dynamit martwicy krzemiennej Nr. I, dynamit, Nr. II, III i
IV, dynamit biały, dynamit węglowy, rhexit Nr. I, rhexit ulepszony Nr. II i III,

cellulozo-dynamit A i B, fulguryt, dynamit z wełny strzelniczej, bawełna strzelnicza ściśnięta, bawełna strzelnicza wilgotna, kollodyn itp.

§. 11. Przetwory tej grupy, które (według doświadczenia na próbę zrobionego) łatwo płomieniem zapalić się mogą, a następnie całkiem płonął (przetwory nitroglicerynowe jednak tylko gdy są niezmarznięte), to jeżeli są nieopakowane lub w postaci nabojów z lekką osłoną niszczyć należy według przepisu (§. 4) rozsypawszy nakształt kieszki środek rozsadzający nieopakowany, albo ułożywszy szczelnie obok siebie naboje, pootwierane u góry.

Niszczenie przetworów nitroglicerynowych w wodzie nie jest dozwolone, ponieważ ten sposób niszczenia nie sprawia zupełnego skutku, a zagraża bezpieczeństwu publicznemu.

§. 12. Te przetwory, które nie zapalają się, lub tylko z trudnością a względnie z trudnością płoną, tudzież przetwory nitroglicerynowe zmarznięte, wysadzać należy w powietrze za pomocą kapsli rozsadzających w sposób podany w §. 7 i z zachowaniem ostrożności przepisanych w §. 8.

Jeżeli przetwór jest tak miękki (ciastowaty lub proszkowaty), że kapslę rozsadzającą można do niego wcisnąć bez użycia siły, wsunąć należy kapslę w ten sposób w środek rozsadzający, w miejscu stosownem, tak daleko, jak daleko dojdzie osłona miedziana kapsli i przywiązać ją szpagatem lub w inny sposób zabezpieczyć od wypadnięcia.

Jeżeli przetwór, jak np. ściśnięta bawełna rusznicza lub dynamit zmarznięty, jest twardy, wtedy może znajdują się zagłębienia umyślnie zrobione dla włożenia kapsli rozsadzającej. Jeżeli zaś ich nie ma, albo, jeżeli środek rozsadzający znajduje się w wielkich nabojach, lub osłonie trudnej do przebiccia, natenczas przyrządzone kapsle, jeżeli środek rozsadzający jest w nabojach, przymocować należy za pomocą szpagatu lub czegoś podobnego do dłuższego boku tych nabojów, w każdym zaś innym razie, zawsze całą długością kapsli do naczynia ze środkiem rozsadzającym, tak, aby dobrze przylegała, i wywołać wybuch w sposób wyżej wzmiankowany (§. 7).

Co się tyczy ilości środków rozsadzających naraz w powietrze wysadzić się mających, stosują się tu przepisy §-fu 9-go.

§. 13. Niektóre środki rozsadzające, np. bawełna rusznicza wilgotna, dynamit martwicy krzemiennej zmarznięty itp. nie dają wysadzić się w powietrze nawet zapomocą kapsli rozsadzających tak, że wstrząśnienie, potrzebne do wzbudzenia wybuchu, wywołane być musi przez wybuch innego przetworu, np. dynamitu niezmarzniętego, suchej ściśniętej bawełny ruszniczej itd.

W tym celu taki nabój podpałowy przymocować należy jak najściślej do tej części środków rozsadzających, która ma być zniszczoną i w ten sposób, ażeby przylegały jak najszczelniej do tej części, do nabojów, lub do naczynia.

Nabój ten, przeznaczony do wywołania od wybuchu, jeżeli styka się bezpośrednio ze środkiem rozsadzającym, który ma być zniszczony, wynosić ma nie mniej niż 20 gramów; jeżeli zaś styka się tylko ze ścianą naczynia lub z twardą osłoną naboju, nie mniej niż $\frac{1}{2}$ kilograma.

Rzeczony nabój podpałowy zaopatrzyć należy kapslą i lontem i pobudzić do wybuchu podług przepisu §-fu 7-go.

§. 14. W przypadkach gdy zniszczenie wodą zastosowane być nie może, a spalanie lub wysadzenie w powietrze przetworu wzniecałoby obawę pożaru (jak np. gdy się przewozi dynamit), środki rozsadzające w małych ilościach można także uczynić nieszkodliwymi przez rozrzucenie ich na odległym miejscu gdzie rzadko kto chodzi (na ugorze, pastwisku, łące).

W tym celu środek rozsadzający nie opakowany rozsypać należy na jak największej powierzchni, mianowicie nie więcej nad jeden gram środka rozsadzającego na 10 metrach kwadratowych powierzchni.

Nie wolno jednak niszczyć zapomocą takiego rozsypania, jeżeliby to mogło pociągnąć za sobą zanieczyszczenie studzien domowych, lub gdyby zachodziła obawa, że wiatr albo woda może znowu gdzie zgromadzić rozsypany środek rozsadzający.

Tego sposobu niszczenia używać też należy tylko wyjątkowo i nigdy częściej raz po raz na jednym i tem samym polu; w ogóle używać go wolno tylko wtedy, gdy środek rozsadzający, czy to miękki, czy zmarznięty, jest w postaci proszku, nie zaś w masach ciągłych, ciastowatych, twardych, albo gdy są z niego zrobione twarde naboje, które potrzebaby w pierw łamać, albo ogrzewać i rozgniatać.

§. 15. Takich środków rozsadzających, które za pomocą wody nie mogą być zniszczone (§§. 5 i 11), nie wolno zatapiać w morzu, chyba wyjątkowo i tylko w takich miejscach, gdzie głębokość morza nie pozwala zarzucać kotwicy i gdzie ani dla żeglugi ani dla hodowli ryb nie szkodliwego zdarzyć się nie może.

Środki rozsadzające, mające tak mały ciężar gatunkowy, że w wodzie pływają, nie mogą być niszczone tym sposobem.

Mając zatapiać pojedyncze ilości środków rozsadzających, należy je według możności rozpakować i wrzucać na jednym i tem samym miejscu powierzchni wody nie więcej nad 5 kilogramów środka rozsadzającego.

§. 16. Środków rozsadzających, nie objętych instrukcją niniejszą; mianowicie zaś połączeń środków rozsadzających z przetworami do podpalania i strzelania (rakiety sygnałowe, petardy itp.) nie wolno niszczyć bez zasięgnięcia zdania znawców, a według okoliczności bez pośrednictwa znawcy, lecz zachowywać je należy najprzód i to aż do dalszego załatwienia w dole 2 metry głębokim, deskami i faszynami lub ziemią pokrytym, w miejscu odległym, jeżeli potrzeba, pod dozorem, i dopiero potem zniszczyć podług otrzymanej instrukcji.

69.

Rozporządzenie ministerstwa handlu z dnia 25 lipca 1877,

zmieniające niektóre przepisy porządku ruchu dla kolei żelaznych królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych, zaprowadzonego rozporządzeniem z dnia 10 czerwca 1874 (Dz. u. p. Nr. 75).

W §. 48 Porządku ruchu dla kolei żelaznych królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych, zaprowadzonego rozporządzeniem z dnia 10 czerwca 1874 (Dz. u. p. Nr. 75) zacząć obowiązywać od dnia 1 września 1877 rozmaite zmiany, które polegają na tem, że

1. do przedmiotów, których przewóz, stósownie do I, 3, jest wzbroniony, zaliczona będzie także wełna kleinowa „Collodiumwolle“.

2. do przedmiotów, których przewóz podług II dozwolony jest warunkowo, zaliczone będą pod Nr. 1 także „chloroform, olej mirbanowy (nitrobenzowy); jako Nr. 19 dodane będą: obciążone (napojone solami ołowianemi) jedwabie w postaci kordonków, souple, bourre do soie i chappe de soie w skrętkach“; a jako Nr. 20 „węgiel drzewny mielony“;

3. Warunki przyjmowania do przewozu przedmiotów wyliczonych pod II Nr. 1 zmieniają się, a względnie dla Nr. 19 i 20 ustanawiają się nowe; nakoniec

4. przepisy dotyczące się przewozu prochu ruszniczego, bawełny ruszniczej, ciał pirotechnicznych i prochu rozsadzającego patentowego w obrocie wewnętrznym austriacko-węgierskim, odłączają się całkiem od osnowy §. 48 i zamieszczają w osobnym dodatku do porządku ruchu.

Minister komunikacji królestwa węgierskiego, z którym porozumiałem się w tej mierze, wydaje jednocześnie takie same rozporządzenie dla kolei żelaznych krajów korony węgierskiej.

W załączeniu podaje się osnowę §. 48 porządku ruchu w nowym układzie jakoteż przerzeczonego dodatku do porządku ruchu.

Chlumecky r. w.

Nowa osnowa.

§. 48.

Przedmioty, których przewóz jest wzbroniony lub tylko warunkowo dozwolony.

Kto pod fałszywą lub niedokładną deklaracją oddaje do przewiezienia koleją przedmioty, których przewóz jest wzbroniony, lub tylko pod pewnymi warunkami dozwolony, płaci prócz kar, przepisami policyjnymi lub kodeksem karnym ustanowionych, chociażby szkoda nie powstała, karę konwencyonalną, w kwocie sześciu złotych za każdy kilogram takiej posyłki, podpając takowej już za samo oddanie, a oprócz tego odpowiada za wszelką zrzadzoną szkodę. Kare konwencyonalną można ściągnąć podług okoliczności albo od posyłającego albo od odbiorcy towaru.

I. Przedmioty, których przewóz jest wzbroniony.

1. Wszelkie takie towary, które z powodu swego ciężaru, lub objętości, kształtu lub innych przymiotów nie odpowiadają urządzeniom i sposobowi używania kolei, aby mogły być przewiezione.

2. Wszelkie przedmioty przymusowi pocztowemu ulegające, jak dokumenta, drogie kamienie, perły prawdziwe i kosztowności.

3. Wszelkie przedmioty samopalne lub wybuchające np. proch strzelniczy, bawełna strzelnicza, wena kleinowa, lonty (z wyjątkiem wymienionych pod A. 6), strzelby nabite, pioruniany srebra, rtęci i złota, wyroby pirotechniczne, papier tak zwany düppelski, nitrogliceryna (glonoin), sole pikrynowe (żółcień pikrynowy, żółcień anilinowy itd.), koks sodowy, proch rozsadzający patentowany (dynamit) i wszelkie te przetwory w których mieszaninę wchodzi fosfor jako główna część składowa, tudzież podpalki (amorces).

Uwaga. W obrocie wewnętrznym austriacko-węgierskim artykuły: proch ruszniczy, bawełna rusznicza, wyroby pirotechniczne, i proch rozsadzający patentowany (dynamit itp.) będą przyjmowane do przewozu warunkowo (porówn. dodat. do niniejszego porządku ruchu).

II. Przedmioty, których przewóz jest dozwolony warunkowo.

A.

1. Eter, chloroform, olej mirbanowy (nitrobenzol), nafta, wyskok eterowy (białe krople czyli Anodyna), kleina (kollodium), dwusiarczyk węglowy, wyskok metylowy surowy i oczyszczony, wyskok pospolity i okowita.

2. Wapno z fabryk gazowych (Grünkalk).
3. Chloran potasowy i kwas pikrynowy czysty.
4. Kwasy mineralne wszelkiego rodzaju i osady z olearni, ług z sody żrącej, z węglanu sodowego i potażu żrącego, jakoteż naczynia, w których takowe są przesyłane, tudzież pokosty, barwidła pokostowe, soki barwnicze, oleje i olejki, wyskoki i ciecze wyskokowe pod Nr. 1 nie przytoczone, a przesyłane w baniach, tudzież brom.
5. Olejek terpentynowy, olejek dziegieciowy, olej kopalinny, kamfina, fotogenic, pinolina, benzyna, ligroina, smarowidło mineralne i podobne ciała, tudzież naczynia, w których się takowe przewozi; wszelkie oleje cuchnące, jakoteż amoniak żrący płynny.
6. Zapalki (licząc do tego stoczki, zapalające się od potarcia i żagiew zapalające się tym samym sposobem), lonty niezawodzące, jeżeli takowe składają się z rurki cienkiej a mocnej, zawierającej w sobie stosunkowo małą ilość prochu ruszniczego. Masa Buchera do gaszenia ognia w puszkach blaszanych.
7. Fosfor.
8. Wełna i odpadki wełny, szczątki sukna, odpadki z przędzy, bawelniane i z przędzy bawelnianej, len, konopie, klaki, szmaty i tym podobne przedmioty jeżeli są natłuszczone, tudzież wełna z wyrobów zużytych pochodząca, Mungo lub Shoddy, cienkie sznurki do warsztatu tkackiego (Weber- oder Harnischlitzen, Geschirrlitzen).
9. Olej skalny surowy i oczyszczony, także eter skalny (nafta) jak nie mniej próżne naczynia w których przewozi się te przedmioty.
10. Petardy ostrzegające o potrzebie zatrzymania pociągów na kolejach żelaznych.
11. Kapsle zwyczajne i blaszkowe i naboje metalowe.
12. Złoto i srebro w sztabach, platyna, pieniądze metalowe i papierowe.
13. Obrazy i inne dzieła sztuki.
14. Przetwory arsenu, mianowicie kwas arsenawy, złotołusk żółty (auripigment), złotołusk czerwony (realgar), arsenik biały (Scherbenkobalt, Fliegenstein) itd. i inne trucizny.
15. Kopeć.
16. Drożdże płynne i prasowane.
17. Trocizny.
18. Skóry świeże, tłuszcze, ścięgna, kości i inne przedmioty, o ile są nader cuchnące i obrzydliwe.
19. Obciążone (napojone solami ołowianemi) jedwabie w postaci kordonku souple, bourre de soie i chappe de soie.
20. Węgiel drzewny mielony.

Przedmioty pod 1 do 20 wymienione przyjmuje się do przewozu tylko wtedy, jeżeli są oddane za osobnymi listami przewozowymi, innych przedmiotów nie obejmującami. W szczególności należy mieć na względzie co następuje:

Do Nr. 1. Eter, chloroform, olej mirbanowy (nitrobenzol), nafta jakoteż wyskok eterowy (białe krople czyli Anodyna) i kleina (kollodium), powinny być oddawane do przewozu w podwójnem opakowaniu, a to albo w taki sposób, że flaszki szklane, w których się te ciała znajdują, umieścić należy w skrzynkach drewnianych, wysłanych otrębami lub trocinami albo że grube banie szklane, których pojemność wynosić może najwięcej 35 kilogramów, materiałem odpowiednim opakowane, zamknięte będą w mocnych koszach z wiekami dobrze

przytwierdzone. Dwusiarezyk węglowy przewozi się wyłącznie otwartymi wagonami bez pokrycia i tylko:

- a) w naczyniach z grubej blachy żelaznej, należycie zanitowanych i w spojeniach dobrze zalutowanych, mających aż do 500 kilogramów pojemności;
- b) w naczyniach walcowatych cynkowych, mających dla większej mocy obręcze żelazne u góry i u dołu przylutowane, lub w konwiach z blachy żelaznej, cynkowanej. Takie naczynia lub konwie obejmować w sobie mają najwięcej 50 kilogramów i zamknięte być powinny w koszach plecionych, albo upakowane w skrzyniach trocinami lub otrębami;
- c) w naczyniach szklanych, zamkniętych w puszkach blaszanych, wysłanych trocinami lub otrębami;

Wyskok metylowy surowy i oczyszczony, wyskok pospolity i okowitę przyjmuje się tylko w beczkach, we flaszkach szklanych albo w naczyniach blaszanych. Te flaszki i naczynia powinny być opakowane podług powyższego przepisu dla eteru itd.

Do Nr. 2. Wapno z fabryk gazowych pochodzące (Grünkalk) przewozi się tylko otwartymi wagonami.

Do Nr. 3. Chloran potasowy powinien być starannie zapakowany w szczelnych beczkach lub pakach papierem wyklejonych. Kwas pikrynowy czysty może być przyjęty tylko na podstawie zaświadczenia wydanego przez ukwalifikowanego chemika potwierdzającego, że oddany do przewozu kwas pikrynowy jest czysty i niegrozi niebezpieczeństwem.

Do Nr. 4. Banie, w których przesyła się kwasy mineralne (kwas siarkowy — witryol — kwas solny — kwas azotowy — serwasser) itd., powinny być dobrze opakowane i zamknięte w naczyniach opatrzonych w moene ucha (kosze plecione mogą także do tego być użyte), aby je można nieść wygodnie. Jeżeli opakowanie nie jest dość starannie a paki lub naczynia nie są opatrzone w wygodne ucha, kolej może odmówić przyjęcia.

Banie, lub flaszki z kwasem azotowym czerwonym dymiącym, muszą być obłożone suchą ziemią wymoczkową lub inną stosowną również suchą w ilości przynajmniej takiej, jaka odpowiada objętości naczyń powyższych.

Kwasy mineralne trzeba zawsze pakować osobno i nie można ich umieszczać w tym samym wagonie razem z innymi produktami chemicznymi.

Do Nr. 5. Olejek dziegiowy i istoty podobnego rodzaju w naczyniach blaszanych lub baniach szklanych nieopieczonych, przyjmuje się do przewozu tylko wtedy, jeżeli naczynia te są opakowane w koszach. Olejek terpentynowy i wszystkie inne oleje cuchnące, przewozi się tylko w otwartych wagonach.

Do Nr. 4 i 5. Fracht od bań z kwasami mineralnymi (kwas siarkowy, kwas solny, kwas azotowy itd.), jakoteż od bań z olejkiem dziegiowym, olejem mineralnym, kafiną, fotogieniem, pinoliną, benzyną i podobnymi, jeżeli każda paka waży nie więcej nad 75 kilogramów, będzie obliczony podług wagi rzeczywistej. Jeżeli się zaś posyła jedną lub więcej bań ważących więcej niż 75 kilogramów, zarząd kolei może żądać zapłaty frachtu za 2000 kilogramów chociażby waga nie wynosiła ogółem 2000 kilogramów, a naładowaniem i wyładowaniem zajmą się posyłający i odbierający. Ci ostatni nie mają więc prawa co do tych bań występować do kolei żelaznej z takimi żądaniem, które wolno im czynić co do innych towarów. Jeżeli odbiorcy najpóźniej w trzy dni po odstawieniu takich bań na miejsce przeznaczenia a względnie po otrzymaniu zawiadomienia o ich nadejściu, tychże z wagonu nie uprzątną, kolej żelazna ma prawo umieścić takie banie w zakładzie składowym z zachowaniem przepisów artykułu 61 ustęp 1,

lub oddać je spedytorowi. Jeżeli to być nie może, wolno jej sprzedać banie bez dalszych formalności.

Do Nr. 6. Zapalki, jakoteż lonty niezawodzące i inne powinny być starannie i mocno opakowane w naczyniach z grubej blachy żelaznej a przynajmniej w bardzo mocnych drewnianych skrzyniach, objętości nie więcej nad 1. metra sześciennego i to tak, aby wewnątrz pak było całkiem wypełnione. Na pakach trzeba oznaczyć wyraźnie co zawierają.

Masę Buchera do gaszenia ognia przyjmuje się do przewozu tylko w skrzynkach zawierających 6 do 10 kilogramów. wewnątrz papierem wyklejonych i zamkniętych nadto w wielkich pakach, podobnie wyklejonych.

Do Nr. 7. Fosfor posyła się pod wodą, w puszkach blaszanych, obejmujących najwięcej po 6 kilogramów i zalutowanych a następnie w grubych skrzyniach trucinami mocno opakowanych. Nadto paki powinny być należycie owinięte w szare płótno, i zaopatrzone u górnych brzegów w mocne rękojeści, nie mogą zaś ważyć więcej nad 75 kilogramów; z zwierzchu trzeba położyć napisy: „wewnątrz fosfor“ i „wierzch“.

Do Nr. 8. Gdy się oddaje do przewozu przedmioty tu wymienione, trzeba wyrazić w liście przewozowym czy są natłuszczone czy nie. Jeżeli są natłuszczone, będą przewożone tylko otwartym wagonem. Jeżeli to nie jest wyrażeniem, uważać się będzie te przedmioty jako natłuszczone, będą zatem posłane jako takie.

Wetna natłuszczona, w szczególności zaś natłuszczona wetna z szczątków sukna, Mungo lub Shoddy, winna być posyłana na żądanie odstawcy wagonami otwartymi ale opatrzonymi w pokrycia, a jeżeli zarząd kolei na to się zgodzi, mogą być posyłane wagonami krytymi.

Do Nr. 9. Olej skalny i eter skalny (naftę) przyjmuje się do przewozu tylko w bardzo dobrych, trwałych beczkach lub puszkach blaszanych, zapakowanych w skrzyniach, wypełnionych trocinami lub otrębami, albo też w naczyniach z grubej blachy pobielanej, starannie zalutowanych, mających kształt kwadratowy, około 21 centymetrów długości i szerokości a około 31 centymetrów wysokości, zapakowanych po dwie w skrzyni z desek, mających najmniej 1.3 centymetra grubości, tak, aby naczynia nie mogły się trząść. Naczynia blaszane, któreby się podczas przewozu uszkodziły, zostaną natychmiast wyjęte i to, co jeszcze zawierają, zostanie jak można najkorzystniej sprzedane na rzecz odstawcy. Przewozi się tylko otwartymi wagonami. Do przewozu w taki sposób, jakiego wymaga postępowanie elowe w drodze opowiedzenia, to jest pod stałem pokryciem i oplombowaniem pokrycia wagonu, nie przyjmuje się tych artykułów.

Do Nr. 10. Petardy powinny być mocno zapakowane w okrawki papieru, trociny lub gips, albo też w inny sposób, tak mocno ułożone i oddzielone od siebie, aby kapsułki blaszane nie mogły się stykać ani ze sobą ani z innym ciałem; paki, w których są ułożone, powinny być zrobione z desek fugowanych, mających najmniej 2.6 centymetra grubości, spojonych szrubami, szczelnie zamkniętych i włożonych w drugą pakę również szczelnie zamkniętą; paka zewnętrzna nie powinna mieć więcej jak 0.06 metra sześciennego objętości.

Przyjmuje się do przewozu tylko wtedy, jeżeli listy frachtowe są opatrzone w poświadczenie piśmienne urzędowe, iż opakowanie odpowiada przepisom.

Do Nr. 11. Kapsle zwyczajne i blaszkowe i naboje metalowe powinny być starannie opakowane w mocnych beczkach lub pakach, a na każdej pace lub beczce powinna być przyklepiona kartka, z napisem „kapsle itd“.

Do Nr. 12. Pod jakimi warunkami złoto i srebro w sztabach, platyna, metal szlachetny, pieniądze metalowe i papierowe przyjmuje się do przewozu, do tego każda kolej żelazna ma osobne przepisy.

Do Nr. 13. Do przyjmowania obrazów i innych dzieł sztuki zarząd kolei jest obowiązany tylko wtedy, jeżeli w listach przewozowych wartość nie jest deklarowana.

Do Nr. 14. Wytwory arsenu, mianowicie kwas arsenawy, żółtołusk żółty (auripigment), żółtołusk czerwony (realgar), arsenik biały (Scherbenkobalt, Fliegenstein) itd., będą przyjmowane do przewozu koleją tylko wtedy, jeżeli są upakowane w podwójnych beczkach lub pakach. Dna beczek powinny być umocnione obręczami wpuszczanymi, wieka pak obręczami lub żelaznymi więzadłami. Beczki lub paki wewnętrzne powinny być zrobione z grubego, suchego drzewa, i wyklejone wewnątrz gęstym płótnem, lub inną gęstą tkaniną.

Na każdej pacie trzeba napisać czarną farbą olejną wyraźnymi literami słowo „arszenik (trucizna)“.

Inne wytwory metalowe trujące (barwidła metalowe, sole metalowe trujące), mianowicie zaś przetwory rtęciowe, jakoto: chlorek rtęciawy (kalomel), chlorek rtęciowy i tlenek rtęciowy, cynober, sole i barwidła miedziane jako to: siarkan miedziany (siny kamień), octan miedziany (grynszpan), barwidła miedziane zielone i błękitne, przetwory ołowiu jakoto: glejta (massykot), minia, octan ołowiany inne sole ołowiane, biel ołowiana i inne barwidła ołowiane, tlenki cynowy i antymonowy, mogą być oddawane do przewozu tylko w grubych beczkach lub pakach, z mocnego, suchego drzewa zrobionych, opatrzonych w obręcze wpuszczone, a względnie w więzadła opasujące. Opasanie powinno być takie, aby w skutek tarcia i wstrząśnień, przy przewozie niepodobnych do uniknięcia, proszek szczelinami niewychodził.

Do Nr. 15. Kopeć będzie przyjmowany tylko w małych beczułkach w trwałe kosze zapakowanych, lub w naczyniach wylepionych wewnątrz papierem, umocnym w wodnym szkle.

Do Nr. 16. Drożdże tak płynne jak prasowane będą przyjmowane tylko w naczyniach szczelnie niezamkniętych.

Do Nr. 17. Trociny posyła się tylko wagonami otwartymi i pod dobrem przykryciem.

Do Nr. 18. Przedmioty tego rodzaju, jeżeli się je posyła oddzielnie, będą przyjmowane tylko w stosownem opakowaniu, nieopakowane zaś tylko wtedy, jeżeli wagon będzie niemi całkiem napelniony.

Do Nr. 19. Obciążone (napojone solami ołowianymi) jedwabie w postaci kordonku, souple, bourre de soie i chappe de soie przyjmowane będą do przewozu tylko w pakach. W pakach, mających wewnątrz więcej niż 12 centymetrów wysokości, pojedyncze warstwy jedwabiu, w nich się znajdujące, oddzielone być muszą od siebie próżniami mającymi 2 centymetry wysokości. Próżnie te tworzą się zapomocą krat drewnianych składających się z łat równobocznych, 2 centymetry grubości i szerokości mających, na 2 centymetry od siebie oddalonych, a dwiema cienkimi listwami na końcach z sobą połączonych. W bocznych ścianach pak znajdować się mają otwory najmniej na 1 centymetr szerokie, naprzeciwko próżni między łatami, ażeby można włożyć pręt do paki. Ażeby otwory w skrzyni nie zatkały się i nie mogły stać się przez to bezskutecznymi, przybić należy zewnątrz na brzegu każdego boku dwie listwy. Gdy jedwab oddany jest do przewozu, w liście przewozowym wyrażone być powinno, czy należy do przerzeczonych rodzajów czy nie. Jeżeli list przewozowy wzmianki tej nie

zawiera, domniemywać się potrzeba, iż należy, i przyjąć do przewozu tylko w opakowaniu wzwyż przepisaniem.

Do Nr. 20. Węgiel drzewny mielony, świeżo wypalony przyjmowany będzie do przewozu tylko w naczyniach z grubej blachy żelaznej, szczelnie zamkniętych.

Gdy węgiel drzewny mielony oddany być ma do przewozu, w liście przewozowym wyrażone być powinno, czy jest świeżo wypalony, czy nie. Jeżeli list przewozowy wzmianki o tem nie zawiera, domniemywać się potrzeba, jest takim iż należy, i przyjąć do przewozu tylko w opakowaniu wzwyż przepisaniem.

B.

Siano, trzcina (wyjawszy trzcinę hiszpańską), kora, słoma (także słoma ryżowa i lodygi lnu) tudzież torf będą przyjmowane tylko nieopakowane i przewożone tylko krytymi wagonami; włożeniem do wagonu i wyjęciem z wagonu przesyłający i odbierający sami zająć się powinni. Nadto posyłający winni na żądanie administracyi kolei dostarczyć sami pokrycia na te artykuły tudzież na gips, luźniak (Kalkächer), martwicę gąbczastą (Trass) i węgle drewniane.

C.

Jeżeli włożenie do wagonu lub przewóz jakich przedmiotów, zdaniem zarządu kolei, takowe odbierającego, nastręcza szczególne trudności, można przewóz uczynić zawisłym od dopełnienia warunków w każdym z osobna przypadku ułożyć się mających.

D o d a t e k

do Porządku ruchu z dnia 10 czerwea 1874 (Dz. u. p. Nr. 75) dla kolei żelaznych królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych, tyzące się przewozu prochu strzelniczego i prochu rozsadzającego, bawełny strzelniczej, wytworów pirotechnicznych, prochu rozsadzającego patentowanego i wszelkich innych przedmiotów wybuchających.

Do §-fu 48.

W obrocie wewnętrznym austryacko-węgierskim, artykuły: proch strzelniczy, bawełna strzelnicza, wyroby pirotechniczne i proch rozsadzający patentowany (dynamit itp.) będą przyjmowane tylko pod warunkami poniżej wymienionemi i tylko za osobnemi listami przewozowemi, w których nie wymieniono innych przedmiotów, a mianowicie:

Proch strzelniczy wszelkiego rodzaju powinien być zapakowany w dobrych workach drelichowych (mączka prochu w podwójnych), umieszczonych nadto w beczkach drewnianych dobrze spojonych i zaopatrzonych w obręcz wpuuszczane.

Bawełnę strzelniczą trzeba pakować podobnie jak proch w worki drelichowe i baryłki prochowe — jeżeli zaś jest bez worków, w paki drewniane wyklejone papierem.

Wyroby pirotechniczne wolno oddawać tylko ułożone w pakach drewnianych, szczelnie zamykających się, każdy zwitek osobno kłakami obłożony.

Proch rozsadzający patentowany (dynamit itp.) wolno przyjmować do przewozu tylko wtedy, jeżeli pochodzi z fabryki, której produkta kwalifikują się do przewozu koleją żelazną na zasadzie urzędowego pozwolenia i są oddawanie

z dołączeniem potrzebnej do tego legitymacyi³ i z markami ochronnemi. Dynamit powinien być zapakowany naprzód w papier a następnie w paki lub beczki drewniane, wypełnione trocinami, zbite zaś tylko drewnianemi obręczami i drewnianemi kolkami.

Oprócz tego zachowywać należy przepisy szczególne wydane pod względem opakowania dla każdego z osobna rodzaju prochu rozsadzającego patentowanego.

70.

Ustawa z dnia 29 lipca 1877,

o pokryciu kosztów zupełnego dokonania regulacyi Dunaju pod Wiedniem.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowią co następuje:

§. 1.

Skarb państwa przyczyni się do kosztów regulacyi Dunaju pod Wiedniem od Nussdorfu do Fischamentu, o ileby wymagania na dokonanie tego dzieła przenosiły sumę 24,600.000 zł. w ustawie z dnia 8 lutego 1869 (Dz. u. p. Nr. 20) wyznaczoną, w trzeciej części, to jest da najwięcej dwa miliony złotych, pod warunkiem, że trzecią część tych dalszych kosztów weźmie na siebie kraj Dolna Austria a trzecią część miasto stołeczne i rezydencyonalne Wiedeń.

Postanowienie to nie narusza przepisów §§. 2 aż do 4 przerzeczonej ustawy.

§. 2.

Upoważnia się ministra skarbu, ażeby pokrył tę trzecią część kosztów, którą skarb państwa wziąć ma na siebie, w sposób jak najmniej dla skarbu uciążliwy i ażeby wystarał się o nią jeśli to będzie potrzebne, drogą czynności kredytowej samodzielnej lub wykonanej pospół z obiema stronami interesowanemi.

§. 3.

Wykonanie ustawy niniejszej porucza się ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.

Laxenburg, dnia 29 lipca 1877.

Franciszek Józef r. w.

Auersperg r. w.

Lasser r. w.

Pretis r. w.

71.

Ustawa z dnia 30 lipca 1877,

o stopniu i płacach profesorów w obudwu instytucjach politechnicznych w Pradze.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowią w celu uzupełnienia ustawy z dnia 17 marca 1872 (Dz. u. p. Nr. 27):

§. 1.

Płaca etatowa profesorów zwyczajnych w obudwu instytucjach politechnicznych w Pradze wynosi 2000 zł.

§. 2.

Profesorowie zwyczajni zakładów tych zaliczają się do VI, nadzwyczajni do VII klasy stopnia służbowego i mają prawo do dodatków służbowych tymże klasom stopnia służbowego odpowiadających.

Przepisy podane w §§. 2, 4 i 15 ustawy z dnia 17 marca 1872 (Dz. u. p. Nr. 27) odnoszą się także do profesorów instytutów w §. 1 wzmiankowanych.

§. 3.

Dodatek służbowy wybranych rektorów wynosi w obu tych zakładach po 800 zł.

§. 4.

Ustawa niniejsza nie narusza praw, których nabyli profesorowie zajmujący już posady w obu instytutach politechnicznych; jednakże profesowie zwyczajni oświadczyć mają w przeciągu trzech miesięcy od dnia w którym ustawa niniejsza nabędzie mocy obowiązującej, czy chcą nadal korzystać z służącego im prawa posuwania się co lat dziesięć, czyli też aby na przyszłość ustawa niniejsza była do nich stósowana.

§. 5.

Ustawa niniejsza nabywa mocy od dnia pierwszego miesiąca które nastąpi po jej ogłoszeniu a wykonanie onejże porucza się ministrowi oświecenia.

Laxenburg, dnia 30 lipca 1877.

Franciszek Józef r. w.

Auersperg r. w.

Stremayr r. w.

72.

Rozporządzenie ministerstwa skarbu z d. 10 sierpnia 1877,

o ustanowieniu administracyj podatkowych dla każdej z osobna dzielnicy stołecznego i rezydencyonalnego miasta Wiednia.

Na zasadzie Najwyższego postanowienia z dnia 5 marca 1877, znosi się administracją podatkową, która istniała dotychczas dla całego obrębu stołecznego i rezydencyonalnego miasta Wiednia i w miejsce takowej zaprowadza się dla dzielnic miasta Wiednia I aż do IX samoistne administracje podatkowe, które rozpoczną czynności urzędowe od dnia 1 września 1877.

Do zakresu działania administracji podatkowej ustanowionej dla dzielnicy IV przyłącza się także dzielnicę X.

Obowiązki dotychczasowej administracji podatkowej miasta Wiednia we względzie wymierzania podatku zarobkowego i dochodowego spółkom akcyjnym i przedsiębiorcom obowiązującym do składania rachunków publicznie, przechodzi odtąd na administrację podatkową dzielnicy I.

Pretis r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć XXVII. — Wydana i rozesłana dnia 23 sierpnia 1877.

73.

Rozporządzenie ministerstwa wyznań i oświeccenia z dnia 31 lipca 1877.

zawierające statut Szkoły sztuk pięknych w Krakowie.

Jego c. k. Apostolska Mość raczył najmiłościwiej najwyższem postanowieniem z dnia 29 stycznia 1876 potwierdzić zamieszczony poniżej statut Szkoły sztuk pięknych w Krakowie, która otwartą zostaje z początkiem roku szkolnego 1877/78.

Statut

c. k. Szkoły sztuk pięknych w Krakowie.

§. 1.

Szkoła sztuk pięknych w Krakowie ma na celu częścią nastręczenie sposobności do wydoskonalenia się w rysunku, częścią zaś usposabianie do twórczości artystycznej w malarstwie.

§. 2.

W szkole tej udzielane są, a mianowicie:

- a) jako przedmioty główne: rysunek ręczny i malarstwo;
- b) jako przedmioty pomocnicze: anatomia, perspektywa i nauka stylu (w związku z ćwiczeniami praktycznymi), dzieje powszechne, dzieje oświaty, i historia sztuki.

§. 3.

Do przedmiotów w §. 2 wzmiankowanych istnieją w szkole:

1. ogólna szkoła rysunku,
2. ogólna szkoła malarstwa.

Wzmiankowane przedmioty pomocnicze udzielane są za pomocą osobnych wykładów.

Porządek nauk, na zasadzie którego szkoły te są urządzone, przedstawić należy ministerstwu oświecenia do potwierdzenia.

§. 4.

Zadaniem ogólnej szkoły rysunku jest, ażeby nastęrczała sposobność kształcenia się osobom, które do zawodu swojego potrzebują przyswojenia sobie pewnej biegłości w rysunku ręcznym, szczególnie zaś osobom, chcącym przekonać się czy mają zdolności do sztuki i przygotować się do właściwych studyów artystycznych.

Zarazem będzie także przeznaczeniem tej szkoły kształcić w kursie trzyletnim, podług przepisanych zasad, sily nauczycielskie do udzielania rysunku w szkołach początkowych, wydziałowych i pośrednich.

Do szkoły tej przyjęty będzie bezwarunkowo każdy, kto skończył z dostatecznym postępem czwartą klasę szkoły realnej niższej lub gymnazjum realnego.

Aspiranci zaś, którzy skończyli z dobrym skutkiem gymnazjum niższe, albo dopiero co uczynili zadosyć wymaganiom §-fu 21-go ustawy państwa z dnia 14 maja 1869 o szkołach początkowych pod względem powinności uczęszczania do szkoły, jakoteż osoby będące już w wieku dojrzałym, udowodnić mają egzaminem wstępnym odpowiednią biegłość w rysunku ręcznym.

§. 5.

Zadaniem ogólnej szkoły malarstwa jest nastęrczać uczniom sposobność nabycia wykształcenia artystycznego tak ogólnego, jak i technicznego, w takim stopniu, aby dostatecznie przygotowywało ich do samodzielnego uprawiania malarstwa.

Aby zostać przyjętym do tej szkoły, która zwyczajnie wymaga nauki trzechletniej, powinien kandydat udowodnić:

- a) że skończył z dobrym skutkiem nauki w gymnazyum niższem, w szkole realnej niższej, albo w szkole będącej na równi z temi zakładami, lub też że posiada wiedzę, wyrównywającą tej, którą nabywa się w podobnej szkole,
- b) że posiada wykształcenie więcej niż elementarne w sztuce plastycznej a w tym celu przełożył swoje roboty i zdał egzamin wstępny, w taki sposób, aby wynik jego pozwalał dorozumiewać się, że kandydat ma powołanie do uczenia się malarstwa.

Uczniowie, którzy skończyli szkołę rysunku, uwolnieni są od tego egzaminu jeżeli udowodnią świadectwem dostateczną biegłość w rysunku.

§. 6.

Jeżeli to będzie potrzebnem i możebnem, otwarta być może wyłączna szkoła malarstwa historycznego, której zadaniem będzie usposabiać uczniów do twórczości w tej gałęzi sztuki.

Ażeby do tej szkoły być przyjętym, kandydat udowodnić ma, że skończył z dobrym skutkiem nauki w ogólnej szkole malarstwa albo przełożeniem robót swoich i zdaniem egzaminu wstępnego z tego co umie i potrafi, okazać, że doszedł do kresu w rzeczonyj szkole zamierzonego.

§. 7.

Zgromadzenie nauczycielskie szkoły sztuk pięknych składa się:

1. z dyrektora posiadającego stopień służbowy VI klasy i pobierającego te same płace co profesor zwyczajny uniwersytetu krakowskiego,
2. z dwóch profesorów w stopniu służbowym VIII klasy z pensją po 1200 zł., prawem do postąpienia na 5 dodatków pięcioletnich po 200 zł. i dodatkiem służbowym po 360 zł., tudzież
3. z dwóch profesorów w stopniu służbowym IX klasy, z pensją roczną po 1000 zł., prawem postąpienia na takie same dodatki pięcioletnie i dodatkiem służbowym po 300 zł.

Do przedmiotów pomocniczych powołuje się docentów płatnych.

Do szkoły rysunku, jakoteż do szkoły malarstwa, gdyby przepelnione były, lub w razie innej udowodnionej potrzeby, przyjmowani być mogą asystenci za pozwoleniem ministerstwa oświecenia w każdym z osobna przypadku.

§. 8.

Do ułatwienia kształcenia się w sztuce, szkoła sztuk pięknych posiada stypendya zawiadywane według osobnych przepisów.

§. 9.

Ogólna szkoła malarstwa, jakoteż szkoła wyłączna malarstwa historycznego, jeżeli przyjdzie do skutku, urządza corocznie wystawy szkolne. Szkoła wyłączna obowiązana jest także posyłać obrazy na większe peryodyczne wystawy rządowe, urządzone pospołu z akademią wiedeńską.

§. 10.

Do zakupywania książek, miedziorytów i odlewów gipsowych, istnieje osobna komisya, której przewodniczącym jest dyrektor a uczestnikami interesowani profesorowie i docenci. Z końcem każdego roku szkolnego komisya zdać ma sprawę ministerstwu ze swoich czynności.

§. 11.

Pieczą dyrektora przekazane są sprawy nie wymagające decyzji wyższej władzy i we wszystkich sprawach, nie cierpiących zwłoki, on wydaje rozporządzenia, lecz tylko tymczasowe.

Dyrektor przedstawia profesorów do mianowania i docentów do przypuszczenia, jakoteż czyni wnioski co do przyznania stypendyj i posyła corocznie ministerstwu relacyą o stanie i postępie nauki.

Podlega mu całe zgromadzenie. On zwołuje wszystkie zebrania zgromadzenia nauczycielskiego i na takowych przewodniczy.

Nakoniec jest także obowiązany uczestniczyć odpowiednio w nauczaniu.

§. 12.

Zgromadzenie nauczycielskie szkoły sztuk pięknych składa się z profesorów ogólnej szkoły rysunku i szkoły malarstwa. Jego zadaniem jest naradzać się nad wszystkimi sprawami wewnętrznymi szkoły i czynić wnioski w tej mierze.

Zbiera się na wezwanie dyrektora najmniej raz w miesiąc. Wywody słowne posiedzeń przedstawia się ministerstwu.

§. 13.

Porządek czynności, zawierający przepisy postępowania na zebraniach zgromadzenia profesorów, przedstawić należy ministerstwu do potwierdzenia.

§. 14.

Szkoła sztuk pięknych podlega ministerstwu oświecenia, listownie jednak znosi się z niem za pośrednictwem prezydym namiestnictwa we Lwowie.

Stremayr r. w.

74.

**Obwieszczenie ministerstwa handlu z d. 10 sierpnia 1877,
o zmianie kilku przepisów dokumentu koncesyjnego dla kolei dolno-austryackich południowo-
zachodnich z dnia 3 listopada 1874 (Dz. u. p. Nr. 10 z roku 1875).**

Odmienne od §. 8 dokumentu koncesyjnego dla kolei dolno-austryackich południowo-zachodnich z dnia 3 listopada 1874 (Dz. u. p. Nr. 10 z roku 1875), zaprowadzają się na zasadzie ustawy z dnia 15 lipca 1877 (Dz. u. p. Nr. 64), o taryfach maksymalnych dla przewozu osób na kolejach żelaznych jakoteż w skutek Najwyższego upoważnienia, w miejsce przepisów tyczących się przewozu osób, następujące przepisy.

1. Dla przewozu osób ustanawia się następującą taryfę najwyższą:

	od osoby i kilometra
dla I klasy	4·8 centa,
„ II „	3·6 „
„ III „	2·4 „

waluty austryackiej w srebrze.

2. Dla pociągów pospiesznych kwoty taryfowe te podwyższone być mogą o 20 od sta, jeżeli takowe składają się nietylko z wagonów I klasy i jeżeli średnia chyżość tych pociągów (razem z zatrzymywaniem się na stacyach) na tych częściach kolei, gdzie nie ma wzniesień po 15 na tysiąc i większych, wynosi najmniej 37 kilometrów, na częściach zaś kolei gdzie są wzniesienia po 15 na tysiąc aż do 25 na tysiąc wyłącznie, najmniej 24 kilometry na godzinę.

Na częściach kolei, mającej jeszcze większe wzniesienia, chyżość pociągów pospiesznych oznaczy ministerstwo handlu.

3. Dla pociągów mieszanych taryfy powyższe niższe należy o 20 od sta.

Wyjątki od tego, dozwolone tylko na tych częściach kolei na których tylko mieszane pociągi są w ruchu, wymagają wyraźnego pozwolenia c. k. ministerstwa handlu.

4. Gdyby okazało się potrzebnem jeszcze większe niżenie a gdyby w tym przypadku spółka nie mogła zgodzić się na odpowiednie zmniejszenie ceny w wagonach III klasy, obowiązana jest zaprowadzić na żądanie ministerstwa handlu na częściach kolei, które takowe wskaże, IV klasę (dla stojących) z ceną taryfową po 1·5 centa waluty austriackiej w srebrze od osoby i kilometra.

5. Co do taryf przewozu pakunków, powozów i zwierząt żywych, przewożonych w związku z przewozem osób, jakoteż co do wszelkich postanowień podrzędnych tyczących się przewozu osób, obowiązana jest spółka poddać się rozporządzeniom c. k. ministerstwa handlu.

Na każdą kartę podróżną całą, wyznacza się bezpłatny ciężar pakunku w ilości 25 kilogramów, na każde półkarty w ilości 12 kilogramów.

6. Do obliczenia cen kart podróżnych jakoteż transportu rzeczy przewożonych w związku z przewozem osób, wzięta być może za podstawę, na częściach kolei z wzniesieniem po 15 na tysiąc i większem, 1½ razowa długość pomienionych mocnych wzniesień i spadków.

7. Spółka kolejowa obowiązana jest podać do wiadomości publicznej stosownie do rozporządzeń c. k. ministerstwa handlu wszelkie nowe taryfy przewozu osobowego, jakoteż wszelkie uchylenia lub zmiany taryf już istniejących, najmniej na dni 14 przed zaprowadzeniem tychże postanowień taryfowych.

8. Postanowienia powyższe nie naruszają przepisów tyczących się przewozu wojskowych.

Chlumecky r. w.

75.

Rozporządzenie ministerstwa skarbu z d. 13 sierpnia 1877, o zaprowadzeniu znaczka stęplowego dwubarwnego na kartach do gry.

Od dnia 1 października 1877 zaprowadzoną będzie w c. k. urzędzie stęplowym naczelnym w Wiedniu nowa machina do stęplowania kart do gry, wybijająca znaczek stęplowy w dwóch barwach.

Tenże składa się z orła cesarskiego, czerwoną barwą nakreślonego a w pośrodku umieszczonego, na około którego, pomiędzy dwoma spółśrodkowemi kołami błękitnemi znajduje się napis podobnie barwy błękitnej „k. k. Kartentempel“ a po obu stronach napisu ozdoby z cyfrą w pośrodku.

Pretis r. w.

76.

**Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia
18 sierpnia 1877,**

o przyłączeniu dzielnicy X Favoriten miście w Wiedniu do okręgu sądu powiatowego miejsko-delegowanego na Wiedniu.

Na mocy najwyższego upoważnienia z dnia 14 sierpnia 1877 zmienia się ustęp X rozporządzenia ministeryalnego z dnia 25 listopada 1853 (Dz. u. p. Nr. 249) i dziesiątą dzielnicę Favoriten w mieście Wiedniu, utworzoną z części gmin katastralnych, Landstrasse, Wiedeń i Margarethen przyłącza do okręgu sądu powiatowego miejsko-delegowanego na Wiedniu a przez to część dzielnicy III Landstrasse, do okręgu Favoriten wciągniętą, odłącza się od okręgu sądu powiatowego miejsko delegowanego na Landstrasse.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy od dnia 1 października 1877.

Glaser r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXVIII. — Wydana i rozesłana dnia 25 sierpnia 1877.

??.

Rozporządzenie ministerstwa obrony krajowej z dnia 10 sierpnia 1877,

podające przepisy wykonawcze do §-fu 18 ustawy o służbie wojskowej.

Według §. 18 ustawy o służbie wojskowej z dnia 5 grudnia 1868 (Dz. u. p. Nr. 151) osoby do służenia wojskowo, obowiązane, nie zdadne wprawdzie do właściwej służby wojennej, lecz zdadne do innych czynności w zakresie wojennym, odpowiadających ich cywilnemu zawodowi, mogą być wzięte do takich w razie wojny.

Osoby tej kategorii, stosownie do §. 2. ustęp 3, instrukcyi wykonawczej do ustawy o służbie wojskowej, ulegają obowiązkowi sprawowania czynności przewidzianego rodzaju aż do skończenia 32 roku życia i — bez względu na przynależność — wzięte być mają do wypełniania obowiązku tego, tam, gdzie przebywają w czasie gdy są potrzebni.

W dalszem wykonaniu §-fu 18 go ustawy o służbie wojskowej podają się do wiadomości następujące przepisy wykonawcze, ułożone w porozumieniu z ministerstwem wojny państwa:

1. Obowiązki pełnione będą w obrębie okręgu uzupełnienia.

Pełnienie obowiązków po za granicami tego terytorium nastąpi tylko w takim razie, gdyby było do przewidzenia, że czynność potrwa czas dłuższy (ustęp 7 a), i gdyby w innych okręgach dawał się czuć brak ludzi, w którym to razie uwzględniać należy stosunki rodzinne i interesa ekonomiczne.

Chwilą, od której §. 18 ustawy o służbie wojskowej wejść może w zastosowanie, będzie pierwszy dzień uruchomienia armii, wyznaczony w Najwyższym rozkazie uruchomienia.

2. Obowiązki pełnienia czynności służbowych w zakresie wojennym odpowiadających cywilnemu zawodowi, podlegają:

a) Obowiązani do służenia wojskowo, nie wyłączając należących do pierwszej klasy wieku, którzy w roku uruchomienia mają być odstawieni, a w ostatniej prawidłowej odstawce, w której stawić się byli obowiązani, klasyfikowani zostali albo do odesłania napowrót, albo do wykreślenia z listy popisowych, mianowicie zaś pierwsi bez naruszenia obowiązku stawienia się w drugiej a względnie w trzeciej klasie wieku.

Osoby należące do rezerwy zastępczej, które w razie wojny, w skutek uchwały komisji odstawniczej, z protokołów etatu rezerwy zastępczej wykreślone być mają; obowiązani do służenia wojskowo, w wykazach obrony krajowej zapisani, którzy utraciwszy tytuł uwolnienia klasyfikowani zostali przez komisją odstawniczą do odesłania napowrót lub wykreślenia; dalej ci, do służenia wojskowo, obowiązani, którzy jako niezdatni do służby wojennej oddaleni zostali przed dokończeniem powinności służbowej ze związku armii stałej, marynarki wojennej lub obrony krajowej;

b) ci, którzy na mocy odnośnych ustaw i przepisów, przed wydaniem ustawy o służbie wojskowej, istniejących, podczas ostatniego uzupełnienia wojska, na którym, w skutek swojej klasy wieku do stawienia się byli powołani, z przyczyny niezdatności czasowej lub trwałej nie zostali wzięci do wojska, lub odpadli dla tego, ponieważ gwoli swojej klasy wieku i swego losu przeszli liczbę potrzebną, z powodu zaś niezdatności swojej do właściwej służby wojennej przy zastosowaniu artykułu V ustawy z dnia 5 grudnia 1868 nie mogli być wzięci do służby w armii, w marynarce wojennej lub obronie krajowej a nie przeszli 32 roku życia.

3. Od czynności służbowych w zakresie wojennym uwalniani będą w ogólności:

a) ci, którzy znajdują się w jednym z stosunków wzmiankowanych w §. 17 ustawy o służbie wojskowej;

b) urzędnicy rządowi i gminni, przełożeni gmin, tudzież ci, którzy należą do jednej z innych kategorii powołania, namienionych w §. 26 ustawy o służbie wojskowej;

c) ci, których ze względu na taksę wojskową (§. 55 ustawy o służbie wojskowej) komisja odstawnicza (superr wizyjna) uznała za niezdatnych do zarobkowania; nakoniec

d) chorzy, którzy udowodnią niezdatność do służby świadectwem wiarogodnym lekarza, w publicznej służbie zdrowia obowiązki pełniącego, przez przełożonego gminy potwierdzonem, lub gdyby świadectwa takiego nie można było dostać szybko, tylko świadectwem przełożonego gminy.

4. W szczególności od czynności służbowych w zakresie wojennym, dłużej trwających, o po dalsze miejsca pobytu, uwolnieni być mogą:

a) samodzielni gospodarze wiejscy i

b) osoby obowiązane do służenia wojskowo, którym stósunki familijne, godne szczególnego uwzględnienia, nie pozwalają oddalić się z domu, ponieważ nieobecność ich zagrażałaby utrzymaniu się członków rodziny.

5. Do czynności służbowych zakresu wojennego bierze się przerzeczonych, do służenia wojskowo obowiązanych z zachowywaniem zasady poczynania od najmłodszej klasy wieku.

Gdy etat osób takich ma być zmniejszony, oddalać je należy z tej służby poczynając od najwyższej klasy wieku.

W jakiej kolei obowiązani, do służenia wojskowo, będący jednej i tej samej klasy wieku i powołania wzięci być mają do pełnienia obowiązków, o tem rozstrzyga się losem. W razie potrzeby losowanie to odbywa się w czasie pełnienia obowiązków.

6. Reklamacye stron przeciwko wzięciu do takich czynności służbowych w przypadkach wzmiankowanych w ustępach 3 i 4 podawać należy z dołączeniem potrzebnych dowodów w przeciągu 24 godzin do władzy powiatowej wzywającej, która ze względu na miejsce pobytu jest właściwą.

Władza powiatowa miejsca pobytu orzeka o takich reklamacyach na tych miast.

Jeżeli jednak reklamacya oparta na 17 ustawy o służbie wojskowej, tyczy się obowiązanego do służenia wojskowo, który przynależy do obrębu królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych, ale przebywa w krajach korony węgierskiej, lub odwrotnie, właściwemi do orzeczenia w tej mierze są władze przynależności, do których też reklamacya takie podawać należy za pośrednictwem władzy wzywającej.

Przeciwko odmownym orzeczeniom przerzeczonych władz powiatowych zakładać należy rekurs najpóźniej w przeciągu 24 godzin do władzy administracyjnej krajowej, przełożonej nad władzą powiatową wzywającą, za pośrednictwem władzy pierwszej instancyi.

Rekursa takie nie mają jednak skutku odwłocznego.

7. Obowiązani na zasadzie §. 18 ustawy o służbie wojskowej do czynności służbowych w zakresie wojennym, zniewoleni być mogą:

- a) do czynności służbowych ich zawodowi cywilnemu odpowiadających w armii w polu będącej, w zakładach nieruchomych armii i obrony krajowej, tudzież w korpusach uzupełniających armii i obrony krajowej a względnie w biurach ewidencyjnych obrony krajowej;
- b) do robót około urządzenia widowni wojny w związku z korpusami do tego przeznaczonemi.

Do korpusów uzupełniających a względnie do biur ewidencyjnych tacy obowiązani do służenia wojskowo przeznaczani będą tylko o tyle, o ile stosunki wymagają aby przydano profesjonalistów do pomocy.

8. Prawo żądania aby obowiązani do służenia wojskowo zostali do takich czynności służbowych dostawieni i zarządzania jak mają być zatrudnieni, służy:

- a) ministerstwu wojny państwa podczas uruchomienia i wojny w obrębie całej monarchyi, atoli w częściach należących do widowni wojny, tylko dopóty, dopóki nie zaczną działać komendy wzmiankowane pod c);
- b) co do obrony krajowej ministerstwu obrony krajowej podczas uruchomienia i wojny, atoli z takim samym ograniczeniem jak pod a);
- c) naczelnj komendzie armii i dowódcom korpusów samodzielnych, począwszy od dnia w którym rozpoczynają działania, w obrębie okręgów terytorjalnych wojskowych, onymże podlegających, do widowni wojny należących lub do teje przytykających;
- d) komendom jeneralnym (wojskowym) w ich własnym okręgu urzędowym, w miarę przekazanego im przez ministerstwo wojny państwa, a względnie przez jedną z komend pod c) wzmiankowanych, prawa rozporządzania; podobnież komendom obrony krajowej w ich okręgu urzędowym, w granicach prawa rozporządzania, przekazanego im przez ministerstwo obrony krajowej a względnie przez komendy pod c) wzmiankowane;
- e) dowódcom zagrożonych twierdz w okolicy tychże, jak tylko zarządzone będzie ich uzbrojenie;
- f) innym komendom wojskowym stacyj (etapów) i twierdz, a względnie komendom obrony krajowej tego samego rodzaju we własnym okręgu służbowym, na podstawie i w miarę odnośnego upoważnienia otrzymanego od przełożonych komend jeneralnych (wojskowych) a względnie komend obrony krajowej.

9. Zebranie i odstawienie obowiązanych do służenia wojskowo podług §. 18 ustawy o służbie wojskowej nastąpić ma niezwłocznie na żądanie władz i komend w ustępie 8 wymienionych, a mianowicie:

- a) na żądanie ministerstwa wojny państwa, — za pośrednictwem ministerstwa obrony krajowej;
- b) na żądanie ministerstwa obrony krajowej, — przez władze administracyjne krajowe;
- c) na żądanie komand w ustępie 8 e) i d) wzmiankowanych — za pośrednictwem ministerstwa obrony krajowej, przez władze administracyjne krajowe — a gdyby zwłoka groziła niebezpieczeństwem, bezpośrednio przez władze administracyjne krajowe, a względnie przez władze powiatowe lub przez przełożonych gmin.

Komendy wzmiankowane w ustępie 8 e) i f) podać mają żądania takie do władz administracyjnych krajowych, w przypadkach zaś nader naglących, bezpośrednio do władz powiatowych lub do przełożonych gmin.

Władze administracyjne i przełożeni gmin, do których żądania takie są wystosowane, powinny uczynić im zadosyć niezwłocznie.

Jeżeli obowiązani do czynności służbowych w zakresie wojennym, sprawować mają takowe w obrębie okręgu uzupełnienia w którym wówczas gdy są potrzebni, przebywają, władze powiatowe lub przełożeni gmin do ich odstawienia, upoważnieni, oddadzą ich bezpośrednio korpusowi armii (obrony krajowej) lub zakładowi wojskowemu (obrony krajowej), gdzie służbę pełnić mają i tam — bez zaciągnięcia ich do wojska — zostawią ich na utrzymaniu skarbowem.

W przeciwnym razie, władze powiatowe i przełożeni gmin odstawiać mają, jeżeli miejsce przeznaczenia nie bliżej leży, do tej komendy okręgu uzupełnienia (co się zaś tyczy tych, którzy pełnić mają obowiązki w obronie krajowej, do tego biura ewidencyjnego obrony krajowej), w której (w którego) okręgu znajduje się miejsce pobytu obowiązane do służby.

10. Gdy więc obowiązani do służenia wojskowo, w mowie będący, wzięci być mają do czynności służbowych w zakresie wojennym, komendy okręgów uzupełnienia (biura ewidencyjne obrony krajowej) uczestniczyć w tem mają tym sposobem, że, (a mianowicie biura ewidencyjne w porozumieniu z komendami korpusów wojska lub obrony krajowej w siedzibie urzędu lub najbliżej niego stojących):

- a) wpierają władze administracyjne na ich żądanie w tyczących się tego czynnościach urzędowych, dostarczając im asystencją gdyby jej potrzebowały i że
- b) pośredniczą w odebraniu i odesłaniu tych obowiązanych do służenia wojskowego, którzy przeznaczeni są do czynności służbowych po za granicami okręgu uzupełnienia, w którym przebywali gdy stali się niezbędnymi.

11. Takich obowiązanych do służenia wojskowo, których stosownie do ustępu 10 b) odstawia się do komendy okręgu uzupełnienia albo do biura ewidencyjnego obrony krajowej, aby zostali odesłani, stawić należy, już gdy tam będą odebrani — jak się już powiedziało bez zaciągnięcia ich do wojska — na utrzymaniu skarbowem.

12. Przystawionym do czynności służbowych w zakresie wojennym nie wolno służby opuszczać samowolnie a w pełnieniu czynności służbowych ich zawodowi cywilnemu, odpowiednich, wyzyskiwać mają takowi jak można najlepiej swoje wiadomości i zdolności. W tym względzie przestrzedz należy wstępujących.

13. Oddanie i odesłanie takich obowiązanych do służenia wojskowo, do komend okręgów uzupełnienia (biur ewidencyjnych obrony krajowej) przystawionych, następuje według tych samych zasad, według których przystawia się wojskowych, będących na stałym urlopie tudzież osoby należące do rezerwy (obrony krajowej).

14. Od dnia przystawienia aż do dnia uwolnienia ze służby pobierać będą tacy obowiązani do służenia wojskowo — według tego do jakich obowiązków są przyjęci — wszystkie należności jak osoby w wojsku a względnie w obronie krajowej zajmujące stanowiska służbowe tego samego stopnia,

podług tej stopy należytości, na której w owym czasie znajduje się ten rodzaj wojska, biuro ewidencyjne lub zakład, do którego zostali przyjęci.

Jeżeli przystawieni będą do komendy okręgu uzupełnienia (korpusu uzupełniającego obrony krajowej) natenczas tacy obowiązani do służenia wojskowo pobierać będą aż do objęcia służby należytości szeregowca od piechoty na stopie pokojowej.

Jeżeli osoby takie na zlecenie wyższej władzy, zaraz od powołania przeznaczone były do służby na posadach z płacami wojskowemi, pobierać będą należytości przywiązane do czynnej służby od dnia objęcia tej służby a względnie od dnia odejścia na miejsce przeznaczenia.

Obowiązany do służenia wojskowo, gdy przez krótki czas pełnić mają obowiązki i w ogóle, gdy władza wojskowa (obrony krajowej) uzna to za stosowne i możebne, wydzielić można zamiast ubioru skarbowego wynagrodzenie dzienne, równe pięćkrotnemu ryczałtowemu za zużycie munduru, lub w razie potrzeby zaopatrzyć ich po części w pojedyncze ubrania.

15. Gdy tacy obowiązani do służenia wojskowo, którzy sprawowali obowiązki w okręgu uzupełnienia swego dawnego miejsca pobytu mają odejść ze służby, uwalnia się ich bez dalszych zachodów.

Natomiast sprawujący obowiązki po za granicami okręgu uzupełnienia swego dawnego miejsca pobytu, odesłani będą, jeżeli sobie tego życzą, transportem, do komendy tego okręgu uzupełnienia (tego biura ewidencyjnego obrony krajowej), gdzie byli przystawieni (ustęp 10).

Odesłanie transportem do innej komendy, (do innego biura ewidencyjnego) nie do wzmiankowanej, nastąpić może tylko wtedy, gdy to nie powiększa wydatków skarbu wojskowego.

Horst r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć XXIX. — Wydana i rozesłana dnia 31 sierpnia 1877.

78.

Rozporządzenie ministerstwa handlu w porozumieniu z ministerstwem spraw wewnętrznych, z dnia 20 lipca 1877,

zmieniające niektóre przepisy rozporządzenia ministeryalnego z dnia 1 października 1875 o środkach zapobiegających eksplozyom kotłów parowych (Dz. u. p. Nr. 130).

§. 1.

Pokrywy zbiorników pary, w §. 2 ust. 2, rozporządzenia ministeryalnego z dnia 1 października 1875 (Dz. u. p. Nr. 130) wzmiankowane, w przypadku, gdy te zbiorniki pary zrobione są z żelaza kutego (blachy kotłowej), sporządzone być mogą, z żelaza lanego, jeżeli ich średnica zewnętrzna ma najwięcej aż do 75 centymetrów.

Największe rozstronienie kotła, w którego budowie zrobiono użytek z tego pozwolenia, nie może wynosić więcej nad sześć atmosfer.

Ograniczenie używania lanego żelaza na inne części uzbrojenia, w §. 2, ust. 2 wymienione, tylko do tego przypadku, gdy średnice ich mają najwięcej 60 centymetrów, pozostaje w mocy.

Zsuwalne warniki o większej średnicy, jeżeli zaopatrzone być mają w dno z lanego żelaza, posiadać muszą przyczółki stożkowate których średnica na końcu wynosić ma 60 centymetrów.

§. 2.

W miejsce §. 10 rozporządzenia ministeryalnego z dnia 1 października 1875 (Dz. u. p. Nr. 130) wydaję się przepis następujący:

Do obsługi przy kotle parowym i do dozoruwanania onego przypuszczone być mogą tylko osoby pewne, które 18 rok życia skończyły i świadectwem wydanem przez Szkołę główną techniczną, przez komisarza rządowego ustanowionego do próbowania kotłów parowych lub przez czynniki towarzystwa upoważnionego przez Rząd do dozoru nad kotłami parowymi, udowodnić mogą, że do obsługi przy kotle parowym są uzdolnione.

Świadectwa jednak palaczy, wydane od czasu jak rozporządzenie ministerjalne z dnia 7 lipca 1871 (Dz. u. p. Nr. 113) obowiązuje, także przez zakłady i osoby powyżej nie wymienione, zatrzymują i nadal swoje ważność.

§. 3.

Rozporządzenie niniejsze obowiązuje od dnia ogłoszenia.

Chlumecky r. w.

Pretis r. w.

79.

Rozporządzenie ministerstw spraw wewnętrznych, skarbu, handlu i rolnictwa z dnia 13 sierpnia 1877,

o używaniu stosów narożnych krzyżowych w układaniu drzewa szczapowego.

Według rozporządzenia ministerjalnego z dnia 23 grudnia 1875 (Dz. u. p. Nr. 157), drzewo opałowe, sprzedawać się mające na miarę metryczną, ułożone być może albo bez stosów krzyżowych po rogach, albo z takowemi, a w tym ostatnim przypadku stopy krzyżowe urządzone być powinny jak następuje:

Którzejkolwiek z dozwolonych w powyższem rozporządzeniu długości są szczapy, układać je można albo z jednym stosem krzyżowym albo z dwoma stosami krzyżowemi. Wysokość stosu drzewa nie ma wynosić mniej niż 1 metr, a jeśli ma być większa, musi być krotną całego metra, całkowita objętość stosu drzewa (to jest stosu krzyżowego razem z dalszą jego częścią równolegle ułożoną) musi być krotną całego metra sześciennego.

W tym celu układać należy stosownie do długości szczap jak następuje:

Jeżeli szczapy są 1 metr długie, stos musi mieć albo 2 metry długości a składa się z jednego stosu krzyżowego 1 metr długiego i z części równolegle ułożonej, 1 metr długiej, albo 4 metry a składa się z dwóch stosów krzyżowych po rogach, z których każdy ma 1 metr długości i z części pomiędzy nimi, równolegle ułożonej, mającej 2 metry długości, przyczem objętość całego stosu, 1 metr wysokiego, wynosi w pierwszym przypadku 2, w ostatnim 4 metry sześciennie.

Jeżeli szczapy są 0·8 metra długie, stos musi mieć albo 2·5 metra długości a składa się z jednego stosu krzyżowego 0·8 metra długiego i z części równolegle ułożonej, 1·7 metra długiej, albo 5 metrów a składa się z dwóch stosów krzyżowych po rogach z których każdy ma 0·8 metra długości i z części między nimi równolegle ułożonej, mającej 3·4 metra długości, przy czem objętość całego stosu, 1 metr wysokiego, wynosi w pierwszym przypadku 2, w ostatnim 4 metry sześciennie.

Jeżeli szczapy są 0·6 metra długie, stos musi mieć albo 1·67 metra długości a składa się z jednego stosu krzyżowego 0·6 metra długiego i z części równolegle ułożonej 1·07 metra długiej, albo 3·33 metra a składa się z dwóch stosów krzyżowych po rogach, z których każdy ma 0·6 metra długości i z części między nimi równolegle ułożonej mającej 2·13 metra długości, przy czem objętość całego stosu 1 metr wysokiego wynosi w pierwszym przypadku 1, w ostatnim 2 metry sześciennie.

Jeżeli szczapy są 0·5 metra długie, stos musi mieć albo 2 metry długości a składa się z jednego stosu krzyżowego 0·5 metra długiego i z części równolegle ułożonej, 1·5 metra długiej, albo 4 metry a składa się z dwóch stosów krzyżowych po rogach, z których każdy ma 0·5 metra długości i z części pomiędzy nimi równolegle ułożonej, mającej 3 metry długości, przy czem objętość całego stosu, wynosi w pierwszym przypadku 1, w ostatnim 2 metry sześciennie.

Przepisane powyżej sposoby układania przedstawione są na dołączonych figurach, wyobrażających stosy na 1 metr wysokie.

Rozumie się samo przez się, że można układać jeden na drugim więcej stosów tego samego rodzaju na 1 metr wysokich.

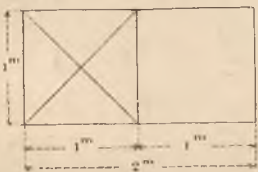
Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy od dnia ogłoszenia.

Lasser r. w. **Pretis** r. w. **Chlumecky** r. w. **Mannsfeld** r. w.

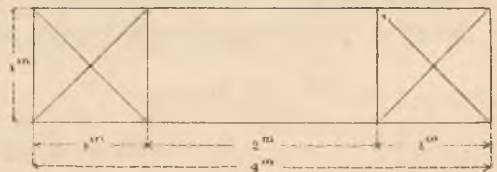
Układanie drzewa ze stosami krzyżowymi.

I. Dla szczap na 1 metr długich.

2 metry sześciennie

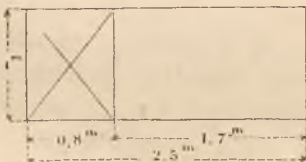

4 metry sześciennie

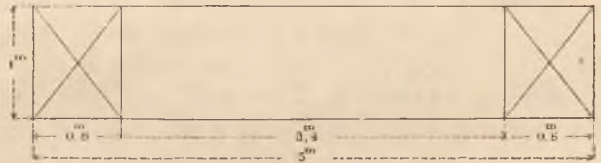

II. Dla szczap na 0·8 metra długich.

2 metry sześciennie

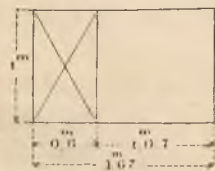

4 metry sześciennie

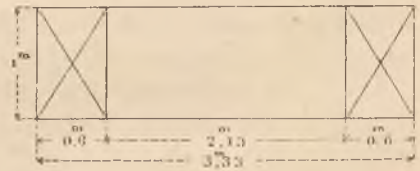

III. Dla szczap na 0·6 metra długich.

1 metr sześcienny

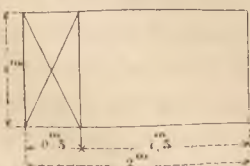

2 metry sześciennie

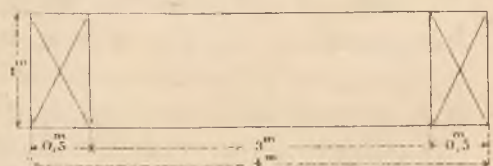

IV. Dla szczap na 0·5 metra długich.

1 metr sześcienny

2 metry sześciennie

U w a g a. Prostokąty z przekątniami oznaczają stosy krzyżowe.

80.

Obwieszczenie ministerstwa handlu z dnia 14 sierpnia 1877,

o przyjmowaniu do sprawdzania i cechowania miar do węgla drzewnych i torfu, jakoteż do węgla kopalnego, koksu, wapna i innych płodów kopalnych.

W wykonaniu ustawy z dnia 23 lipca 1871 (Dz. u. p. Nr. 16 z roku 1872) i ustawy z dnia 24 marca 1876 (Dz. u. p. Nr. 50) podają się do wiadomości powszechnej zamieszczone poniżej przepisy, przez c. k. Komisya główną miar i wag, wydane, a tyjące się przyjmowania do sprawdzania i cechowania miar do węgla drzewnych i torfu, jakoteż do węgla kopalnego, koksu, wapna i innych płodów kopalnych.

Chlumecky r. w.

Przepisy,

o sprawdzaniu i cechowaniu miar do węgla drzewnego i torfu, jakoteż do węgla kopalnego, koksu, wapna i innych płodów kopalnych.

§. 1.

Miary dozwolone i ich oznaczenie.

Z miar do węgla drzewnego i torfu, jakoteż węgla kopalnego, koksu, wapna i innych płodów kopalnych, następujące przyjmowane będą do sprawdzania i cechowania:

- I. Miary walcowe,
- II. miary skrzyniowe,
- III. miary ramowe.
- IV. miary wywrotne,
- V. naczynia dobywalne (dla kopalni).

Miary walcowe, skrzyniowe, ramowe i wywrotne mogą być wyrabiane na 1, 2, 3, 4, 5 i 10 hektolitrów pojemności, skrzyniowe i ramowe także o większej pojemności, naczynia dobywalne jakiegokolwiek wielkości, we wszystkich jednak przypadkach pojemność musi być krotną całego hektolitra.

Miary opatrzone być powinny oznaczeniem, od nich nieoddzielnem, podającym wyraźnie pojemność w hektolitrach, z dodaniem głoski H. Na miarach drewnianych znak ten wypala się, na żelaznych umieszcza się go na tabliczce blaszanej, przytwierdzonej do miary za pomocą szrub miedzianych lub mosiężnych, na których głowach wybija się cechę. Górna powierzchnia głów tych szrub leżeć musi po usunięciu wrąbka na płaszczyźnie tabliczki blaszanej.

§. 2.

Materiał.

Wszystkie miary, przytoczone w §. 1, pod I aż do V zrobione być mogą z drzewa lub żelaza.

§. 3.

Ogólne warunki konstrukcyi.

We wszystkich miarach, w §. 1 wymienionych, próżnia, w której się mierzy, wolna być powinna od wszelkich części składowych na wskroś przechodzących (szyn wzmacniających, osi itp.). Nadto miary zbudowane być muszą tak mocno, ażeby po napełnieniu ich materyałami, do których są przeznaczone, nie mogły w żadnem miejscu zmienić widocznie formy.

Zboczenia od wymiarów poniżej przepisanych dozwolone są w średnicach, a względnie w wymiarach długości i szerokości miar najwyżej aż do 2 od sta więcej lub mniej, pod warunkiem, aby pojemność całej miary, stosownie do przepisu §-fu 9-go, nie była większa lub mniejsza od właściwej o więcej niż o 1 od sta.

Pod względem formy i konstrukcyi rozmaitych miar w §. 1 wymienionych obowiązują następujące przepisy.

§. 4.

Miary walcowe.

Miary walcowe mieć będą kształt walca i wyrabiane być powinny w następujących wymiarach, w milimetrach wyrażonych, przy czem głębokość wynosi prawie dwie trzecie części średnicy.

Wielkość miary	Średnica	Głębokość
1 H.	575 ^{mm}	385 ^{mm}
2 „	726 „	483 „
3 „	831 „	553 „
4 „	913 „	611 „
5 „	985 „	656 „
10 „	1240 „	828 „

Miary drewniane powinny być klepkowe, wyrobione z drzewa dobrze wysuszonego, miękkiego lub twardego, wewnątrz walcowe.

Powierzchnia dna tak wewnętrzna jak zewnętrzna powinna być równa.

Grubość klepek, w miarach na 1 H. pojemności, wynosić powinna nie mniej niż 20 milimetrów a w większych miarach klepki powinny być grubsze, stosownie do ich wielkości.

Klepki muszą być na każdej fudze przymocowane żelaznymi nitami z płaską głową, mającą 12 milimetrów średnicy, do żelaznej obręczy, leżącej na tej samej płaszczyźnie, co brzegi klepek, w taki sposób, ażeby głowa nitu znajdowała się wewnątrz. W podobny sposób najmniej cztery klepki połączyć należy na ich watorach z obręczą dna, tak, ażeby nity te, razem z czterema innymi, znajdującymi się na końcach dwóch szyn, dna opasujących, leżały w odległościach prawie równych.

Dno opasane być musi dwoma szynami, względem spojeń dąg pod 45° pochylonemi, z dnem za pomocą gwoździ, których końce mają być wewnątrz zagięte połączonemi, i na watorach tak zagiętymi, ażeby kończyły się aż u górnego brzegu obręczy dna, na nie wbitej, z którą każdy z ich końców połączony być musi nitami na wskroś przechodzącymi. Przez środek dna i szyn przechodzi, nit, którego głowa, 25 milimetrów średnicy mająca, znajduje się wewnątrz, podczas gdy koniec jej zewnętrzny znitowany jest z szynami. Na wewnętrznej

powierzchni watorów rozpięta być musi obręcz żelazna i najmniej w ośmiu miejscach, równo od siebie oddalonych, połączona za pomocą nitów z obręczą dna.

Pomiędzy obręczą górną i obręczą dna umieścić należy najmniej jeszcze jedną obręcz żelazną i z nią połączone także będą rękojeści, zapomocą nitów, których głowy płaskie leżeć mają na ścianie wewnętrznej.

Na żelaznych miarach tego rodzaju wzmocnić należy brzeg górny grubszą szyną żelazną, zewnątrz węższym bokiem przynitowaną, dno zaś od zewnątrz szpagami.

§. 5.

Miary skrzyniowe.

Miary skrzyniowe ograniczone być muszą równymi powierzchniami a ich przekrój poziomy ma być prostokątem.

Miary na 1 aż do 10 H. mieć powinny w świetle następujące wymiary, wyrażone w milimetrach:

Wielkość miary	Długość i szerokość	Głębokość
1 H.	530 ^{mm}	356 ^{mm}
2 „	669 „	447 „
3 „	767 „	510 „
4 „	843 „	563 „
5 „	909 „	605 „
10 „	1144 „	764 „

Miary większej pojemności mają mieć przekrój kwadratowy lub prostokątny; największy z trzech wymiarów nie może przewyższać najmniejszego bardziej niż półtrzecia raza.

Górne brzegi ścian muszą leżeć na jednej i tej samej płaszczyźnie a ściany powinny być prawie prostopadłe do dna.

W miarach skrzyniowych drewnianych spojenia ścian ze sobą i z dnem ubezpieczone być powinny za pomocą okucia z żelaza taśmowego, górny zaś brzeg przysrubowanymi szynami z żelaza taśmowego. Mogą być i wewnątrz okute blachą żelazną; okucie to jednak połączone być musi z żelazem taśmowym zewnętrznego okucia za pomocą sworzni, dających się ocechować zewnątrz.

W żelaznych miarach skrzyniowych wzmocnić należy brzeg górny grubszą szyną żelazną, zewnątrz węższym bokiem przynitowaną a dno od zewnątrz, szpagami.

Do sprawdzania i cechowania przyjmowane będą także miary skrzyniowe z dnem ruchomem, używane wtenczas, gdy stać mają na górnym piętrze, gdzie albo stale są przytwierdzone, albo dają się toczyć na kółkach; dno ich stanowią drzwiczki jedno lub dwu skrzydłowe, mające górną powierzchnią równą a które otwierać się mogą nadół i pozwalają wypróżnienia do niższego piętra.

§. 6.

Miary ramowe.

Miary ramowe są miarami skrzyniowymi bez dna, które, gdy się ich ma używać, stawiają się na dnie dostatecznie równem i poziomem. Po napełnieniu podnosi się miarę a to, co w niej było, zostaje na dnie.

We względzie wymiarów odnoszą się do miar ramowych przepisy podane wyżej dla miar skrzyniowych.

W miarach ramowych tak górne jak i dolne brzegi ścian leżeć muszą na jednej i tej samej płaszczyźnie i opatrzone być muszą u miar drewnianych, przyśrubowanemi szynami z żelaza taśmowego, u miar zaś żelaznych, grubszymi szynami żelaznemi, węższym bokiem do ścian przynitowanemi.

§. 7.

Miary wywrotne.

Miary wywrotne wyrabiają się w kształcie pół walca z przekrojem kolistym. Przekrój miary, prostopadły do osi, jest półkolem, którego średnica leży w płaszczyźnie otworu miary wywrotnej, ograniczonej na obu końcach równymi ścianami do osi prostopadłymi. U góry 4 rogi prostokątnego otworu miary wywrotnej opatrzone są czterema rękojściami odpowiedniej długości, za pomocą których nosić można miarę i wypóźniać przez wywrócenie.

Miary wywrotne mieć powinny następujące wymiary wyrażone w milimetrach:

Wielkość miary	Średnica	Długość
1 H.	575 ^{mm}	770 ^{mm}
2 „	726 „	966 „
3 „	831 „	1106 „
4 „	913 „	1222 „
5 „	985 „	1312 „
10 „	1240 „	1656 „

U miar wywrotnych drewnianych ubezpieczyć należy brzeg górny przyśrubowanemi szynami z żelaza taśmowego, połączenia zaś płaszcza z dwoma ścianami bocznymi jakoteż pojedynczych części płaszcza ze sobą, okuciem z żelaza taśmowego. Wewnątrz opatrzone być mogą okuciem z blachy żelaznej, w sposób przepisany dla miar skrzyniowych.

U miar wywrotnych żelaznych brzeg górny wzmocnić należy szyną żelazną, zewnątrz węższym brzegiem przynitowaną.

§. 8.

Naczynia dobywalne.

Z naczyń dobywalnych przyjmowane będą do sprawdzania i cechowania używane w górnictwie tak zwane psy, jakoteż kubły walcowe, beczkowate lub stożkowe, jeżeli odpowiadają przepisom ogólnym w §§. 1 i 2 i w pierwszym ustępie §-fu 3-go zawartym.

W psach największy z trzech wymiarów: długości i szerokości na górnym brzegu, tudzież głębokości miary, nie może być więcej niż trzy razy większym od najmniejszego.

Kubły mogą być o przekroju kolistym i owalnym a głębokość nie powinna być więcej niż dwa razy większa od najmniejszej średnicy.

Górny brzeg naczynia dobywalnego musi znajdować się na jednej i tej samej płaszczyźnie i powinien być wzmocniony żelazem tak samo jako w miarach skrzyniowych.

§. 9.

Sprawdzanie i granica błędów.

Pojemność miar walcowych, skrzyniowych i ramowych oznacza się podług przepisów w instrukcyi podanych zapomocą rachunku, na podstawie wymiarów.

W podobny sposób oznacza się pojemność naczyń dobywalnych, jeżeli przekrój ich jest prostokątem lub trapezem.

Pojemność naczyń dobywalnych innego kształtu, jakoteż miar wywrotnych, oznacza się przez napełnienie ich na sucho grochem lub kukurydzą, którego to materiału dostarczyć ma strona. Pojemność naczyń żelaznych i nieprzemakalnych oznaczona być może także przez napełnienie ich wodą.

Cechować wolno tylko wtedy, gdy miara czyni zadosyć przepisom podanym w poprzedzających paragrafach, a pojemność w powyższy sposób obliczona nie jest o więcej niż o 1 od sta większą lub mniejszą od właściwej.

§. 10.

Cechowanie.

Miary walcowe, wyrobione z drzewa, cechuje się tak samo jak drewniane miary objętości do rzeczy sypkich, to jest przez wypalenie cechy na zewnętrznej powierzchni ścian i na wewnętrznej powierzchni dna, tudzież przez wybitcie jej w trzech lub czterech miejscach na górnym brzegu. W innych miarach, z drzewa wyrobionych, których górne w (miarach ramowych także dolne) brzegi okute są szynami z żelaza taśmowego, wypala się cechę na powierzchniach wszystkich ścian tuż przy szynach żelaznych (w miarach ramowych po obu brzegach).

Miary żelazne cechuje się przez wybitcie cechy na zewnętrznej powierzchni ścian w sposób przepisany przy końcu §-fu 1-go i w 3 lub 4 miejscach górnego (w miarach ramowych także dolnego) brzegu.

§. 11.

Opłaty za sprawdzanie i cechowanie.

Za sprawdzanie i cechowanie liczy się:

	A. za sprawdzenie i cechowanie	B. za sprawdzenie bez cechowania
Od miary na 1 H.	30 ct.	15 ct.
Od większych miar dopłaca się za każdy hektolitr	10 „	5 „

Wiedeń, dnia 9 sierpnia 1877.

C. k. Komisya główna miar i wag:

Herr r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXX. — Wydana i rozesłana dnia 31 sierpnia 1877.

81.

Ustawa z dnia 5 sierpnia 1877,

o warunkach i ulgach w celu zapewnienia budowy odnogi od kolei smereczańskiej do Chebu.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowilem i stanowią co następuje:

Artykuł I.

Upoważnia się Rząd, aby odnodze kolei smereczańskiej od granicy państwa pod Schirndingiem aż do Chebu, którą Rząd królewsko-bawarski własnym kosztem ma wybudować i eksploatować, poczynił na lat trzydzieści następujące ulgi:

- a) Uwolnienie od podatku zarobkowego i dochodowego, od opłaty należności stęplowych od kuponów, jakoteż od wszelkiego nowego podatku, któryby w przyszłości został ustawami wprowadzony;
- b) uwolnienie od stępli i opłat, którym miałyby ulegać książki, karty osobowe i inne pisma przedsiębiorstwa kolejowego w mowie będącego, tak, że stęple i opłaty pobierane być mają tylko od formalnych czynności prawnych uskuteczniionych w tutejszych krajach i od właściwych dokumentów prawnych tutaj wygotowanych;
- c) uwolnienie od opłat za przeniesienie własności zakupionych gruntów, jakoteż od stępli i opłat którym miałyby ulegać wypuszczenie i zahipotekowanie obligacyj z prawem pierwszeństwa.

Artykuł II.

Wykonanie ustawy niniejszej, nabywającej mocy od dnia ogłoszenia, porucza się ministrowi handlu i skarbu.

Wiedeń, dnia 5 sierpnia 1877.

Franciszek Józef r. w.

Auersperg r. w.

Chlumecky r. w.

Pretis r. w.

82.

Traktat z dnia 16 maja 1877,

pomiędzy monarchją austriacko-węgierską a Bawaryą, tyczący się wybudowania od kolei smereczańskiej odnogi prowadzącej do Chebu.

(Zawarty w Wiedniu dnia 16 marca 1877, przez Jego c. k. Apostolską Mość ratyfikowany w Wiedniu dnia 3 czerwca 1877; ratyfikacje wymienione w Wiedniu dnia 28 czerwca 1877).

My Franciszek Józef Pierwszy, z Bożej łaski Cesarz Austriacki;

Król Apostolski Węgierski, Król Czeski, Dalmatyński, Kroacki, Sławoński, Galicyjski, Lodomeryjski i Illiryjski; Arcyksiążę Austriacki; Wielki Książę Krakowski; Książę Lotaryński, Salzburski, Styryjski, Karyntyjski, Kraiński, Bukowiński, Górno i Dolno Szląski; Wielki Książę Siedmiogrodzki; Margrabia Morawski; książęcony hrabia na Habsburgu i Tyrolu, itd. itd. itd.

wiadomo czynimy:

Gdy pomiędzy Naszymi pełnomocnikami a pełnomocnikiem Najjaśniejszego Króla bawarskiego zawarty został w Wiedniu dnia 16 maja 1877 traktat, tyczący się wybudowania od kolei smereczańskiej odnogi, prowadzącej do Chebu, który opiewa dosłownie jak następuje:

Najjaśniejszy Cesarz Austriacki, Król czeski itd. i Król Apostolski węgierski, tudzież

Najjaśniejszy Król bawarski itd.

pragnąc przywieść do skutku dalsze połączenie obustronnych kolei żelaznych i stosunki w tym względzie traktatem urządzić i określić, mianowali pełnomocnikami Swymi:

Najjaśniejszy Cesarz austriacki, Król czeski itd. i Król Apostolski węgierski, Swego radcę dworu i ministeryalnego w ministerstwie cesarskiego domu i spraw zewnętrznych, Wilhelma Barona Konradsheima i Swego radcę sekejnego w c. k. ministerstwie handlu Dr. Henryka Wittka,

Najjaśniejszy Król bawarski itd., Swego radcę ministeryalnego w ministerstwie stanu, królewskiego domu i spraw zewnętrznych, Michała Suttnera, którzy przejrawszy nawzajem pełnomocnictwa swoje i uznawszy takowe za ważne, zgodzili się z zastrzeżeniem obustronnej ratyfikacyi na następujące punkta:

Artykuł I.

Rząd królewsko-bawarski zobowiązuje się że od kolei smereczańskiej, z Norynbergi na Hersbruck, Neuhaus, Schnabelwaid, Kirchenlaibach, Redwitz,

Wunsiedel do Górnego Kocowa prowadzącej, wybuduje kosztem państwa i eksploatować będzie jako rządową, kolej żelazną, która odgałęziając się w Redwitz, prowadzić ma na Arzberg i Schirnding do Chebu, a Rząd c. k. austryacki udziela mu pozwolenie do wybudowania eksploatowania rzeczonyj kolei żelaznej o ile takowa przechodzić będzie przez okrąg austryacki, pod następującemi warunkami:

Artykuł II.

Podług wygotowanego projektu i z zastrzeżeniem, że miejsce przejścia przez granicę krajową bawarsko-czeską pod Schirndingiem oznaczone będzie za wspólnem porozumieniem się, do czego obadwa Rządy wydelegują komisarzy technicznych jeżeli to będzie potrzebne, kolej rzeczona w kierunku wschodnim zatrzymując się na prawym brzegu rzeki Eger, zetknie się w pobliżu Chebu z istniejącą koleją wiedeńsko chebską i równolegle z nią doprowadzona będzie od strony południowej do dworca w Chebie.

Artykuł III.

Szczegółowe uchwalenie linii kolei, jakoteż całego planu budowy i pojedynczych projektów budowy, tudzież udecydowanie i wykonanie zakładów przestankowych pozostawia się Rządowi królewsko bawarskiemu, który jednak wykonać ma budowę podług ustaw w Austrii obowiązujących, i co do projektów budowy, jakoteż co do wszelkich zakładów przestankowych porozumieć się ma z c. k. Rządem.

Artykuł IV.

Kolej rzeczona łączyć się powinna bezpośrednio w punktach początkowym i końcowym z kolejami tam dochodzącemi, w sposób odpowiedni, przeto doprowadzona być ma do dworców istniejących lub które później będą wystawione. C. k. Rząd austryacki zastrzega sobie prawo pozwolenia, aby inne koleje doprowadzone zostały do leżącej w obrębie austryackim części kolei łączącej w artykule I wzmiankowanej i wydania postanowień co do sposobu tego doprowadzenia, jakoteż co do służby w miejscach zetknięcia się kolei, w porozumieniu z Rządem królewsko bawarskim.

Artykuł V.

Szlak kolei ma być jednostajny, szeroki na 1'435 metra w świetle szyn a co się tyczy urządzeń budowy, mianowicie zaś konstrukcyi budowy zwierzchniej, tudzież taboru, przyrządów do dawania sygnałów i innych urządzeń ruehu, wszystko to powinno być takie samo, jak na istniejących kolejach bawarskich i zgodne z podobnemi urządzeniami przez Rząd królewsko-bawarski zatwierdzonemi.

Tabor wypróbowany przez Rząd królewsko-bawarski, przypuszczany być ma bez żadnych trudności na koleje austryackie.

Artykuł VI.

Kolej w mowie będąca urządzona być ma teraz od końca do końca tylko na jeden tor, z góry jednak zapewnić sobie należy nabycie gruntu na kolej o dwu torach i jeżeli to będzie potrzebne, takową wybudować.

Artykuł VII.

Do nabycia gruntów w okręgu austryackim, jeżeliby to nie mogło przyjść do skutku drogą dobrowolnej ugody z interesowanemi, nadaje się Rządowi

królewsko-bawarskiemu prawa wyłączenia podług przepisów ustawowych w Austrii obowiązujących.

Artykuł VIII.

Kolej z Redwitz na Arzberg do Chebu wybudowana być ma i na użytek publiczny oddana najpóźniej w przeciągu trzech lat od zawarcia niniejszego traktatu.

Artykuł IX.

Gdyby okazało się potrzebnem rozszerzenie lub przebudowanie dworca w Chebie a pomiędzy interesowanemi zarządami kolejowemi nie mogła przyjść do skutku uгода dobrowolna z winy zarządów austryackich, c. k. Rząd austryacki przyezyni się do sprowadzenia zgody i ją poprze.

Artykuł X.

Wyłącznie c. k. Rządowi austryackiemu pozostawia się zupełną władzę majestatu tudzież wykonywanie władzy sadowniczej i policyjnej na części kolei przez jego obręb przechodzącej.

Podobnież służy Rządowi temu prawo zwierzchniczego nadzoru nad częścią kolei leżącą w jego okręgu. Urzędnicy rządowi, funkcyonaryusze i słudzy, wysłani przez władzę, sprawującą nadzór zwierzchni nad zarządem i ruchem kolei żelaznych, albo jadący koleją w interesie skarbowym, opartym na traktacie niniejszym, lub tyczącym się dochodów niestających, i mogący okazać polecenie władzy swojej, przewożeni będą razem ze swoim ładunkiem na części austryackiej bezpłatnie.

Artykuł XI.

Bez nadwężenia tego prawa majestatu i nadzoru policya ruchu sprawowana być ma pod dozorem właściwych władz, stosownie do przepisów w jednym i drugim państwie obowiązujących, najpierwej przez czynniki bawarskiego zarządu ruchu kolei żelaznych rządowych, którym to czynnikom nadane będą w obrębie austryackim takie same prawa, jakie służą urzędnikom kolei austryackich. Nadto c. k. Rząd austryacki postara się, aby czynniki bawarskiego zarządu ruchu, sprawujące na części kolei położonej w Austrii, czynności policyjne, otrzymywali od czynników rządowych austryackich potrzebną pomoc.

Artykuł XII.

Urzędników i sług do ruchu na części położonej w Austrii mianować będzie Rząd królewsko-bawarski a względnie Zarząd królewsko bawarskich kolei rządowych i zarazem wykonywać będzie nad nimi władzę porządkowo-karną w służbie.

Atoli posady urzędników lokalnych i innych funkcyonaryuszów na rzeczowej części, z wyjątkiem naczelników dworcowych, urzędników telegrafu i tych, którym poruczone być ma odbieranie pieniędzy, obsadzone być mają o ile tylko można, poddanymi austryackimi.

Rząd królewsko-bawarski przyrzeka c. k. Rządowi, że do służby, która w duchu traktatu niniejszego sprawowana być ma w okręgu austryackim, tacy urzędnicy, słudzy i robotnicy, którzy byli zasądzeni za zbrodnię lub przestępstwo przeciwko monarchyi austryacko-węgierskiej, za przemytnictwo lub ciężkie przekroczenia skarbowe, nie będą świadomie używani.

Wszyscy urzędnicy, funkcyonaryusze i robotnicy podlegają zresztą podczas pobytu w obrębie austryackim, austryackim ustawom i rozporządzeniom politycznym.

Aresztować wolno takowych tylko podług przepisów ustawowych istniejących dla krajowców i z uwzględnieniem potrzeb służby, stosownie do zastrzeżenia w przepisach tych wyrażonego.

Artykuł XIII.

Gdy poddani jednej ze stron kontraktujących, umieszczeni będą na posadach przy ruchu na części kolei leżącej w okręgu drugiej strony, dotychczasowy ich stosunek poddańczy nie ulegnie w skutek tego żadnej zmianie.

Artykuł XIV.

We względzie budowy i eksploatacyi części kolei w artykule I wzmiankowanej która leżeć ma w okręgu austryackim, Rząd królewsko-bawarski zastosuje się do osnowy traktatu niniejszego, jakoteż do odnośnych ustaw austryackich, mianowicie zaś do ustawy z dnia 14 września 1854 o koncesyach na koleje żelazne i do porządku ruchu z dnia 16 listopada 1851, tudzież do ustaw i rozporządzeń któreby w przeszłości wydane zostały.

Artykuł XV.

Ustanowienie i zatwierdzenie taryf, jakoteż porządku jazdy dla części kolei w artykule I wzmiankowanej, zostawia się Rządowi królewsko-bawarskiemu, w którego okręgu jest główna siedziba przedsiębiorstwa, a który będzie miał należyty wzgląd na interesa obrotu i postara się o ułożenie takich programów jazdy, aby jazdy w stacyach obiegowych ile tylko można zgadzały się ze sobą.

Taryfy i postanowienia, tyczące się przewozu, ułożone być mają dla części kolei wybudować się mających w okręgach obu Stron ściśle według tych samych zasad. W ogóle tak pod względem cen przewozu, jak i czasu ekspedycyi, nie powinna być czyniona żadna różnica, ani pomiędzy mieszkańcami państw kontraktujących, ani pomiędzy transportami, przechodzącymi z okręgu jednego państwa, do okręgu drugiego państwa.

Dla części kolei, leżącej w Austrii, taryfy ułożone być powinny w walucie austryackiej.

Przy poborze opłat kolejowych za przewóz do okręgu austryackiego a względnie aż do najbliższej stacyi granicznej bawarskiej, w miejscach poboru opłaty, leżących w obrębie państwa austryackiego, nie można odmawiać przyjęcia monet w monarchyi austryacko-węgierskiej prawnie dozwolonych, co jednak nie narusza prawa uwzględnienia wartości obiegowej.

Artykuł XVI.

Kolej żelazną redwicko-arzbergsko-chebską uznaje się za drogę cłową spólną i pozwala się przewozić na niej zgodnie z przepisami, tak we dnie jak w nocy, wszelkie towary wchodowe i wychodowe nie ulegające bezwarunkowemu zakazowi przewozu, wywozu i przewozu.

We względzie przywozu przedmiotów monopolu skarbowego do monarchyi austryacko-węgierskiej trzymać się należy przepisów §-fu 19-go lit. a) austryackiej ustawy o cłach i monopoljach skarbowych.

Ażeby urząd dochodów niestałych wykonywać mógł skutecznie kontrolę nad pociągami kolei ruch utrzymującymi, zaprowadzony będzie w ostatniej stacyi

przed granicą posterunek nadzoreczy lub ekspedycyjny c. k. Zarządu ceł, a królewsko bawarski Zarząd kolei żelaznych dostarczy na ten cel odpowiedniego lokalu, co do rozległości którego władze interesowane porozumią się ze sobą.

Artykuł XVII.

Zresztą we względzie ekspedycyi cłowej przepisy artykułów XII i XIII traktatu między Austryą a Bawaryą z dnia 17 czerwca 1863 stosowane być mają odpowiednio także na kolei w mowie będącej.

Podobnie też wszelkie ułatwienia i dogodności, które dotychczas czyniono na istniejących dawniejszych kolejach w obrocie cłowym, mianowicie zaś w stosunkach z zagranicą, wejdą w zastosowanie przez się samo także w obrocie na nowej linii po jej otwarciu.

O ile byłoby jeszcze potrzebnem pozawieranie dalszych umów co do formalności przy rewizyjach cłowych i ekspedycyi pakunków podróżnych jakoteż towarów wychodzących, wchodzących i przechodzących, Strony wydelegują w swoim czasie komisye do porozumienia się w tej mierze.

Artykuł XVIII.

Kolej w artykule I wzmiankowana używana być ma także do przewozu posyłek pocztowych. Obrót pocztowy na linii tej uregulowany będzie przez zarządy pocztowe obu Stron jeszcze przed otwarciem na niej ruchu.

Artykuł XIX.

Wzdłuż kolei wybudować się mającej założona będzie linia telegraficzna głównie na potrzeby kolei.

Założenie linii telegraficznych lub używanie istniejących linii telegraficznych do ogólnego obrotu, jakoteż uregulowanie ruchu na takowych, pozostawia się Zarządom telegraficznym obu Stron, które w tej mierze osobno porozumią się ze sobą.

Atoli już teraz zostaje ułożone, że c. k. Zakładowi telegrafów rządowych wolno będzie bez osobnego wynagrodzenia w każdym czasie założyć linią telegraficzną wzdłuż kolei i na gruncie do niej należącym i że królewsko bawarski Zarząd kolei bez osobnej zapłaty włoży na służbę kolejową obowiązek czuwania nad zbudowaną linią telegraficzną.

Artykuł XX.

Cześć kolei w artykule I wzmiankowanej, w okręgu austryackim leżąca, ze względu na jej szczupłość i niesamodzielność, nie będzie podlegała żadnym opłatom i podatkom z wyjątkiem podatku gruntowego od zakupionych lub w inny sposób nabytych gruntów i innych przedmiotów. Przeto rzeczzone przedsiębiorstwo kolei, co się tyczy części w okręgu austryackim leżącej, uwalnia się także od stępli i opłat, którym miałyby podlegać jego książki, karty osobowe i wszelkie inne pisma; ulegać więc ma przedsiębiorstwo obowiązkowi opłaty stępli i należności tylko od formalnych czynności prawnych i właściwych dokumentów prawniczych dokonanych i wygotowanych w Austrii.

Artykuł XXI.

Pozwolenie do eksploatawania części kolei łączącej w artykule I wzmiankowanej, w okręgu austryackim leżącej, udziela c. k. Rząd na lat sześćdziesiąt,

licząc od dnia otwarcia ruchu, po upływie których dwa Wysokie Rządy zawrą ze sobą nową umowę co do dalszej eksploatacyi części w okręgu austryackim leżącej i co do warunków tejże eksploatacyi.

Atoli e. k. Rząd austryacki zastrzega sobie także prawo odkupienia namienionej części kolei w okręgu austryackim leżącej każdego czasu, po poprzednim półrocznem wypowiedzeniu, a w tym celu zapłacić ma rzeczywiste koszta założenia z odsetkami, jeżeliby zalegały, w takiej monecie, jaka wówczas w Bawaryi mieć będzie prawny obieg.

Artykuł XXII.

W razie gdyby e. k. Rząd austryacki miał nabyć kupnem część kolei w okręgu austryackim leżącą, obmyśli się drogą osobnej umowy dalsze utrzymywanie ruchu na tejże części.

Artykuł XXIII.

Traktat niniejszy przedstawiony być ma obustronnie do Najwyższego zatwierdzenia a dokumenty ratyfikacyjne wymienione będą w Wiedniu w przeciągu czterech tygodni.

W dowód czego pełnomocnicy obu Stron podpisali własnoręcznie traktat niniejszy w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach wygotowany i wycisnęli na nim swoje pieczęcie.

Wiedeń, dnia 16 maja 1877.

Konradsheim r. w.

Suttner r. w.

Wittek r. w.

Przeto zbadawszy wszystkie artykuły tego traktatu, takowy zatwierdziliśmy i przyrzekamy Naszem cesarskiem i królewskiem słowem za Siebie i za Swoich następców że go w całej osnowie wiernie zachowywać będziemy i zachowywać każemy.

W dowód czego podpisaliśmy własnoręcznie dokument niniejszy i rozkazaliśmy wycisnąć na nim pieczęć Naszą cesarską i królewską.

Działo się w Wiedniu dnia trzeciego miesiąca czerwca w roku zbawienia tysiąc ośmset siedmdziesiątym siódmym, Naszego panowania dwudziestym dziewiątym.

Franciszek Józef r. w.

Andrássy r. w.

Z najwyższego rozkazu Jego e. i k. Apostolskiej Mości:

Wilhelm Baron **Konradsheim** r. w.,
e. i k. radca dworu i radca ministeryalny.

Traktat powyższy, do którego należy protokół końcowy, przez pełnomocników obu Stron dnia 16 maja 1877 podpisany a zawierający po większej części przepisy wykonawcze, ogłasza się niniejszem jako obowiązujący w królestwach i krajach w Radzie państwa reprezentowanych.

Wiedeń, dnia 14 sierpnia 1877.

Auersperg r. w.

Chlumecky r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć XXXI. — Wydana i rozestana dnia 26 września 1877.

83.

Obwieszczenie ministerstwa handlu z d. 22 sierpnia 1877,

o zmianie kilku przepisów dokumentów koncesyjnych c. k. uprzyw. kolei granicznej morawskiej z dnia 6 grudnia 1869 (Dz. u. p. Nr. 11 z roku 1870) i z dnia 11 września 1871 (Dz. u. p. Nr. 115).

Odmienne od artykułu 8 dokumentu koncesyjnego z dnia 6 grudnia 1869 (Dz. u. p. Nr. 11 z roku 1870), tudzież §. 8 dokumentu koncesyjnego z dnia 11 września 1871 (Dz. u. p. Nr. 115), c. k. uprzyw. kolei granicznej morawskiej, zaprowadzają się na zasadzie ustawy z dnia 15 lipca 1877 (Dz. u. p. Nr. 64), o taryfach maksymalnych dla przewozu osób na kolejach żelaznych jakoteż w skutek Najwyższego upoważnienia, w miejsce przepisów tyczących się przewozu osób, następujące pravidła.

1. Dla przewozu osób ustanawia się następującą taryfę najwyższą :

	od osoby i kilometra
dla I klasy	4·8 centa,
„ II „	3·6 „
„ III „	2·4 „

waluty austriackiej w srebrze.

2. Dla pociągów pospiesznych kwoty taryfowe te podwyższone być mogą o 20 od sta, jeżeli takowe składają się nietylko z wagonów I klasy i jeżeli średnia chyżość tych pociągów (razem z zatrzymywaniem się na stacyach) na tych częściach kolei, gdzie nie ma wzniesień po 15 na tysiąc i większych, wynosi najmniej 37 kilometrów, na częściach zaś kolei, gdzie są wzniesienia po 15 na tysiąc i większe, najmniej 24 kilometry na godzinę.

3. Dla pociągów mieszanych taryfy powyższe niższe należy o 20 od sta. Wyjątki od tego, dozwolone jedynie na tych częściach kolei na których tylko mieszane pociągi są w ruchu, wymagają wyraźnego pozwolenia c. k. ministerstwa handlu.

4. Gdyby okazało się potrzebnem jeszcze większe zniżenie a gdyby w tym przypadku spółka nie mogła zgodzić się na odpowiednie zmniejszenie ceny w wagonach III klasy, obowiązana jest zaprowadzić na żądanie c. k. ministerstwa handlu na częściach kolei, które ministerstwo wskaże, IV klasę (dla stojących) z ceną taryfową po 1.5 centa waluty austriackiej w srebrze od osoby i kilometra.

5. Na jednej i tej samej linii, w tym samym kierunku i pod temi samemi warunkami, ogólne kosztu przewozu do stacyi bliżej leżącej nie mogą być większe niż do odleglejszej.

6. Dopóki Spółka korzysta z gwarancyi rządowej, karty bezpłatne, służące nie wyłącznie tylko do jednej podróży, wydawane być mogą tylko za zezwoleniem c. k. ministerstwa handlu. Bezpłatne karty takie opiewać muszą na pewne nazwisko lub na pewną kategorię służbową.

7. We względzie taryf do przewozu pakunków, powozów i zwierząt żywych w związku z przewozem osób, jakoteż we względzie wszelkich postanowień podrzędnych, dotyczących się przewozu osób, stanowić będzie tylko c. k. ministerstwo handlu po wysłuchaniu Spółki.

Na każdą kartę podróżną całą, wyznacza się bezpłatny ciężar pakunku w ilości 25 kilogramów, na każde półkarty w ilości 12 kilogramów.

8. Do obliczenia cen kart podróżnych jakoteż transportu rzeczy, przewożonych w związku z przewozem osób, wzięta być może za podstawę, na częściach kolei z wzniesieniem po 15 na tysiąc i większem, 1½ razowa długość pomienionych mocnych wzniesień i spadków.

Przepis ten odnosi się także do obrotu towarowego.

9. Wszelkie nowe taryfy przewozu osobowego, jakoteż wszelkie uchYLENIA lub zmiany taryf już istniejących, obowiązana jest Spółka podać do wiadomości publicznej stosownie do rozporządzeń c. k. ministerstwa handlu przynajmniej na dni 14 przed zaprowadzeniem tychże postanowień taryfowych.

10. Postanowienia powyższe nie naruszają przepisów dotyczących się przewozu wojskowych.

Chlumecky r. w.

84.

Rozporządzenie ministerstwa handlu z d. 30 sierpnia 1877.

o zarządzeniem odmiennie od przepisów rozporządzenia z dnia 4 lutego 1871 (Dz. u. p. Nr. 8) przedstawianiu ministerstwu wojny państwa planów stacyi i mostów.

Zmienia się po części rozporządzenie ministerstwa handlu z dnia 4 lutego 1871 (Dz. u. p. Nr. 8) o sporządzaniu i przekładaniu projektów odnoszących się do kolei żelaznych i o czynnościach urzędowych w związku z tem zostających i rozporządza się ażeby na przyszłość, oprócz planów, na mocy §. 16 przewidzianego rozporządzenia, po skończeniu kolei c. k. ministerstwu wojny państwa przedstawiać się mających, przekładane mu były także szkice stacyj i torów podług skali najmniej 1 : 1000, jakoteż wyobrażenia ogólne mostów których otwór ma 50 metrów i więcej szerokości, podług skali najmniej 1 : 200.

Chlumecky r. w.

85.**Obwieszczenie ministerstwa skarbu z dnia 1 września 1877.**

o złączeniu c. k. przykomorka w Piano di Fugazza z przykomorkiem awizacyjnym królewsko-włoskim w miejscu tej samej nazwy okręgu włoskiego.

C. k. przykomorek w Piano di Fugazza na granicy między Tyrolem a Włochami ustanowiony (Dz. u. p. Nr. 150 z roku 1872) złączony został od dnia 1 czerwca 1877 z przykomorkiem awizacyjnym królewsko-włoskim w miejscu tej samej nazwy okręgu włoskiego i służyć mu będą jak dotychczas prawa komory pomocniczej II klasy.

Pretis r. w.

86.**Rozporządzenie ministerstwa obrony krajowej, ministerstwa rolnictwa i ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 3 września 1877.**

mocą którego zmienia się jeden z przepisów wykonawczych do ustawy o dostawianiu koni z dnia 16 kwietnia 1873 (Dz. u. p. Nr. 77) zawarty w rozporządzeniu ministeryalnym z dnia 1 sierpnia 1873 (Dz. u. p. Nr. 135).

Ustęp czwarty przepisów wykonawczych do §§. 7, 8 i 10 ustawy z dnia 16 kwietnia 1873 (Dz. u. p. Nr. 77) o dostawianiu koni, zawartych w rozporządzeniu ministeryalnym z dnia 1 sierpnia 1873 (Dz. u. p. Nr. 135) zmienia się jak następuje:

„Gdy dostawa koni będzie postanowiona, władza administracyjna powiatowa wyda wezwanie do wszystkich podlegających jej gmin (wylączonych obszarów dworskich), aby w dniu wyznaczonym i o wyznaczonej godzinie przystawiły do przeznaczonego miejsca zaciągu wszystkie te konie i zwierzęta juczne:

1. które podczas ostatniej klasyfikacji uznane zostały za zdadne do służby wojennej lub za niezdatne tylko chwilowo,

2. te, które są w wieku obowiązującym do dostawienia (jakoteż te, które do dnia 1 stycznia roku odstawy przeszły czwarty rok życia) i — nie należą do koni (zwierząt jucznych), wymienionych w §. 8 ustawy z dnia 16 kwietnia 1873 (Dz. u. p. Nr. 77) pod *a*, *b*, *c*, *d* i *e* jako uwolnione od obowiązku dostawienia, — nie były jeszcze nigdy klasyfikowane, albo też nie w gminie z której się dostawia.“

Lasser r. w.

Horst r. w.

Mannsfeld r. w.

87.**Obwieszczenie ministerstwa skarbu z d. 15 września 1877,**
o zwinięciu c. k. komory pomocniczej cukmantelskiej I klasy w Ziegenhalsie pruskim (miasto),
zaprowadzeniu komory pomocniczej I klasy w Miklaszowicach i przeistoczeniu urzędu kontrol-
nego w Cukmantlu na komorę pomocniczą I klasy.

Dnia 30 września 1877 zwinięta została komora pomocnicza cukmantelska I klasy w Ziegenhalsie pruskim (miasto) a jednocześnie zaprowadzono c. k. komorę pomocniczą I klasy w Miklaszowicach.

Tegoż dnia przeistoczono także c. k. urząd kontrolny w Cukmantlu na komorę pomocniczą I klasy.

Pretis r. w.**88.****Obwieszczenie ministerstwa handlu z d. 17 września 1877,**
w którym podaje się do wiadomości powszechnej przepisy dodatkowe do Porządku sprawdza-
nia miar i wag i do taryfy opłat za sprawdzenie z dnia 19 grudnia 1872 (Dz. u. p. Nr. 171),

W zastosowaniu się do ustawy z dnia 23 lipca 1871 (Dz. u. p. Nr. 16 z roku 1872), podają się do wiadomości powszechnej następujące dodatki do Porządku sprawdzania miar i wag i do taryfy opłat za sprawdzenie z dnia 19 grudnia 1872 (Dz. u. p. Nr. 171) wydane przez c. k. komisję główną miar i wag.

Chlumecky r. w.**Dodatek piąty do Porządku sprawdzania miar i wag**

z dnia 19 grudnia 1872.

Do §. 2.

O prętach metrowych metalowych do towarów bławatnych.

Pręty metrowe metalowe do towarów bławatnych można ścięczyć po obu końcach aż do grubości, która wynosić powinna nie mniej niż dwa milimetry, tworząc płaszczyzny równe, pozwalające wybicia cechy.

Do §§. 5 aż do 9 i 11.

O dozwolonych 50-litrowych miarach drewnianych do płynów.

Do sprawdzania i cechowania przyjmowane będą dwojakie 50 litrowe miary drewniane do płynów, a mianowicie:

- a) miary o przekroju kolistym takiego kształtu i takiej konstrukcyi jakto przepisane zostało w rozporządzeniu z dnia 25 lipca 1876 (Dz. u. p. Nr. 104 — Dz. rozp. d. urz. miar i wag Nr. 11) dla 100-litrowych drewnianych miar do płynów.

Otrzymują następujące wymiary wyrażone w milimetrach:

Średnica górna	381 ^{mm}
„ dolna	343 „
Głębokość pionowa od brzegu górnego aż do dna	572 „

We względzie konstrukcyi miar tych stosują się te same przepisy, co do 100-litrowych drewnianych miar do płynów, z tą różnicą, że grubość klepek wynosić powinna nie mniej niż 17 milimetrów:

- b) miary w kształcie putni do noszenia, o przekroju obłym, od góry ku dołowi malejącym. Średnia arytmetyczna największego i najmniejszego wymiaru przekroju na górnym brzegu nie powinna wynosić więcej niż 400 milimetrów a mniejszy z tych wymiarów nie powinien wynosić mniej niż 0·4 większego. Miary te opatrzone są 5 obręczami żelaznymi lub drewnianymi, z których dwie służą także do przymocowania szelek. Połączenia klepek z obręczami za pomocą nitów, jakoteż uzbrojenie dna szynami żelaznymi jak u miar wzmiankowanych pod a), jest i w tych miarach dozwolone, ale nie konieczne.

Na miarach obu tych rodzajów wypalić należy znak : 50 L.

Wysokość powierzchni płynu odpowiadającą pojemności 50 L. oznaczyć należy najmniej dwoma znakami [gwoździami płaskimi lub ślepymi klamerkami (Heimklammer)] wprost na przeciwko siebie wbitemi.

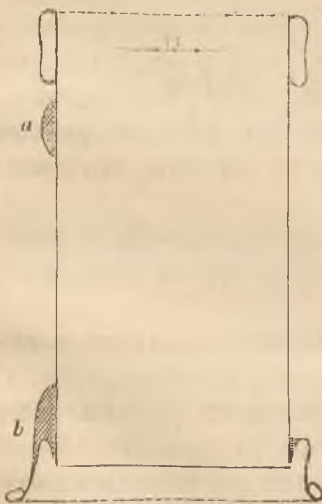
Miary podzielone być mogą na części po 10 L. mające, a wysokość powierzchni płynu, odpowiadającą każdej części oznaczyć należy dwoma znakami, wprost naprzeciwko siebie leżącymi.

Miara na 100 L. której sprawdzanie i cechowanie dozwolone zostało przezręczonem rozporządzeniem z dnia 25 lipca 1876 może być także podzielona w podobny sposób na części po 20 L. mające.

Drewniane miary do płynów, mające 50 L. pojemności, cechuje się przez wypalenie na zewnętrznej powierzchni ściany i na zewnętrznej powierzchni dna, wtedy zaś tylko cechowane być mogą, gdy pojemność tak całej miary, jak i jej części nie jest większą lub mniejszą od właściwej o więcej niż o 0·2 L.

Do §§. 8, 11, 15 i 17.

O konstrukcyi miar objętości z białej blachy.

Miary objętości (naczynia) do płynów i rzeczy sypkich z białej blachy na 2 L. i mniejsze zrobione być mogą także w taki sposób, jak to przedstawione jest na rycinie obok będącej a wyobrażającej przekrój prostopadły do płaszczyzny ucha. Dno wytłoczone jest z jednego kawałka, skrajny brzeg jego wewnątrz lub zewnątrz zagięty, a w jego koliste zagłębienie ściana boczna wpuszczona i zalutowana. Na górnym brzegu ściany bocznej robi się przez wygięcie go obręcz wzmacniającą szerokości przepisanej w §. 8. Krople cynowe na których się cechuje, umieścić należy na naczyniach tej konstrukcyi przy a) i b), te zaś ostatnią w taki sposób, aby ubezpieczała spojenie dna ze ścianą boczną. Cechę wybija się na dolnej kropki b), liczbę roku na górnej a).

Do §§. 14, 15 i 17.

O mierze do węgla na 1 H.

Przepisy podane w §§. 14, 15 i 17 a dotyczące się miary do węgla na 1 H. uchylają się a na ich miejsce wstępują przepisy ogłoszone rozporządzeniem

z dnia 9 sierpnia 1877 (Dz. u. p. Nr. 80) o ile tyczą się walcowych miar objętości do węgla itd.

Do §. 26.

O dozwolonych wagach drążkowych nierównoramiennych z niezmiennym stosunkiem ramion drążka.

Wagi drążkowe nierównoramienne z niezmiennym stosunkiem ramion drążka, których jednak największa wytrzymałość wynosić nie może mniej niż 20 kilogramów, przyjmowane będą do sprawdzenia i cechowania, jeżeli odpowiadają następującym przepisom:

1. Stosunek ramion drążka czyli wagi do ciężaru wynosić powinien tylko 1 : 10 albo 1 : 100 i uwidoczniiony być musi na belce wagi w miejscu w oczy wpadającym. W wagach setnych stosunek 1 : 100 pomiędzy wagą a ciężarem rozłożony być może na dwa drążki do siebie należące.

2. Pod względem wytrzymałości belki, własności i położenia nożów tudzież położenia skazówki, wagi te czynić powinny zadosyć tym samym wymaganiom, co wagi drążkowe równoramienne (§. 27 Porządku sprawdzania).

3. Skazówka powinna być nie mniej niż dwa razy dłuższą od krótszego ramienia belki a, jeżeli to ma mniej niż 50 milimetrów długości, wynosić powinna nie mniej niż 100 milimetrów.

Skazówka urządzona być musi tak aby można widzieć dokładnie kiedy waga jest w równowadze; jeżeli więc nie ma innego urządzenia do tego celu (np. kołca lub znaku z nożycami połączonego a leżącego naprzeciwko końca skazówki), skazówka i nożyce powinny być tej samej szerokości.

Można także przymocować skazówkę powyżej noża na końcu dłuższego ramienia drążka, prostopadle do tegoż; przy takim urządzeniu zawieszadło talerza na ciężarki przedłużone być musi w górę i opatrzone znaczkami, który w stanie równowagi schodzi się z końcem skazówki.

4. Dwa talerze wagi są nie jednakowo ciężkie i urządzone tak, że można je zdejmować lub nie; w pierwszym przypadku oznaczone być powinno dostatecznie do których ramion drążka talerze należą, aby nie mogły być przemienione. Zamiast talerza na ciężar może także znajdować się kilka łańcuchów łączących się w zawieszadło, na których końcach, hakami zaopatrzonych, zawieszają się ciężary.

5. Wagi drążkowe nierównoramiennie zaopatrzone być mogą także w przyrząd do ważenia z ciężarkiem ruchomym i podziałką do wyrównania mniejszych różnic ciężaru.

Ciężarek ruchomy może być albo nie zmiennie połączony za pomocą zawieszadła, obracającego się około noża, ze skówką, dająca się posuwać czyto po belce wagi, czyli też po równoległej od belki szynie, albo może być przesuwanym bezpośrednio po belce lub po szynie; w tym ostatnim przypadku ciężarek ruchomy zaopatrzony być musi sprężyną lub klubą, połączoną z nim nieoddzielnie, a jego środek ciężkości padać powinien prawie na linię środkową belki wagowej lub szyny.

Podziałka zaczynać się musi od zera, wartość zaś odpowiadająca ostatniej kresce podziałki nie powinna wynosić więcej niż $\frac{1}{10}$ największego jakie być może obciążenia wagi. Odległość pomiędzy dwoma kreskami podziałki, tuż po

sobie następującemi, wynosić powinna nie mniej niż 3 milimetry a wartość takiej najmniejszej dozwolonej części podziałki wynosić powinna najwięcej $\frac{1}{2000}$ największego jakie być może obciążenia wagi. Do wyrównywania mniejszych różnic ciężaru pozwala się umieścić drugi mniejszy ciężarek ruchomy.

Przydawanie osobnych ciężarków, zmniejszonych w stosunku 1:10 a względnie 1:100. na końcu dłuższego ramienia drążka zawieszających się mających, jest zabronione; używać należy do tego celu ciężarków handlowych, podług przepisu ocechowanych, umieszczając je na talerze do tego przeznaczonym, który ma być przytwierdzony na końcu dłuższego ramienia drążka.

6. Pod względem czułości wag drążkowych nierównoramiennych z niezmiennym stosunkiem ramion, wymaga się, ażeby przy największym jakie być może obciążeniu tychże, przydana $\frac{1}{2000}$ część obciążenia do którego dokłada się ten przydatek, sprawiała w wadze wyraźne odchylenia.

Wagę uważa się za dostatecznie dokładną, jeżeli przy największym jakie być może obciążeniu wprawia ją w wahnięcia przydany po jednej stronie ciężarek wynoszący nie więcej niż $\frac{1}{2000}$ obciążenia, do którego dokłada się ten przydatek.

7. Wagi drążkowe nierównoramienne cechuje się w taki sam sposób jak równoramienne; przyrząd z ciężarkiem ruchomym jeżeli jest, tak samo jak u przeczianów.

Do §. 26.

0 dozwolonym połączeniu wagi pomostowej i stołowej.

Połączenia wagi pomostowej dziesiętnej z wagą mającą talerze u góry w taki sposób, aby belka tej ostatniej wagi stanowiła zarazem główną belkę wagi pomostowej, i aby zapomocą wspólnego talerza na ciężarki, zarówno takie ważenie, w którym stosunek ciężarka do ciężaru wynosi 1:10, jak i takie, w którym ciężarek i ciężar są sobie równe, mogło być uskuteczniane, będą przyjmowane do sprawdzania i cechowania, jeżeli każda z dwóch połączonych konstrukcyj wagowych czyni zadość wszelkim wymogom właściwych przepisów Porządku sprawdzania.

Wiedeń, dnia 5 września 1877.

C. k. Komisya główna miar i wag:

Herr r. w.

Dodatek czwarty do taryfy opłat za sprawdzanie i cechowanie

z dnia 19 grudnia 1872.

Do II. Miary do płynów.

Od miar do płynów na 50 litrów, płaci się:

	A.	B.
	Za sprawdzenie i cechowanie	Za sprawdzenie bez cechowania
1. Od miar bez podziałów	— zł. 60. ct.	— zł. 30 ct.
2. „ „ z podziałami	1 „ — „	„ 50 „

Opłacie ustanowionej pod 2 podlegają także miary do płynów na 100 L. przyjmowane w skutek rozporządzenia z dnia 25 lipca 1876 (Dz. u. p. Nr. 104), jeżeli zaopatrzone są w podziały po 20 litrów mające.

Do IV. Wagi.

Połączone wagi pomostowe i stołowe.

Za sprawdzenie i cechowanie, jakoteż za sprawdzenie bez cechowania wagi pomostowej połączonej ze stołową, liczyć należy sumę opłat ustanowionych w taryfie opłat za sprawdzenie i cechowanie z dnia 19 grudnia 1872 (pod VI *d* i *f*) dla każdego z dwóch złączonych rodzajów wag.

h) Wagi drążkowe nierównoramienne dziesiętne i setne.

Za sprawdzenie i cechowanie, tudzież za sprawdzenie bez cechowania wag drążkowych nierównoramiennych, dziesiętnych i setnych liczyć należy te same opłaty, co od wag drążkowych równoramiennych do obrotu handlowego (VI lit. *a* taryfy z dnia 19 grudnia 1872).

Za sprawdzanie i cechowanie przyrzędu do ważenia z ciężarkiem ruchomym i podziałką, dozwolonego u wag drążkowych nierównoramiennych, policzyć należy dodatek w kwocie 25 centów.

Jeżeli waga uznana będzie za dokładną, podziałka zaś za niedokładną, policzyć należy oprócz opłaty taryfowej za sprawdzenie bez cechowania dodatek w kwocie 25 centów.

Wiedeń, dnia 5 września 1877.

C. k. Komisya główna miar i wag:

Herr r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXXII. — Wydana i rozesłana dnia 17 października 1877.

89.

Obwieszczenie ministerstwa skarbu z d. 16 września 1877, o używaniu obligacyj renty złotej na kaucye małżeńskie wojskowych i o postępowaniu które w tym względzie ma być zachowywane.

Za porozumieniem się z c. i k. ministerstwem wojny państwa stanowi się:

Obligacye renty złotej królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych, utworzonej na mocy ustawy z dnia 18 marca 1876 (Dz. u. p. Nr. 35) a przynoszącej odsetki po 4°/_o w złocie, mogą być używane na kaucye małżeńskie wojskowych.

We względzie postępowania z obligacyami renty złotej, na kaucye małżeńskie wojskowych, przeznaczonemi, stosowane będą odpowiednio przepisy podane w obwieszczeniu ministerstwa skarbu z dnia 8 czerwca 1873 (Dz. u. p. Nr. 125) dla obligacyj jednorakiego długu państwa; wszakże odsetki od obligacyj renty złotej, użyte na kaucye małżeńskie wojskowych, nie mogą być przekazywane na urzędy i kasy królewsko węgierskie w myśl obwieszczenia ministerstwa skarbu z dnia 27 1877 (Dz. u. p. Nr. 8).

Pretis r. w.

90.

Obwieszczenie ministerstwa handlu z d. 27 września 1877, o zmianie kilku przepisów koncesyjnych dotyczących się taryfy c. k. uprzyw. kolei łączącej południowo-północno-niemieckiej.

Odmienne od przepisów koncesyjnych, dotyczących się taryfy dla przewozu osób na c. k. kolei łączącej południowo-północno-niemieckiej, zaprowadzają się od dnia 15 października 1877 na zasadzie ustawy z dnia 15 lipca 1877 (Dz. u. p. Nr. 64), o taryfach maksymalnych dla przewozu osób na kolejach żelaznych, jakoteż w skutek Najwyższego upoważnienia, następujące pravidła.

I. Dla przewozu osób ustanawia się następującą taryfę najwyższą:

	od osoby i kilometra
Dla I klasy	4·8 centa.
„ II „	3·6 „
„ III „	2·4 „

wa luty austriackiej w srebrze.

2. Dla pociągów pospiesznych kwoty taryfowe te podwyższone być mogą o 20 od sta, jeżeli takowe składają się nie tylko z wagonów I klasy i jeżeli średnia chyżość tych pociągów (razem z zatrzymywaniem się na stacyach) na tych częściach kolei, gdzie nie ma wzniesień po 15 na tysiąc i większych, wynosi najmniej 37 kilometrów, na częściach zaś kolei, gdzie są wzniesienia po 15 na tysiąc i większe, najmniej 24 kilometry na godzinę.

3. Dla pociągów mieszanych taryfy powyższe zniżyć należy o 20 od sta. Wyjątki od tego, dozwolone jedynie na tych częściach kolei na których tylko mieszane pociągi są w ruchu, wymagają wyraźnego pozwolenia c. k. ministerstwa handlu.

4. Gdyby okazały się potrzebnymi jeszcze większe zniżenia a gdyby w tym przypadku spółka nie mogła zgodzić się na odpowiednie zmniejszenie ceny w wagonach III klasy, obowiązana jest zaprowadzić a względnie zatrzymać na żądanie c. k. ministerstwa handlu na częściach kolei, które ministerstwo wskaże, IV klasę (dla stojących) z ceną taryfową po 1·5 centa waluty austriackiej w srebrze od osoby i kolometra.

5. Na jednej i tej samej linii, w tym samym kierunku i pod temi samemi warunkami, ogólne koszta przewozu do stacyi bliżej leżącej nie mogą być większe niż do odleglejszej.

6. Dopóki Spółka korzysta z gwarancyi rządowej, karty bezpłatne, służące nie wyłącznie tylko do jednej podróży, wydawane być mogą osobom nie będącym w służbie kolei tylko za zezwoleniem c. k. ministerstwa handlu. Bezpłatne karty takie opiewać muszą na pewne nazwisko lub na pewną kategorię służbową.

7. We względzie taryf do przewozu pakunków, powozów i zwierząt żywych w związku z przewozem osób, jakoteż we względzie wszelkich postanowień podrzędnych, tyczących się przewozu osób, stanowić będzie tylko c. k. ministerstwo handlu po wysłuchaniu Spółki.

Na każdą kartę podróżną całą, wyznacza się bezpłatny ciężar pakunku w ilości 25 kilogramów, na każde półkarty w ilości 12 kilogramów.

8. Do obliczenia cen kart podróżnych jakoteż transportu rzeczy, przewożonych w związku z przewozem osób, wzięta być może za podstawę, na częściach kolei z wzniesieniem po 15 na tysiąc i większem, 1½ razowa długość pomienionych mocnych wzniesień i spadków.

Dozwolone czasowo w §. 13 ustęp 2 dokumentu koncesyjnego z dnia 31 marca 1872 (Dz. u. p. Nr. 62) liczenie półtorarazowej długości na odnodze z Żelaznego Brodu do Tannwaldu zostaje uchylone i na przyszłość do oznaczenia ilości kilometrów w obrocie osobowym i przewozowym brane być mają za podstawę odległości rzeczywiste, jak obliczone zostały przez c. k. Inspekcją ogólną kolei żelaznych austriackich.

9. Wszelkie nowe taryfy przewozu osobowego, jakoteż wszelkie uchylenia lub zmiany taryf już istniejących, obowiązana jest Spółka podać do wiadomości

publicznej stosownie do rozporządzeń c. k. ministerstwa handlu przynajmniej na dni 14 przed zaprowadzeniem tychże postanowień taryfowych.

10. Postanowienia powyższe nie naruszają przepisów dotyczących się przewozu wojskowych.

Chlumecky r. w.

91.

Obwieszczenie ministerstwa handlu z d. 27 września 1877,

o zmianie kilku przepisów dokumentów koncesyjnych z dnia 8 września (Dz. u. p. Nr. 143), dla sieci zagwarantowanej i z dnia 25 czerwca 1870 (Dz. u. p. Nr. 109) dla sieci uzupełniającej c. k. uprzyw. kolei północno-zachodniej-austriackiej.

Odmienne od §. 8 dokumentu koncesyjnego z dnia 8 września 1868 (Dz. u. p. Nr. 143), dla sieci zagwarantowanej i z dnia 25 czerwca 1870 (Dz. u. p. Nr. 109), dla sieci uzupełniającej c. k. uprzyw. kolei północno-zachodniej austriackiej, zaprowadzają się od dnia 15 października 1877 na zasadzie ustawy z dnia 15 lipca 1877 (Dz. u. p. Nr. 64) o taryfach maksymalnych dla przewozu osób na kolejach żelaznych jakoteż w skutek Najwyższego upoważnienia, w miejsce przepisów dotyczących się przewozu osób, następujące pravidła.

I. Dla przewozu osób ustanawia się następującą taryfę najwyższą:

	od osoby i kilometra
dla I klasy	4·8 centa,
„ II „	3·6 „
„ III „	2·4 „

waluty austriackiej w srebrze.

2. Dla pociągów pospiesznych kwoty taryfowe te podwyższone być mogą o 20 od sta, jeżeli takowe składają się nietylko z wagonów I klasy i jeżeli średnia chyżość tych pociągów (razem z zatrzymaniem się na stacyach) na tych częściach kolei, gdzie nie ma wzniesień po 15 na tysiąc i większych, wynosi najmniej 37 kilometrów, na częściach zaś kolei, gdzie są wzniesienia po 15 na tysiąc i i większe, najmniej 24 kilometry na godzinę.

3. Dla pociągów mieszanych taryfy powyższe zniżyć należy o 20 od sta. Wyjątki od tego, dozwolone jedynie na tych częściach kolei, na których tylko mieszane pociągi są w ruchu, wymagają wyraźnego pozwolenia c. k. ministerstwa handlu.

4. Gdyby okazało się potrzebnem jeszcze większe zniżenie a gdyby w tym przypadku spółka nie mogła zgodzić się na odpowiednie zmniejszenie ceny w wagonach III klasy, obowiązana jest zaprowadzić na żądanie c. k. ministerstwa handlu na częściach kolei, które ministerstwo wskaże, IV klasę (dla stojących) z ceną taryfową po 1·5 centa waluty austriackiej w srebrze od osoby i kilometra.

5. Na jednej i tej samej linii, w tym samym kierunku i pod temi samymi warunkami, ogólne koszta przewozu do stacyi bliżej leżącej nie mogą być większe niż do odleglejszej.

6. Dopóki Spółka korzysta z gwarancyi rządowej, karty bezpłatne, służące nie wyłącznie tylko do jednej podróży, wydawane być mogą osobom nie

będącym w służbie kolei tylko za zezwoleniem c. k. ministerstwa handlu. Bezpłatne karty takie opiewać muszą na pewne nazwisko lub na pewną kategorię służbową.

7. We względzie taryf do przewozu pakunków, powozów i zwierząt żywych w związku z przewozem osób, jakoteż we względzie wszelkich postanowień podrzędnych, dotyczących się przewozu osób, stanowić będzie tylko c. k. ministerstwo handlu po wysłuchaniu Spółki.

Na każdą kartę podróżną całą, wyznacza się bezpłatny ciężar pakunku w ilości 25 kilogramów, na każde półkarty w ilości 12 kilogramów.

8. Do obliczenia cen kart podrzędnych jakoteż transportu rzeczy, przewożonych w związku z przewozem osób, wzięta być może za podstawę, na częściach kolei z wzniesieniem po 15 na tysiąc i większem $1\frac{1}{2}$ razowa długość pomienionych mocnych wzniesień i spadków.

Dozwolone w §. 8 ustep 8 dokumentu koncesyjnego z dnia 25 czerwca 1870 (Dz. u. p. Nr. 109), dla sieci uzupełniającej, liczenie $1\frac{1}{2}$ razowej długości na całej linii z Uścia nad Orlicą do Środolesia celem wymierzenia cen przewozu osób i towarów, zatrzymuje się nadal tylko dla obrotu zagranicznego. W obrocie krajowym osób i towarów do oznaczenia ilości kilometrów brane być mają za podstawę rzeczywiste odległości, jak obliczone zostały przez c. k. Inspekcją ogólną kolei żelaznych.

9. Wszelkie nowe taryfy przewozu osobowego, jakoteż wszelkie uchYLENIA lub zmiany taryf już istniejących, obowiązana jest Spółka podać do wiadomości publicznej stosownie do rozporządzeń c. k. ministerstwa handlu przynajmniej na dni 14 przed zaprowadzeniem tychże postanowień taryfowych.

10. Postanowienia powyższe nie naruszają przepisów dotyczących się przewozu wojskowych.

Chlumecky r. w.

92.

Obwieszczenie ministerstwa skarbu z d. 6 października 1877,

o pozostawieniu delegacji komory głównej w zakładzie składowym banku „Unionbank“ w Wiedniu.

Odnosnie do obwieszczenia ministerstwa skarbu z dnia 17 lutego 1869 (Dz. u. p. Nr. 25), podaje się do wiadomości, że zakład składowy, założony przez były c. k. uprzyw. bank handlowy wiedeński dla obrotu produktów i towarów przeszedł na własność banku „Unionbank“ i że delegacja komory głównej wiedeńskiej została w nim pozostawiona.

Pretis r. w.

93.

Obwieszczenie ministerstwa skarbu z d. 11 październ. 1877,

o przeniesieniu c. k. komory pomocniczej II klasy z Jelenia w Galicyi do Jaworzna.

C. k. komora pomocnicza II klasy w Jeleniu, w okręgu skarbowym krakowskim w Galicyi, przeniesiona została do Jaworzna i od dnia 1 października b. r. rozpoczęła czynności swoje w nowej siedzibie.

Pretis r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXXIII. — Wydana i rozesłana dnia 31 października 1877.

94.

Obwieszczenie ministerstwa handlu z d. 10 październ. 1877, o zmianie kilku przepisów koncesyi c. k. uprzyw. kolei Następcy tronu Rudolfa tyczących się taryfy.

Odmienne od §-fu 9-go dokumentu koncesyjnego z dnia 11 listopada 1866 (Dz. u. p. Nr. 142) dla linii z St. Valentin do Villachu z odnogami z Małego Reiflingu do Amstetten, z Launsdorfu do Möselu i z St. Veit do Celowea w związku z §. 1 dokumentu koncesyjnego z 20 lipca 1868 (Dz. u. p. Nr. 120) i z dnia 23 lipca 1871 (Dz. u. p. Nr. 102), także dla linii z St. Michael do Leoben i z Hieflau do Eisenerz, dalej §-fu 8-go dokumentu koncesyjnego z dnia 23 lutego 1869 (Dz. u. p. Nr. 38), dla linii z Lublany do Tarwis w związku z §. 1 dokumentu koncesyjnego z dnia 25 listopada 1871 (Dz. u. p. Nr. 144), także dla linii z Villach do Tarwis, nakoniec §. 7 dokumentu koncesyjnego z dnia 27 marca 1875 (Dz. u. p. Nr. 104), dla kolei do dóbr skarbowych solnych, zaprowadzają się na zasadzie ustawy z dnia 15 lipca 1877 (Dz. u. p. Nr. 64) o taryfach maksymalnych dla przewozu osób na kolejach żelaznych, jakoteż w skutek najwyższego upoważnienia, w miejsce przepisów tyczących się przewozu osób na dawnych liniach kolei Następcy tronu Rudolfa, od dnia 1 listopada 1877 a na kolei do dóbr skarbowych solnych od dnia otwarcia, następujące pravidła.

1. Dla przewozu osób ustanawia się następującą taryfę najwyższą :

	od osoby i kilometra
dla I klasy	4·8 centa,
„ II „	3·6 „
„ III „	2·4 „

waluty austriackiej w srebrze.

2. Dla pociągów pospiesznych kwoty taryfowe te podwyższone być mogą o 20 od sta, jeżeli takowe składają się nietylko z wagonów I klasy i jeżeli średnia chyżość tych pociągów (razem z zatrzymywaniem się na stacyach) na tych częściach kolei, gdzie nie ma wzniesień po 15 na tysiąc i większych, wynosi najmniej

37 kilometrów, na częściach zaś kolei, gdzie są wzniesienia po 15 na tysiąc aż do 25 na tysiąc najmniej 24 kilometry na godzinę.

Na liniach mających jeszcze większe wzniesienia oznaczenie chyżości pociągów pospiesznych zostawia się c. k. ministerstwu handlu.

3. Dla pociągów mieszanych taryfy powyższe zniżyć należy o 20 od sta. Wyjątki od tego, dozwolone jedynie na tych częściach kolei na których tylko mieszane pociągi są w ruchu, wymagają wyraźnego pozwolenia c. k. ministerstwa handlu.

4. Uwalnia się spółkę aż do dalszego rozporządzenia od obowiązku utrzymania wagonów IV klasy (dla stojących). Gdyby jednak okazało się potrzebnem jeszcze większe niżenie a gdyby w tym przypadku spółka nie mogła zgodzić się na odpowiednie zmniejszenie ceny w wagonach III klasy, obowiązana jest zaprowadzić na żądanie c. k. ministerstwa handlu na częściach kolei, które ministerstwo wskaże, IV klasę (dla stojących) z ceną taryfową po 1.5 centa waluty austriackiej w srebrze od osoby i kilometra.

5. Na jednej i tej samej linii, w tym samym kierunku i pod temi samemi warunkami, ogólne koszta przewozu do stacyi bliżej leżącej nie mogą być większe niż do odleglejszej.

6. Dopóki Spółka korzysta z gwarancyi rządowej, karty bezpłatne, służące nie wyłącznie tylko do jednej podróży, wydawane być mogą tylko za zezwoleniem c. k. ministerstwa handlu.

Bezpłatne karty takie opiewać muszą na pewne nazwisko lub na pewną kategorię służbową.

7. We względzie taryf do przewozu pakunków, powozów i zwierząt żywych w związku z przewozem osób, jakoteż we względzie wszelkich postanowień podrzędnych, dotyczących się przewozu osób, stanowić będzie tylko c. k. ministerstwo handlu po wysłuchaniu Spółki.

Na każdą kartę podróżną całą, wyznacza się bezpłatny ciężar pakunku w ilości 25 kilogramów, na każde półkarty w ilości 12 kilogramów.

8. Do obliczenia cen kart podróżnych jakoteż transportu rzeczy, przewożonych w związku z przewozem osób, wzięta być może za podstawę, na częściach kolei z wzniesieniem po 15 na tysiąc i większem, 1½ razowa długość pomienionych mocnych wzniesień i spadków.

9. Wszelkie nowe taryfy przewozu osobowego, jakoteż wszelkie uchylenia lub zmiany taryf już istniejących, obowiązana jest Spółka podać do wiadomości publicznej stosownie do rozporządzeń c. k. ministerstwa handlu przynajmniej na dni 14 przed zaprowadzeniem tychże postanowień taryfowych.

10. Postanowienia powyższe nie naruszają przepisów dotyczących się przewozu wojskowych.

Chlumecky r. w.

95.

Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia 15 października 1877,

o ustanowieniu sądu powiatowego w Sztokach w Czechach.

Na zasadzie ustawy z dnia 11 czerwca 1868 (Dz. u. p. Nr. 59), ustanawia się w okręgu sądu obwodowego Kutnohorskiego sąd powiatowy, z siedzibą w Szto-

kach dla gmin miejscowych: 1. Kamaune, 2. Dobronin, 3. Hibralec, 4. Niem. Vyskydna, 5. Frydrychów (Sandhübel) z Lesunką, 6. Hilbertne, 7. Jirzina, 8. Nowe Dwory, 9. Petrowce, 10. Slapanow, 11. Strzyteż, 12. Niem. Schützendorf, 13. Ždirec, 14. Smrczna, 15. Smilow, 16. Hubenow, 17. Sztoki, 18. Dolne Wieźnice, 19. Waldow i 20. Plumdorf.

Gdy sąd ten rozpocznie czynności urzędowe, co później będzie postanowione i podane do publicznej wiadomości, gminy wymienione pod Nr. 1 aż do 19 odłączone będą od okręgu sądu powiatowego polnieńskiego a gmina Plumdorf od okręgu sądu powiatowego niemiecko brodzkiego.

Glaser r. w.

96.

Rozporządzenie ministerstwa skarbu z dnia 24 października 1877,

o przeniesieniu głównej sprzedaży soli górno austryackiej z urzędu sprzedaży soli w Gmunden do zarządu salin w Ebensee.

W skutek przedstawienia ze strony kolei dóbr skarbowych solnych przenosi się główną sprzedaż soli górno-austryackiej od dnia 1 listopada 1877 z urzędu sprzedaży soli w Gmunden do zarządu salin w Ebensee i sól ta będzie tam sprzedawana po cenach rozporządzeniem z dnia 21 grudnia 1875 (Dz. u. Nr. 155), dla Gmundenu i Ischlu a względnie dla Gmundenu ustanowionych.

Pretis r. w.

97.

Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia 27 października 1877,

o ustanowieniu sądu powiatowego w Kladnie w Czechach.

Na zasadzie ustawy z dnia 11 czerwca 1868 (Dz. u. p. Nr. 59); ustanawia się w okręgu sądu powiatowego pragskiego dla gmin miejscowych:

1. Buckow z Buzdarem,
2. Duby z Aujezdem i Drzynem,
3. Kladno,
4. Rozdzielow,
5. Kroczyhlaw z Stepanowem,
6. Stelcowieś z Ropicem i
7. Wrzetowice,

sąd powiatowy z siedzibą w Kladnie.

Gdy sąd ten rozpocznie czynności urzędowe, co później będzie postanowione i podane do publicznej wiadomości, przerzeczzone gminy miejscowe odłączone będą od okręgu sądu powiatowego Unhosekiego.

Glaser r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXXIV. — Wydana i rozesłana dnia 8 listopada 1877.

98.**Ustawa z dnia 15 lutego 1877,**

o zmianie uwagi 2 e) do pozycyi 106 B e) taryfy znajdującej się w ustawie opłat z dnia 13 grudnia 1862 (Dz. u. p. Nr. 89).

Za zgodą obu Izb Rady państwa uznają za stosowne zmienić uwagę 2 e) do pozycyi 106 B e) taryfy, znajdującej się w ustawie opłat z dnia 13 grudnia 1862 (Dz. u. p. Nr. 89) i stanowią co następuje:

§. 1.

Dzierżyciele tych beneficyj, z których czysty dochód nie przenosi 500 zł. wal. austr. rocznie, uwolnieni są osobiście od opłaty równoważności; ale jeżeli uzupełnienie kongruy ciąży na pewnym funduszu, równoważność płacić ma tenże fundusz.

§. 2.

Wykonanie ustawy niniejszej polecam Memu ministrowi skarbu.

Wiedeń, dnia 15 lutego 1877.

Franciszek Józef r. w.**Auersperg r. w.****Pretis r. w.**

99.

**Rozporządzenie ministra wyznań i oświecenia z dnia
18 października 1877.**

którem orzeczone zostaje uznanie społeczności religijnej starokatolickiej.

Stosownie do żądania wyrażonego przez zwolenników wyznania starokatolickiego w podaniach de praes. 13 października 1877 L. L. 16875—16877, gdy przedstawione dowody czynią zadość wymogom §-fu 1-go ustawy z dnia 20 maja 1874 (Dz. u. p. Nr. 68), o uznawaniu prawnem społeczności religijnych, orzeka się niniejszem, na zasadzie §-fu 2-go tejże ustawy, uznanie społeczności religijnej starokatolickiej pod nazwą: „Kościół starokatolicki“.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy niezwłocznie.

Stremayr r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXXV. — Wydana i rozesłana dnia 13 listopada 1877.

100.

Rozporządzenie ministerstw spraw wewnętrznych, wyznań i sprawiedliwości z dnia 8 listopada 1877,

o wewnętrznem urządzeniu i utrzymywaniu ksiąg urodzin, zaślubin i zejścia dla członków kościoła starokatolickiego.

§. 1.

Od dnia, w którym gmina wyznaniowa starokatolicka urządzi się na zasadzie ustawy z dnia 20 maja 1874 (Dz. u. p. Nr. 68), utrzymywanie ksiąg urodzin, zaślubin i zejścia dla członków tejże gminy wyznaniowej jest rzeczą jej plebana (proboszcza).

Dzień urządzenia się gminy wyznaniowej starokatolickiej poda do wiadomości publicznej władza administracyjna krajowa.

§. 2.

Księgi urodzin, zaślubin i zejścia utrzymywać należy w dwóch egzemplarzach.

We względzie wewnętrznego urządzenia i zachowywania tych ksiąg, tudzież wydania wyciągów i świadectw obowiązują ogólne przepisy ustawowe.

Za wygotowanie wyciągów i świadectw żądane być mogą opłaty tylko za zezwoleniem rządowem.

§. 3.

Nadzór nad utrzymywaniem ksiąg należy do władzy administracyjnej powiatowej. — Jest ona obowiązana przekonywać się częściej czy księgi są bezpiecznie zachowywane i porządnie utrzymywane i usuwać dostrzeżone niedostateczności.

W ciągu miesiąca stycznia każdego roku przesłać należy tejże władzy jeden z dwóch egzemplarzy ksiąg do zachowania.

§. 4.

O każdym przypadku narodzin i zejścia członków kościoła starokatolickiego, gdy zdarzy się w obrębie gminy wyznaniowej starokatolickiej, doniesić należy bezpośrednio jej plebanowi (proboszczowi) do zapisania we właściwej księdze.

O przypadkach narodzin i zejścia członków kościoła starokatolickiego, które zdarzą się po za obrębem gminy wyznaniowej starokatolickiej donieść należy władzy administracyjnej powiatowej w której okręgu leży miejsce gdzie zdarzył się przypadek narodzin lub zejścia.

Doniesienie to uczynić powinny osoby do tego obowiązane w przeciągu najbliższych ośmiu dni, zwyczajnie osobiście. W przypadkach narodzin oznajmić należy zarazem jakie imię dziecku na chrzcie nadane zostało lub ma być nadane a gdy się donosi o śmierci, dołączyć należy świadectwo oględzin pośmiertnych.

§. 5.

Do doniesienia o urodzinach obowiązany jest najprzód ślubny ojciec nowonarodzonego. Jeżeli ojciec jest nieobecny, lub nie może uczynić doniesienia, albo jeżeli dziecko jest nieślubne, uczynić ma doniesienie akuszer lub akuszerka, w braku zaś ich ten, w którego mieszkaniu dziecko urodziło się. W okolicznościach tutaj nie wymienionych na matce ciąży obowiązek doniesienia.

O zejściu donieść ma ten z małżonków który zostaje przy życiu, w braku jego najbliższy krewny, a gdy ten jest nieobecny, osoba, w której mieszkaniu lub domu śmierć nastąpiła.

O przypadkach urodzin i zejścia, zdarzających się w zakładach położni-czych, domach podrzutek, szpitalach, więzieniach, domach pracy przymusowej i innych zakładach publicznych, donosić ma przełożony zakładu.

§. 6.

Za zaniechanie doniesienia, jakoteż za przekroczenie terminu na to wyznaczonego karani będą winni podług rozporządzenia ministeryalnego z dnia 30 września 1857 (Dz. u. p. Nr. 198).

§. 7.

Władza administracyjna powiatowa, uwiadomiona stosownie do §. 4 o przypadku urodzin lub zejścia, obowiązana jest sprawdzić wszystkie szczegóły które się go tyczą a podług przepisu zaciągnięte być mają do ksiąg urodzin lub zejścia, i akt w tej mierze spisany udzielić plebanowi miejscowemu (proboszczowi) najbliższej gminy wyznaniowej starokatolickiej do zapisania we właściwej księdze.

§. 8.

O przypadkach urodzin i zejścia, które zdarzyły się po udzieleniu pozwolenia rządowego na założenie gminy wyznaniowej starokatolickiej, ale przed urządzeniem się tejże gminy, jeżeli odnoszą się do osób, które złożyły już deklaracją przystąpienia przewidzianą w §. 7 ustawy z dnia 20 maja 1874 (Dz. u. p. Nr. 68), uwiadamiać należy władzę administracyjną powiatową (§§. 4 i 5), która ma je sprawdzić (§. 7) i po urządzeniu się gminy donieść o nich plebanowi (proboszczowi) celem zaciągnięcia do właściwej księgi.

§. 9.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy od dnia ogłoszenia.

Lasser r. w.

Stremayr r. w.

Glaser r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXXVI. — Wydana i rozesłana dnia 29 listopada 1877.

101.

Obwieszczenie ministerstwa skarbu z d. 15 listopada 1877, o zaprowadzeniu komory pobocznej I klasy w dworcu kolei w Eisenstein i o przeistoczeniu komory pomocniczej I klasy w Elisenthal na komorę poboczną II klasy.

Z powodu otwarcia ruchu na kr. bawarskiej części kolei z Ludwigsthal do Eisenstein ustanowiona została w pogranicznym dworcu kolei pilzeńsko-klatowsko-eisensteinskiej w Eisensteinie c. k. komora pomocnicza I klasy i upoważniona do trzymania się krótszego postępowania cłowego w obrocie kolejowym podług przepisu z dnia 18 września 1857 (Dz. u. p. Nr. 175), która rozpoczęła czynności urzędowe od dnia 15 listopada 1877.

Jednocześnie c. k. komora pomocnicza I klasy w Elisenthal przeistoczona została na c. k. komorę pomocniczą II klasy.

Pretis r. w.

102.

Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia 16 listopada 1877,

tyczące się wcielenia obszaru gminy Wielki-Jedlersdorf do okręgu sądu przemysłowego wiedeńskiego dla handlu i wyrobu machin i towarów kruszcowych.

Na zasadzie ustawy z dnia 14 maja 1869 (Dz. u. p. Nr. 63), c. k. ministerstwo sprawiedliwości, po wysłuchaniu wniosków magistratu c. k. stołecznego i rezydencyonalnego miasta Wiednia, tudzież izby handlowej i przemysłowej dolno-austryackiej i po zasięgnięciu w myśl ustawy z dnia 1 kwietnia 1872 (Dz. u. p. Nr. 42) opinii wydziału krajowego dolno-austryackiego, stanowi w porozumieniu z c. k. ministerstwem handlu co następuje:

§. 1. Władzę sądu przemysłowego dla handlu i wyrobu machin i towarów kruszcowych, rozporządzeniem e. k. ministerstwa sprawiedliwości z dnia 13 listopada 1871 (Dz. u. p. Nr. 134) w Wiedniu zaprowadzonego, rozciąga się na przemysł wyrobu machin i towarów metalowych wykonywany fabrycznie na obszarze gminy Wielki Jedlersdorf.

§. 2. Zwyżka kosztów sprawowania czynności sądu przemysłowego, tem rozszerzeniem jego władzy spowodowana, pokrywana będzie przez izbę handlową i przemysłową dolno-austryacką na podstawie zobowiązania które na siebie przyjęła.

§. 3. Burmistrz miasta Wiednia obowiązany jest uwzględnić należycie to rozszerzenie władzy sądu przemysłowego przy sporządzeniu list wyborczych w celu uskutecznienia wyborów do niego w roku 1878.

§. 4. Rzeczone rozszerzenie władzy stanie się skutecznem od tego dnia, w którym członkowie sądu przemysłowego, wybrani w roku 1878, rozpoczną czynności urzędowe.

Glaser r. w.

103.

Rozporządzenie ministerstwa skarbu z d. 19 listopada 1877, upoważniające e. k. komorę pomocniczą I klasy w dworcu kolei w Raizenhein do postępowania wywozowego z cukrem.

W myśl istniejących przepisów upoważnia się e. k. komorę pomocniczą I klasy w dworcu kolei w Raizenhain do postępowania wywozowego z cukrem, wysyłanym za linią cłową z zastrzeżeniem zwrotu opłat.

Pretis r. w.

104.

Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia 20 listopada 1877,

tyczące się przeniesienia siedziby urzędowej sądu powiatowego z Zassowa do Radomyśla, tudzież przyłączenia kilku gmin z okręgu tegoż sądu do okręgu sądu pilzeńskiego w Galicyi zachodniej.

Na podstawie §. 2 ustawy z dnia 11 czerwca 1868 (Dz. u. p. Nr. 59) przenosi się siedzibę urzędową sądu powiatowego Zassowskiego do Radomyśla.

Z dniem, który do rozpoczęcia czynności urzędowych sądu powiatowego w Radomyślu później będzie wyznaczony i do wiadomości publicznej podany, gminy Dąbie, Mokre, Przerytybór i Zassów odłączone zostaną od jego okręgu i przyłączone do okręgu sądu powiatowego pilzeńskiego.

Glaser r. w.

105.

Rozporządzenie ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 20 listopada 1877 w porozumieniu z ministerstwem handlu wydane,

którem objaśnia się rozporządzenie z dnia 2 czerwca 1877 (Dz. u. p. Nr. 43) o używaniu papieru zabarwionego do obwijania przedmiotów śniednych.

Z podań wniesionych przez kilku przemysłowców okazuje się, że wyrażenie „papiery w masie barwione“, użyte w rozporządzeniu z dnia 2 czerwca 1877 (Dz. u. p. Nr. 43) rozmaicie bywa tłumaczone.

Z tego więc powodu przepisy w rozporządzeniu wzmiankowanym wydane a dotyczące używania papieru zabarwionego do obwijania przedmiotów śniednych tamże wyszczególnionych, objaśnia się w ten sposób, że oprócz zwykłego papieru białego używane być mogą tylko takie papiery, które albo zrobione są ze szmat barwistych, albo tym sposobem pewną barwę otrzymały, że barwniki włożono do masy gdy była przerabiana w holendrze.

Wszelkie papiery, w inny sposób barwione, używane być mogą, z bacznością na okoliczności w rozporządzeniu powyższem wzmiankowane, tylko na drugie owinięcie po wierzchu.

Lasser r. w

Chlumecky r. w.

106.

Rozporządzenie ministra spraw wewnętrznych z dnia 25 listopada 1877,

tyczące się zmian w austriackim cenniku lekarstw.

Od dnia 1 stycznia 1878 zaprowadzają się w przepisach rozporządzenia ministeryalnego z dnia 28 października 1876 (Dz. u. p. Nr. 135) tyczącego się cennika lekarstw farmakopei austriackiej z roku 1869, aż do dalszego rozporządzenia, następujące zmiany:

I. W cenniku lekarstw farmakopei:

	Hlość	Cena	Hlość	Cena		Hlość	Cena	Hlość	Cena
	gramy	ct.	gramy	ct.		gramy	ct.	gramy	ct.
Acid. acetic. conc.	10-0	5	50-0	22	Crocus austriac.	1-0	24	—	—
" " dilut.	50-0	6	250-0	27	" " pulv.	1-0	28	—	—
" tannicum	5-0	16	50-0	140	+ Extract. secal. corn.	1-0	6	—	—
" tartaricum	10-0	5	—	—	Galbanum	50-0	26	—	—
Aloë lucida	50-0	10	—	—	Gallae	50-0	12	—	—
Althacae rad. sciss.	50-0	12	250-0	50	Guarana pulv.	1-0	6	—	—
Ammoniacum	50-0	13	—	—	Hydra gyrum	50-0	31	—	—
Angelic. rad. sciss.	50-0	8	—	—	+ " bichlor. corr. pulv.	1-0	1	—	—
Aqua aurant. flor.	50-0	22	—	—	Ipecacuanh. rad. gr. pulv.	1-0	3	—	—
" rosarum	50-0	5	250-0	21	" " subt. pulv.	1-0	4	—	—
Benzoë	50-0	33	—	—	Kalium jodatum	10-0	30	50-0	127
Camphora	50-0	18	250-0	80	Koussou sciss.	50-0	27	—	—
Chamomill. rom. flor.	50-0	21	—	—	" subt. pulv.	10-0	9	—	—
" " " gr. pulv.	50-0	12	250-0	50	Massa pilul. Ruffi	5-0	19	—	—
" " " subt. pulv.	10-0	6	250-0	85	Oleum Rosarum	1-0	160	1 kropła	6
Chinae calysayae cort.	50-0	87	—	—	" terebinth. rectif.	50-0	8	250-0	35
" " " gr. pulv.	50-0	91	—	—	Santonium	0-10	1	—	—
" " " subt. pulv.	10-0	26	—	—	+ Secale cornut.	10-0	5	—	—
" cort. fusc.	50-0	62	—	—	+ " " subt. pulv.	1-0	1	—	—
" " " gr. pulv.	50-0	65	—	—	Sennae alex. fol.	50-0	35	250-0	145
" " " subt. "	10-0	19	—	—	" " " subt. pulv.	10-0	11	—	—
Chinidin. sulfuric.	0-10	4	—	—	" " sine resina	50-0	71	—	—
Chininum	0-10	3	—	—	" Tinnevely fol.	50-0	13	250-0	55
" bisulfuric.	0-10	7	—	—	Spilanthi olerac. herb. sciss.	50-0	22	—	—
" hydrochloric.	0-10	8	1-0	72	Vanillae siliquae	1-0	18	—	—
" sulfuricum	0-50	31	5-0	260	Verbasci flores	50-0	31	—	—

W cenniku lekarstw dla zwierząt:

	Hlość	Cena	Hlość	Cena		Hlość	Cena	Hlość	Cena
	gramy	ct.	gramy	ct.		gramy	ct.	gramy	ct.
Acid. tannicum	10-0	25	50-0	118	Chinin. hydrochloric.	0-10	7	1-0	64
Aloë lucida	50-0	9	500-0	82	Cinae flores	50-0	8	500-0	72
" " gr. pulv.	50-0	12	500-0	110	" " pulv.	50-0	14	500-0	125
Ammoniacum	50-0	11	500-0	100	Colocynthis. fruct. sciss.	50-0	55	—	—
Angelic. rad. sciss.	50-0	8	500-0	70	Gallae gr. pulv.	50-0	12	500-0	112
" " gr. pulv.	50-0	12	500-0	108	+ Hydrarg. bichl. corr. pulv.	10-0	8	50-0	36
Camphora	50-0	15	500-0	140	Ipecacuanh. rad. gr. pulv.	50-0	80	—	—
Carvi fructus	50-0	8	5 0-0	70	Jodum	5-0	28	—	—
" " pulv.	50-0	14	500-0	123	Kalium jodatum	50-0	121	—	—
Chamomill. rom. flor.	50-0	19	500-0	175	Ol. terebinthin. rect.	50-0	7	500-0	60
" " " gr. pulv.	50-0	11	500-0	100	+ Secale cornut.	50-0	21	500-0	200
Chinae cort. fusc.	50-0	52	500-0	496	+ " " pulv.	50-0	31	500-0	280
" " " gr. pulv.	50-0	60	500-0	554					

Inne przepisy rozporządzenia na wstępie wzmiankowanego nie ulegają zmianie.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXXVII. — Wydana i rozesłana dnia 1 grudnia 1877.

107.

Patent cesarski z dnia 25 listopada 1877.

tyczący się zwołania sejmu krajowego istryjskiego.

**My Franciszek Józef Pierwszy,
z Bożej łaski Cesarz Austryacki;**

król węgierski i czeski, król dalmatyński, chorwacki, sławoński, galicyjski, lodomeryjski i illiryjski; król jerozolimski itd.; arcyksiążę austryacki; wielki książę toskański i krakowski; książę lotaryński, salzburski, styryjski, karyntyjski, kraiński i bukowiński; wielki książę siedmiogrodzki; margrabia morawski; książę górno i dolno szląski, modeński, parmański, piacencki i gwastalski, oświęcimski i zatorski, cieszyński, friaulski, dubrownicki i zadarski, książęcony hrabia na Habsburgu i Tyrolu, Kyburgu, Gorycyi i Gradysee; książę na Trydencie i Bryksenie, margrabia górno i dolno łużycki i istryjski; hrabia na Hohennemsie, Feldkirchu, Bregencyi, Sonnenbergu itd., pan na Tryeście, Kottarze i windyjskiej marchyi; wielki wojewoda województwa serbskiego itd. itd.

wiadomo czynimy:

Sejm krajowy margrabstwa istryjskiego zwołany zostaje na dzień 27 grudnia 1877 do miasta stołecznego Parenzo.

Dan w Gödöllö dnia 25 listopada w roku tysiąc ośmset siedmdziesiątym siódmym, Naszego panowania dwudziestym dziewiątym.

Franciszek Józef r. w.

Auersperg r. w.   Lasser r. w.   Stremayr r. w.   Glaser r. w.
Unger r. w.   Chlumecky r. w.   Pretis r. w.   Horst r. w.
Ziemiałkowski r. w.   Mannsfeld r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXXVIII. — Wydana i rozesłana dnia 15 grudnia 1877.

108.

Obwieszczenie ministerstw oświecenia i rolnictwa z dnia 27 listopada 1877,

o przejściu akademii rolniczej do zakresu ministerstwa wyznań i oświecenia.

Jego ces. i król. Apostolska Mość na zgodny wniosek ministrów rolnictwa i oświecenia raczył najwyższem postanowieniem z dnia 15 listopada 1877 rozporządzić, ażeby akademie rolnicza w Wiedniu od początku roku 1878 przeszła do zakresu ministerstwa wyznań i oświecenia, w ten sposób, ażeby wszystkie rozporządzenia organizatorskie dotyczące się tej akademii, jakoteż mianowanie profesorów i zmiany w stanowisku tych profesorów przechodziły do skutku w porozumieniu z ministerstwem rolnictwa.

Stremayr r. w.

Mannsfeld r. w.

109.

Obwieszczenie ministerstwa handlu z d. 27 listopada 1877, o zmianie kilku przepisów koncesyi wyłącz. uprzyw. kolei żelaznej busztiehradzkiej dotyczących się taryfy.

Odmienne od §-fu 8-go dokumentu koncesyjnego z dnia 1 lipca 1868 (Dz. u. p. Nr. 138) i ustępu 1 deklaracji protokolarnej reprezentantów wyłącz. uprzyw. kolei żelaznej busztiehradzkiej, ustęp 1 rozporządzenia ministerstwa handlu z dnia 15 października 1868. L. $\frac{14068}{1914}$ (zbiór ustaw o kolejach żelaznych, tom II, 2, strona 1055), dalej §-fu 2-go dokumentów koncesyjnych z dnia 4 sierpnia 1871 (Dz. u. p. Nr. 103), z 12 listopada 1872 (Dz. u. p. Nr. 1 z roku 1873) i 30 października 1873 (Dz. u. p. Nr. 43 z roku 1874), zaprowadzają się od

dnia 1 stycznia 1878 na zasadzie ustawy z dnia 15 lipca 1877 (Dz. u. p. Nr. 64) o taryfach maksymalnych dla przewozu osób na kolejach żelaznych, jakoteż w skutek najwyższego upoważnienia, w miejsce przepisów tyczących się przewozu osób, następujące pravidła:

1. Dla przewozu osób ustanawia się następującą taryfę najwyższą:

	od osoby i kilometra
dla I klasy	4·8 centa,
„ II „	3·6 „
„ III „	2·4 „

waluty austriackiej w srebrze.

2. Dla pociągów pospiesznych kwoty taryfowe te podwyższone być mogą o 20 od sta, jeżeli takowe składają się nietylko z wagonów I klasy i jeżeli średnia chyżość tych pociągów (razem z zatrzymywaniem się na stacyach) na tych częściach kolei, gdzie nie ma wzniesień po 15 na tysiąc i większych, wynosi najmniej 37 kilometrów, na częściach zaś kolei, gdzie są wzniesienia po 15 na tysiąc i większe, najmniej 24 kilometry na godzinę.

3. Dla pociągów mieszanych taryfy powyższe zniżyć należy o 20 od sta. Wyjątki od tego, dozwolone jedynie na tych częściach kolei na których tylko mieszane pociągi są w ruchu, wymagają wyraźnego pozwolenia c. k. ministerstwa handlu.

4. Gdyby okazały się potrzebnymi jeszcze większe niżżenia a gdyby w tym przypadku spółka nie mogła zgodzić się na odpowiednie zmniejszenie ceny w wagonach III klasy, obowiązana jest zaprowadzić a względnie zatrzymać na żądanie c. k. ministerstwa handlu na częściach kolei, które ministerstwo wskaże, IV klasę (dla stojących) z ceną taryfową po 1·5 centa waluty austriackiej w srebrze od osoby i kolometra.

5. Na jednej i tej samej lini, w tym samym kierunku i pod temi samymi warunkami, ogólne koszta przewozu do stacy bliżej leżącej nie mogą być większe niż do odleglejszej.

6. We względzie taryf do przewozu pakunków, powozów i zwierząt żywych w związku z przewozem osób, jakoteż we względzie wszelkich postanowień podrzędnych, tyczących się przewozu osób, stanowić będzie tylko c. k. ministerstwo handlu po wysłuchaniu Spółki.

Na każdą kartę podróżną całą, wyznacza się bezpłatny ciężar pakunku w ilości 25 kilogramów, na każde półkarty w ilości 12 kilogramów.

7. Do obliczenia cen kart podrzędnych jakoteż transportu rzeczy, przewożonych w związku z przewozem osób, wzięta być może za podstawę, na częściach kolei z wzniesieniem po 15 na tysiąc i większem, 1½, razowa długość pomienionych mocnych wzniesień i spadków.

8. Wszelkie nowe taryfy przewozu osobowego, jakoteż wszelkie uchylenia lub zmiany taryf już istniejących, obowiązana jest Spółka podać do wiadomości publicznej stosownie do rozporządzeń c. k. ministerstwa handlu przynajmniej na dni 14 przed zaprowadzeniem tychże postanowień taryfowych.

9. Postanowienia powyższe nie naruszają przepisów tyczących się przewozu wojskowych.

110.

Obwieszczenie ministerstwa handlu z d. 28 listopada 1877, o zmianie kilku przepisów koncesyi kolei centralnej morawsko-szląskiej tyczących się taryfy.

Odmienne od §-fu 8-go dokumentu koncesyjnego z dnia 21 kwietnia 1870 (Dz. u. p. Nr. 77), dla linii kolei centralnej morawsko-szląskiej i obwieszczenia c. k. ministerstwa handlu z dnia 22 czerwca 1875 (Dz. u. p. Nr. 93), tyczącego się nieużywania wagonów IV klasy na rzeczonych kolei, zaprowadzają się od dnia 1 stycznia 1878 na zasadzie ustawy z dnia 15 lipca 1877 (Dz. u. p. Nr. 64) o taryfach maksymalnych dla przewozu osób na kolejach żelaznych jakoteż w skutek najwyższego upoważnienia, w miejsce przepisów tyczących się przewozu osób, następujące pravidła:

I. Dla przewozu osób ustanawia się następującą taryfę najwyższą:

	od osoby i kilometra
dla I klasy	4·8 centa,
„ II „	3·6 „
„ III „	2·4 „

waluty austriackiej w srebrze.

2. Dla pociągów pospiesznych kwoty taryfowe te podwyższone być mogą o 20 od sta, jeżeli takowe składają się nietylko z wagonów I klasy i jeżeli średnia chyżość tych pociągów (razem z zatrzymywaniem się na stacyach) na tych częściach kolei, gdzie nie ma wzniesień po 15 na tysiąc i większych, wynosi najmniej 37 kilometrów, na częściach zaś kolei, gdzie są wzniesienia po 15 na tysiąc i większe, najmniej 24 kilometry na godzinę.

3. Dla pociągów mieszanych taryfy powyższe niższe należy o 20 od sta. Wyjątki od tego, dozwolone jedynie na tych częściach kolei, na których tylko mieszane pociągi są w ruchu, wymagają wyraźnego pozwolenia c. k. ministerstwa handlu.

4. Aż do dalszego rozporządzenia uwalnia się Spółkę od obowiązku utrzymywania wagonów IV klasy (dla stojących).

Gdyby okazało się potrzebnem jeszcze większe zniżenie a gdyby w tym przypadku spółka nie mogła zgodzić się na odpowiednie zmniejszenie ceny w wagonach III klasy, obowiązana jest zaprowadzić na żądanie c. k. ministerstwa handlu na częściach kolei, które ministerstwo wskaże, IV klasę (dla stojących) z ceną taryfową po 1·5 centa waluty austriackiej w srebrze od osoby i kilometra.

5. Na jednej i tej samej linii, w tym samym kierunku i pod temi samymi warunkami, ogólne koszta przewozu do stacyi bliżej leżącej nie mogą być większe niż do odleglejszej.

6. We względzie taryf do przewozu pakunków, powozów i zwierząt żywych w związku z przewozem osób, jakoteż we względzie wszelkich postanowień podrzędnych, tyczących się przewozu osób, stanowić będzie tylko c. k. ministerstwo handlu po wysłuchaniu Spółki.

Na każdą kartę podróżną całą, wyznacza się bezpłatny ciężar pakunku w ilości 25 kilogramów, na każde półkarty w ilości 12 kilogramów.

7. Do obliczenia cen kart podrzędnych jakoteż transportu rzeczy, przewożonych w związku z przewozem osób, wzięta być może za podstawę, na częściach

kolei z wzniesieniem po 15 na tysiąc i większem, 1½ razowa długość pomienionych mocnych wzniesień i spadków.

8. Wszelkie nowe taryfy przewozu osobowego, jakoteż wszelkie uchYLENIA lub zmiany taryf już istniejących, obowiązana jest Spółka podać do wiadomości publicznej stosownie do rozporządzeń c. k. ministerstwa handlu przynajmniej na dni 14 przed zaprowadzeniem tychże postanowień taryfowych.

9. Postanowienia powyższe nie naruszają przepisów dotyczących się przewozu wojskowych.

Chlumecky r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXXIX. — Wydana i rozesłana dnia 22 grudnia 1877.

111.

Ustawa z dnia 5 grudnia 1877,

zawierająca przepisy uzupełniające do ustaw z dnia 24 kwietnia 1874 (Dz. u. p. Nr. 48 i 49), dotycząca się zastępstwa posiadaczy listów zastawnych, tudzież udziałowych zapisów dłużnych, na okaziciela opiewających lub takich, które można przenosić na innych zapomocą indosu.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowią co następuje:

§. 1.

Gdy do zastępowania posiadaczy listów zastawnych, tudzież udziałowych zapisów dłużnych, na okaziciela opiewających, lub takich, które przenosić można na innych zapomocą indosu, ustanowiony zostaje kurator spólny, a to z przyczyny, uzasadniającej mniemanie, że kurator zmuszony będzie uskutecznić działania prawne większej wagi i wymagające przeto pozwolenia sądu kuratelarnego, natenczas sąd kuratelarny postarać się winien o zwołanie zgromadzenia posiadaczy, przez spólnego kuratora zastępowanych, ażeby mogli być wysłuchani, tudzież, aby wybrali trzech doradców poufnych i trzech zastępców, którzy zadanie, ustawą niniejszą im przekazane, wypełnić mają wprzód zanim sąd kuratelarny da rzeczzone pozwolenie.

§. 2.

Zgromadzenie, w §. 1 wzmiankowane, zwołuje sąd kuratelarny zapomocą edyktu.

Zwołuje się zgromadzenie, jeżeli kurator spólny o to nie upraszał, z urzędu, a w przypadku nagłej potrzeby zarządzić można zwołanie jednocześnie z ustanowieniem spólnego kuratora.

W tym ostatnim przypadku zwołać można zgromadzenie za pomocą tego samego edyktu, który zawiera ogłoszenie o ustanowieniu spólnego kuratora.

§. 3.

Edyktem wezwać należy posiadaczy, przez spólnego kuratora zastępowanych, do stawienia się na audyencyą, aby mogli być wysłuchani, tudzież, aby wybrali doradców poufnych i zastępców.

W wezwaniu tem określić także należy, w jaki sposób posiadanie papierów publicznych, o które chodzi, ma być na audyencyi stwierdzone.

Jeżeli kurator podał do sądu kuratelarnego wnioski, dotyczące się działania prawnego, do którego potrzebne jest pozwolenie sądu kuratelarnego, wnioski te podobnież zamieścić należy w edykcie; na prośbę kuratora można także zamieścić w nim motywa tychże w krótkości.

Sąd kuratelarny wezwać może spólnego kuratora, aby poczynił wnioski co do powyższych i wszystkich innych szczegółów edyktu, a względnie uzupełnić wnioski zawarte w prośbie kuratora.

§. 4.

Edykt wywiesić należy na tablicy sądowej w sądzie kuratelarnym i ogłosić go jednorazowo w gazecie krajowej, w której obwieszczenia urzędowe mają być zamieszczane.

Jeżeli chodzi o papiery publiczne, które notowane bywają w publicznym wykazie kursów, wywiesić należy edykt także we wszystkich giełdach, znajdujących się w obrębie skuteczności ustawy niniejszej i ogłosić go w „Gazecie wiedeńskiej“.

Sąd zarządzić może, aby edykt ogłoszony był także w innych gazetach prócz namienionych w powyższym ustępie, jakoteż, aby ogłoszenie zostało ponowione.

Zwołanym na zgromadzenie posiadaczom wyznaczyć należy na audyencyą taki termin, ażeby ogłoszenie edyktu w gazecie krajowej i dzień, na zebranie się wyznaczony, przegradzał okres najmniej dni czternastu a najwięcej sześciu tygodni.

§. 5.

Oprócz tego kurator przesłać ma w listach poleconych posiadaczom, których zastępuje, o ile są mu znani, wygotowania edyktu.

Jeżeli chodzi o papiery publiczne, wydane przez przedsiębiorstwo, pod szczególnym dozorem rządowym zostające, natenczas sąd kuratelarny przysłać ma wygotowanie edyktu czynnikowi publicznemu, nadzór ten sprawującemu.

§. 6.

Audyencya dana zwołanym posiadaczom odbywa się pod kierunkiem członka sądu kuratelarnego, którego wyznacza przewodniczący sądu.

Zwołani posiadacze mogą przysłać w zastępstwie pełnomocników.

§. 7.

Gdy się audyencya rozpocznie, zapisać należy w protokóle nazwiska przybyłych posiadaczy a względnie pełnomocników, wartość imienną papierów publicznych, które każdy z nich posiada i w jaki sposób posiadanie stwierdzono a pełnomocnictwo udowodniono.

§. 8.

Członek sądu, powołany do kierowania audyencyą, wezwać ma najprzód kuratora, aby stan rzeczy przedstawił.

Jeżeli przybył czynnik, któremu poruczone jest sprawowanie nadzoru rządowego, dać mu należy sposobność do złożenia wyjaśnień.

§. 9.

Posiadacze, którzy na audyencyą przybędą, mają prawo wypowiedzieć swoje zdanie co do stanu rzeczy, przedstawionego przez spółnego kuratora i gdyby tenże dołączał do tego jakie wnioski, lub gdyby je czynili posiadacze, oświadczyć, co także o nich myśla.

Jeżeli interesowani różnią się w zdaniach, kierujący rozprawą ułożyć ma pytania, przez których przytaknięcie lub zaprzeczenie mogliby zgromadzeni wyrazić zdania swoje o poczynionych wnioskach.

Nad pytaniami temi przybyli posiadacze głosować mają imiennie.

Istotną treść wypowiedzianych zdań, jakoteż wynik głosowania, zaciągnąć należy do protokołu, co wszystko sąd uwzględniać ma z urzędu we wszelkich decyzjach, tyczących się tej samej sprawy kuratelarnej.

§. 10.

Następnie przystąpić należy do wyboru doradców poufnych a potem do wyboru zastępców. Doradcą poufnym obrany być może tylko człowiek nieskazitelny, ze zdolnością nieograniczoną do działań prawnych, a mieszkający w siedzibie sądu kuratelarnego lub w pobliżu tejże. Mogą być wybrani nie tylko posiadacze, których grono kurator spółny zastępuje. Za wybranego uważa się tego, kto otrzyma bezwzględną większość głosów.

Jeżeli bezwzględnej większości nie będzie i za ponowieniem wyboru, przystąpić należy do ściślejszego wyboru.

Większość głosów oblicza się podług wartości imiennej papierów publicznych, które głosujący posiadają.

Wybrany oświadczyć ma jeszcze przed zamknięciem audyencyi, czy wybór na czas trwania kurateli przyjmuje, a w razie nieprzyjęcia wybiera się na nowo.

§. 11.

Jeżeli natychmiast po ogłoszeniu wyniku wyboru uczyniony będzie ze strony głosujących zarzut nieważności wyboru, albo jeżeli członek sądu, przewodniczący zgromadzeniu, waha się uznać wybór za ważny, natenczas jeszcze przed zamknięciem audyencyi postarać się należy o uchwałę sądu kuratelarnego w tej mierze.

Jeżeli sąd kuratelarny wybór zniesie, odbyć się ma natychmiast nowy wybór.

W tym razie orzeczenie sądowe co do prawa głosowania albo obieralności uważać należy za stanowcze.

Do zaczepiania decyzji sądu kuratelarnego, przez którą wybór został za ważny uznanym lub zniesiony, jakoteż skuteczności wyboru, nie podanego na audyencyi w wątpliwość, nie ma środka prawnego.

Członek sądu, przeznaczony do przewodniczenia na audyencyi, wyda wybranym potwierdzenie jako zostali wybrani.

W potwierdzeniu tem wyszczególnić należy kolej w której zastępcy mają zastępować doradców poufnych. Kolej tę układa się podług ilości głosów, któremi zastępcy zostali wybrani. W razie równości głosów oznacza się następstwo kolei losem.

§. 12.

Doradcy poufni obowiązani są znosić się ustnie ze spółnym kuratorem a w razie potrzeby przeglądać akta, ażeby wiedzieli ciągle jakie czynności spółny kurator ma załatwiać i powinni wspierać go swemi radami.

Jeżeliby na podstawie uczynionych postrzeżeń powątpiewali o zdatości kuratora spólnego lub czy tenże zasługuje na zaufanie, natenczas, chociażby nie należeli do grona posiadaczy, których kurator zastępuje, obowiązani są uwiadomić sąd kuratelarny o swoich postrzeżeniach.

§. 13.

Spólny kurator przy wszystkich ważnych czynnościach wysłuchać ma zdania doradców poufnych. Gdy kurator podaje do sądu kuratelarnego o pozwolenie, przedstawić ma zdanie doradców poufnych, chyba że ci, dla stwierdzenia, jako zgadzają się ze zdaniem kuratora, podpisują razem z nim jego podanie.

Decyzya sądu kuratelarnego na takie podanie będzie doręczona także doradcom poufnym, którzy zbijać ją mogą za pomocą środków prawnych ustawami dozwolonych.

§. 14.

Gdyby doradcy poufni różnili się w zdaniach, natenczas dane im upoważnienia i włożone na nich obowiązki wykonywać ma każdy z nich samodzielnie.

Obowiązki doradców poufnych i zastępców kończą się wtedy, gdy się kończy kuratela.

Gdyby doradca poufny ubył, lub jeżeliby go zaszła przeszkoda, miejsce jego zajmuje na czas potrzeby ten zastępca, który podług następstwa kolei stosownie do §. 11 ustanowionej, jest najbliższym. O przyczynie wejścia zastępców spólny kurator uwiadamiać ma sąd w każdym z osobna przypadku.

Gdy kurator udowodni, że uczestnictwo potrzebnej ilości doradców poufnych a względnie zastępców stało się niemożliwym, sąd kuratelarny może rozstrzygnąć prośbę o pozwolenie do pewnego działania prawnego potrzebne, jeżeli kurator podał prośbę spólnie z najmniej dwoma doradcami poufnymi a względnie zastępcami.

Koszta potrzebne, które wybór jakoteż działalność doradców poufnych i zastępców za sobą pociąga, uważać należy za koszta kurateli.

§. 15.

Jeżeli kurator zamierza skutecznie działania prawne, do których potrzebne jest pozwolenie sądu kuratelarnego, a co do których zgromadzeniu posiadaczy nie był przedstawiony wniosek do wypowiedzenia o nim zdania, ma prawo żądać, aby ponowne zgromadzenie zwołane zostało. Sąd kuratelarny może także z urzędu zarządzić zwołanie ponownego zgromadzenia, gdy kurator podaje o pozwolenie do takich działań prawnych.

Co się tyczy sposobu zwołania i postępowania na audyencyi, stosowane będą w tym razie przepisy, dotyczące się pierwszego zgromadzenia.

§. 16.

Decyzye w pierwszej lub drugiej instancyi wydane, które prośbę o pozwolenie, w §. 13 wzmiankowaną, całkiem lub częściowo uwzględniają, podać ma sąd kuratelarny do wiadomości zapomocą edyktów, które ogłosić należy z zachowaniem przepisów podanych w §. 4.

Decyzje te zbijać może każdy z posiadaczy, przez spólnego kuratora zastępowanych, za pomocą środków prawnych ustawami dozwolonych. Kilku posiadaczy mogą użyć środka prawnego w jednym spólnym podaniu.

Termin użycia środka prawnego zaczyna się dla pojedynczych posiadaczy od dnia ogłoszenia edyktu w gazecie krajowej, uskutecznionego w myśl przepisu §. 4, ustęp 1.

Posiadacz, używający środka prawnego, udowodnić ma uprawnienie swoje do działania przez przedstawienie papierów publicznych, które posiada albo oryginalnego dokumentu, poświadczającego, jako należące do niego papiery publiczne zachowywane są u władzy publicznej albo w zakładzie zostającym pod dozorem rządowym. Sąd kuratelarny, przejrzawszy przedstawione mu papiery publiczne a względnie dowody jako są gdzieś w zachowaniu, zwrócić je ma na żądanie posiadaczy i przedstawiając akta wyższej instancji, potwierdzić, którzy posiadacze udowodnili uprawnienie swoje do działania.

§. 17.

Wykonanie ustawy niniejszej poleca się ministrom sprawiedliwości, spraw wewnętrznych i handlu.

Wiedeń, dnia 5 grudnia 1877.

Franciszek Józef r. w.

Auersperg r. w.   **Lasser** r. w.   **Glaser** r. w.   **Chlumecky** r. w.

112.

Ustawa z dnia 14 grudnia 1877,

o kolejach żelaznych poręczonych.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowilem i stanowią co następuje:

§. 1.

Upoważnia się Rząd, aby przedsiębiorstwom kolei żelaznych, które używanego od Rządu poręczenia czystego dochodu, używają, dawał zaliczki w biletach gwoli pokrycia niedoborów funduszu na kosztą ruchu.

§. 2.

Rząd mocen jest objąć na siebie lub innym poruczyć ruch kolei żelaznych poręczonych, którym dał taką zaliczkę (§. 1).

Prawo to traci Rząd, jeżeli przedsiębiorstwo, przez trzy lata po sobie następujące, nie żąda już takich zaliczek.

§. 3.

Co się tyczy wypłaty, oprocentowania i zwrotu zaliczek w §. 1 wzmiankowanych, w tej mierze stosowane być mają odpowiednio przepisy tyczące się zaliczek dawanych tymże kolejom z tytułu poręczenia, z tą zmianą, że na umorzenie zaliczek tych użyte będą w całości nadwyżki funduszu na kosztą ruchu, przewyższające czysty dochód poręczony, z pierwszeństwem przed spłatą długów, z tytułu poręczenia, zaciągniętych.

Dopóki więc zaliczki takie zalegają, przepis, na mocy którego tylko połowa czystego dochodu, przewyższającego poręczoną sumę roczną, oddawana być ma administracyi państwa na opłacenie zaliczki rządowej i odsetek, nie ma być stosowany.

§. 4.

Rząd mocen jest objąć na siebie ruch kolei żelaznych poręczonych, które w ostatnich pięciu latach żądały rocznie więcej niż połowy poręczonego czystego dochodu.

Prawo to traci Rząd, jeżeli przedsiębiorstwo przez trzy lata po sobie następujące nie żądało rocznie połowy poręczonego czystego dochodu.

§. 5.

W wykonywaniu upoważnienia nadanego Rządowi w §§. 2 i 4 stosowane będą, bez nadwreżenia innych postanowień, gdyby drogą ugody były poczynione, następujące zasady:

a) Objęcie ruchu przez Rząd na siebie nie narusza żadnych innych praw i obowiązków spółki akcyjnej, której się to tyczy.

W szczególności będzie mogła rozporządzać temi kwotami, które stósownie do rachunku ruchu, onejże przedstawiać się mającego i sumy poręczenia, pozostaną jako nadwyżka a względnie jako dochód czysty.

b) Pozwolenie na wydatki, które rachunek główny kolei trwale obciążać mają, zastrzega się zastępstwu spółki podług statutu ustanowionemu. Zastrzeżenie to nie przeszkadza zarządowi ruchu, przez Rząd ustanowionemu, czynić niezwłocznie kroki, które według orzeczenia ministra handlu są pilno potrzebne do utrzymania porządku i bezpieczeństwa ruchu.

§. 6.

Upoważnia się Rząd, aby przy wstępnych umowach o kupno poręczonych kolei żelaznych zapewnił objęcie wszystkich długów, prawem pierwszeństwa obciążonych jakoteż zapłacenie reszty ceny kupna obligacyami kolejowemi.

Podania, wpisy, wygotowania, kontrakty i wszelkie inne dokumenty z powodu takich spraw potrzebne, wolne są od opłat i stępli.

O sumie ceny kupna, stopie procentowej, spłacie i prawie zastawu tych obligacyj rządowych stanowić będzie ustawa.

§. 7.

Wykonanie ustawy niniejszej, która mocy obowiązującej nabywa z dniem ogłoszenia, porucza się ministrowi handlu i ministrowi skarbu.

Wiedeń dnia 14 grudnia 1877.

Franciszek Józef r. w.

Auersperg r. w.

Chlumecky r. w.

Pretis r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XI. — Wydana i rozesłana dnia 22 grudnia 1877.

113.

Ustawa z dnia 20 grudnia 1877,

o dalszem pobieraniu podatków i opłat, tudzież pokryciu wydatku rządowych w czasie od dnia 1 stycznia aż do końca marca 1878.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowilem i stanowią co następuje:

§. 1.

Upoważnia się Rząd do pobierania w czasie od dnia 1 stycznia aż do ostatniego marca 1878 istniejących podatków stałych i niestałych, tudzież opłat i dodatków według ustaw o opodatkowaniu obecnie obowiązujących a mianowicie dodatków do podatków stałych w wysokości, ustawą skarbową z dnia 29 grudnia 1876 (Dz. u. p. Nr. 141) oznaczonej.

§. 2.

Wydatki administracyjne w czasie od dnia 1 stycznia aż do ostatniego marca 1878 pokrywane będą w miarę potrzeby na rachunek dotacyj, które ustawą skarbową na rok 1878 w odpowiednich rozdziałach i tytułach mają być ustanowione.

§. 3.

Nadto upoważnia się Rząd, aby na pokrycie niedoboru, który pokaże się w pierwszych trzech miesiącach 1878 roku, zebrał sumę dziesięć milionów złotych przez wypuszczenie w obieg obligacyj renty przynoszącej odsetki w złocie, utworzonej na zasadzie ustawy z dnia 18 marca 1876 (Dz. u. p. Nr. 35).

§. 4.

Oprócz tego upoważnia się Rząd, aby na pokrycie kapitalów ogólnego długu państwa, przynoszącego odsetki w biletach a których spłata przypada w roku 1878, wypuścił w obieg, w wykonaniu §. 2 ustawy z d. 24 grudnia 1867

(Dz. u. p. Nr. 3 z roku 1868), obligacye jednorakiego nie zwrotnego długu państwa, ustawą z dnia 20 czerwca 1868 (Dz. u. p. Nr. 66) utworzonego, a to za taką sumę, aby sprzedaż ich przyniosła fundusze potrzebne do spłacenia owych kapitałów.

Na rachunek tego umorzenia kapitałów wygotowane będą niezwłocznie obligacye długu, przynoszące odsetki w biletach, za sumę 15,390.000 zł. i wydane ministrowi skarbu.

§. 5.

Wykonanie ustawy niniejszej porucza się ministrowi skarbu.

Wiedeń, dnia 20 grudnia 1877.

Franciszek Józef r. w.

Auersperg r. w.   **Lasser** r. w.   **Stremayer** r. r.   **Glaser** r. w.
Unger r. w.   **Chlumecy** r. w.   **Pretis** r. w.   **Horst** r. w.
Ziemialkowski r. w.   **Mannsfeld** r. w.

114.

Ustawa z dnia 20 grudnia 1877.

o przedłużeniu mocy obowiązującej ustawy z dnia 24 grudnia 1867 (Dz. u. p. 1868 Nr. 2) o dopłacie ze strony królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych na koszt spraw, wszystkim krajom monarchyi austriackiej spólnych, umowy względem ustanawiania obopólnie wydatków skarbu cłowego, zawartej na zasadzie ustawy z dnia 27 marca 1869 (Dz. u. p. Nr. 117), ustawy z dnia 24 grudnia 1867 (Dz. u. p. z r. 1868, Nr. 4), o przymierzu cłowym i handlowym pomiędzy królestwami i krajami w Radzie państwa reprezentowanymi a krajami korony węgierskiej, ustawy z dnia 27 grudnia 1862 (Dz. u. p. z r. 1863, Nr. 2) o zawarciu umowy z austriackim bankiem narodowym, kontraktu ze spółką austriacko-węgierskiego Lloyd'a względem załatwiania służby pocztowej morskiej z dnia 18 listopada 1871 (Dz. u. p. 1872, Nr. 157) i kontraktu ze spółką austriacko-węgierskiego Lloyd'a z dnia 26 kwietnia 1872 względem utrzymywania między Tryestem a Bombajem bezpośredniej i regularnej poczty za pomocą parowców, aż do końca marca 1878, tudzież o przedłużeniu mocy obowiązującej traktatów cłowych i handlowych z Francją, Włochami i Niemcami.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowilem i stanowią co następuje:

§. 1.

Moc obowiązującą ustawy z dnia 24 grudnia 1867 (Dz. u. p. 1868, Nr. 2) o dopłacie ze strony królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych na koszt spraw, wszystkim krajom monarchyi austriackiej spólnych, przedłuża się aż do końca marca 1878.

Podobnież moc obowiązującą umowy względem ustanawiania obopólnie wydatków skarbu cłowego, zawartej na zasadzie ustawy z dnia 27 marca 1869 (Dz. u. p. Nr. 117), przedłuża się aż do końca marca 1878.

§. 2.

Przymierze cłowe i handlowe między królestwami i krajami w Radzie państwa reprezentowanymi a krajami korony węgierskiej, zawarte na zasadzie ustawy z dnia 24 grudnia 1867 (Dz. u. p. z roku 1868, Nr. 4), przedłuża się aż do końca marca 1878.

Upoważnia się Rząd, ażeby traktat handlowy z Francją, zawarty dnia 11 grudnia 1866, traktat handlowy i żeglugowy z Włochami zawarty dnia 23 kwietnia 1867, na koniec traktat handlowy i cłowy z Niemcami, zawarty dnia 9 marca 1868 przedłużył najpóźniej aż do dnia 30 czerwca 1878, a według okoliczności, aby drogą rozporządzenia przepisy dotyczące się obrotu handlowego z państwami zagranicznymi obecnie istniejące, aż do dnia 30 czerwca 1878 w mocy utrzymał.

§. 3.

Upoważnia się Rząd, ażeby zawarł z uprzywilejowanym austriackim bankiem narodowym umowę, przedłużającą przywilej nadany mu ustawą z dnia 27 grudnia 1862 (Dz. u. p. z r. 1863, Nr. 2) a ustawą z dnia 30 czerwca 1868 (Dz. u. p. Nr. 83), rozporządzeniem ministerstwa skarbu z dnia 30 października 1868 (Dz. u. p. Nr. 146), ustawą z dnia 13 listopada 1868 (Dz. u. p. Nr. 149) i ustawą z dnia 18 marca 1872 (Dz. u. p. Nr. 31) zmienioną, aż do końca marca 1878.

§. 4.

Upoważnia się Rząd, ażeby kontrakty zawarte ze spółką austriacką-węgierskiego Lloyd'a, a mianowicie z dnia 18 listopada 1871 (Dz. u. p. z r. 1872, Nr. 157) dotyczące się załatwiania służby pocztowej morskiej i z dnia 26 kwietnia 1872 (Dz. u. p. Nr. 72) dotyczące się utrzymywania między Tryestem a Bombajem bezpośredniej i regularnej poczty, za pomocą parowców, przedłużył aż do końca marca 1878.

§. 5.

Ustawa niniejsza nabywa mocy obowiązującej z dniem ogłoszenia.
Wiedeń, dnia 20 grudnia 1877.

Franciszek Józef r. w.

Auersperg r. w.   Lasser r. w.   Stremayer r. w.   Glaser r. w.
Unger r. w.   Chlumecy r. w.   Pretis r. w.   Horst r. w.
Ziemiałkowski r. w.,   Mannsfeld r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XLI. — Wydana i rozestana dnia 25 grudnia 1877.

115.

Obwieszczenie z dnia 22 grudnia 1877,

tyczące się przedłużenia traktatów handlowych z państwem Niemieckim i z Francją.

Na zasadzie ustawy z dnia 20 grudnia 1877 (Dz. u. p. Nr. 114) i umów zawartych z Rządami państwa Niemieckiego i Francyi, podaje się do wiadomości, że traktat handlowy i celowy ze Związkiem celowym Niemieckim z dnia 9 marca 1868, tudzież traktat handlowy z Francją z dnia 11 grudnia 1866 pozostają w mocy obowiązującej aż do dnia 30 czerwca 1878.

Auersperg r. w.

Chlumecky r. w.

116.

Oświadczenie c. k. Rządu austriacko-węgierskiego tudzież Rządu królewsko włoskiego z dnia 14 grudnia 1877.

tyczące się przedłużenia mocy obowiązującej traktatu handlowego i żeglugowego z dnia 23 kwietnia 1867 aż do 31 marca 1878.

Déclaration.

Le Gouvernement de Sa Majesté l'Empereur d'Autriche, Roi de Bohême etc., et Roi Apostolique de Hongrie, et le Gouvernement de Sa Majesté le Roi d'Italie, considérant que le Traité de commerce et de navigation conclu le

Oświadczenie.

Rząd Najjaśniejszego Cesarza austriackiego, Króla czeskiego i Króla apostolskiego węgierskiego, tudzież Rząd Najjaśniejszego Króla włoskiego, zważywszy, że traktat handlowy i żeglugowy z dnia 23 kwietnia 1867 po-

23 avril 1867 entre l'Autriche Hongrie et l'Italie doit, par suite de la prorogation qui en a été faite, cesser d'être en vigueur à dater du 1er Janvier 1878, et reconnaissant l'utilité de proroger les effets de cet acte international, sont convenus de la disposition suivante:

Le Traité de commerce et de navigation conclu le 23 avril 1867 entre l'Autriche-Hongrie et l'Italie continuera à rester en vigueur jusqu'au 31 mars 1878.

En foi de quoi, les soussignés dûment autorisés ont signé la présente déclaration et y ont apposé le sceau des leurs armes.

Fait, en double expédition à Vienne, le 14 Décembre 1877.

(L. S.) **Andrássy** m. p.

(L. S.) **Robilant** m. p.

między monarchyą austriacko-węgierską a Włochami, zawarty, w skutek uczynionego przedłużenia jego mocy, utracić ma takąową z dniem 1 stycznia 1878 i ze względu że przedłużenie mocy obowiązującej tego aktu międzynarodowego, byłoby rzeczą pożyteczną, zgodziły się na następujące postanowienie:

Traktat handlowy i żeglugowy pomiędzy monarchyą austriacko-węgierską a Włochami z dnia 23 kwietnia 1867, mieć będzie moc obowiązującą aż do dnia 31 marca 1878.

W dowód czego podpisani, należycie do tego upoważnieni, podpisali oświadczenie powyższe i wycisnęli na niem swoje pieczęcie.

Wygotowano w dwóch egzemplarzach w Wiedniu dnia 14 grudnia 1877.

(L. S.) **Andrássy** r. w.

(L. S.) **Robillant** r. w.

Oświadczenie powyższe ogłasza się niniejszem na zasadzie ustawy z dnia 20 grudnia 1877 (Dz. u. p. Nr. 114).

Wiedeń, dnia 22 grudnia 1877.

Auersperg r. w.

Chlumecky r. w.

117.

Oświadczenie c. k. Rządu austriacko-węgierskiego i Rządu Wielkiej Brytanii z dnia 26 listopada 1877,

tyczące się przedłużenia mocy obowiązującej traktatu handlowego z dnia 5 grudnia 1876.

Déclaration.

Whereas the Treaty of Commerce concluded between Austria-Hungary and Great Britain on the 5th of December 1876 will terminate, according to Art. VII upon the 31st of December 1877, the Government of His Majesty the Empe-

Oświadczenie.

Gdy traktat handlowy pomiędzy monarchyą austriacko-węgierską a Wielką Brytanią z dnia 5 grudnia 1876 stosownie do artykułu VII traci moc obowiązującą z dniem ostatniem grudnia 1877, przeto Rząd Najjaśniejszego

ror of Austria, King of Bohemia etc. and Apostolic King of Hungary and the Government of Her Majesty the Queen of the United Kingdom of Great Britain and Ireland, actuated by the desire to prolong the operation of this Treaty have agreed upon the following stipulation.

The duration of the Treaty of Commerce concluded between Austria-Hungary and Great Britain on the 5th of December 1876 shall be prolonged indefinitely, with the reservation that both the contracting Parties are at all times entitled to denounce the same. In case one of the two contracting Parties should notify its intention to put an end to the operation of this Treaty, it shall remain in force for the term of one year from the date upon which the notice shall have been given.

In witness whereof the Undersigned have signed the above declaration in duplicate and have affixed thereto the seal of their arms.

Done at Budapest this 26th November 1877.

(L. S.) **Andrássy** m. p.

(L. S.) **Andrew Buchanan** m. p.

Cesarza austriackiego, Króla czeskiego itd. i Króla apostolskiego węgierskiego. tudzież Rząd Najjaśniejszej Królowej zjednoczonych królestw Wielkiej Brytanii i Irlandyi, pragnąc przedłużyć moc obowiązującą tego traktatu, zgodziły się na następujące postanowienie.

Moc obowiązującą traktatu handlowego z dnia 5 grudnia 1876 między monarchyą austriacko - węgierską a Wielką Brytanią przedłuża się na czas nieoznaczony, z tem zastrzeżeniem, że umawiające się Strony, w każdym czasie wypowiedzieć go mogą. W razie gdy jedna z umawiających się Stron oświadczy iż zamierza zawiesić moc obowiązującą tegoż traktatu, natenczas pozostanie on w mocy obowiązującej, aż do upływu roku jednego od dnia w którym nastąpiło wypowiedzenie.

W dowód czego niżej podpisani oświadczenie powyższe w dwóch egzemplarzach wygotowane podpisali i wycisnęli na niem swoje pieczęcie.

Działo się w Budapeszcie dnia 26 listopada 1877 roku.

(L. S.) **Andrássy** r. w.

(L. S.) **Andrew Buchanan** r. w.

Po zatwierdzeniu przez obie Izby Rady państwa, oświadczenie powyższe ogłasza się niniejszem.

Wiedeń, dnia 22 grudnia 1877.

Auersperg r. w.

Chlumecky r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XLII. — Wydana i rozesłana dnia 31 grudnia 1877.

118.

Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia 22 grudnia 1877,

o rozpoczęciu czynności urzędowych w sądzie powiatowym kladnieńskim w Czechach.

Sąd powiatowy kladnieński, ustanowiony rozporządzeniem ministeryalnym z dnia 27 października 1877 (Dz. u. p. Nr. 97), rozpocznie czynności urzędowe dnia 1 maja 1878.

Glaser r. w.

119.

Obwieszczenie ministerstwa skarbu z d. 22 grudnia 1877,

o zaprowadzeniu k. węgierskiej delegacyi komory głównej w dworcu kolei w Kronsztadzie.

Dnia 10 sierpnia 1877 zaprowadzona została w dworcu węgierskiej kolei państwa (linia wschodnia) w Kronsztadzie (Brassó) delegacya komory głównej nie posiadająca prawa pobierania cła, lecz upoważniona do trzymania się postępowania cłowego skróconego (awizacyjnego), dla obrotu na kolejach żelaznych przepisanego.

Pretis r. w.

120.

Obwieszczenie z dnia 28 grudnia 1877,

o przedłużeniu kontraktów ze spółką żeglugi parowej austriacko-węgierskiego Lloyd'a względem załatwienia służby pocztowej morskiej i względem utrzymywania pomiędzy Tryestem a Bombajem bezpośredniej i regularnej poczty zapomocą parowców.

Na zasadzie ustawy z dnia 20 grudnia 1877 (Dz. u. p. Nr. 114) zawarte zostały ze spółką żeglugi parowej austriacko-węgierskiego Lloyd'a następujące

umowy, dotyczące się przedłużenia aż do dnia 31 marca 1878 kontraktu z d. 18 listopada 1871 (Dz. u. p. 1872, Nr. 157), względem załatwiania służby pocztowej morskiej i kontraktu z dnia 26 kwietnia 1872 (Dz. u. p. Nr. 72), względem utrzymywania między Tryestem a Bombajem bezpośredniej i regularnej poczty za pomocą parowców.

A. Umowa dotycząca się przedłużenia kontraktu z dnia 18 listopada 1871, względem załatwiania służby pocztowej morskiej.

Pomiędzy c. k. spólnem ministerstwem spraw zewnętrznych a przedsiębiorstwem żeglugi parowej austriacko-węgierskiego Lloyd'a, zawartą została na dniu poniżej wyrażonym następująca umowa, dotycząca się przedłużenia kontraktu pocztowego z dnia 18 listopada 1871:

1. Kontrakt z dnia 18 listopada 1871 względem załatwiania służby pocztowej morskiej przez austriacko-węgierskiego Lloyd'a, którego termin upływa dnia 31 grudnia 1877 przedłuża się na następne trzy miesiące od dnia 1 stycznia aż do dnia 1 marca 1878. ¹

Co się tyczy sumy wynagrodzenia przypadającego za podróże kontraktowe w ciągu tego czasu, w tej mierze zastosowane będą odpowiednio §§. 8 i 25 rzezonego kontraktu.

2. Nowy kontrakt żeglugowy i pocztowy, podpisany w Budapeszcie dnia 6 listopada 1877 nabędzie przeto mocy obowiązującej nie od dnia 1 stycznia 1878 jak to w Art. 41 jest postanowione, lecz dopiero od dnia 1 kwietnia 1878 rozumie się, jeżeli aż do tego czasu uzyska stosownie do konstytucyi potwierdzenie austriackiej Rady państwa i sejmu ogólnego węgierskiego.

3. Umowa niniejsza spisana została w językach niemieckim i węgierskim w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach.

Oplata stęplowa, którą Lloyd opłacić ma od jednego z tych dwóch egzemplarzy, potrącona będzie z pierwszej raty subwencyi, wypłacić się mającej w czasie, na który umowa niniejsza jest zawarta.

Wiedeń, dnia 22 grudnia 1877.

Andrássy r. w.

Baron Marko Morpurgo r. w.,

jako prezes i pełnomocnik austriacko-węgierskiego Lloyd'a.

B. Umowa dotycząca się przedłużenia kontraktu z dnia 26 kwietnia 1872, względem utrzymywania między Tryestem a Bombajem bezpośredniej i regularnej poczty za pomocą parowców.

Pomiędzy c. k. Rządem a Spółką żeglugi parowej austriacko-węgierskiego Lloyd'a zawartą została na dniu poniżej wyrażonym umowa, dotycząca się przedłużenia kontraktu z dnia 26 kwietnia 1872, względem utrzymywania między Tryestem a Bombajem bezpośredniej i regularnej poczty za pomocą parowców,

tej treści, że moc obowiązującą kontraktu tego przedłuża się na przeciąg czasu od dnia 1 stycznia aż do dnia 31 marca 1878.

Umowa niniejsza spisana została w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden opatrzony będzie odpowiednim stępem na koszt austriacko-węgierskiego Lloyd'a.

Wiedeń, dnia 28 grudnia 1877.

Rada zawiadowcza spółki żeglugi parowej
austr. węg. Lloyd'a

M. Morpurgo r. w.

Rittmeyer r. w.

G. Bordini r. w.

Chlumecky r. w.

Pretis r. w.

Auersperg r. w.

Chlumecky r. w.

Pretis r. w.

121.

Umowa z dnia 30 grudnia 1877,

pomiędzy c. k. Rządem a uprzyw. austr. bankiem narodowym na zasadzie ustawy z dnia 20 grudnia 1877 (Dz. u. p. Nr. 114) tycząca się przedłużenia przywileju bankowego na trzy miesiące.

Na zasadzie ustawy z dnia 20 grudnia 1877 (Dz. u. p. Nr. 114) zawarta została między c. k. Rządem a uprzyw. austr. bankiem narodowym następująca umowa:

Przywilej, ustawą z dnia 27 grudnia 1862 (Dz. u. p. z roku 1863, Nr. 2) uprzyw. austr. bankowi narodowemu nadany, a ustawą z dnia 30 czerwca 1868 (Dz. u. p. Nr. 83), rozporządzeniem ministerstwa skarbu z dnia 30 października 1868 (Dz. u. p. Nr. 146) ustawą z dnia 13 listopada 1868 (Dz. u. p. Nr. 149) i ustawą z dnia 18 marca 1872 (Dz. u. p. Nr. 31) zmieniony, przedłuża się aż do końca marca 1878.

Wiedeń, dnia 30 grudnia 1877.

Za c. k. Rząd:

C. k. Minister skarbu

Baron **Pretis** r. w.

(L. S.)

Uprzyw. austr. bank narodowy:

Maurycy baron **Wodianer** r. w.,

zastępca rzędę banku.

Karol **Zimmermann-Göllheim** r. w.,

dyrektor banku.

(L. S.)

